PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

PL 234 E46
Emiri, 'Ali
Cevahir ul-muluk

1096

17/26

کلیات اشعار امیریدن

جواهر الملوك

سلاطین معظمهٔ آل عثمان حضراتنك اشعار نادرهٔ شاهانه‌لرینك ترکیبات، ترجیعات
تسدیسات ، تخمیساتنی حاویدر

صاحب اثر

حلب دفتردار اسبق دیاربکرلی امیری زاده

علی امیری

استانبول

مطبعهٔ « قدر »

۱۳۳۰

LIBRARY
NOV 22 1972
UNIVERSITY OF TORONTO

PL
234
E46

جواهر الملوك

حقیقتده دکل آفاقی تنویر ایلین خورشید
قالیر ظلمتده عالم اولمسه انوار ذکر الله
تشبث ایلدم گفتاره ذکر الله ایله بنده
کلامم نوره غرق اولسون بحق نور باسم الله

مقدمه

اشعار ملوك آل عثمان
دنیایی سزادر ایتسه حیران
حقا که بو عالی خاندانی
مشهور جهان بو صفدرانی
ایتمش کرم جناب باری
ملك سخنكده شهر یاری
خورشید ایدیلر ضیایه مالك
جمشید ایدیلر ذکایه مالك
منشألری اولدی ملك ماهان
عنصرلری اولدی نور تابان
اندیشه‌لرنده فیض معنا
کللر ایدی کلستانده کویا
شاهانه اثرلری سراسر
ارباب کماله فخر اکبر
هر پادشهك کمال ذاتی
کوسترمه‌ده بشقه سانحاتی
علویت فکر صفدرانه
برق اورمه‌ده‌در جهانیانه
نور آقمه‌ده‌در غزللرنده
موم اولدی بلاغت اللرنده
هر قطعه‌لری صفای جاندر
یاقوت فصاحته مکاندر
مفردلری جمله دلنشیندر
مصرعلری محکم ومتیندر
تصویر حقیقت ایلمشلر
تنویر مهارت ایلمشلر
هر پادشهك کمال پاکی
محصول خیال تابناکی
اولمش حجج مکملیت
یا روح کمال اعظمیت
انجق بو قدر اولور سلاست
فوقنده کورلمامش فصاحت

الحاصل او عالی خاندانك | کیم هر بری فخریدر جهانك
افرادی بتون بواثره کیتدی | نشر اثر بلاغت ایتـدی
اما نه اثر نظیری نابود | اما نه اثر مثـالی مفقود
هر بیتی اورتبه بی مماثل | قیمتده خزائنه معادل
بر بیتنه دقت ایتسه انسان | آکلار نه دیمکدر آل عثمان
هم ایتدیلر اکثری جهانده | اثبات فضیلت اوج لسانده
یازدقلری نظم حکمت آیات | اکثر یا نعوت ویا مناجات
اللهه تضرع ایلیورلر | توحید وتوقع ایلیورلر
پیغمبره ایلیوب دخالت | ایتمکده نیـاز فتح و نصرت
جاندن یازییورلر اویله سوزلر | انسان اوقودقجه روحی دترر
یازمشلر او سروران اقطار | هم وقعهٔ حربه دائر آثار
واردر نیجـه کوهر منور | تاریخه تعلق ایلر اکثر
کوستردی او شهلرك ذکاسی | نظماً دخی قدرت سیاسی
بعضاده مجازی اولسه مشهود | اما که حقیقت اولدی مقصود
مقصدلری ظاهر وعیاندر | تشویق صنوف شاعراندر
ایتمشـلر اوسروران ذی‌شان | ارباب کماله لطف واحسـان
فاضللره حرمت ایلمشلر | شاهانه عنایت ایلمشـلر
ایتدی بو کمینه سعی وافر | آخر بو نتیجه اولدی ظاهر
اولمشدر او خاندان احسن | اشـعار ایله جمله‌سی مزین
خوش‌سوزلری‌وار‌بوخاندانك | چوق اختری وار بو آسمانك

دیوانی ایتـدی رب منان
بر خیلیسنك بو عبده احسان

ای‌نظمی رؤیت ایلین ذات | ای شعرمه دقت ایلین ذات
بر کره بونی تصور ایله | انصاف ایدرك تفکر ایله
بر سلسـه‌نك‌که خاندانی | ارکان عظـام کامرانی
سرنامهٔ داستان شـاندر | تام آلتی عصرده قهرماندر
ایتـدکاری انتظام صولت | حالا ویرییور جهـانه حیرت
بر سمته توجه ایتسه عسکر | تبریکه کلیر غزای اکبر
میدانه کتوردی همت تام | قوتلی بر اتحـاد اسـلام
ایران و عرب بتون قبائل | اقوام وامم بتون قوافل

بر ساحه‌ده ایتدیلر تنزه — بر قبله‌یه ایتدیلر توجه
بر کسوه‌ده اولدیلر نمایان — بر کعبه‌یه اولدیلر شتابان
هر فردی دلیر اعظم اولدی — هر مردی نظیر رستم اولدی
سلطانلری آفتاب کرار — سردارلری پلنك سیار
جنتلری عالم شهادت — کوثرلری زمزم حمیت
دهشت فکن صفوف اعدا — دشمن شکن صفوف غوغا
کوردکمی نه‌ایدی سعی وهمت — بر سلطنت اولدی بر عشیرت
صولتله رئیس قوم قایی — اویناتدی یرندن اوروپایی
فکر ایتکه او دودمان یکتا — بر فاتح اعظم ایتدی پیدا
ایتمشدی او خاندان نمایان — کرار جهان سلیم ذی شان
گاه زلزله اوروپایی طوتدی — گاه ولوله افرقایی طوتدی
جولانکه اولوردی گاه ویانه — گاه یاقلاشیلیردی اصفهانه
سردارلره کلنجه اما — آنلر دخی قهرمان دنیا
بر شیر ژیان ایدی غزاده — غازی علی بك مخال زاده
نهر طونه‌یی او عالی کردش — اوچیوز اوتوز آلتی کره کچمش
غازی کدك احمد دلاور — دریالری کچدی دهشت آور
کوستردی غضنفرانه جولان — ایتدی رومه‌یه تقرب ارسلان
عزم ایتمسه خلده فاتح اول سال — شهر رومه فتح اولوردی درحال
ایلردی هجوم دهشت انداز — تا هنده قدر جیوش سرباز
ایتدی کیمیسی آت اوزره رحلت — بولدی کیمی جنك ایله شهادت
سردارلری، سپاهی بویله — شاهنشه و پادشاهی بویله
صولتلرینك مهابتندن — سطوتلرینك حکایتندن
دترر یورکی دلاورانك — اوینار جکری غضنفرانك

همتلری جاودانی بر نور
هر قطعه‌ده هر لسانده مشهور

حیفا که بو عالی خاندانك — کشورلری ضبط ایدن شهانك
مجموعه‌لرك ایچنده الآن — قالمشدی سخنلری پریشان
ترتیبنه کیمسه کیتمامشدی — تنسیقنه همت ایتمامشدی
وارمش مکر آنده سر مستور — بو حکمت ایچنده بشقه بر نور
ایتمش آنی خالق یکانه — قسمت بو حقیره تا توانه

آثار ملوکه غیرت ایتـدم جمع ایتمکه بذل مکنت ایتدم
ایتدم کیجه کوندز اعتنا بن مجموعه‌لر ایتـدم اشترا بن
ویردم بو یوله بتون نقودی ویردم بو یوله بتون وجودی
آثار شهانه واقف اولدم چوق سر نهانه واقف اولدم
صفدر منشـان کامرانك یعنی اثر شهنشهانك
تخمیسنه صرف قدرت ایتدم تسدیسنه سعی وهمت ایتدم
فکر ایله معالیٔ سـلوکی سیر ایله (جواهر الملوك)ی

نادیده کهرلره نظر قیل
شـاهانه اثرلره نظر قیل

اولدی بوده افتخار ممتـاز اول سوزه ایلمشـدر آغاز
سلطان مؤسس قوی دین عثمان کزین ابو السـلاطین
اخلافیده‌اول طریقه کیتدی ابراز کمال قدرت ایتـدی
اورخان‌که اودرایکنجی‌سلطان سلطان مراد اوچنجی خاقان
دردنجیسی بایزید جمجاه خامس، چلبی محمد اول شـاه
آلتنجیسی خان مراد ثانی هر فردی جهانده بی‌مدانی

اولمشـلر ایدی بو پادشـاهان
بالجمله سـخنور وسـخندان

لکن شعرا اصولی اوزره ترتیب هجا فصولی اوزره
فاتحدر اولان بلاغت آرا دیوان ایدن ابتدا مهیا
اولمشـدر او فاتح معظم دیوان ایله سرفراز عالم
ایلردی او خسرو همایون بعضاً‌ده جلوس تخت مضمون
سلطان ایدی کائنات نظمه برهان ایدی سانحات نظمه
«عونی»در اوشهریاره‌مخلص عرفانه طبیعتی مخصص
کرچه‌اوزمانده‌شاعران‌چوق دیوان ایله‌شهرت آوران چوق
تدقیق ایدلسه لکن اکثر یکدیکره اویمیور سـخنلر
بر لهجه‌یه اتبـاع یوقدر املالرینك‌ده فرقی چوقدر
از جمله بو وادیٔ ادبده بو طرز لطیف ومنتخبده
سلطان ولدك مقالی بشقه والدلرینك لآلی بشـقه
هرکس ایدییور بوحاله حیرت لکن بوکا حیرته نه حاجت
اترا کده چوق قبیـله‌لر وار آندن اولور انشعاب کفتار

اما كه اوغوز لسانى اوزره عثمانليلرك زبانى اوزره
ديوان حقيقى فاتحكدر جولان حقيقى فاتحكدر
آثارى كبى كهر بولنمز ارتق بوكا اعتراض اولنمز
درك ايله نه‌در اوعالى نجدت
ديوانى ايله بر قرائت
مخدوم جليلى بايزيد خان ايتدى اوده يادكار ديوان
(عدلى) ايدى مخلص كزيده سلطان هنرور و فريده
تركى سخنى سايس ورنكين هم فارسى نظمى خوب وشيرين
استاد كلام دلستاندر نقاد معانى و بياندر
هم روضهٔ شعرك آب و تابى هم كشور نظمك آفتابى
هر بر غزل لطيف وشنكل كلزار طبيعتنده بر كل
هر بيت بديع شعله كستر بر موهبه معدننده كوهر
شايستهٔ هر محامد اولدى
سلطان سليمه والد اولدى
يا حضرت خان سليم يكتا ديوان ايله بى‌نظير دنيا
ممتاز وفريدى شاعرانك استاد بليغى اوج لسانك
آثارى مزين وملخص نظمنده (سليمى) اولدى مخلص
هر صفحهٔ نظم شاه يكتا بر معركهٔ هجوم وغوغا
هر نظمنى ايلدكجه اتيان لرزنده اولور وجود انسان
هر بيتى نمونهٔ ذكادر هنكامهٔ محشر وغادر
دنيالرى آز كورر اوصفدر بر بشقه جهان تحرى ايلر
شاهنشهيدر نكين شعرك حكم آوريدر زمين شعرك
هم ناظم نظم دلستاندر هم صفدر حرب چالدراندر
اولدقده دفين خاك غفران مادرلرى كلبهار سلطان
نظم ايتدى لسان فارسيده تاريخنى خسرو كزيده
تاريخ حزين ودلفكارى عرفانك اولدى يادكارى
ايشته بودر اول يكانه تاريخ سرنامهٔ دفتر تواريخ :
رحمت دايم برو نازل چوشد از فيض حق
كشت تاريخ وفاتش (رحمت دايم برو)
سنه ٩١١

مخدوم گزینی خان سلیمان مأذون علوم ایدی او سلطان
ارباب کماله واردی حبی اولمش ایدی مخلصی (محبی)
چوق سوزلری وار بوقهرمانك چوق کملری وار بوگلستانك
درت قطعه تمام ترکی دیوان هم بردخی فارسیء ذیشان
اتمامه گوزل موفق اولدی منظور خدای مطلق اولدی
الحق او تواضعانه گفتار علویت طبعن ایلر اظهار
جمشید ایدی گلستان نظامه خورشید ایدی آسمان نظامه
سیر ایله او شاه کامیابی تاریخده واردر انتسابی
شهزادهٔ نوجوان محمد اولدقده روان ملك سرمد
آه ایتدی او والد جهانگیر تاریخنی بویله قیلدی تحریر

شهزادهلر گزیدهسی سلطان محمدم

سنه ٩٥٠

هم ایلدی فارسی اداده تاریخنی بو رسم ایله افاده

مدفن سلطان محمد باد فردوس ابد

سنه ٩٥٠

سلطان گزین سلیم ثانی اشعارده اولدی بی مدانی
اولمشدی او شهریار غازی آفاق معانی شاهبازی
گفتاری لطیف ودلنشیندر اشعاری متین ونو زمیندر
رخشان ایدی مشرب حلیمی شایان ایدی مخلص (سلیمی)
ایتدکده او پادشاه ماجد شوکتله جلوس تخت والد
بالذات او خسرو سخندان تاریخنی بویله ایتدی اعلان:

سریر سلطنت اولدی میسر
بحمدالله جهان خلقینه شاهز
ایرشدی فیض حق چونکیم سلیمی
دیدم تاریخنی ظل الهز

سنه ٩٧٤

هم ایلدی فارسیجه ایراد تاریخنی بویله شاه نقاد:

من که بو دم سایهٔ پرور دگار
پادشاهی داد حق بی اشتباه

چون میسر شد سلیمی تاج وتخت
کرده ام تاریخش از ظل اله

سنه ٩٧٤

یا حضرت خان مراد ثالث　　ظل کرم خدای باعث
دیوان عجیب ایتدی ترتیب　　آثار غریب قیلدی تبویب
هر نظمی نمونهٔ کهردی　　امضایی(مرادی) وضع ایدردی
دیوان ایله ایتمدی قناعت　　تألیفه‌ده ایتدی صرف همت
آثاری تصوف اوزره ظاهر　　اشعاری حقایق اوزره باهر
دیوانی صایلدی با مباهات　　اون‌اوچ بیکه بالغ اولدی ابیات
سلطان‌جلیل حکمت ایجاد　　تاریخ ده ایلمشدر انشاد
شاهانه سرای خرمنده　　ایچ دائره باب محکمنده
اوچیوز سنه‌دن زیاده حالا　　تاریخی طورر بو کون هویدا
ایشته بودر اول کزیده تاریخ　　اولمش شرف آور تواریخ :

حریم جنت اعلاده باب سلطانی

سنه ٩٩٦

دنیاده براقدی نام نیکو　　مادرلری یعنی نور بانو
بر جامع محتشم مناره　　طرح ایلدی سمت اسکداره
مخدوملری بو فخر دیهیم　　تاریخنی بویله ایتدی ترقیم :

خیر پاکیزه بو نو جامع پر نوری بو سال
ایلدی والده سلطان بنا حسن مآب

مادری خیری ایچون یازدی مرادی تاریخ
جامع والده سلطان اوله عین ثواب

سنه ٩٩١

مخدومی اوچنجی خان محمد　　اولدی اوده شاعر مؤید
بعضاً او شه کزیده تعریف　　ایلردی سریر شعری تشریف
خاقان‌ایدی رخت وبخت نظمه　　سلطان ایدی تاج و تخت نظمه
اشعاری سایس و معتبردر　　شاهنشه کشور هنردر
طوتمشدی جهانی شان‌عدلی　　مخلصدر او شهریاره (عدلی)
تاریخ ایله‌ده اولوردی مشغول　　بعضاً اوشه کزین ومقبول
اولدقده بالطف ربّ علام　　سعد الدین افندی شیخ الاسلام

شاهنشه ملك وتخت واكليل　　تاريخنى بويله ايتدى تسجيل :
اولدى ملاّم خواجه سعد الدين

سنه ١٠٠٦

خان احمد اوّلك محقق　　بو ملكه وجودى اولدى رونق
اوندرده كيرنجه اولدى سلطان　　معصوم ايدى پادشاه ذى شان
(بختى) ايدى مخلصى او شاهك　　شاهنشه معرفت پناهك
شوكتله مقام ايدنجه تختى　　تاريخ جلوسى اولدى : بختى
افكارينى ايلكده اعلام　　هر بيتى خدادن اولدى الهام
اللهدن استعانت ايلر　　امّا نه‌ده محرقانه سويلر !
كفتارى قوى خلوص دلدن　　مقبول ومنور ومزين
اشعار دكل بتون مناجات　　علويت شانن ايلر اثبات
فرخنده صفات ومحترمدر　　ديوانى بونكده منتظمدر
تاريخارى مكمل اولدى　　آرايش ايله مكلل اولدى
بركرّه مشيخت مبجل　　ايجاب زمانله اولدى منحل
جوق باعثى اولدى كفت وكونك　　چوق موجبى اولدى جست وجونك
هر كسده مراق ايدى بغايه　　ديرلر ايدى كيم كله اوجايه
قطع اولمق ايچون نزاع ياران　　تاريخنى بويله يازدى سلطان :
منصب فتوايه صنع الله كله

سنه ١٠١٥

يحيا كه مرور ايدنجه ايام　　اولمش ايدى صكره شيخ الاسلام
بر موجب پايهٔ مسلسل　　صدر روم ايلى اولنجه اوّل
لطفاً او شه سرير اعزاز　　تاريخنى بويله ايتدى ابراز :
كل اى يحياى عادل روم ايلى صدرينى قيل احيا

سنه ١٠١٦

شاهنشه محتشم طبيعت　　ايتدكده ادرنه‌يه عزيمت
بالذات شه بلاغت آيين　　تاريخنى بويله ايتدى تزيين :
ايتديلر سال ورودمدن سؤال
لفظاً و معنىً بودر تاريخ سال
ديدى بختى اولدى با كه ادرنه
بيك يكرمى برده جاى سلطنه

سنه ١٠٢١

سلطان ذکی ایکنجی عثمان   معصوم ولی ، ادیب ذی‌شان
کامیجه او صفدر جهانگیر   ایلردی جهان نظمی تنویر
نظم ایلدی شعر بی مدانی   حیرتده براقدی شاعرانی
یار اولمدی بخت عمرپناهی   محو ایتدی فلك او پادشاهی
سنی هنوز اون سکز ایکن آه   احراز شهادت ایتدی ایواه !
بو سنده ایکن او شاه پرزیب   دیوانی ایلشدی ترتیب
ترکی سخنك مارسی‌در   امضاسی غزلده (فارسی) در

اشعار رقیقن انتخاب ایت
برکره‌ده سنی حساب ایت

شاه عظمت نثار لامع   جم کوکبه خان مراد رابع
اورنك فصاحت اوزره بر شاه   گردون بلاغت اوزره بر ماه
نقاد مقال منتظمدر   استاد کلام محتشمدر
اولمشدی او صفدر ممالك   گنجینهٔ اقتداره مالك
سوز ارلرینی برای ترغیب   دیوان مکمل ایتدی ترتیب
تسخیر بلاد ایدی مرادی   مخلصدر او صفدره (مرادی)
طبعنده‌کی نجدت جهانگیر   شعرنده‌ده ظاهر ایتدی تأثیر
هر ساحهٔ نظم نجدت آور   هنگامهٔ جنك وحربه بگزر
عزم ایتدی او شهریار کرار   بغدادی عجمدن آلدی تکرار
تاریخنی ایشته بویله یازدی   مرمر اوزرنده سکه قازدی :

فتح بغداده تاریخ اولدی غزام
سنه ١٠٤٨

دردنجی محمد اولدی سلطان   معصوم ایکن ایتدی تختی رخشان
اولمشدی یدی یاشنده جالس   اشعاریدر انفس نفایس
یوق بشقه‌جه التزام مخلص   اشعارینه اسمی اولدی مخلص
سکره اوشه قوی طبیعت   آوجی دیه آلدی شان وشهرت
کیتدکجه شکاره شـاه عالی   طوپلار ایدی اللی بیك اهالی
صید اسد وپلنك ایدردی   دنیایی وحوشه تنك ایدردی
بعضاده اولوردی شاه عادل   صحرای شکار نظمه مائل
آهوی معانی صید ایدردی   مرغان بیانی صید ایدردی
نظم ایلدی بر غزل‌که حتی   هپ لرزه‌یه گلدی جسم اعدا
اما که اونظمی ناس اکثر   اسناد جناب فاتح ایلر

لكن او غزل بو صفدركدر
اول اخترنو بو خاوركدر

مخدوم جليلى مصطفى خان اولدى اوده بى نظير اقران
ايلردى كهى اوشاه يكتا كازار بلاغتى تماشا
اشعار كزيده سويلشدر «اقبالى» تخلص ايلشدر
كلك يد معرفت پناهى نظم ايلدى اكثرى الٓهى
حفظ ايتمه‌كه هر برى احقدر توصيفه بو يولده مستحقدر
آيينهٔ بى نظير لاهوت دردانهٔ مستنير ناسوت
اوغراتدى عدوبى طرد ودفعه فتح اولدى ساقز ايكنجى دفعه
اولمغله شه كزيده تعبير تاريخنى ايتدى بويله تبشير :

زجر ايله آلدم دهانندن ساقزى دشمنك
سنه ١١٠٦

خان احمد ثالث كرمكار نظم ايلدى بى حساب اشعار
كازار طربده جمشاندر معنا چمننده كلفشاندر
مخلصدى (نجيب) اوشاه نظمه سلطان ايدى تختكاه نظمه
ايلردى او نور تخت شوكت اقليم بلاغته سياحت
هرساعت وهر دقيقه، هر آن ايلردى او پادشاه ذيشان
يانشرلآل لطف واحسان ياكشت وكذار ملك عرفان
ايتمكده ايدى او نور اعين تاج حسنات ايله تزين
فكر ايله او سرور لطيفى يازدى نيچه مصحف شريفى
بر قطعه‌سنى او شاه يكتا ايتدى حرم رسوله اهدا
يا يازديغى لوحهٔ فراوان ابيات ايله اكثرى درخشان
تاريخلرى واركه دلكشادر رنكين و لطافت احتوادر
اولدقده حوبزه خانى تابع تاريخنى يازدى شاه لامع :

بر خط همايون ايله ملك اولدى حوبزه
سنه ١١٣٥

بر چشمه ياپچه اسكداره شاهنشه شوكت استناره
تاريخنى ايتدى كندى انشاد شاهانه سخنله شاه استاد
آنده طوريبور هنوز بوتاريخ ياقوت خزائن تواريخ

صووار دى قالى دست محمدله جوادالله
سنه ١١٣٩

برصلح ایچون اول خدیو یکتا   تاریخ دیمشدی بویله غرا :

نو سنه الصلح خیر

سنه ۱۱٤٠

سلطان سخنشناس ونقاد   طرح ایلدی قصر شوکت آباد

اتمامی نصیب ایدنجه مولا   تاریخنی یازدی بویله زیبا :

یاپسه دیوارینه معمار همم بر محراب

قبله‌گاه دنسه اولوردی بو شرف آباده

سنه ۱۱٤٠

مخدومهٔ پاکی فاطمه نام   سلطان مخدرات اسلام

برجامع قدسی ایتدی انشا   نو طرح ولطیف وزینت آرا

اتمامنك ایتدی شاه ذیشان   تاریخنی بویله حکمت افشان :

فاطمه سلطان الله جامعك ایتسون قبول

سنه ۱۱٤٠

صلبندن او شاه کامرانك   سلطان کریم و نکته دانك

شهزاده اولنجه عالم افروز   تاریخنی یازدی بویله فیروز :

قیندن صچرادی چقدی همان میدانه سیف الدین

سنه ۱۱٤٠

قربنده سرای بی نظیرك   بنیان لطیف و دلپذیرك

برچشمهٔ دلکش ایتدی انشا   رونق ویرییور عیونه حالا

تاریخنی کندی قیلدی املا   تحریرینی کندی ایتدی ایفا

کیت خط منوره نظر قیل   تاریخ محرره نظر قیل

اولمغله اوشه قرین توفیق   تاریخنی بویله ایتدی تعمیق :

آچ بسمله ایچ صوینی خان احمده ایله دعا

سنه ۱۱٤٠

برنظم سلیمی ایتدی سلطان   پیرایهٔ تکیهٔ دراغمان

هم نظمنی کندی ایتدی تنظیم   هم خطنی کندی قیلدی ترقیم

بر لوحهٔ مرمر اوزره الآن   اولمقده او تکیه‌ده نمایان

بر خط بدیع ودلنشیندر   تاریخی بو مصرع بهیندر :

سلطان احمد تکیهٔ توحید احیا ایلدی

سنه ۱۱٤٢

برسال جدید ایچون اوسلطان یازدی ینه نظم حکمت افشان
ویردی شعرایه بهت وحیرت تاریخنی ایشته ایله رؤیت :

تاریخ ایچون ارباب هنر سال جدیده
ثبت ایلدیلر هر بری برمصرع موزون
نظم ایلدی خان احمد ثالثده بو نظمی
مسعود اوله‌خان احمده بو سال همایون

سنه ۱۱۴۲

سلطان گزین برنجی محمود منظور جناب رب معبود
معجز دمیدر جهان نظمك پیرایه‌سیدر لسان نظمك
ایلردی او پادشاه ذی شان افلاك سخنوریده جولان
معراج خیاله عزم ایدردی فردوس مآله عزم ایدردی
آیینهٔ شعری صفوت افزا گنجینهٔ طبعی گوهر آرا
شاعرلره شهریار اکبر وادیٔ غزلده سبقت ایلر
هم (سبقتی)در او شاهه مخلص سلطان ملکنهاد واخلاص

بحر سخنه شناور اولدی
بذل ایتدیکی در وگوهر اولدی

سلطان جهان اوچنجی عثمان اولدی‌اوده نظمه‌رغبت افشان
گاهیجه او خسرو هنرور باغ سخنی تفرج ایلر
بعضاًده ایدر شه یگانه ابراز نکات شاعرانه
ویردکده سمای صدره زینت راغب کبی نیّر فضیلت
لطفاً او شه گزیده تعبیر تاریخنی بویله ایتدی تسطیر :

وزیرم راغب اولدی مژده‌لر ارباب عرفانه

سنه ۱۱۷۰

شوکتله اوچنجی مصطفی خان اولدقده شه سریر دوران
ارباب کماله رغبت ایتدی نشر گهر عنایت ایتدی
گاهیجه اولور او ظل باری میدان معانی شهسواری
بعضاًده اولوردی اول جهاندار آفاق معارفه نگهدار
ایلردی او خسرو جهانبان اشعار حدیقه‌سنده سیران
اشعاریدر انتباهی حاوی برهان سرائر سماوی

نظمنده نموده فیض تأثیر
هم مخلص پاکیدر (جهانکیر)

خاقان بهین حمید اوّل   نعت عربیده پك مکمل
عالملری علمه ایتدی ترغیب   شاعرلری شعره ایتدی تسریب
اولمشدی او عالی پادشاهك   شاهنشه معرفت پناهك
جولانکهی کشور حقایق   سیرا نکهی عالم دقایق
بر تحفهٔ لطفیدر جهانه   هم مدرسه هم کتابخانه
ایلردی او شهریار عالی   تفتیش نفائس ومعالی

بعضاً اوده اولور او شاه ذی‌شان
کازار بلاغتده خرامان

سلطان سلیم ثالثك هم   اشعار سلیسی صانکه زمزم
شاهنشهی تختکاه نظمك   تاج سخنك ، سپاه نظمك
اولمشدی اوغازیٔ سخندان   اقطار بلاغته نکهبان
دیوان منیفی وارکه زیبا   شاعرلره افتخار بالا
الهام خدایه اولدی مختص   «الهامی»اوشاهه‌اولدی‌مخلص
آثاری کثیردر بغایت   شرقیلری‌ده قرین کثرت
یکتا ایدی فن موسیقیده   روشنکهر و قوی عقیده
نظمنده ایدر عیان حمیت   ارسلان کبی‌کوستریر حماست

کاهیجه حماست ایلر اظهار
بعضاً اده تأثر ایلر ایثار

جم شیمه ایکنجی خان‌محمود   سلطان یکانه ظل معبود
اولمشدی اوشاه بی مدانی   نظمك دخی خسرو زمانی
مخلصدی‌اوشهریاره (عدلی)   نشر ایلدی هر دیاره عدلی
ایلردی هدیهٔ معطرا   درکاه رسوله عرض واسرا
هر تحفه برابرنجه اما   بر نعت شریف‌ایدردی اهدا
بعضاً اده او شهریار وقاد   ایلردی‌کوزل غزللر انشاد
ایتمشدی او سرور غضنفر   اقلیم بلاغتی مسخر
اشعاری لطیف و نازنیندر   آثاری مکمل ومتیندر

هپ سوزلری اولدی شاعرانه
شاهانه و ابلغ و یکانه

فكر ايت نرده بوقهرمانلر — شیران و غا جهانستانلر
هپ ایلدیلر وداع دنیا — هپ ایلدیلر بقای مأوا
عقبایه واران بو صفدرانك — فردوسه كیدن بوخسروانك
جامعلری وارکه حیرت افزا — خیراتلری بتون معلا
حیرتده قالیر کورنجه انسان — تحسینلر ایدر شعور و اذعان
شاهانه سرایلر قصرلر — حالا طوریبور نیچه عصرلر
اماكه دكلی فكره شایان — صرف ایتدی نقودی کرچه شاهان
یاپدی بو بنالری سراسر — ارغاد ایله قالفه‌لر برابر
دیوانلرینی دوشون افندی — صانعلری كندی بانی كندی
البته اولور سزای حرمت — دردانهٔ زادهٔ طبیعت

ترك ایله (امیری) التزامی
بولسون بو مقدمه ختامی

معلوم کروه آشنادر — مقصود حقیقی بر دعادر

واصل ایده خالق یكانه
هر فردینی کوثر و جنانه

مؤسس دولت عثمانیه عثمان غازى حضرتلرینك نظم حماست پیرالرینك تخمیسى

دنیـا تجارتخـانه‌در بوش طورمه بونده بركار یاپ
سعى ایت فنون وصنعته تقدیره لایق آثار یاپ
طبع حمیت پرورك بر عالى ملكه معمار یاپ
كوكل كراسته‌سى ییله بر یكى شهر و بازار یاپ
ظلم ایلمه رنجبرلره هرنه ایستر ایسه‌ڭ وار یاپ

ایتمشدى حضرت بارى عثمان خان همكارى
عثمانیانك سردارى صاحب ظهور مختارى
جنك اولدى صنعت و كارى اثبات ایدر بو كفتارى
اسكى یكى شهرى یارى اینه كوله‌دك هپ وارى
قیروب كیچوردك اغیارى بروسایى ییق تكرار یاپ

مردایسه كلسون بریه یوركى خصمك اریه
میدانى قانلر بوریه خوف وخشیتله اوریه
یرلره یوزلر سوریه بیلمیـه قنـده یوریه
قورد اولوب كل كیر سوریه ارسلان اول باقمه كیریه
چارایدوب هاى‌دى چریه دل كچدینى حصـار یاپ

كبر وغضبله هر شخصه شمشك كبى هركون چاقمه
عفو ایتدیككك بر آدمك جرمنى باشنه قاقمه
هر ایشده عالى همت اول ظلم ایتمه خانمـان یاقمه
ازنیق شهرینه خور باقمه صقـاریه‌دن یكا آقمه
ازنیكمیـدى آل براقمه هر بر جنده بر حصار یاپ

سوزیوق (امیرى) طبعكه همتله یوكسك سلیسك
دلبندیسك او صفدرك الحق قوى نفسلیسك
اعـلان همت ایلین بو نظمه بك هوسلیسك
«عثمان» ارطغرل اوغلیسك اوغوز قره‌خان نسلیسك[١]
حقك بر كمتر قولیسـك استانبولى آچ كلزار یاپ

[١] عثمان غازى حضرتلرینك بو نظم عالیلرى شهشاهنامه‌ده موجوددر .

سلطان اورخان غازی حضرتلرینك وصیت‌نامهٔ عالیلرینك تخمیسی

[١]

ایا شهزادهٔ فرخ نژادم   سرور خاطرم شوق فؤادم
بنم ای كوهر روشن نهادم   الا ای میوهٔ باغ مرادم
شه عالی نسب سلطان مرادم

جهانك بن ایدم صاحبقرانی   یوزین بندن چویردی دهر فانی
عزیمت ایتمك كلدی زمانی   وصیت ایدرم كوش ایله آنی
بنمچون ایتمه آه و فغانی

خلوق اول كسب اخلاق حسین ایت   فتوحات ایتمنی كندیكه دین ایت
نظیر غزوهٔ بدر وحنین ایت   ظهور دینه دائم نصب عین ایت
وجودك خلعت عدل ایله زین ایت

عبادك قابیدر مانند شیشه   طوقوندرمه حذر قیل سنك وتیشه
كمال عدل ایله باق جمله ایشه   رعایا حفظنه سعی ایت همیشه
شریعت اتباعن ایله پیشه

چالش كسب رضای كبریا قیل   عباد اللهه احسان وعطا قیل
جناب كبریایه اقتدا قیل   رسول الله شرعن پیشوا قیل
معین دین اولوب نصب لوا قیل

ید طولی عیان ایت معدلتده   آ كلسون شان عدلك هر جهتده
سنی كورسون جهان عالی صفتده   چون استقلال بولدك سلطنتده
عدالت ایله دائم مملكتده

جناب خالقی هر لحظه یاد ایت   محمد مصطفیٰیه استناد ایت
غزا سرورلریله اتحاد ایت   جهاد امرنده صرف اجتهاد ایت
جهانده نامكی غازی مراد ایت

---

[١] بو منظومه اندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدنده سلطان اورخان غازی حضرتلرینك محصول طبیعت شاهانه‌لری اولدیغی محرر اولدیغندن ١٣٠٨ سنه‌سنده قیرشهری محاسبه‌جیلكنده جواهرالملوكی تحریر ایلدیكم اثناده تخمیس اولنمش ایدی . وقعه نویس قاضیعسكر اسعد افندینك ملوك اولین عثمانیه‌یه دائر خط دستیله موخراً الده ایدیلن بر مجموعه‌یه بو منظومه ادخال قلنمدیغی كورلمش ودها صكره‌لری سلطان مشارالیهك مثلا نطق عالیلری اولدیغی تاج التواریخ [illegible] دن آكلاشلمشدر.

امین اول مائل شور اولمه زنهار ستمکرلکله مذکور اولمه زنهار
می غفلتله مخمور اولمه زنهار بو فانی ملکه مغرور اولمه زنهار
طریق شرعدن دور اولمه زنهار

دوشون نرده اوائل زید و عمری بدلدر زهره دهرك قند و تمری
صونر جام اجل البته خمری فنادر عاقبت دنیانك امری
اولور هرکس نه دکلو اولسه عمری

بنم ای نور چشم کامبینم چراغ دولتم شوکت قرینم
اکرچه عازم خلد برینم بحمد الله که سنسن جانشینم
سکا ویردی خدا تخت و نکینم

سلیمانم بقایه اولدی راهی بکا تأثیر قیلدی درد و آهی
دله تنك اولدی دنیا عرصه‌کاهی ایرشدی چون بکا امر الٓهی
سن اول مسند نشین تخت شاهی

غضنفر صولت اول شهرتشعار اول کریم اول هوشیار اول نامدار اول
کرمور عالم آرا شهریار اول نظام عالمه دائم مدار اول
سریر سلطنتده پایدار اول

(امیری) حضرت اورخان عادل او قیلدی روم ایلن اسلامه منزل
نه دیر باق اوغلنه سلطان کامل کرم ایله بکا کسب دعا قل
نیازم بودر ای فرزند عاقل

خداوندكار غازى سلطان مراد خان اوّل حضرتلرينك مناجات

انقياپسندانه‌لرينك تخميسى [١]

لوح محفوظ سرّ اقدم ايچون   سقف مرفوع بيت اعظم ايچون
كوثر وسلسبيل وزمزم ايچون   آبروى حبيب اكرم ايچون
كربلاده روان اولان دم ايچون

عاشقك آه آتشينى ايچون   ايكلين قلب غمقرينى ايچون
ختم انفاس واپسينى ايچون   اهل دردك دل حزينى ايچون
جانه تأثير ايدن انينى ايچون

نعمت اسخياده‌كى طوز ايچون   جامهٔ غازيانده‌كى توز ايچون
نامهٔ اصدقاده‌كى سوز ايچون   شب عشقكده آغلايان كوز ايچون
خاك فرقتده سورينن يوز ايچون

اى كريم ورحيم اولان الله   اى جميع سرائره آكاه
بزه ايتديرمه حزن ودرد ايله آه   ايله يا ربّى لطفككى همراه
عشقكى ايله بزه پشت وپناه

سنسن اول ربّ بى شريك ونظير   سنسن اول كبريى حىّ وقدير
بونى اغلار نياز ايدر بو فقير   اهل اسلامه اول معين وظهير
دست اعدايى بزدن ايله قصير

نور وير چشم انتباهمزه   فيضكى مشعل ايله راهمزه
نصرتك رهبر ايت سپاهمزه   باقمه يا رب بزم كناهمزه
نظر ايت جان ودلدن آهمزه

غازيان خصمه قارشى باغلادى صف   قيل ميسر كمال شان وشرف
چكمسونلر ملال وحزن واسف   ايتمه يا رب مجاهدينى تلف
تير اعدايه قيلمه بيزى هدف

[١] خداوندكار غازى حضرتلرينك زادهٔ طبع شاهانه‌لرى اولنق اوزره اندروى عط تاريخنك دردنجى جلدنده محرر اولديغندن وقتيله تخميس اولنمش ايدى . سلطان مشار اليهك مألاً نطق عاليلرى اولديغى « تاج التواريخ » دن آكلاشيليور .

محو قیل ژنك حزنی مدرکه‌دن بزی قورتار ظلام تهلکه‌دن
قلبمز پاك ایله هر لکه‌دن چشممز صاقله کرد معرکه‌دن
جند اسلامی جمله مهلکه‌دن

فیضکه مظهر ایت بلادمزی بوزمه یاربّی اتحادمزی
واژگون ایله جهادمزی بونجه بیل سعی واجتهادمزی
غزوات ایچره بخشی آدمزی

او خداوندکار عالی جاه یعنی سلطان مراد اوّل اوشاه
نه بیوردی باقلك او ظل الله ایتمه یاربّی قهرك ایله تباه
یوزیمی خلق ایچنده ایتمه سیاه

غازیان اوزره پیشوا اوله‌یم حائز عزّت بقا اوله‌یم
جان ویروب واصل لقا اوله‌یم راه‌دین ایچره بن فدا اوله‌یم
سپر عسکر هدا اوله‌یم

یا الٓهی یوزم سفید ایله غالب دشمن عنید ایله
کرم ولطفکی مزید ایله دین یولنده بنی شهید ایله
آخرتده بنی سعید ایله

جیش خصمی ستوده فال ایتمه غازیانی شکسته بال ایتمه
اهل ایمانی بی مجال ایتمه دین اسلامی پایمال ایتمه
منزل فرقهٔ ضلال ایتمه

قیلدی تخمیسه اعتنا خامه مظهر اولدك (امیری) الهامه
بو مناجات ایرشدی انجامه کرمك چوقدر اهل اسلامه
دیلرم کیم ایریشه اتمامه

سلطان يلدرم بايزيد خان حضرتلرينك غزل شاهانه‌لرينك تخميسى [١]

خال جانانى دانه‌در صاندم
زلفى سودايه لانه‌در صاندم
مشربى عاشقانه‌در صاندم
يارى رند زمانه‌در صاندم
بحث وصلى ترانه‌در صاندم

حضرت پادشاه عدل آثار
يلدرم بايزيد آتشبار
باق نه سويلر غضنفر كرّار
اهل هجرانه فتنهٔ اغيار
اورته‌ده بر بهانه‌در صاندم

كوكلك بوش دكلش اويناشى
اولدى بيهوده يارە يالوارشى
دالدر انفعاله سرزنشى
كوز اوجيله قيين قيين باقشى
دل آلوب قصدى جانه‌در صاندم

رخصت احسان بيوردى غمزهٔ يار
ايلدم سركذشتمى اخبار
مى نخوتله مست ايدى دلدار
قصه‌يى آ كلامامش آخرى كار
آنيده بر فسانه‌در صاندم

صالدى اد باره بخت فيروزى
اى اميرى او چشم دلدوزى
اولسون قهرى كيمسه‌يه روزى
خشم ايله زخمناك دلسوزى
يلدرمدن نشانه‌در صاندم

---

[١] سلطان مشاراليهك بو غزل ملوكانه‌لرى وقعه نويس قاضيعسكر اسعد افندى مرحومك سلاطين پيشين عثمانينك اشعارينه دائر خط دستيله اولان مجموعه‌ده واندرونى عطا تاريخنك دردنجى جلدنده محرردر .

چلبی سلطان محمد خان غازی حضرتلرینك تخمیس غزل ملوكانه‌لری [١]

حبیب كبریادن رخصت ایسته
عدوی قهره‌سی‌ایت فرصت ایسته
بو اقدامه مقابل اجرت ایسته
جهان خصم اولسه حقدن نصرت ایسته
ارنلردن دعا و همت ایسته

ایدر ابصارنی مرد جهانگیر
غزا میداننك خاكیله تنویر
یاقشمز مرد ایسن عزمكده تأخیر
چالوب دین عشقنه اعدایه شمشیر
آقوبن چاریاری خدمت ایسته

توكل اهلی اول ایت ترك تشویش
بو میدان فناده طورمه دلریش
شهان قیل چشمهٔ مقصودی تفتیش
اگر لب‌تشنه ایسن ای بد اندیش
بودشتك چشمه‌سندن شربت ایسته

هجوم ایت دیده‌دن قاشدن صاقنمه
قوی‌تلب اول قوری باشدن صاقنمه
بو یولده جان ایله باشدن صاقنمه
كچندن كیچ دمیر طاشدن صاقنمه
دمیری محو ایدندن قوّت ایسته

برنجی خان محمد شاه امجد
مجدد در او سلطان مؤید
امیری باقی نه عالیدر بو مقصد
چویرمه یوز مخالفدن محمّد
عدوی عرصه‌دن سور وسعت ایسته

[١] چلبی سلطان محمد خان حضرتلرینك بو غزل حمیت آرالری وقعه نویس قاضیعسكر اسعد افندی مرحومك خط دستیله اشعار ملوك سالفه‌یه دائر اولان مجموعه‌ده وخیرالله افندی تاریخنده ندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدنده موجود ومسطوردر .

سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك غزل شاهانه‌لرینك تخمیسی [۱]

چوق زماندر که جهانی بکا زندان کوردم — نیجه تعریف ایده‌یم آه نه هجران کوردم
بختمی ایشته هنوز شمدی درخشان کوردم — اویقوده دون کیجه جانم کبی جانان کوردم
تن افسرده‌ده قالقوب اثر جان کوردم

حالمی کورسه‌ایدی هانکی طبیب آکاه — چاره یوقدر دیه ناله‌مدن ایدردی اکراه
کوشهٔ هجرده ایتمکده ایدم یأس ایله آه — لبلرك خسته ایکن آغزیمه آلدم بالله
ای طبیب دل وجان دردیمه درمان کوردم

اولمدم دلبر بغداد ایله مصره محرم — شام وشهبایه دخی کیتمدیکچون بیلمم
شهر استانبوله بر مملکت اولمز توأم — ادرنه کرچه کوزللر یریدر ای همدم
بورسه‌ده داخی نیجه دلبر فتان کوردم

بر زمان ذوق وصفا ایلیه‌لم قاکلیجه‌ده — بر تفرج یرینه عزم ایده‌لم هر کیجه‌ده
سرو دلکش کبی خوبان کوره‌لم چاملیجه‌ده — ناکهان بن بو کیجه قدره ایروب قابلیجه
بر کوشه‌دن یاپیاو سرو خرامان کوردم

فاتح وارنه مراد خان اوشه مؤتمنی — مظهر فیض ازل ایلدی خلاق غنی
باق نه عالیدر او سلطانك (امیری) سخنی — ای «مرادی» شه‌دوران ایکن الآن سنی
زلفنه قیلمش اسیر اول شه خوبان کوردم

سلطان مشارالیه حضرتلرینك بر مطلع شاهانه‌لرینك تسدیسی [۲]

ظن ایدر وجهك کورنلر کوکدن اینمش بر ملك — یا زمینه شمس نور افشانی کوندرمش فلك
ای عیون افتخار دلبرانه مردمك — درد عشقکله نه‌لر چکدم بکا دوشمز دیمك
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

---

[۱] سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك بو غزل شاهانه‌لری بلیغ بروسوینك (کلدستهٔ ریاض دانشوران) نده مسطوردر .

[۲] سلطان مشارالیه حضرتلرینك شو مفرد عالیلری لطیفی، حسن چلبی تذکره‌لرنده محرردر برنجی مصراعك صوك کلمه‌سی لطیفی‌ده دیلك ، حسن چلبی‌ده طلب یازلمشدر آنی مصراعه قافیه اولدیغی ایچون لطیفی نسخه‌کی مرجحدر .

ایستدم بر شی لساناً ای نکار منتخب   ساکتانه ساکن اولدم درکهکده روز و شب
بی ادبلکدر حضور حضرتکده فك لب   عاشقه لایق دکلدر ایتمك ترك ادب
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

بوسه کی قیلمق طلب فکرمده اولمش مستتر   نیلیم عرض ایتمکه اولمز لسانم مقتدر
سودیکم عرفانکه ایش قالدی آنجق منحصر   رخلرك وصف ایتمکدن آکله مقصودم نه در
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

سیر قیل سلطان مراد ثانئ جم مسندی   وارنه ده بر حرب ایدوب دنیایی مسرور ایلدی
قیلدی ایفا خدمت دین مبین احمدی   یادکار ایتدی او شاه محترم بو مفردی
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

قدرتم یوقدر سکا عرض ایتمکه آمالی   اوغرینکه صرف ایلدم اوقات ماه و سالی
سندن امید ایلرم اقبال استقبالی   اتباع امر وفرمانکدن آکله حالی
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

ایلرم کرچه عیاناً سویلمکدن احتراز   حالمك هر صورتی اظهار ایدر شکل نیاز
مرحمت قیل حالمه ای دلبر خاطرنواز   ای کل باغ وفا ای غنچۀ کلزار ناز
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

جسمم اولمشدر نه دن بو رتبه بی تاب و توان   سوزلرمدن اولمیور حکمت نه در معنا عیان
کوزلرم رویکدن آیرلمز نیچون ای نوجوان   بر اشارتدن مرام قلبی آکلار عارفان
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

وجهکه دینسه سزادر ثانئ ماه منیر   ایلاین سنسن قلوب عاشقانی مستنیر
حسنی عرض ایتك اولمش بکا امر عسیر   سن شه ملك ملاحتسك بو عبدك بر فقیر
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه کی قیلمق طلب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلمك

چکدیکم محنتلره یوقدر حدود وانتها   ممکن اولمز ایتك دنیاده عرض ماجرا
بن کیمم که ایلیم سن شاه خوباندن رجا   صورت حالمدن آکله فکرمی ای مهلقا

کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی قیلمق دیلك
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

کاشکی دل ویرمسیدم سن بلالی دلبره   بر مروّت ایتمه‌دك بر کون امیری چاکره
بو صداقت ضایع اولسون عیب ایتدم یوق یره   بر مکافات ایتمه‌یوقی ایتدیکم خدمتیره
کرچه کیم حدم دکلدر بوسه‌کی ایتمك طاب
عارف اولان فهم ایدر آنی نه لازم سویلك

سلطان مشارالیه حضرتلرینك دیکر بر مطلع شاهانه‌لرینك تخمیسی [١]

طولدر درون ساغره صهبای نابمی   کوستر کمال شعشعهٔ آفتابمی
تنویره همت ایت دل بر اضطرابمی   دفع ایله لطف ایدوب غم قلب خرابمی
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

سلطان مراد ثانیٔ کیخسرو اقتدار   ترك سریر سلطنت ایتدی او شهریار
ابرام اصدقا ایله قیلدی ینه قرار   بو مطلعی دیمشدر او سلطان نامدار
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

وصف ایلدی بو کونکی شرابی بر آشنا   دونکی شرابه ایلدی رجحانی ادّعا
نوش ایلینجه اولدی کوکل دردە مبتلا   دونکی شرابی ترك ایدرك ایتمشم خطا
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

صوت ربابی واصل اسرار جان بیلور   ذوق شرابی واقف راز نهان بیلور
هانکی ربابی سویلدیکم عاشقان بیلور   هانکی شرابی ایستدیکم عارفان بیلور
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

کلدی او شوخ بزم صفای دمادمه   بندن سلام ایدك بتون اصناف آدمه
کلسونلر ایشته شمدی بو سرباز بی‌غمه   ذوق وصفانی کوستره‌یم خلق عالمه
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

---

[١] سلطان مراد خان ثانی حضرتلرینك شو مطلع غرالری سهی ، لطیفی ، حسن چلبی ، رضا تذکره‌لرنده زبور سطوردر .

واعظ اوزاتمه مبحث وعظ ونصیحتی   بر بشقه وقته صاقله بو درس فصاحتی
ترك ایلمم حدیقهٔ یاران عشرتی   اچم صفای باده ونیدن فراغتی
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك و ربابمی

می آتش غموم دل مبتلا ایمش   هر جرعه‌سی صحیفهٔ قلبه جلا ایمش
صیقلزدای سینهٔ اهل صفا ایمش   دلخستکان عشقه مؤثر دوا ایمش
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

کلدی زمان خرم و مسعود نوبهار   کلزاری دوره باشلدی باد صفا نثار
فیض سحر کل اوستنه اولدقچه ژاله‌بار   آغاز نغمه ایتمده‌در عندلیب زار
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

کیرمز اله امیری بو وقت فرحفزا   بر خنده وقتیدر فلکك شمدی غالبا
هپ حاضر اولدی مجلسه یاران باصفا   رونقفروز انجمن اولدی او مهلقا
ساقی کتور کتور ینه دونکی شرابمی
سویلت کتور بری ینه چنك وربابمی

سلطان مشارالیه حضرتلرینك دیکر برمفرد شاهانه‌لرینك تسدیسی [۱]

سیر کواکب وقمر ونیر وسما   برك ونبات وآب وشجر میوه وهوا
ازهار وعندلیب وکل وحسن دلربا   ویرمکده قلبه هر بریسی بشقه بر جلا
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

سلطان مراد ثانیٔ روشنضمیری کور   شاه شهیری مفخر تخت وسریری کور
بدرسخا پلنك وغا نره شیری کور   بیت متین خسرو ادهم نظیری کور
بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

بزم محبته کیجه‌لر استه‌مم چراغ   کوندزده ایلمم هوس عزم باغ وراغ
اولمز نظیر سیر جهانی چراغ وباغ   کوکام نه ممکن ایلیه اول یاردن فراغ

[۱] سلطان مشار الیه حضرتلرینك بو مفرد دلارالری یوقاریکی بیت ایله بر قطعه اوله‌رق سهی، رضا تذکره‌لرنده مندرجدر.

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

لطف ایلکده ایلمه کندك اسیر عوق — انسان اودرکه ایلیه طبعن بوراهه سوق
واردر کدالره کرم ایتمکده بشقه ذوق — فوقنده یوق بونك شو جهانده صفا وشوق

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

ساقی کتور پیالهٔ یاقوت پیکری — طولدر شراب نشوه فزای منوری
طوغسون جهان شوقك او خورشید انوری — قلب ایله نور صفوته قلب مکدّری

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون اولورکه کورمیه کیمسه ترابمی

ممکنمیدرکه یار ایله صحرایه کیتمیم — هر کونده بر حدیقهٔ رعنایه کیتمیم
کوش نوای بلبل شیدایه کیتمیم — سیر صفای قدرت مولایه کیتمیم

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

نرده بو عالمك بو قدر پهلوانلری — مسعود وکامرانلری صاحبقرانلری
ذوق سلیم صاحبی اول فکر ایت آنلری — یاتمقده‌در زمینده سلف قهرمانلری

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

انسان اودرکه هرکسه شفقت رسان اولور — ذوق وصفاسی لطف وعطای جهان اولور
وجدانی سالم غرض وامتنان اولور — بر کوز یوموب آچنجه جهان بی نشان اولور

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

نوش ایلرم پیالهٔ سرشار دلبری — کوش ایلرم ظرافت کفتار دلبری
سیر ایلرم لطافت دیدار دلبری — بوس ایلرم صحیفهٔ رخسار دلبری

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

فکر ایت امیری حال جهان معتدّی — هیچ وارمیدر بولان شرف عمر سرمدی
طوغمامی کیتدیلر دوشون اجداد امجدی — هپ کیتدی آنلرك بریسی عودت ایتمدی

بن وار ایکن کرك بکا بو ذوق وبو صفا
بر کون کلورکه کورمیه کیمسه ترابمی

ابو الفتح سلطان محمد خان ثانی حضرتلرینك دیوان شاهانه‌لرینك تخمیسی [١]

— حرف الف —

ای روح بقا ، ملجأ کل ، مفخر اشیا   ای فرد سراپردهٔ وجدت ! شه یکتا
بر عالم رحمت سنی خلق ایلدی مولی   یوزك مه عید وسر زلفك شب اسری
غمزه‌ك یدموسی لب لعلك دم عیسی

مثلك ایده‌مز قوهٔ اندیشه تفکر   کلز صدف قدرته ذاتك کبی بر دُر
ممکنمی نظیرك ایده بر کیمسه تصور   بو حسن خدایی‌که خداسا که ویروپدر
مانیٔ جهان یازمدی تصویرکه همتا

معراج حرمکاهه سن اولدك متوجه   شمس وقمری ایلدی حسنك منبه
وصفکده اولور انس وملك عاجز ووالِه   آلنك قرینه یوزك آینه مشابه
بونجه کوز ایله کورمدی بو چرخ معلا

وار سر خفی قدرت لطف والمکده   غم ذرّه اولور کوه ایسه نزد کرمکده
بر جرعه دونر بحره زمان ستمکده   شول جام که نوش ایلشم بزم غمکده
بر ساده حبابیدر آنك کنبد خضرا

یوق حضرت فاتح کبی اقوام وملده   فتح ایتدی (امیری) ایکی یوز شهر ایله بلده
طوت نظم همایونی تعظیم ایله الده   «عونی» سنی مدح ایلدی چون طرز غزلده
مطلع دیدی یوزیکه و آغزیکه معما

چکدیکم دردی عیان ایتمز دل وجانم سکا   بن هنوز شفقت امیدیله نکهبانم سکا
اولزمان اظهار ایدردی خون وجدانم سکا   آغلسه درد درونم چشم کریانم سکا
آشکار اولوردی غالب راز پنهانم سکا

[١] دیوان جناب فاتح حقنده عاشق چلبی‌نك ـ مشاعر الشعرا ـ سنده شو عباره محرردر .
« عونی ، تخلص ایدینوب مکمل غزللر ومرتب قصیده‌لر وقطعه‌لر دیمشلردر . سلاطین آل »
« عثماندن اکرچه جمله‌سندن شعر دیمك منقولدر . امّا سلطان مراده کلنجه اولانلرك »
« اشعاری شایعه اولمامشدر اکثره [illegible] . امّا اتفاق اوزره اوّل صاحب تخلص »
« فاتح مرحومدر . مرتب دیوانلری مشهور و اکثر ابیاتلری خواطرده مسطوردر »

حاصلاتن بر یره جمع ایتدی، بحر و جبال   بر یره طوپلاندی یا الماس و یاقوت و لآل
یا دیدی سلطان محمد بویله نظم بی مثال   مسند حسن اوزره سن، بن خاك رهده پایمال
مور حالن نیجه عرض ایلر سلیمانم سکا

اشتیاق سیر حسنکله کهر طاشدن چقر   خون دل شوق لبکله دیده‌ده یاشدن چقر
درکهکده یوز سورر عشقیله قاشدن چقر   شمعی کور بزم مجلسکده اغلایوب باشدن چقر
خوش یانار یاقیلور ای شمع شبستانم سکا

رنك کاذبدن مبرادر کوکل ای کل بدن   رونمودر پرتو مهر صداقت سینه‌دن
اونشم خون جکرله بن نیجون اوده تن   صبح صادق کبی اوریفر ره عشقکده بن
کونکبی روشندر ای خورشید تابانم سکا

دوندرر کن وجهکی بو لطفکه شایسته‌دن   یعنی منع مومن ایلر ایکن اشکسته‌دن
بیلك تغافلله باقرکن بزم روزن بسته‌دن   دون رقیبك جورنی منع ایلدك بن خسته‌دن
ایلدی تأثیر کویا آه و افغانم سکا

کوی لطفکده نیچون سن کن دکلدر دوستم   عاشق زارك سکا خوش دکلدر دوستم
کاتم سردر غمك معلن دکلدر دوستم   زخم هجران شرحی چون ممکن دکلدر دوستم
سینه چاك ایتدن خبر ویرسون کریبانم سکا

بحره واصل اولسه آدم حاصل ایلر دُر ناب   کان بولان انسان اولور کوهرله دائم بهره‌یاب
آل (امیری) دن بو نصحی ای منور آفتاب   ایله‌کوکلن کوزین جور ایله اعونیه‌نك خراب
درّ و کوهرلر ویرر بو بحر ایله کانم سکا

تخم مطلب ظاهر ایتدی بر فدان سم بکا   آنده پیدا اولدی ازهار بلا توأم بکا
ویردی ازهاری او نخلك میوهٔ ماتم بکا   حاصلی بو مزرع دنیانك اولدی غم بکا
یللر ایله آغلادی حالم کوروب آدم بکا

هر ادیب ایلر بیان، لطف حبیب دلکشن   دل حجاب ایلر دیسون جور و جفای مهوشن
سیر ایدك قوپمش نصل حاله بو عبد غمکشن   شمع چون کوردی کوزم بشن، درونم آتشن
بزم غمده آقیدر کوز یاشنی هر دم بکا

الفراق ای تاب دل، ای قدرت نطق و بدن   آه ای هنکامهٔ غم، ای شبستان محن
تا جکرکاهمده آچمش یاره‌لر حب وطن   غم شی افغانم ایشیدلمز اولسه ضعفدن
زیر و بم آهنك ایدرسه طبك دکل آهم بکا

ای او دلبرکه مصفادر کوشدن کردنك   بر وصیت ایلیور اجرا بو عبد احزنك
ایلسون عاشقلره تبلیغ نطق احسنك   جان ویرنجه عقبت سودای زلفکدن سنك
اهل دللر قاره‌لر کیسون طوتوب ماتم بکا

حضرت سلطان محمد خان ابوالفتح بنام   یادکار کائنات ایتمشـدی عالی انتظـام

دشمنك آنلر فیض افزاسنی ای خاص وعام   نیش فرقت، یأس نوش وصلت امیدی تمام

زلف ایله لعلك فراقنده یتر ام سم بکا

مهره باقسم عزم ایدر سمت غروبه دمبدم   ماهه باقسم ظـاهر ایلر نقش مینای الم

کلشنه کیتسم اولور پیدا هزاران خار غم   عشق ایچنده کیمی یار ایتسم کیمه حالم دیسم

دشمن اولدیلر سنکچون دوستم عالم بکا

❦ حرف با ❦

جور ایدر اول شوخ شمعی بشقه بر فتان اولوب   بر بلای خانمانسوز اولدی خصم جان اولوب

رحم وشفقتدن امیر آفت دوران اولوب   آغلسه عاشق بلای هجر ایله کریان اولوب

کوزلرندن آقان آنك یاش یرینه قان اولوب

اهل عشقك بکزه مز خلق جهانه عادتی   بو عجبدر استه مز آنلر حضور وراحتی

باقی نه در عشـاق شیدانك مرام ونیتی   گه جفا کوهی غبارندن اورنسه کسوتی

گه بلا وادیسنی کشت ایلسه عریان اولوب

عاشـقان قید ایلمز دنیا جقالر ایلسـه   یاتسـلیلر یا مدح ویا ثنالر ایلسـه

حاصلی خلق جهان بیك اعتبالر ایلسـه   هر نه دکلو جورلر کورسه وفالر ایلسه

هر نه دکلو کولسه‌لر حالینه اول کریان اولوب

بن آکا عاشق دیرم دنیاده ای اهل عبر   ثابتات کائناتی هپ کوره ظل وصـور

ایتمیه عالمده راحت باغنه عطف نظر   غم بیابانینه هر کون ایلیه سـیر وسفر

هر کیجه محنتسرای فرقته مهمان اولوب

حق وار عشقك سوزنده کیمکه لذت بولمسه   عاشق اولمز چونکه آدم ذوق محنت بولمسه

حظ ایدر عاشق اولان حتی افاقت بولمسه   راز عشقی آشکار ایتمکه طاقت بولمسـه

سینه‌سـنده ناوك دلدوزلر پنهان اولوب

اولمسم بر کون مقـارن دلبر نورسـته‌یه   تسلیت ویرسه بتون عالم دل دمبسـته‌یه

مومیا اورسـه بتون دنیا تن اشکسته‌یه   دلبرندن رحم اکر اولمزسه اول دلخسته‌یه

کیمسه‌لر دردینه درمان ایده‌مز امکان اولوب

حق ایده سلطان محمد خانه همدم رحمتی   ای (امیری) هپ عدالتله کچوردی مدتی

یاد ایدوب دیردی حبیب الله قدسی سیرتی   ویرسه‌لر ملك جهانك تاج وتختی دولتی

«عونی» کویك ترکن ایتمز باشنه سلطان اولوب

عمومه گفت‌وشنید اولدی ماجرای شراب جهانی قبضه‌یه آلدی علمکشای شراب
رواج سوق نشاط اولدی اشترای شراب چو اولدی لعلکه تشبیه جانفزای شراب
دله زیاده اولور دمبدم هوای شراب

شجرلر ایتدی عیان گونه گونه اوراق معطر ایتدی بوی لطیف آفاقی
چقوب مسیره‌یه گور فیض ربّ خلاقی بهار اولدی وگللر آچلدی ای ساقی
قدح گتورکه بو فصل ایلر اقتضای شراب

سفال الده طورر ، ساغر زجاجم یوق دوای باده‌دن اوزکه بنم علاجم یوق
بوزیب وزیور عالمه ابتهاجم یوق یتر چراغ بکا شمعه احتیاجم یوق
فروغ مادرخ ساقی وصفای شراب

جناب فاتح اعظم غضنفر نعال قیلر جهان حقایقده گشت دشت وجبال
دونوب ایدر ره رندیده بویله نشر لآل باشمده گرد مذلت، الده کهنه سفال
قنی بنم کبی دور ایچره بر گدای شراب

(امیری) خواب‌عدمدن‌که باشی‌قالدیردك دلك خزینهٔ ذوق ونشاطه طالدردك
یانکده قالمدی بر شی یازقکه چالدردك گیجه‌یول‌اوزره‌یاتوب‌مست، نقدی آلدردك
نه قالدی « عونی » الکده اوله بهای شراب

[١]

حرف جیم

رند بی تابه خرام جانب کاشانه کوج منتظم رفتاری اجرا ایلك مستانه کوج
اهل استغنای عشقه التجا دربانه کوج هرزمان عاشقلره وارمق درجانانه کوج
عرضحال ایتمك گدالر حضرت سلطانه کوج

ای‌سرآمد نازنین ! ای شهسوار نامور عاشق زاره یوروتمه اسب نازی اول قدر
الویرر بو چاکرك آغلاتدك ای نوربصر آشنالر گوزلرم یاشن گوروبن خوف‌ایدر
بی محابا سالك اولمق قلزم وعمانه کوج

[١] ١٢٩٩ سنه‌سنده نشر اولنان ـ مجموعهٔ آثار ـ نام رسالهٔ موقوته‌نك دردنجی نسخه‌سنك ١٢٧ نجی صحیفه‌سنده « جنتمکان فاتح سلطان محمد خان حضرتلرینك » اولمق اوزره :

« بیلمزم بوخلقت عالمده‌می انصاف یوق اولمدمی یوقسه بن حالا سزای مرحمت »

بیتی جواهر الملوكك اثنای ترتیبی اولان ١٣٠٨ سنه‌سنده قیرشهری محاسبه‌جیلگنده بولندیغم اثناده تسدیس اولنمش ایسه‌ده مؤخراً ، ١٢٥٠ سنه‌سنده وفات ایدن شروانی الاصل فاتح افندینك اولدیغی تذکرهٔ فطین‌ده گورلمکله طی واخراج ایدلمش وشو بیت ، ذکر اولنان رسالهٔ موقوته‌ده گوریلوبده بوراده گورلمینجه سببی آکلاشلمق ایچون تحشیه قلنمشدر .

طبع پاكخان محمد كيم گهر افشان اولور   هر كلامى رونق تاج زر شاهان اولور
نظمى سير ايت او سلطانك نصل رخشان اولور   عاشقه دنيا وجان ترك ايلمك آسان اولور
ليك جانان تركنى ايتمك كاوبدر جانه كوج

خستهٔ دردم ديسم اول مه طبيبى كوسترر   باغه عزم ايتسم فغان عندليبى كوسترر
عاشقه سير ايت نصل حال عجيبى كوسترر   كوزلرينه جور قصد ايتسه رقيبى كوسترر
ظلم معتادى دكلدر بس كاور انسانه كوج

حيله ومكره تشبث ايتسه ده خصم لئيم   مسلكندن انحراف ايتمز (اميرى) مستقيم
رستم هشيار صبر اول سنده اى طبع حليم   «عونيا» زال زمانك مكرينه آلدانمه كيم
كم زمانك جورنى چكمك كاور انسانه كوج

حرف خا

كلشن معنايى بن ايتدم تخيل شاخ شاخ   نونهالان چمن ايلر تكمل شاخ شاخ
بو تخيل نظمه بكزر كورمدم كل شاخ شاخ   كل يوزك اوزره كه دوشمش جعد كاكل شاخ شاخ
زينت ايتمش باغ حسنك تازه سنبل شاخ شاخ

حضرت سلطان محمد فاتح عالى تبار   مظهر تبجيل پيغمبر ، همايون شهريار
باق نه دير نظمنده اول معجزبيان روزكار   خال عنبربارك ايله موى پرچينلركه وار
رشتهٔ چوب اوزره بتمش عقد فلفل شاخ شاخ

گاه اول حسنه كل مهرى تقابل استيوب   گه هلال غنجه‌يى ايتمك تمثل استيوب
زير وبالاى جهاندن همت كل استيوب   باغ عالمده يوزك مانند بر كل استيوب
جست وجو ايلر كزر كلزارى بلبل شاخ شاخ

اهل باغك اوغرادم بر صحبت ناكاهنه   كل مشابه‌مى عجب ديرلردى حسنك ماهنه
كورديلر آخرسنى لايق ملاحت جاهنه   غنچهٔ سربسته مكتوب ايليوب كل شاهنه
كلشن ايچره بلبل ازبرلر ترسل شاخ شاخ

اى (اميرى) فكر عالى اهلى دوكز آبرو   نو اصول بى‌مثال ايجادين ايلر سوبسو
بويله‌در ايشته بو مضمون كلام مشكبو   «عونيا» مكر رقيب ديوى منع ايتسون ديو
بيك آهك بوينه طاقدم حمايل شاخ شاخ

حرف دال

هيچ قطع ايتمز او كل يوز شوخ رخشاندن اميد   قطع اميد ايلامم كسسم دخى جاندن اميد
اولسه ده خصمم قوى وار درينه آندن اميد   كسمزم اغيار جورى ايله جاناندن اميد
كيم كسلمز خوف شيطان ايله ايماندن اميد

حضرت سلطان محمد خان او شاه پاکدل   التفات ایلردی ارباب کماله متصل
باق نه عالیدر او سلطان عنایات مستقل   آغلامغه درّ وصله طالب اولدم طك دكل
ایلسه غواص اولانلر بحر عماندن امید

تارك ساقئ شنکم فارغ دخت رزم   باق نه عالیدر عوالمدن مکان مفرزم
روز وشب فردوس کوی دلربادر مرکزم   آستاننده نکاری کورمسم یأس ایتمزم
بو مثل مشهوردر که چقمدق جاندن امید

جنبش ایدی محنتدر قاشندن ومدوغم   آب غمدر چشمهٔ شوقك بشندن اومدوغم
ذوق زخم سینه‌در جورك طاشندن اومدوغم   دیتدرکدر آغامقده کوز یشندن اومدوغم
درّ شهوار اولدی آنجق ابر نیساندن امید

دهر فانیده (امیری) کرچه راحت یوغیسه   بر صفا واردر ینه قطعی اقامت یوغیسه
طوتکه یارك حسرتندن دلده لذت یوغیسه   هر نه دکلو جورینه حد ونهایت یوغیسه
«عونیا» قطع ایلمه سن عون رحماندن امید

حسن پاککدر کلستان مطرادن مراد   لبلرکدر غنچهٔ خوشبوی زیبادن مراد
کاکلکدر سنبل پرپیچ ورعنادن مراد   باغده کلرخلرکدر ورد حمرادن مراد
قامتکدر راستی سرو دلارادن مراد

حضرت سلطان محمددر شه مسعود اولان   شهرت بوالفتح ایله دنیالره محسود اولان
باق نه دیر اول ظلّ قدسی پرتو معبود اولان   عشق دردیدر جهانده عاشقه مقصود اولان
وصل دلبردر همین بو دار دنیادن مراد

کاه اولور بر شاه نو هر سمته لشکر صالدیرر   کوسترر آثار سطوت مملکتلر آلدیرر
عاقبت امر الهی طبل فیصل چالدیرر   چون اجل صلح ایتدیرر آخر نزاعی قالدیرر
یاندر دنیا ایچون بو قوری غوغادن مراد

ایلدك عشاقی مأیوس مکافاة وعوض   حسرتکله تنلرندن انفکاك ایتمز مرض
باق نه شکله کیردی عشقکله بو دنیای عرض   دود آهمدر فلکده ابر باراندن غرض
اشك چشممدر اشککده ثریادن مراد

ای (امیری) بر نکارك حسننه دائم بقین   وصف لعلیله مزین قیل سنك می چقین
قسوت افزا ایتمه ضبطك فکر علویت ضاقین   بیتی بوزارسك رقیبی کمه شعرکده صقین
«عونی» دلبر وصفیدر چون شعر وانشادن مراد

حرف را

بر مژه کرچه بتون سینهٔ انسانه کچر   زلف وابرو دیمه فوق مژه‌یه یانه کچر
جمله‌سی زینت ایچون موقع ارکانه کچر   تن بی جانه مژه‌ك خنجری کیم جانه کچر
خستهٔ عشقه اجل شربتی درمانه کچر

معترضلر چوق اولور عاشق صادق اولنه   صدق اقرار ایله امثالنه فائق اولنه
نه چکر بر نظر ایت لطفکه لایق اولنه   کوزسه اغیار سوکر یوزیکه عاشق اولنه
کورك اول کافری کیم دین ایله ایمانه کچر

دل ویرانه‌یی آباده چالشمه کذر ایت   صدمهٔ صاعقهٔ اوج بلادن حذر ایت
مخزن قلب خرابی کهر عشقه بر ایت   خوار باقه دل ویرانه عشقه نظر ایت
کوردوکك کنج نهانی مخزن ویرانه کچر

حضرت خان محمددر ابو الفتح ادیب   جد مجد پادشه اعظم تخت پر زیب
باق نه دیر نظم جلیلنده او سلطان حسیب   کوی دلبرده دل زاره ایدر طعن رقیب
زاغ ناسازی کورك مرغ خوش الحانه کچر

یاره حقمده نه سوزلر واروب اغیار دیمش   مائل حب هوادر او هوسکار دیمش
نطق شفقتله (ادیری) دونوب اولیار دیمش   چوق واروب کلدیکمه کوینه دلدار دیمش
«عونی» عاشق دکل ایسه بورادن یانه کچر

هوایه کیتدی حیفا ایتدیکم فرط تأمللر   صبورانه متانتلر جسورانه تغافللر
نهایت اوغرادی یغمای قحطه هپ تحمللر   دلی بلبل قیلوبدر عارضك اوستنده کی کللر
نبی سودا ایله باشدن چیقارمشدر او کاکللر

شهنشاه کزین سلطان محمد فاتح عادل   اودر هم قهرمان هم نکته‌دان هم غازی هم فاضل
نه عالی نطق ایدر سیر ایت و شاهنشاه عادل دل   اگر عشاقه درد و محنت ایسه عشقدن حاصل
بحمد الله که وافردر ره عشقکده حاصللر

صبا کیم قدرت معجزنمای فیضی حائزدر   جهانك زیر و بالاسنده سیاح مبارزدر
فقط کیسولرك حل عقودی غیر جائزدر   صبا عقد سر زلفکی حل ایتمکده عاجزدر
بلی هر کیشی‌یه آسان دکلدر حل مشکللر

عجب بر سرّ پنهان در وجودی عاشق زارك   آکا لذت ویرر کویا شکردر جوری دلدارك
کچر ذوق فراق و شوق حسرتله بو کون یارك   نه نسبت آره‌مزده کیم کاورچون نوش لب یارك
بکا زهر غمی حلوا رقیبه زهر قاتللر

کیمی دلبند اولور دنیاده کرچه زلف نسوانه   کیمی میل حبیب ایلر کیمی مشتاق پیمانه
نهایتده سنك حبك ایرر البته هر جانه   سنك عشقك ایله دیوانه اولدی نیجه فرزانه
سنك سوداك ایله مجنون اولوبدر نیجه عاقللر

شهید ذی حیات ایتمش نی عشق بلا مسلك   حیاتمده ویاخود مرده ایتمشدر بنی بی شك
ممات اندر حیاتم سینه چاك ماسوا منفك   نه لازم تیغ مژکانی سنی قتل ایلسون دیمك
بیلورسز اهل حال اولان اولور بو سوزه قائللر

نيچون اولدك (اميرى) ماسوادن و يله سن كوسكون	سنى صهبای عشق حقيقت ايتمش مكر دوشنون
طوتشمش بى قرار اولمش كنز صحراده اى و لون	اكر ديو مغز خودك ايدنده عوديه بر كون
كوردك آتش ميدن فروزان شمع محفللر

اى ذاتى نور محتشم كردكاردر	محبوب خاص حضرت پروردكاردر
بو چاكرك كمينهٔ خدمتكذاردر	ابر مژەم اياغكه كوهر نثاردر
مرأت دل جمالكه آينەداردر

سنسك سرير رحمة اللهدن رسول	سنسك حبيب محترم مرحمت شمول
سنسك اميد اعظم هر چاكر ملول	دل خانه سينه قيلسه خيالك شهى نزول
يوزم بساطى آينهٔ زرنكاردر

كوش ايت كلام معجز سلطان محمدى	طبعنده ايليور لمان نور احمدى
هنكام احتضارده يازدى بو مفردى	زهر فراق كرچه دلى خسته ايلدى
وصلك شرابنه ينه آميد واردر

دل منتظر نتيجهٔ تبليغ غمزەكه	آماده جان خلاصهٔ يرليغ غمزەكه
دلداده اشك چشم هوس ميغ غمزەكه	جانم اميدواردرر تيغ غمزەكه
كوزم ايزك ترابنه پر انتظاردر

هركيم (اميرى) صوم وصلاته دوام ايدر	عرض سلام روضهٔ فخر انام ايدر
اصحاب طاعت و ورعه احترام ايدر	بى اختيار يارنى كندويه رام ايدر
«عونى» آنك كه طالعى و بختى ياردر

نو بهارك فيضى كرچه باغه خوش كالادوشر	باد ولور آتش نفس تموزده كرمادوشر
صكره مخاسن بهار كهنه شوق افزا دوشر	چون صبا فصل خزانده كلشنه ديبا دوشر
حق بودر هر نقشى يرنده اولوب زيبا دوشر

محشر اولمش آستان دلبر فرخ شيم	بو سكاه عاشقاندر اول مقام محترم
كيتميوب كوندز، يجه ايتسمده تحريك قدم	نجه تنها آستانن اوپمكه فرصت بولهم
كوينه عزم ايلسەم سايەم بكاهمپادوشر

مهر وماهه كوستردم قدرت غفارى	يازسه آهم طاق چرخه صورت دلدارى
قدسيان امضا ايدرلردى برات يارى	زلفنك وصفنده طومار ايلسم اشعارى
قاشلرك وصفنده اولان جمله يه طغرا دوشر

عكس مهرومه اولور هر جوى ايچنده رونما	سن نظر ايتدكده آما آبه اى نور صفا
آنلرى لرزان ايدر امواج آب دلكشا	مهرومه آب ايچره عرض حسن ايدرلرمش سكا
ليك قدرى آنلرك بو ايشدن آشاغه دوشر

اولسه دست عشوه‌سنده کل کبی بر جام مل　　اولمسه امّا رفیق صحبتی هیچ بر رجل
یاری رؤیت ایلسه بر خالی موقعدن کوکل　　باغه سرو نی خرامان ایتسه اول رخساری کل
نعرهٔ بلبلله کلشن صحنه غوغا دوشر

ایتز میل علائق استه‌مز درّ وکهر　　اعتقادنده آنك باشه بلادر سیم وزر
مسکنی کنز قناعت شمع تابانی قمر　　جمله اهل عالمك معموره سن عرض ایتسه‌لر
اهل فقرك حصه‌سنه ملك استغنا دوشر

حضرت سلطان محمد فاتح مشکلکشا　　ای (امیری) اولدی منظور جناب کبریا
نشر ایدر خورشید طبعی بویله انوار ذکا　　دعوی ایتمه دل ویرمك اول دلداره دوشمزدی سکا
بر دوشه‌جك بر آرارشیدا کوکل امّا دوشر

یار نوش ایلرد خان دودی آنك همراهیدر　　ابر استغنا او ماهك صانکه سرانکاهیدر
ناشر نور پیاپی جلوهٔ ناکاهیدر　　بر کونش یوزلی ملك کوردمکه عالم ماهیدر
اول قرا سنبللری عاشقلرینك آهیدر

حضرت سلطان محمد پادشاه سرفراز　　فاتح یکتا جهانکیر فضائل امتیاز
بو نه عالی نطق ایدر اول صفدر عرفان طراز　　قدرعنا کیمش مقابلن کبی اول سرو ناز
ملك افرنكك مکر کیم حسن ایچنده شاهیدر

مرد عارف خلقه جور ایتز یورکلر داغلمز　　نکتهٔ یکرنکه واقفدر جورکلر صاغلمز
دود و نوری شمع واحددن بیلنلر آغلمز　　عقدهٔ زنارینه هر کیمسه کیم دل باغلمز
اهل ایمان اولمز اول عاشقلرك کمراهیدر

دلبران عشاقنه یاقوت احسانلر ویرر　　کاه اولور نقدینهٔ جور فراوانلر ویرر
لطفنه بر بشقه صنعت بعض فتانلر ویرر　　غمزه‌سی اولدر دیکنه لبلری جانلر ویرر
وار ایسه اول بو حبشلك دین عیسیده عبادر

یازدی بو نظمی (امیری) فتح حضرت شهر　　المدن اول بك اوغلی سمتنی اول شهریار
قیلدی احسان هفته‌سنده آنیده پرورکار　　«عوتیا» قیلمه کمانکیم سکا رام اوله نکار
سن ستانبول شاهی ایسن اول قلاتا [١] شاهیدر

کورندکجه بتان بی بدللر　　خطور ایلر خیاله بیك امللر
کوزلری بر بندن قاش کبی اللر　　اکر میل ایتمسه نازه کوزللر
نه کل المزنی یدی اهل دللر

جمالك نسخه‌سی متن دررردر　　جبینك مطلعی شرح غرردر
شو تقریرم کتابی بر خبردر　　دهانكك بیانی مختصردر
مطولدر نه چکده مختصردر

[١] غلطه

رخـك كل ، سـنبل شبتاب زلفك مكانیدر نه خوش كازار زلفـك
یتاقلقمی ایدر ای یار زلفـك حرامی غمزهٔك وطرّ ار زلفـك
كوكل شهرنده بیلمم نه آر ارلر

عـدم بازارنی جولان دكرمش كـیروب تفتیشـه هردكان دكرمش
قماش وزینتین سـیران دكرمش سنك وصلك متاعی جان دكرمش
ایشـیدنلر كورنلر بویله دیرلر

نشاطی اولمدی بر كـون مبشر غم واندوهی چشـمك اولدی ناشر
مكر تخـویفه اولمشـدر مباشر دله زلفكده غمزهٔكدن ایریشر
كیجه ایچنده قورخولو خبرلر

تنن آب حقیقتـله بو یانلر زمین التجـایه باش قویانلر
دوشر حیرتلره عشقك دویانلر قالور آیاقده زلفكه اویانلر
صاچك سودا ایدن باشدن چقرلر

محمـد خان ثانی فخر دولت ابو الفتح جهان شمشیر قدرت
(امیری) بویله ایلر نشر حكمت كل دنیاده یوقدر بوی راحت
همان «عونی» ایریشر درد سرلر

چشم شوخك ستمی كوكلی نالان ایلر تیغ هجرك المی حسمی بی جان ایلر
ذوق وصلك طلبی چشممی كریان ایلر دردیشك فكری كوزم یاشنی عمان ایلر
لعل نابك هوسی یوركمی قان ایلر

ایلسه برنكهنیم اكر اول چشمی غزال بتون اقبـال جهـان قلبی ایدر مالامال
حاصلی حاصل اولور فیض تمام اقبـال یارم آغزكیمه بندمم دیسه اول شاه جمال
صانهسین آنی بتون عالمه سلطان ایلر

مرض غم نقدر اولسـه تن پرخونده چاره یوقدر دیسه بقراط ایله افلاطونده
بنـه امید كسـلمز بو دل محزونده عشـق دردینه شفا اولمز ایسـه قانونده
نوش داروی لبك آنیده درمان ایلر

بر یره كلسـه اهالئ خجند ودهلی بوكا بولمق كوچ اولور چارهٔ كار سهلی
كوسترر چشمی اصـول فتن بو جهلی مست چیقمش مژه تیغنی ایله اسلام اهلی
هی مددقورمكوز اول كافری كیم قان ایلر

ایلدم دون كیجه بن كوی دلارا سفرین كوردم اول مملكتك عالم شنم وسحرین
سزه ایضاح ایدهیم بر خبر مختصرین كیدرر جانته ذوق ایله صـفا حلهلرین
هركیم اول سیم تنی بركیجه عریان ایلر

سلسبیل ایلدی جاری ینه فردوس هنر   ینه سلطان محمد دیدی نظم کوثر
اوقو بیك فخر ایله اول پادشهکدر بو اثر   کاه لعلی کبی کوزم یاشنی آل ایلر
که زلفی کبی حالیمی پریشان ایلر

آدمه ویرسه تسلی دل خونباشی ویرر   یوقسه دنیاده نه یولداشی نه سرداشی ویرر
ای (امیری) شو قزل رنکی جکرباشی ویرر   «عونی» یوزوکه صورت کوزکك یاشی ویرر
قوری باغه شرفی لالهٔ نعمان ایلر

سنبل ونسرینه بر رنك فرح افزا کلور   نو نهالان ظریفه شکل نوپیدا کلور
بر تماشادر کیدر محشر کبی دنیا کلور   هر قچن سیر ایده باغه اول کل رعنا کلور
نعرهٔ بلبلله باغك باشنه غوغا کلور

لاله وسنبل اولورلر بو برندن شرمسار   عزم ایدر سرسام وحیران جویباری بی‌قرار
ژاله‌لردن شاخلر ایلر دُر وکوهر نثار   سیر کلزار ایلسه سرو روانلرله نکار
راستی بو قدی آنك جمله‌دن اعلا کلور

فکرمه اولدمکه وصلك ای بت رعنا دوشر   خاطرمدن آرزوی لذت دنیا دوشر
باق نصل بر حاله عشقکله دل شیدا دوشر   فتنه سیله کوزلریکك کوکله غوغا دوشر
زلف عنبربارك ایله باشمه سودا کلور

بر طرفده عاشق ناشاد طورمش منتظر   بر طرف رندان غم معتاد طورمش منتظر
عندلیبن نوا ایجاد طورمش منتظر   کوزدیکوب نرکس بوله شمشاد طورمش منتظر
سیر باغه کوییا اول کوزلری شهلا کلور

عالم کون وفسادك خیلی یوتدم زهرینی   کائنات محنتك چکدم هزار ان قهرینی
چشممك جیحون کبی جوش اوراتدم نهرینی   آتش غم یقسه طکمی وجودم شهرینی
کوزلرمدن کوکلم اوستنه ایکی دریا کلور

بر عجب نور صفا اول منجلی کردنده وار   نه کموش آیینه‌ده نه کوهر معدنده وار
نشئه‌دیر اشته خوبان هانکی سیمین تنده وار   بو ملاحت بو لطافت کیم نکارا سنده وار
نیجه عاقل وارر ایسه کویکه شیدا کلور

یا بهار معرفت ایتدی چیچکلر آشکار   کللر ایتدی یا عیان بر کلستان آبدار
یا بو نظمی ایلدی سلطان محمد بر کذار   لعل جانبخشیله عشاقه خطاب ایتسه نکار
مرده‌لر اوزره صناسك حضرت عیسی کلور

ای (امیری) دُرّ معنا کوشه منکوش ایلمك   موج بیدربی یم عرفانه منقوش ایلمك
روزکار عشق ایله دریا کبی جوش ایلمك   لعل نابی یادینه خون جکر نوش ایلمك
کیمه دشوار ایسه ای «عونی» بکا حلوا کلور

بر مهوشی کوردمکه ضیاپاش وفادر — بر کوهری بولدمکه بری کنز صفادر
بر دلبری سودمکه کل باغ حیادر — برشاهه قول اولدمکه جهان آکا کدادر
بر ماهه طوتلدمکه یوزی شمس ضحادر

اول جلوهٔ گیسو ایدر آرامی غارت — اول جنبش ابرو کتورر جانمه محنت
اول غمزهٔ دلجو بکا کوسترمدی راحت — سودیکم ایسه سنی کناهم بری آفت
اولدرمه بنی جور ایله کیم عشق بلادر

رحمت اوقو سلطان محمدکبی شاهه — اول پادشه اعظمه اول فخر سپاهه
بو نطق همایونی یاز لوحهٔ ماهه — باش اوزره بر ایتسم بریدر شعلهٔ آهه
هجران شبی یار ایشیکنه راهنمادر

شاعرلره استاد ازل ایلدی تنبیه — انشاد سخنده ایدهلر دقت تنزیه
هپ بویله وجیه ایلیهلر وجهکی توجیه — عیده یوزك وقدره صاچك اولهلی تشبیه
قدر ایله بکا عید همین صبح ومسادر

بر اویله جحیم غمه صالدك که بو جانی — دلده قومادی ذره قدر تاب وتوانی
بر بویله بلا کورمدی بو عالم فانی — آهم فلکه ایردی یاقدی طوتدی جهانی
حالمه بنم شاهد اولان ارض وسمادر

عشق اولمسه صیقلزن اندیشهٔ چالاك — زنك آور اولور جوهر آیینهٔ ادراك
کسب ایتدی جلا نور محبتله دل پاك — بر دلبره دوشوردی بنی کردش افلاك
کیم ماه وکونش یوزی ضیاسنده سهادر

دنیاده (امیری) نهمی وساغری سودم — نه لذت اقبالی نه سیم وزری سودم
لکن یالکز بربت سیمین بری سودم — «عونی» دله ظلم ایلدم اول دلبری سودم
جور ایله جفا یاکه جزا اولسه سزادر

فاتحه اخلاص لازم ای کروه مؤمنان — فاتحه اخلاصی بیلمز یوق جهانده مسلمان
باقی نه عالی یازدی اول کرار صولت قهرمان — عمر کیچدیکی قیامت قوپدیغنی اولور عیان
چون خرامان سیر ایدوب اول قامت بالا کچر

امتثال ایتمك کرك اول مهوشك برلیغنه — رمز وایمالرله چشم شوخنك تبلیغنه
اولمشم نیسان فیضك تشنه رشح میغنه — بر حرارت وار درون دلده زخم تیغنه
غمزه‌سی تیغی اریشنجه بنم باکا کچر

خانهٔ دل تیشهٔ جورکله اولدی منهدم — برکوکل واردی اوده اولدی غمکله منعدم
ایلمم بن کرچه شکوای خدای منتقم — جانه هجرك خنجری چکدیکی یتزمیدی کم
غمزه تیرینی آتارسك اولدخی جانا کچر

بو (امیری) آفتابه یاری نیجه بکزه‌ده   بکزه‌سه وجهی لب و رخساری نیجه بکزه‌ده
قمتی، کفتار کوهر بری نیجه بکزه‌ده   «عونی» یوزینکه کل کلزاری نیجه بکزه‌ده
وقت کل بر آیه قالمز ای کل رعنا کچر

هر عاشقك بن کبی نالانمیدر   مرکز آلام فراوانمیدر
درد ایله کریبان و سرکردانمیدر   کوزمدن آقان یاشمیدر قانمیدر
لبك یادینه لعل و مرجانمیدر

عاقبت اسیر فراش ایتدی کوز   یورکمده زخم خونپاش ایتدی کوز
بنی آه وزاره یولداش ایتدی کوز   کوکلده نه وار ایسه فاش ایتدی کوز
سنی سودیکم یعنی پنهانمیدر

صراحتله ایما نیجه بحث ایده   حقیقتله معنا نیجه بحث ایده
جوهرله هیولا نیجه بحث ایده   کوزم ایله دریا نیجه بحث ایده
کوزم کبی اول کوهر افشانمیدر

سلطان محمد در شهنشه پاك   ایلدی کردنکشانی سینه چاك
باق نه عالیدر بو نظم فیضناك   کوکل اضطراب ایله اولدی هلاك
کلان کورك اول آفت جانمیدر

ای (امیری) بن صفایه یتمزم   بر کل اولسم کلستانده بتمزم
هیچ بر صوت فرح ایشتمزم   دیمش «عونی» یه بن جفا ایتمزم
آکاجور ایدن یوقسه دورانمیدر

صورتك شرمنده‌سیدر ای نیجه بهزادلر   حسرتك شیونده‌سیدر ای نیجه دلشادلر
صحبتك جوینده‌سیدر ای نیجه زهادلر   سروقدك بنده‌سیدر ای نیجه آزادلر
قامتك افتاده‌سیدر سرولر شمشادلر

ایلم دنیاده بن بر کیمسه‌یه دشمنلکی   طعن و تقبیح ایلرم خائنلکی رهزنلکی
کوستردم یوقسه خصمه رستم و بهمنلکی   تیشهٔ ناخنله بن کیم ایلیم جانکنلکی
کوه غمده باکه شاکرد اوله‌من فرهادلر

صحبتك ریانی اولمشدر نیجه مخمورلر   وصالك خندانی اولمشدر نیجه مهجورلر
حسرتك قربانی اولمشدر نیجه رنجورلر   جورکك ویرانی اولمشدر نیجه معمورلر
عشقکك معموریدر نیجه خراب آبادلر

صحبتکده مدغممدر شوقلر سیرانلر   وصلتکده منضممدر حالت پنهانلر
حسرتکده توأممدر ماتم وحرمانلر   محنتکده همدمدر زاری وافغانلر
فرقتکده محرممدر ناله و فریادلر

کردش چرخ جفا ماهیتی فکر ایتمدم   دست حکاك فلکده قدرتی فکر ایتمدم
خرده بینانه اصول صنعتی فکر ایتمدم   عشقه طایاندم بلا و محنتی فکر ایتمدم
صنعتنده کاه اولورعاجز قالور استادلر

العطش ای جمله مخلوقات مولی العطش   کربلای محنت ایتدی دست یأسم مرتعش
باقی نه عطشانم بکا امداد ایدر آنجق کونش   بیستون غمده افغان ایلسم فرهاد وش
رحم ایدوب بن زاره طاغلردن کلور فریادلر

ای (امیری) موجخیز اولدی ینه بحر سخن   کسوهٔ کفتاره کیردی قیمت درّ عدن
حضرت فاتح بونطقی ایتدی زیب انجمن   مشربی آیینه‌سی اولسه مکدّر ذوقدن
«عونیا» ایتمز مریده فائده ارشادلر

ثروت دنیایه ایتمه اعتبار الدن کیدر   عزت ورفعتله قیلمه افتخار الدن کیدر
عالمك بر حالی اولمز پایدار الدن کیدر   سقیمی صونکه بر کون لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان وقت بهار الدن کیدر

بر عجب سودایه دوشمش طبع شوخ وش طورم   دائما مهتز اولور بوی ثبات عاطرم
بویله خلق ایتمش جناب ذوالجلال فاطرم   هر نیجه زهد وصلاحه مائل اولسه خاطرم
کوردیکمده اول نکاری اختیار الدن کیدر

معدن سیمابه دونمشدر عجب دتررکوکل   کربلای غمده اولمش اولقدر مضطر کوکل
کوستر ای خاکی بن بر حالت دیکر کوکل   شویله خاك اولدمکه آه ایتمکه خوف ایلر کوکل
لاجرم باد صبا ایله غبار الدن کیدر

حضرت سلطان محمد خان اوکرّار غزا   فاتح اکبردر اول شاهنشه کشورکشا
نظم عال العالیدر سیر ایت نصل عبرتنما   عزه اولمه دلبرا حسن وجماله قیل وفا
باقی قالمز کیمسه‌یه نقش ونکار الدن کیدر

خصم بدکیشه (امیری) ضرب سنك ایتسم کرك   اکتساب نام ایچون اکمال ننك ایتسم کرك
اول کروه ابتره دنیایی تنك ایتسم کرك   یار ایچون اغیار ایله مردانه جنك ایتسم کرك
ایت کبی مردار رقیب اولمزسه یار الدن کیدر

ذوق دنیا دائما ایتمز قرار الدن کیدر   رونقی کلزارك اولمز پایدار الدن کیدر
فرصتی فوت ایتمه یار عشوه‌کار الدن کیدر   ذوقه باق زیرا بوذوق بی قرار الدن کیدر

ساقیامی ویرکه برکون لاله‌زارالدن کیدر [١]
ایریشور وقت خزان فصل بهار الدن کیدر

ویردی بر زینت صنع خالق شمس وقمر — نو بهارك فیضنه مشتاق وحیراندر بشر
حضرت فاتح کبی بر شاعر یکتا کهر — یاد ایدوب فصل بهاری باق نه کوهر نشر ایدر
ساقیامی صونکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر [٢]
ایریشور فصل خزان باغ وبهار الدن کیدر

ایلدی برکون اوشه تشریف سوی کلستان — آفتاب شوکتیه اولدی کلستان آسمان
یادکار ایتدی جهانه بر کل پرتوفشان — عزّ وشوکتله بیوردی فاتح کشورستان
ساقیامی ویرکه بردم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان وقت بهار الدن کیدر

کرچه بحث ساقی وصهبا ایدر اول تاجدار — هانکی ساقی هانکی صهبادر مراد شهریار
هانکی بلبل هانکی کل هانکی خزان هانکی بهار — فهم ایدر بو سرّ ی انجق عارفان هوشیار
ساقیامی صونکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور فصل خزان باغ وبهار الدن کیدر

بر نهال دلکشا ایلر نمایان ورد وخار — بر چراغ روشنا ایلر هویدا دود ونار
رونما بر محور اوزره کردش لیل ونهار — بر برین ایلر تعاقب دائما ذوق ومسار
ساقیامی صونکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان ذوق بهار الدن کیدر

باغه واردم حضرت لعلکله یی شوخ ادیب — اولدی منظورم اوعشرتکهده بر حال غریب
بادهٔ ناز ایله مست اولمشدی ورد دلفریب — فاتحك بو بیتنی تکرار ایدردی عندلیب
ساقیامی صونکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان ذوق بهار الدن کیدر

عاشق دلخسته‌یه جای افاقتدر چمن — باده‌در اول جای صحتزاده داروی محن
نو بهار ایامیدر هنکام تفریح بدن — حاصل اولمز هر زمان کلشنده بویله انجمن
ساقیامی ویرکه بر دم لاله‌زار الدن کیدر
ایریشور وقت خزان فصل بهار الدن کیدر

---

[١] جناب فاتحك شو مطلع غزلی یوقاری‌یه درج اولنان تام غزل اله کیچمزدن مقدم تسدیس اولنمش ایدی .

[٢] شو مطلع شاهانه‌نك سهی ، لطیفی ، حسن چلبی ، بیانی ، رضا تذکره‌لرینك هر برنده بعض کلمه‌لری بشقه بشقه صورتده محرر اولدیغندن بعض کلمات اوراده کوریله‌جك تباین بوندن نشئت ایلشدر .

باق نه محرقدر هله شو بلبلك فريادينه   آفرين بو نغمه‌يى تعليم ايدن استادينه
خالقك يوقدر نهايت قدرت ايجادينه   كلشنك حيران اولور دل فيض استعدادينه
ساقيامى صون كه بر دم لاله‌زار الدن كيدر
ايريشور فصل خزان ذوق بهار الدن كيدر

ژاله‌لر كلشنده آلمشدر مجوهر شكلنى   لاله‌لر كسب ايلمش ياقوت احمر شكلنى
بولدى هر موج مسلسل فيض كوثر شكلنى   آلدى دنيا برموقت خلد انور شكلنى
ساقيامى صون كه بر دم لاله‌زار الدن كيدر
ايريشور فصل خزان وقت بهار الدن كيدر

نو بهار ايامى بر كون كلشنه ايتدم شتاب   وار ايدى يانمده بر ساقى ايله صهباى ناب
سايه صالدى ناكهان بر دلبر عاليجناب   ساقئ ساغر بدسته ناز ايله ايتدى خطاب
ساقيامى وير كه بر دم لاله‌زار الدن كيدر
ايريشور وقت خزان ذوق بهار الدن كيدر

نورى ظلمت كوسترر برق جبين پيرايه‌سى   نازايله برخنده‌سى بيك عاشقك سرمايه‌سى
شيرينه كوثر قاناردى امزيرركن دايه‌سى   باق نصل بر نازنينك اولمشم همسايه‌سى
ساقيامى وير كه بر دم لاله‌زار الدن كيدر
ايريشور وقت خزان ذوق بهار الدن كيدر

فيضه غرق اولدى (اميرى) جمله دشت و كوهسار   بر عجب خاصيت اظهار ايلدى پروردكار
آب جانبخشا، زمين خضرا، هوا نكهتنثار   فيض حسن يار ايله كلشن بهار اندر بهار
ساقيامى وير كه ذوق لاله‌زار الدن كيدر
ايريشور وقت خزان فصل بهار الدن كيدر

بر ماهه كوكل دوشدى كه ممتاز بتاندر   ايماى وفا كوشهٔ چشمنده عياندر
فيض ابدى جوهر بختمده نهاندر   بر شاهه قول اولدم قولى سلطان جهاندر
مهر رخى شمس فلكه نور فشاندر

اول ماه لقا بر كهر منتخب اولمش   بر نور حشم در حشم روز و شب اولمش
بوچاكره بيلمم كه ندن بر غضب اولمش   قتليمه يا مژكانى يا تيرى سبب اولمش
چون اولدريسر تير همان تيغ هماندر

سلطان محمد كبى بر فاتح عالى   اولمش شرف اعظم اقوام واهالى
بو نظمى تحسين ايدر اشراف واعالى   زلفك شب قدر اولدى قاشك عيد هلالى
وصلك دم عيد اولدى فراقك رمضاندر

اولدی بکا همدم غم پاکیزهٔ هجری   زخم جگر الماس المریزهٔ هجری
چیقدی فلکه آهمك آویزهٔ هجری   اول یوسف حسن اوردی دله نیزهٔ هجری
جانیمی آلان نیزه دکل بلکه سناندر

نیك وبدی دنیانك (امیری) نه لازم   لازم بکا بر دلبر بسیار مراحم
ملك دله حکم ایلیه اول نور مکارم   «عونی» کوزی محمود شهك باقدیغی بوکم
دل ملکنی ضبط ایلدی آکه نکراندر

سرور سرباز عشقه داغ سر افسر یتر   خون سینه اشك دیده لعل ایله کوهر یتر
عاشقه زرچهره زخم دل زروزیور یتر   شاه عشقم غم بیابانی بکا کشور یتر
آتش آهم لوای اژدها پیکر یتر

کردنه باد علایق نارسیده اولسه کر   روح ناپیدا کبی پنهان دیده اولسه کر
التجا کاهی مکان ناشنیده اولسه کر   دام محنتدن کوکل مرغی رمیده اولسه کر
زلف شهبازنی صالکیم اولزمان ایریتر

بر یره جمع اولسه عاشقلر خروشان اولسه‌لر   سینه‌لر چاك ایتسه‌لر کریان ونالان اولسه‌لر
محشر اندر محشر اولسه اویله جوشان اولسه‌لر   هی قیامت غمزه‌دن دللر پریشان اولسه‌لر
فکر زلفك عقده‌سی جمعیت محشر یتر

یاسخن برجنده ماه حکمت اولدی شعله‌بار   یا هنر اوجنده بدر قدرت اولدی لمعه‌دار
ایلدی سلطان محمد یا بو شعری یادکار   ایکی عالم نقشنی کورمك دیلرسك آشکار
دور ایچنده شیشهٔ می جام اسکندر یتر

ای (امیری) عاشقان اولسه نوله آزاده‌سر   شعله هر شیئی یاقر خاکستره ایتمز اثر
بوهمایون نظمه باق شو حکمتی ایضاح ایدر   «عونیا» جسمك یانوب کل اولدیسه‌دا کر
عشق اودین حفظ ایتمك ایچون اشبو خاکستر یتر

سودیکم کوکلم سکا مفتوندر   مبتلادر درد ایله مجنوندر
سینه بر صندوق خون مشحوندر   دیده زخم غمزه‌دن پرخوندر
یاشی آنکچون آنك کلکوندر

شاه ذیشان فاتح عالی سخن   ماه تابان مظهر خلق حسن
باق نه نطق ایلر اوطلّ ذوالمنن   بزم غمده نایه همدم اولوبن
قدّمی چنك ایلمك قانوندر

کوز نیجه وقف تماشا اولسون   جان نیجه حیران دنیا اولمسون
تن نیجه صدچاك رسوا اولسون   دل نیجه رسوا وشیدا اولمسون
کوزلرك فتّانه مفتوندر

حلقهٔ کیسوی مفتونك كوروب
فتنهٔ چشم غم افزونك كوروب
نو خرام قدّ موزونك كوروب
خسروا بو خدّ كلكونك كوروب
ساكه فرهاد اولمین مجنوندر

كالهٔ وصلك (امیری) چالمدی
هانكی كون جورك بلایه صالمدی
الده بر سرمایه آرتق قالمدی
كوز یاشن خرجندی وصلك آلمدی
« عونی » بو بازارده مغبوندر

دیدم یاره دل شوریده بر بیمار خاشعدر
او زلفك شمّهٔ بویی آكا اكسیر نافعدر
خط و خال و عذارك هر بری بیك فیضی جامعدر
صاچك سوداسن ایتمكده كوكل بر بویله قانعدر
بنم بخت سیاهمده رقیب آكاده مانعدر

نثار نور ماهیت ایدر دلدار حسنیله
ملكدن حوردن سبقت ایدر دلدار حسنیله
اودمكه كاشنه رحات ایدر دلدار حسنیله
جهانی بشقه برجنت ایدر دلدار حسنیله
دكلدر آب و كل اصلی هانا صنع صانعدر

یا اقلیم بلاغتده نمایان اولدی بر كوهر
یا كردون فصاحتده درخشان اولدی بر اختر
یا بو نظمی دیدی سلطان محمد فاتح اكبر
نم عشقم سنك حسنك بیان قیلمسه راوبلر
نه دكلو وصف ایدرلرسه كماهی جمله واقعدر

نهان ایتمك نیچون آثار عشقی مكر و حیله‌یله
حزین ایتمك نیچون بیمار عشقی مكر و حیله‌یله
نیجه كتم ایلیم كفتار عشقی مكر و حیله‌یله
نیجه مخفی طوتم اسرار عشقی مكر و حیله‌یله
طوتوبدر اشتهاری خلق ایچنده خیلی شایعدر

كوكلدن حبّ دنیایی (امیری) قلع و قمع ایتدك
شب تاریكده جانك فتیل عمری شمع ایتدك
بو بندی ای كوكل تحسین سكامنكوش سمع ایتدك
وكون ملك و خزائن عرنه جمعیتكه جمع ایتدك
می و محبوبه صرف اولمزسه «عونی» جمله ضایعدر

حرف زا

كندیمز مجنون عشق شاه لولاك ایلرز
بوقسه دامان و كریبانی نیچون چاك ایلرز
آشنالر زمره سین بیهوده غمناك ایلرز
جسممز راه وفاده كرچه كیم خاك ایلرز
بادآه ایله‌ره یاری ینه پاك ایلرز

بز قناعت آشیانده هادن قالمزز
استخوانه قائلز دنیا ویرلسه آلمزز
برده می‌نوش ایلرز فكر غمومه طالمزز
بادهٔ باش اوزره بر ایدوب ایاغه صالمزز
حرمتن جام میك اولدكلو ادراك ایلرز

ایلمم درد دله بر كیمسه‌دن درمان رجا
رازی‌یه فارابی‌یه بقراطه اولمم آشنا
ایلمك بیهوده‌در لقمانه بلكه التجا
كر فراقك دردینه وصلكدن اولمزسه دوا
نوش لعلك غمزه‌كك نیشنه تریاك ایلرز

بیك فلاكت نارینه یانسه‌قده چیقمز دود من — ای خلیلم یقدی نمرودی دل اخدودمن
باق نصل صابر براتمشدر بزی معبودمز — تیر هجره سینه طوتمقدن بودر مقصودمز
یولکه باش اویناتمقده جانی بی باك ایلرز

ای (امیری) بر گهر آتدی ینه بحر هنر — بریره جمع اولدی یاخود حاصلات بحر و بر
یا دیدی سلطان محمد بویله عالی بر اثر — یار ایشیکنده اقامت ممکن اولسیدی اگر
مسکنمز «عونیا» صان اوج افلاك ایلرز

قلب عاشق نغمهٔ لاهور و ماهور استمز — خانهٔ ویرانه‌سنده شمع کافور استمز
ایتسه‌لر آویزه بر آیینهٔ نور استمز — عشق ایله ویران ایدن کوکلی معمور استمز
خاطرین محزون ایدن برلحظه مسرور استمز

بو جهانده هاجن و ماجن دکاسه برزجل — چشم وحدتبینه سیان کورنمش جزء وکل
آتش عشق الٰهی جسمنی ایتدکده کل — خاکسار اولوب هوا ایله غبار اولان کوکل
خاك راه یاردن بردم اوزین دور استمز

لب خموش عشق اولان کفتاره نوبت کوزله‌مز — ذوق آلان زخم جکردن کسب صحت کوزله‌مز
خون محنت نوش ایدن صهبای راحت کوزله‌مز — خوش کورن عاقل فلاطورینی شهرت کوزله‌مز
کنج عزلت استین کندینی مشهور استمز

عالمك هر جلوه‌سندن کندینی ممنون ایدن — مرد قلندر دکل اول کیمسه کیم محزون ایدن
بویله بر مسلك طوتار ترك جهان دون ایدن — لعل نابه میل قیلمز بغرینی پرخون ایدن
دامنن پراشك ایدن لؤلؤی منثور استمز

شاعر معجز بیاندر فاتح عالی خصال — هپ تصوفدر (امیری) آنده‌کی نور مقال
نظم حکمت زیورندن ذوق الیر ارباب حال — عشق نقدی برخزینه‌در آکا یوقدر زوال
مالك اولان «عونیا» اول کنجه کنجور استمز

نیچون احوالمزی بویله پریشان ایدرز — نیچون آیا طلب وصلت جانان ایدرز
کورمسك اول کوزلی آه فراوان ایدرز — کورسك اول غنچه لبی چاك کریبان ایدرز
کل یوزی یادینه بلبل کبی افغان ایدرز

کوثر فیضه مکان اولدی یا کلزار هنر — آچیلدی یا نخل بلاغت کل شاهانه اثر
یا بو نظمی دیدی فاتح کبی شاه اکبر — خسته دل قاپوکه وارسه نوله تیمار ایستر
ینه بو دردده آنك دردینه درمان ایدرز

زلفك ای قدی رفیع و دل سختی سنکین — وصلك ای چشمی لطیف و رخ آلی نرمین
عشقك ای نطقی ظریف و کمالی رنکین — مهرك ای حسنی بدیع و لب لعلی شیرین
قصهٔ حمزه کبی عالمه دستان ایدرز

وصف چشمکده اولورسم نقدر نکته‌فشان — نقدر وجه درخشـانکه اولسم نکران
زخممك چاکی قلم وش نقدر ایتسه فغان — قامتك شوقی علم وش نقدر اولسه عیان
دلده راز دهنك سرّینی پنهان ایلر

ای (امیری) فلکك محنتی هائل ایشدر — آدمی محو ایدییور باق نیه واصل ایشدر
آتش حوصله‌در نامتحمل ایشـدر — «عونیا» کرچه اولوم آدمه مشکل ایشدر
غمزهٔ دلبر ایله بزانی آسان ایدرز

حرف سین

بر کومش آینه‌در بر ماه تاباندر اویس — باغ عشقه نوردن سرو خراماندر اویس
بیضهٔ عنقای دلده جوهر جاندر اویس — حسن ایله جانانلر ایچره جان جاناندر اویس
شربت لعلیله دل دردینه درماندر اویس

محو ایدر جمن اسیر تلهٔ صیاد ایدوب — یا زبون پنجه‌تاب اسیر بیداد ایدوب
نیلسون اول مرغ پراشکسته‌یی آزاد ایدوب — آغلمز جان بلبلی شمدنکرو فریاد ایدوب
باغ دلده حسن ایله برورد خنداندر اویس

ایتسه بر آدم تکمل فیض مادرزاد ایله — فیضه غرق ایلر ضمیرین نوراستعداد ایله
حسن نیّتله جناب حقدن استمداد ایله — نیجه معموراولسون دل ملکی عدل وداد ایله
بونجه‌یلدر کیم کوکل تختنده سلطاندر اویس

معرفت برجنده یابرق‌اوردی ماه شعله‌تاب — یاطلوع ایتدی جهان حکمته بر آفتاب
یادیدی سلطان محمد بویله نظم مستطاب — اشك چشمکی شراب و بغریکی ایله رباب
ای دل آشفته چون بر کیجه مهماندر اویس

زیب‌دست اولدی (امیری) شاهباز دلشکار — نخل مقصوده مکان ایتدی همای افتخار
آشیانی بولدی عنقای ملاحت اشتهار — «عونیا» چون دولت الویردی که مهمان اولدی یار
فرصتی فوت ایتمه کیم بیك جانه ارزاندر اویس

حرف شین

بنه‌بارانه اشکم بکزه‌مش آهم سحاب اولمش — بنه بحر محبت موج موج اضطراب اولمش
کوکل دردکله‌ای آفت نصل باقی ذوقیاب اولمش — یوزك کلزاری شوقندن یوزم حوضی پرآب اولمش
ایکی کوزم قباغی سیر ایدر آنده حباب اولمش

شتاب ایتسون صبا حال دلی اول یاره ابلاغه — صاقین یابند اغفال اولمسون بر حاسد زاغه
دیسون ای شاهباز عاشقان تشریف قیل باغه — هوای عشقك ایچره مرغ جانی صیدقیلماغه
سر زلفك نك چنکلیدر زغنك عقاب اولمش

کوکل آثار فاتحله جهنه انجلا ویردك — ایدوب تخمیسه همت چشم شوقه توتیا ویردك
بوغ لی نظمی تکرار ایدوب قلبه جلا ویردك — کرامتدرمی ایچمك دیوا سراره رضا ویردك
هزار احسنت صوفی خلیجه رأی صواب اولمش

اویر مهلقانك کوی شوق افزا سیدر کلشن — نه کلشن کلشن جنت، نه جنت جنت احسن
ایدر تأثیر جانبخشی او خاك ظلمتن روشن — رقیب سك اولودی استان یاره وارا لدن
تنزل ایلز عاشقلره عالی جناب اولمش

اوشوخك کورمدم کلارده رنك احمر املن — دکر یاقوته بکزر اسمه صفای جوهر لعلن
(امیری) سلسبیل ایت روحه فیض سکر لعلن — قیامت قامتی اوزره شو آب کوثر لعلن
کوروب جان بولدی «عونی» صانه سن یوم الحساب اولمش

طاعت افروز دل زاهد دانا اولمش — خانمانسوز تن عاشق شیدا اولمش
رونق انجمن کلشن دنیا اولمش — کورك اول غنچه لبی کیم نیجه رعنا اولمش
بر نهالیدی قدی سرو دلارا اولمش

اولدی کویا غم دنیا دله لیل مظلم — صبح شوقه ایره مز ایتسه نصل سعی مهم
لطف ایده مطلبی حضرت ربّ منعم — کام جان ایستدیکی لذتی صوردم بیلدم
خوان حسنده لبی شهد مهیا اولمش

کیمیسی طالب ماه رمضان احسن — کیمیسی منتظر لیلهٔ قدر ایمن
کیمیسی راغب آینهٔ عید روشن — خلق عالم که هلالی کوزه‌در الآن بن
قاشلرین سیر ایدرم اوزکه تماشا اولمش

ایتدی فاتح کبی کرّاری جناب غفار — کشور نصرته جمشید فلاطون اطوار
اولدی باق نظم همایونیده درّ شهوار — یالکز بن دکل کلشن کوینده هزار
کل یوزی یادینه بلبل دخی شیدا اولمش

ای (امیری) بو جهان قصرینه مهمان اولدم — واصل مائدهٔ عالم امکان اولدم
واقف چاشنیٔ نعمت الوان اولدم — «عونیا» شهدلبن کوره‌لی حیران اولدم
نیجه نازك نیجه تر سکری حلوا اولمش

کوکلمی شاد ایلین بر دلبر مشهور ایمش — دردعشقی شوق بخش خاطر رنجور ایمش
کیف جوری مایه بخش انبساط سور ایمش — کوزلرم خاك در دلدار ایله پرنور ایمش
خاطرم زخم فراق یار ایله مسرور ایمش

چشم ترکیم ایلمشدم کریه‌یه مخزن آنی — کنج تن کیم ایلمشدم محنته مسکن آنی
ظن ایدردم کیم نصیحت یاسه دشمن آنی — خانهٔ دل کیم خراب اولمش صانوردم بن آنی
اول جفا معمارینك طرحی ایله معمور ایمش

ای جهان سلطنت ای فاتح یکتا گهر   یادکارکدر سنك ای افتخار بحر و بر
بویله عالی گوهر ایتدك زینت کنتز هنر   نوله سرکردان اولورسه ذره‌وش افتاده‌لر
کون کبی اول مهلقانك شهرتی مشهور ایمش

هانکی بر عشق اهلنك نازك مزاجن صقمدی   هانکی بر رندك صفا آلوده قلبی یقمدی
حالیا هنکامهٔ زرق وریادن بقمدی   کثرت میدن صداع ایدوب نمازه چقمدی
زاهد خودبین بو عذر ایله مکر معذور ایمش

ای (امیری) جلوه ایلر یا سحاب ایچنده ماه   نوردن آینه ایلر پرده‌یی یا جلوه‌گاه
کسوهٔ اسودله کعبه یا اولور زیب نکاه   هر زمان رخسارینه حائل اولور زلف سیاه
«عونی» یه کوسترمین کون اول شب دیجور ایمش

حرف عین

نه دلکشا بر الوور بومکان خوب ورفیع   هواسی روحه غدا آبی چشمه سار نبیع
اولور ربوده‌سی هرکامل وادیب وشجیع   بهشت کبی خرابات محنی اولدی وسیع
که آنده مغبچه‌لروارکه خوب شکل وبدیع

جهان ایچنده بودر بشقه عالم دلجو   فضالرنده تمایان طرف طرف آهو
چنلرنده عیان نرکس وکل وشبو   نسیم روحفزاسیله ششجهت مملو
یا چار فصل هواسی مثال فصل ربیع

محبت اهلی خراباتك اولدی مألوفی   او یردر اهل صفانك یکانه موصوفی
بولنسه آنده بولورسك جنید ومعروفی   صفا ایله آره می آنده تیره دل صوفی
مکر مبدل ایده ایدکه خصال شنیع

حقیقت اهلی بو جای صفاده جوش ایلر   محیط اعظم اولور هر بری خروش ایلر
ذنوبه رحمت غفاری پرده پوش ایلر   چودرد کش که اوله آنده جرعه‌نوش ایلر
بیك اولسه جرم ورع بر لطیفه بیله شفیع

ایدر فنایه دلالت بو عالمك لونی   براق (امیری) نقوش محبت کونی
بهشته واصل ایده تا که خالقك صونی   او مالکه و آنك اهلینه ایرش ای «عونی»
بو دور اهلنه باقمه اکر شریف ووضیع

حرف قاف

مغان ودیر ایله میخانه ساغر وابریق   بتون حقایقه دائر رموزدر تحقیق
ایدر بو نظم بهین اول حقایقی تصدیق   مقام مأمن میخانه پیر دیر شفیق
کیمه‌که اوله میسر نصیبدر توفیق

نه ذوق بزم ضیافت نه کوش نی کیدرر
نه کنج خسرو وافراسیاب وکی کیدرر
خلاصه اویله کمان ایتمه بشقه شی کیدرر
ملال دوری کوکلدن رفیق می کیدرر
ولی دریغ که بوقدر بو دور ایچنده رفیق

عمیق بحثه کیروب بی سبب جدال ایتمه
معارضین ایله اطناب قیل وقال ایتمه
اوشی که حل اولهمز فرط اشتغال ایتمه
بو مسئله کیفیت بادهدن سؤال ایتمه
بلی حقیقت دریایی قنده بیله غریق

مقلدانه نه رتبه صنیمه ایلرسهك
دموع چشم ایله کفتار حقی سویلرسهك
نه تخم حیله ضمیرکده کیزله ایسترسهك
نه دکلو زهد وریا حالتینی کوسترسهك
تصور ایله صوفی‌که ایلیم تصدیق

جناب فاتحه احسان ایدنجه حق کونی
(امیری) ایتدی پریشان عدوی بدلونی
بوله بقاده دخی نور رحمت وصونی
وصال یار دیلرسك فنایی اول « عونی »
که بحث علم وعمل سربسر اولور تزریق

نطق جانبخش ایله بولدی فم خندان رونق
خندهٔ شوق ایله بولدی لب مرجان رونق
لب مرجان ایله بولدی می رخشان رونق
بادهٔ ناب ایله بولدی رخ جانان رونق
کویا کللر ایله بولدی کلستان رونق

نه زمان که او کوزل مجلس یارانه یورر
کاکل وقد ورخی عالمه حیرت کتورر
مثلنی چشم جهان برده نه کوردی نه کورر
زلف مشکین که رخ یار ایله تابندهدرر
شمع پرنور ایله صانکه بولدی شبستان رونق

ای کوکل برکیجه اول جای صفایه کیدی‌ویر
اویله بر منظرهٔ حسن جهانقیمته ایر
بوانور مجلس دلدارده البت سکا یر
دانه دانه رخ دلبرده عرق کورن دیر
جمع کوکبله نه بولمش مه تابان رونق

حضرت فاتحه ای خلق جهان لیل ونهار
اوقویك فاتحه اخلاص ایله جاندن هربار
ایدیکز نظم همایونی آندن تکرار
کوریجك باشمی ناز ایله صالینور اول یار
جویبار ایله بولور سرو خرامان رونق

بدر دیداریته باقسه اوتانوب آی طوتیلور
کورسه حور ای جنان حسنی دمبسته اولور
دم وصلنده فقط آه نه غملر یودیلور
ایشیدوب ناله‌می خندان اولور اول یار، بولور
نعرهٔ بلبل ایله غنچهٔ خندان رونق

ایتدیلر مغبچکان دون کیجه برنقل اصح
واصل پیر مغاندر بو کلام افصح
عاشقی آغلادیور بادهٔ کلفام قدح
اشك چشممدن اولور لعل لب یار فرح
تاب کوکبله بولور لعل بدخشان رونق

نقطه‌لرله اوقوز سهل ایله خطّ مصحف   کتبی نقطه ایله حسن خط ایلر الطف
سعدیانه بو سخن اولمش (امیری) ظرف   خط وخال ایله بولور «عونی» رخ یار شرف
بابلرله نته‌کم بولدی کلستان رونق

حرف کاف

اودم‌که عزم کلستان ایدرسك ای کل پاك   بو میکده بزده شکر خنده ساقیء چالاك
الکده جام جلابخش جوهر ادراك   نچون‌که جرعه‌ك ایله روح تازه‌نی بوله خاك
طریق عشقده خاك اولمدن ندر بکاباك

نچون بنم بو کوزم مهلقالره باقدی   نچون شو کردنمه حلقهٔ جنون طاقدی
جهان بلاسی بکا یلدرم کبی چاقدی   فغان که جن ایله کوکلم بو دورده یاقدی
کهی می آتشی وکاه روی آتشناك

اودم‌که جانمی اول کویدن جدا قیلورم   جهانی کندمه بر دام ابتلا قیلورم
خیال صحبتکی روحمه غذا قیلورم   رکابك اوپمك ایچون باشمی فدا قیلورم
اکرکه بند اوله بوینمه رشتهٔ فتراك

یا سلسبیل عیان ایتدی درّ بی همتا   یا آتدی میوهٔ فردوسی خارجه طوبا
بو نظمی یا دیدی سلطان محمد یکتا   بله وارر چو اسه باد قهر استغنا
نته‌که اخکر وخاکستر، انجم وافلاك

دوشون تلاطم دریای اعظم کونی   مدمّر ایتدی (امیری) هزار فرعونی
خدانك ایلیه امداد عون ایله صونی   فنا ریاضی کل وغنچه‌سندن ای «عونی»
نشان ویرر دل صدچاك، سینهٔ صدچاك

بیلمم ای آفت که چشمکله نه افسون ایلدك   بر نگاه کله دلی رنجوری مفتون ایلدك
التفاتك رهنمای وعد کوتن ایلدك   ای جفاجو خاطرم درد ایله محزون ایلدك
زخم سینه‌مدن کوزم یاشن جکر خون ایلدك

حضرت سلطان محمددر ابو الفتح بنام   نوردن بر سایهٔ پروردکار لاینام
بویله سوز سویلر او خورشید جهان احتشام   غم بیابانده شیدا ایدوب ای لیلی خرام
عقل وهوشمدن آیردك بنی مجنون ایلدك

چارسوی دلده عشقك کوهرشهوار ایدوب   داغ بر داغ درونی درهم ودینار ایدوب
خون لعلین دلی یقوت قیمتدار ایدوب   اشك سیم وروی زردم نقدینی اظهار ایدوب
دوستم عشاق ایچنده بنی قارون ایلدك

ای حبیب نازنینم، ای ملك ماهیتم   ای مزیّن آفتابم ای منوّر طلعتم
آرتیور کوندن کونه هجرکله تاب حسرتم   لعل نابك یادینه قان ایچمك ابدی عادتم
اشك خونینم آکا یار ایتدك افزون ایلدك

حضرت عیسی کبی اینسه سمادن مائده — هم جنید ورابعه اولسه پدرله والده
سوء طالع اهلنه ایتمز تحول قاعده — چون غبار هجره تسکین ویرمدی نه فائده
کوزلرم یاشنی خونکیم نیل و جیحون ایلدك

کوی فرقتده اقامت طوتمش ایدی عونی نك — بو (امیری) وش ملامت طوتمش ایدی عونی نك
محنت اربابیله صحبت طوتمش ایدی عونی نك — هجر بیدادینه الفت طوتمش ایدی عونی نك
غیریلرله عیش ایدوب حالن ذکر کون ایلدك

عاشق ایلر رقیب روسیاهك دردی خاك — غیرت عشق ایلمز زیرا قبول اشتراك
یار ایسه ایتمز رقیب حیله کردن انفکاك — سینه‌دن بن کیم چکم آه وفغان دردناك
یاره‌لر قان آغلیوب اولدم ایدرلر سینه چاك

ای جهان آب وتابك آفتاب روشنی — جلوه‌کاه ایتدك سرکهساری، صحن کلشنی
برکون اولسون صورمدك بو عاشق درد منکنی — شربت لعلك صونوب اغیاره اولدردك بنی
غیره جان ویرن عجبدر کیم بنی ایلر هلاك

آفرین ای کاشانه فاتح عالی هنر — انشاءالله جنت اعلاده اولدك مستقر
قید ایدلسه لوح خورشیده سزادر بو اثر — هر نه دکلو زلفنك شهبازی جانلر صیدایدر
اول هواده جان قوشی پرواز ایدر بی‌وهم و باك

ایتمز احیا مردم دلمرده‌یی عیسی نفس — ایلمز کسب نما آب رواندن خار وخس
مشربك صاف ایله چیقسون سینه‌دن نقش هوس — صورمکیوز پای سرویاره بولور دسترس
قنی عاشق کیم صو کبی مشربنی ایده پاك

ای (امیری) حب دهری خاطرکدن قیل جدا — داغ عشق آچ سینه‌یه تاعکس ایده فیض خدا
داخل اولمز مجلس بی‌روزنه نور وضیا — سینه‌یه کلسون خیال یار دیرسه‌ك عونیا
زخمه مرهم کیمدر کر ایلر ایسك سینه چاك

اولزمان که عزم کلزار صفاداد ایلدك — کلشنك هر سمتنی پرنور و آباد ایلدك
عندلیبانی قوزین شوق مزداد ایلدك — کل یوزك رنکیله کل جانه بیداد ایلدك
قدیکه سروی قول ایتدك بنده آزاد ایلدك

مشرق حکمتده اولدی شمس تابان منجلی — یا کورندی معرفت اوجنده بر نورجلی
یادیدی بو نظم رخشانی ابو الفتح ولی — دانهٔ خال ایله حسنك خرمنن زین ایده‌لی
جان ایله دل حاصلینی جمله برباد ایلدك

لامع اولدی اعتلا برجنده نجم اسعدك — واصل نور معالیدر او طبع اجودك
دم نهادی مطلع عدل اما بو عزم ومقصدك — تیغ چکدك شاد اولدم آخری قتل ایلدك
غیری شاد ایتدك ولی بو شادی ناشاد ایلدك

ای بت نازك ادا، ای دلبر ممتـاز وحُر — هر كلامكدر سنك همقيمت ياقوت ودُر
ای جوان نازنين، ای مفخر آباء فُر — دير ايمشسن عاشقه جور ايلك خويمدرر
عشقكی عاشقلر ايچره باكه اسناد ايلدك

ای (اميری) ايله سه‌ڭ جمله جهانی جست وجو — اول پری ظلمت كبی كيرمز انه برماهرو
باق نصل حالك پريشان ايتدی دردِ آرزو — ه عونيره ديوانه ايكدن عمر ين شمدنكرو
چونكه عاشق اوله‌لی ميل پريزاد ايلدك

مبتـلای هجره لطف دلبر ذيشـان كرك — خسته بر شی آرزو ايتمز آكا درمان كرك
رند حسرتناك عشقه بادهٔ رخشان كرك — قامتن ياد ايتمز آكا كيم لب جانان كرك
صاقنور لابد هوادن هر كيمه كيم جان كرك

حضرت سـلطان محمد فاتح كشوركشـا — شـبچراغ كنز قـدرتدر اوظلّ كبريا
جوهر آثاری ايلر باق نصل نشر ضيا — اشك درياسينی صالدم ويرمدی تسكين آكا
سينه تابی دفنه اول آبكون پيكان كرك

اولمدی دلده فراقكله نمايان هيـچ ضعف — بولمدی عشقكله بوعبد پريشان هيـچ ضعف
كلدی جوركله ی دلدار فتن هيـچ ضعف — رخش عشقه ويرمدی صحرای هجران هيـچ ضعف
تا قيـامت امتدادنجه آكا ميدان كرك

عشق صافی بر مجلا كوهر شهدانه‌در — روح سرالله آكا كنجينـهٔ شـاهانه‌در
عقل ودل اول كوهرك اسرارينه بيگانه‌در — اول پرينك عشقی ديمز كوكله ديوانه‌در
دشمندن رازی لابدكيشينك پنهان كرك

نازنينم يانمـه بر شب ديمم كلمز نيچـون — ظلمت شبده طلوع ايتمز (اميری) چونكه كون
ذوق عشقك حصولی باق نه كوجدر بردوشون — عونيهر ندان خرابات ايچره عيش ايتمك ايچون
عرصهٔ عالم آكا صحن وفلك ايوان كرك

بر طرفدن عقلی يغما ايتدی كفتارك سنك — بر طرفدن خلقی شيدا ايتدی رفتارك سنك
كسب وسعت ايلدی كوندن كونه كارك سنك — ی پری حسن ايله چون كرم ولدی بازارك سنك
آفتاب وماه اولديلر خريدارك سـنك

وجه پاككده عيان اولدقچه نور فائضك — قابض الارواحه ناز ايلر اوچشم قابضك
جلوه ايتدكچه فضای حسن اكنده رايضك — ورندی نوری بهاتزلف يله لطف عارضك
آفتابه آتش اوردی تاب رخسارك سنك

اول زمان كه باغه عزم ايلرسك ای رشك قمر — نوردن بر سرو ه بكزرسك ايدركن جلوه‌لر
عكس رخسارك ويرنجه جويباره زيب وفر — جويبار اطرافنی سير ايلدكچه سرو اكر
باشی آشاغه اولوردی كورسه رفتارك سنك

حضرت سلطان محمد صفدر كشور طراز فاتح قسطنطنيه پادشاه سرفراز
نشر ايدر سيرايت نصل شاهانه نطق دلنواز چشم شهلا كى كورلدن باغده اى سروناز
باشى دترر نركسك كم اولدى بيمارك سنك

آفتابه ناز ايدر نور مبين طلعتك روضهٔ رضوانه بكزر بزمگاه وصلتك
بو (اميرى) يانصل اولمز زبون حسرتك جانلر آلور روان ايتسك خرامان قامتك
«عونى»يه جان ويررا ّما لطف كفتارك سنك

كورك بيدادنى اول شيوه كارك باقك آزارينه اول عشوه بارك
بنم بدبختى شمدى روزكارك بكا جورى فراواندر نكارك
نه كيم كل فراقندن هزارك

سزادر هر ثنايه صبر وعشقك روادر اقتدايه صبر و عشقك
اولور بر خوش حكايه صبر و عشقك كوكل اول بى وفايه صبر و عشقك
عيان ايله نه كيم وار يوغ ووارك

تحملسوزدر نور جمالى بلاندر بلادر خط و خالى
وجودك قالمدى تاب ومجالى كوكل بر دم فغاندن اولمه خالى
اكرچه ناله يه يوق اقتدارك

بودر سلطان محمد ليث كرّار بو سلطان جهاندر ليس فرار
نه دير باق اول جهانكير جكردار كوكل فريادكه رحم ايتمز اول يار
آكا بكزركه خوشدر آه وزارك

طاغلدقجه يوزكده صاغ وصول زلف صالار هرجانب سودايه قول زلف
بولور تسخيره هر وجدانى يول زلف كوكل آلمقده كى چابكدر اول زلف
كچورمه الده طوررگن شكارك

نه دن اولدك بو هجرانه كرفتار نه در بو رنج بيدردى، بو آزار
نيچون سندن بو نفرت اى دلزار سن اولدوغك بوله اوغرامز اول يار
نه نفعى يول باشنده انتظارك

(اميرى) رنج عشقه مبتلاسك زبون فقر و مهجور غناسك
جزاى درد هجرانه سزاسك كورركيم بى زر ومفلس كداسك
سكا «عونى» نيجه يار اوله يارك

ای او خیاط فسونکاری جهان الملك   باغلادی رشتهٔ عشقه دلی غنجه فمك
دامن عقلمی چاك ایتدی لب مبتسمك   جگرم پارهلهدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك [١]

ای ابو الفتح جهان فیض خدا منتسبی   ای عظیم الهمم ای شهرت وشان مکتسبی
ای شه محترم ای جور وستم مجتنبی   سجدهگاه ایلر ایدی کعبهده محراب کبی
کوینك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

ای کوکل بویله نیچون باشلری وافر دوکهسین   اوله سن هرستمندن متأثر دوکهسین
ای (امیری) اولهمز نفعی جواهر دوکهسین   ای کوزم کون یوزینه قرشو نیچه بر دوکهسین
رخاری تابی ایله قورودی قالمادی دمك

یتر ای شوخ یتر بو غضب دمبدمك   بکا دائم ستم ایتمکمی سنك ملتزمك
بو میدر عاشق بی تابکه لطف وکرمك   بغرمی پارهلهدی ناوك درد والمك
جگرم پارهلهدی خنجر جور وستمك [٢]
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

کورمدم بر کوزلی عاشقن ارضا ایلر   لطف جانبخشی ایله خستهسن احیا ایلر
نظر ایت حضرت فاتح بیله شکوا ایلر   دردینی بزینه بو بیت ایله انها ایلر:
جگرم پارهلهدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

قطرهٔ اشك ترم کل رخکه ژالهمیدر   غمزهکه یوقسه غدا دلده اولان نالهمیدر
غضبك بارقهسی آتش سیالهمیدر   الملك صاعقهسی شعلهٔ جوالهمیدر
جگرم پارهلهدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

نی اول رتبه ضعیف ایلدی درد جانکاه   ایدهمم روی دل آشوبکه بر کره نکاه
اولمیور کیمسه بنم حال دلمدن آگاه   قالمدی سینهده آه ایتمکهده طاقت آه
جگرم پارهلدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامهسنی طوغرادی مقراض غمك

---

[١] شو اوچ بیت، لطیفی تذکرهسنده سلطان بایزید ولی نامنه محرر ایسهده سلطان بایزید ولینك دیوانده مسطور اولمدیغی کبی جناب فاتحك نزد فقیرده موجود اولان دیوننده دخی غیر محرردر. شوقدرکه عاشق چلبی ، حسن چلبی ، ریاضی چلبی ، بیانی چلبی ، قافزاده فائضی چلبی تذکرهلرینك عمومنده حضرت فاتح نامنه موجود ومقیددر .

[٢] حضرت فاتحك دیوانی له کچهزدن مقدم تذکرهلردن طوپلانان اشعار شاهانهلری درت بش پارچهدن عبارت قالدیغندن بالاده تخمیس اولنان اوچ بیتك هر بری آیری وایکنجی بیتیده نعت جلیل نبوی صورتنده اولمق اوزره تسدیس ایدلمش ایدی .

صانكه بر صاعقه يه اوغرادی خشمك ايله جان   اويله كيم دهشت ايله اولدی وجودم لرزان
قالمدی خون عروقمده مجال جريان   رحم قيل حالمه ای آفت فتان جهان

جكرم پاره له‌دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

نه حضورنده سنك درد ايله آه ايلمشم   نه ده از خارج آداب نكاه ايلمشم
بيلمم ای شوخ جفاجو نه كناه ايلمشم   نه ايله طالعمی بويله سياه ايلمشم

جكرم پاره لدی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

كوز ياشم بويله دوام ايلر ايسه حشره قدر   يا غمه جمع اولور اقوام فضای محشر
آنده ده جور يكی تعداد ايدرم سرتاسر   طوتارم دامن عشقك دیرم ای رشك قمر

جكرم پاره له‌دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

نصل آرتق چكه‌يم بن الم دمبدمی   جسم زارك آزالير قوتی آرتار سقمی
نه ايله دفع ايده‌يم برد شتای المی   نجه اعصاب دله سوق ايده‌يم خون غمی

جكرم پاره له‌دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

نخوت حسن دل افروزه تحملمی اولور   غمزهٔ فتنهٔ دلدوزه تحملمی اولور
بو قدر جور جكر سوزه تحملمی اولور   او نكاه ستم آموزه تحملمی اولور

جكرم پاره له‌دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

طوركدن بو (اميری) قولكی دور ايتدك   محنت ودرد وستم چكمكه مجبور ايتدك
بستر هجره صالوب خستهٔ ورنجور ايتدك   بنی بو درد اسفناك ايله مشهور ايتدك

جكرم پاره له‌دی خنجر جور وستمك
صبرمك جامه سنی طوغرادی مقراض غمك

ماسوا كورمدی سن كوهر نایاب كبی   بولمدی باغ جهان سن كل شاداب كبی
ويردك آوقه ضيا مهر جهانتاب كبی   حسرتكله كوزمك ياشی آقار آب كبی

سجده كاه ايلر ايدی كعبه ده محراب كبی
كه بك ايچنده ملك كورسه نشان قدمك

بن نجه كوستره‌يم وجهكه شمسی همتا   شمسی خلق ايتدی نورك جرمته چونكه خدا
اولميم عاجز وشرمندهٔ وصفك نجه يا   شويله طورسون بدن رحمتك ای نور هدا

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

سنسك اول کوهر شهدانهٔ کنز حرمین — سنسك اول مفخر کونین ورسول ثقلین
سنسك اول شاه ملائك حشم بدر وحنین — حاصلی سنسك اویکتارو قاب قوسین
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

قدسیان فلك اعظمه ایلردی ندا — معشر جامع نه قبّه‌یه هم رفع صدا
جمع اولورلردی صف اندر صف ایله سرتاپا — قدم پاکك ایدوب شکل نشانن اعلا
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

کورمامش سن کبی علوی کهری چشم سلف — سنده نور صمدی برق اورر ای خیر خلف
طوریيور نوع بشر پیشکهکده صف صف — چوقمیدر سن کبی بر مهر جهانه بوشرف
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

حسن پاکك کبی بی‌مثل ایدی وجه آدم — نیچون ابلیس دنی ایتدی تمند بیلمم
حضرت لم یزلك امری اولورسه منضم — بن سکا سجده ایچون هیچ تردد ایتمم
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

صدر علویتك ای سرور یکتا کهری — عالمك نورك ایله اولدی منوّر نظری
نوله اوفرکده فدا ایلسه‌لر جان وسری — کورمه اعجابه سزا معشر نوع بشری
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

تودهٔ خاك رهك چشمه ویرر نور وجلا — آستانکده طورر حرمت ایله بای وکدا
اویله بو فیضه‌سنی ایلدی مظهر که خدا — خاك درکاهکه خورشید یوزین سورسه روا
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

حسن پاککدر اولان نور ازل مصباحی — بوندن ارتق ویره‌مم حسنك ایچون ایضاحی
کوریرم آنده کمال کرم فتاحی — نوله مجبور سجود ایتسه ذوی الارواحی
سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

نظر حبّ (امیری) ده شه یکتاسك   نورسك، فخر جهانسك، شرف دنیاسك
قبلهٔ زمرهٔ مشتاق الم پیماسك   جامع حسن وبها موهبهٔ کبراسك

سجده‌گاه ایلر ایدی کعبه‌ده محراب کبی
کویك ایچنده ملك کورسه نشان قدمك

دها یارك نقدر جورینی آرتق چکه‌سین   نیچه بر درد اسفناك ایله بوینك بوکه‌سین
خ ٔ عمری نیچون تیشهٔ غمله سوکه‌سین   پیشگاهنده ندن خاك ملاله چوکه‌سین

ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

نوله فخر ایلر ایسم بندنی مسعودانه   بندهٔ خاصم او سلطان جلیل الشانه
شان علوتی حیرت ویریور انسانه   نظر ایت مفرد غرّای محمد خانه

ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

حضرت خان محمد شهِ بی‌همتادر   لقب پاك ابو الفتح ایله مستثنادر
«عونی» در مخلصی هم شاعر سحر آرادر   اوقو بو مفردی کور کیم نقدر زیبادر

ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

ایلیورسك یتشیر اشك دم افشانی تلف   حیفدر ایتمه‌سك کریه ایله قانی تلف
قوّت جانی تلف ایلمه‌در آنی تلف   ایلمه قلزم جسمکده‌کی مرجانی تلف

ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بر دوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

کوکلك [illegible] اله اولمه کهره رغبتی یوق   روی زردك اوله‌مز نفعی زره رغبتی یوق
لذّت طبمکه باقمز شکره رغبتی یوق   دوکه قانلی یاشکی لعل تره رغبتی یوق

ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

مطلب عشقی مقرون حصول ایلمیور   او پری خانه‌یه تشریفی اصول ایلمیور
سوزیلوب لانه‌یه شهباز نزول ایلمیور   دانهٔ سبحهٔ یاقوتی قبول ایلمیور

ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بر دوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دمك

یاش طولار کوزلری کرچه بقانك خورشیده حکرده نابود اولور اما که سرشك دیده
کریه‌در عین ضرر عاشق نا امیده شونی اثبات ایدیور بو سخن سنجیده
ای کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دملك

اشك خونینی (امیری) پتر اسراف ایتدك اولی امسه جکر پاره‌سی اتحاف ایتدك
صانمه کیم جلب دل دلبر شفاف ایتدك الویرر لعل بدخشانلری اتلاف ایتدك
او کوزم کون یوزینه قارشو نیچه بردوکه‌سین
رخلری تابی ایله قورودی قالمدی دملك

حرف لام

هرنه ایسترسه‌ك آنی حقمده متعاد ایله کل لطفه مقرون ایله یاخود جور بیداد ایله کل
ای جفاجو عالم فانیده بر آد ایله کل دعزم وصلك امیدیله بنی ایله شاد ایله کل
راضی‌یم جور وجفا قلماغچون یاد ایله کل

حضرت سلطان محمدخان علوی اتصاف قهرمان جنك وهیجادر نریمان مصاف
باقی نه عالی نطق ایدر اول ضیغم کردن شکاف کرصنوبر خدمت قدکده قیلدیسه خلاف
سرو قدکچون چویر باشکدن آزاد ایله کل

غیر فارقدر ملال وذوقی طبع روشنم بر شجردن رونمادر ورد وخار کلشنم
بر چراغك فیضیدر نورودخان مسکنم جور انجنده جانویرمکدر مرادم چون بنم
ای رقیب اول یاره غیری صنعت ارشاد ایله کل

جوری اول آفت فزون ایتدکچه بن ثابت قدم بنده وار صدق محبت آنده وار فیض کرم
کامیاب ایلر سنی ای دل بو سعی ملتزم آتش غمله غبارك بیله ویرسه اول صنم
سیل اشکك‌له روان اول خاکی آباد ایله کل

ایلدم صحبت بو کون بر عارف بالله ایله جانه صیقل اور دیدی آه دل آکاه ایله
امتثال ایتدم (امیری) نالهٔ جانکاه ایله چون فلکدن «عونیا» غمدر ایریشن آه ایله
بو پریشان خط اولان اوراقی برباد ایله کل

ماسوا سرکشته‌در غمدن خلاص اولمز رجل نه افول ایلر اولور هر آتشك انجمی کل
باقی نه دیر سلطان محمد خان کبی استاد کل کل بولك شوقیله کیم طولشدر رخونین کوکل
بر آقر صودر کیم اوستنده رواندر برك کل

آکلادق بازیچه سن بو عالم لعب افکنك نرده‌در منظره‌ئی طرف مجلس غم اشکنك
خاتم لعل لبك ای وردی بزم کلشنك دیر کوزلرده دورحسنده نمایاشمش سنك
کوزلرك مستی اوکنده ایکی تازه دسته کل

عالمی دور ایلدم باد صبا مانندی بن   کورمدم کاشانهٔ وصلك کبی جای حسن
نرده بویله دلکشا موقع مزین انجمن   دور حسنکده ایکدر یوزیکه رونق ویرن
حالت افزادر بلی دلبر یوزنده تاب مل

مرحبا ای روزکاره فاتح عالی سمیر   فن حربی سندن اوکرنسون سزاواردشیر
آفرین اولسون سکا ای حضرت نعم الامیر   سلطنت تاجنه باش اکمز قبول ایتمز سریر
سکا بیك جان ایله قولدر اوزکه سلطاندر کوکل

اخذ ایدر هر انتقامی ذوالجلال منتقم   نازنینم ناکجا فرصتدن اولمه مغتنم
صورت حال (مهری) اولدی برامر مهم   «عونی» بر صید ضعیفکدر بوکون عالمده کم
محکم ایت زنجیر زلفندن آنك بوینه غل

رند اولوب ایتمش کبی پیمانهٔ سرشاره میل   حرص ایله صلمش کبی سیم و زر بسیاره میل
عالم امکانده ایلر هرکشی بر کاره میل   مرغ دل هردم ایدر اول آتشین رخساره میل
کیم سمندر لابد ایلر قنده ایسه ناره میل

حضرت سلطان محمد غازیٔ فاتح لقب   لیث دولت غیث شوکت صفدر عالی حسب
باق نه غرّا یادکاریدر بو درّ منتخب   کوینه عزم ایلسم دور رخنده یوق عجب
اهل دللر موسم کلده ایدر کلزاره میل

حالی جانان تفقد ایلسه کورمه عجیب   عزم ایدر نزد مریضه چونکه عادتدر طبیب
بدکهردن باق نصل ممنز اولور مرد حسیب   آهم ایشتدکجه رحم ایدر نکار اما رقیب
رحم قیلمز، باده ایتمز چونکه سنك خاره میل

اعتراض حکمت اسرار لاریب ایلمه   جستجوی سور حال شاب ایله شیب ایلمه
حاصلی تعمیق نقش عالم غیب ایلمه   لعلی دورنده خرابا تیلغی عیب ایلمه
رند اولان ایلر همیشه کوشهٔ خمّاره میل

آکلادق ماهیت حالن جهان و آدمك   ای (امیری) بر اولور انجامی سوء وماتمك
بر نتیجه حاصل ایلر فانی ذوق وغمك   «عونی» آصماز قولاغینه درّ والمان عالمك
طوطیٔ طبعی ایدر اول شکرین کفتاره میل

سلطان جهان حضرت فاتح شه عادل   اولمشدی کمالات ایلهده فخر افاضل
باق نطق حقیقتله نه دیر اول شه فاضل   موسای مژهك اولور ایسه جانمه قاتل
کفر اولمیه اولور ایسم عیسی یه قائل

اول فاتح اعظم اوشهنشاه منور   سلطان سلاطین جهان، شاه مظفر
سیر ایله نصل ایلدی نشر در وکوهر   آتشده قرار ایلدی کرچه که سمندر
سوز دل وجان رقعهسنه اولمیه حامل

شاهنشـه يكتادر ابو الفتح جهـاندار ايلر شرف وشـانى دنيا بتون اقرار
باق نظم بليغنده نه دير صفدر كرّار وصلم ديلين جورمى چكسون ديمش اول يار
بو وعده‌سى كويا كه دكل جورينه داخل

يوق حضرت فاتح كبي سلطان معنون فيـاض ازل ايتمش آنى واقف هر فن
انشـاد ايديور باق نجه اشعار مزيّن دريالر آقتديغم او دينه ايكى كوزدن
ممكن اوله‌مى سينه‌دن اول اود اوله زائل

اول فاتح ذيشـانى ايده ربّ مهيمن جنتده (اميرى) كرم وجود ايله ساكن
نظمنده نه دير باق شـه ممتاز محـاسن «عونى» نقدر مقصده ايرشمدى ليكن
مقصودينى ياد ايلمه‌دن اولمدى غافل

سكادل ويرمه ديدم اول كوزله هى كوكل عشـقك لامى بدر قدنكى ياى كوكل
نه ستملر چكه‌جكسك عله بر صـى كوكل فتحك دكله شو بش مصرعنى آى كوكل
سودك اول دلبرى سوز دكله‌مدك واى كوكل ايلدك كندو زكى عالمه رسـواى كوكل
سكا جور ايلمه‌ده قيلمزاو پرواى كوكل جوره صبر ايليه‌مزسن نيده‌يم هاى كوكل
كوكل اى واى كوكل واى كوكل اى واى كوكل

اى كوكل عالمى بيزار ايدن افغانكمدر آقيدان خون الم ديدۀ كريانكمدر
عبرت خلق جهـان حال پريشـانكمدر باق شو بش مصرعه كيم تحفۀ سلطانكمدر
چاك اولان دست جفـا ايله كريبانكمدر ايليشـن خارغم و محنته دامانكمدر [١]
دوكلن بيره بلاتيغى ايله قانكمدر هر دم آغيزه كلن محنت ايله جانكمدر
كوكل اى واى كوكل واى كوكل اى واى كوكل

حالك اولدى آ كوكل خيلى پريشان نيده‌يم سـينه‌در قحط تحمل ايله افغان نيده‌يم
ايلدك عشـقكى دنيالره اعـلان نيده‌يم دير شو بش مصرع ايله فاتح ذيشان نيده‌يم
طالعك يوزى كولوب اولمدى خندان نيده‌يم يوركك دردينـه بولنمدى درمان نيده‌يم
قصد ايله يار چكر خنجر هجران نيده‌يم ويريسرسن بوغم ومحنت ايله جان نيده‌يم
كوكل اى واى كوكل واى كوكل اى واى كوكل

اى كوكل بويله ندر ناله‌وزار بسـيار نظر ياسكه سـيان كورينور ليل ونهار
نه خريف ونه زمستان نه خزان ايله بهار ديدى حقكده شو بش مصرعى شاه‌هشيار
عشق دلدار ايله نجه ايده‌سن ناله وزار ايلدك صـبر وقرارى بو هواردده نثار
زلفى سوداسى ايدر عالمى چون باشكه‌دار فائده نه طـوتملم ايليه‌سـن ترك ديار
كوكل اى واى كوكل واى كوكل اى واى كوكل

---

[١] شو ايكى مصراع ايكنجى سـلطان بايزيد خان ولى زماننده قاضى عسكر اولان فضلاى شعرادن (خاتمى) مخلص مؤيّد زاده عبدالرحمن چلبى بر غزلنه مطلع اتخاذ ايتمشدر .

ای کوکل کافی دکلمی سکا بر درد اولمق   دردوغم سینه‌ده کوندن کونه مزداد اولمق
نه بلادر بو قدر محنته معتاد اولمق   سکا بش مصرع شه الویرر اوراد اولمق
وصل دلبرله نصیب اولمدی دلشاد اولمق   دست جور ایله یقیلان دلك آباد اولمق
دام غمدن دل وجان بلبلی آزاد اولمق   نیجه‌یه دك ایشك افغان ایله فریاد اولمق

کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

ای کوکل پرده‌لرك خون غم براز ایلر   یعنی اول حال ایله کشف دهن راز ایلر
سکا آرتق نیجه جور ایلر ایسه آز ایلر   بونی اثبات شو بش مصرع ممتاز ایلر
چونکه دلدار نیازك کوروبن ناز ایلر   ناله‌کی ایشیدیجك شیوه‌یه آغاز ایلر
بزم غمده قدیکی چنك، یوزك ساز ایلر   نالشك پرده‌سنی زهره‌یه دمساز ایلر

کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

ای (امیری) آره‌دم خیلی زمان لقمانی   مرض عشقه دیدم بلکه بولور امکانی
عاقبت ایتدی کشاده نظر امعانی   فاتحك ایشته بوبش مصرع فیض افشانی
بیلمدم درد دلك اولمق ایمش درمانی   اوله‌یم درد ایله تك کورمیه‌یم هجرانی
محنت ودرد وغمه اولمغیچون ارزانی   «عونیا» سنجلین محنت وغم کش قانی

کوکل ای وای کوکل وای کوکل ای وای کوکل

یوزکده اولدی لطافت صنایعی تکمیل   کلیر خروشه دل عاشقکده عشق خلیل
جمالك اولدی عوالمده واجب التبجیل   ندر بو حسن وشمایل ندر بو خلق جمیل

که سنده ظاهر ایدوبدر خدای جلّ جلیل

چراغ لیل صفاسك آدلبر منعم   ضیای لطفکه محتاجدر دل مجرم
جلای جوهر خورشید اولور شب مظلم   یوزنده زلفك اگر اولمسه نه نقصانکم

چراغ شمسه نه حاجت گر اولمز ایسه دلیل

فدای وصالك اوله گنج خسرو وهرمز   بو حسنی کورمدی اقوام هندوفارس وخزر
اسیر زلفك اولور کورسه عشقکی برابرز   نیجه‌که عمر ایله فکر ایلدم کیجه کوندز

صاچکدن آلمه‌مدی بر خبر بو فکر طویل

جناب فاتح اعظم سمیدع شاهان   ایکنجی حضرت سلطان محمد ذی‌شان
دیدی بو نظمی او سلطان محتشم عنوان   کوکل ایشیکك اولمز جان اتمه‌دن قربان

نه چاره جنته کیرما که کیشی اولسه بخیل

بقاسی بوقدر (امیری) حطام کونی‌نك   نه جوی صاف ضمیرك نه ورد لونی‌نك
شو وارکه اسمی اولور ذاکری مرد صونی‌نك   نه اوله صبر ایله شوقکدن اوزکه‌عونی‌نك

قبول ایله بودر واری گر کثیر وقلیل

حرف میم

درد ناکم حالت بی انتباهمدن بنم　　مهوشم البتـه کچمز قرب راهمدن بنم
احترازی حاصل اولمشدر کناهمدن بنم　　طولسه عالم چوق دکل دود سیاهمدن بنم
مهر کورمز ذرّه‌جه کون یوزلو ماهمدن بنم

دیللره دوشـدی اوماه انوره عاشـقلغم　　داستان اولدی او عالی پیکره عاشـقلغم
جاودانیدر سـورر تا محشره عاشـقلغم　　نیجه پنهان ایلسم اول دلبره عاشقلغم
بر دَر ودیواری شهرك آه شاهمدن بنم

حضرت سلطان محمدخان ابوالفتح کریم　　عشق پیغمبرله اولدی واصل فیض عظیم
شکرایدوب حقه بیوردی اول شه شوکت رسیم　　دولت عشقیله پایه بر مقامه ایردی کیم
شانمی آکلر کورنلر عزّ وجاهمدن بنم

فخر عالم نور اعظمدر نبیّ اسعدم　　ملتجادر اهل کونینه او فخر سرمدم
صادقانه خدمت درکاهیدر هر مقصدم　　خاکپای یار تاجم کوی دلبر مسندم
رشك ایدر جمشید وجم تخت وکلاهمدن بنم

آتش حسرت براقدی جسمه اویله بر عَلَو　　بر شراریدر آنك کویا فلکده ماه نو
پیر وآهم اولوردی ماه نو خورشید جَو　　خیل عشقی شاهراه غمده قیلسم کرم‌رَو
چشم انجم کحل ایدر کرد سپاهمدن بنم

باشلادم فریاد وزاره حسرت دلدار ایله　　اشـتیاق حضرت شاهنشـه اخیار ایله
همزبان اولدم (امیری) فاتح کرّار ایله　　«عونیا» بر حاله ایردم درد هجریار ایله
عبرت آلور نیجـه‌لر حال تباهمدن بنم

مکرکه سینهٔ خورشید آسمانه یازم　　یالوح کوهر ویاقوت بحر وکانه یازم
یاخود پیالهٔ صهبای میکشانه یازم　　کوکل غمینی نجه صفحهٔ بیانه یازم
قلمدن اود چیقوبن قورقارمکه یانه یازم

کوکل دیلرکه اقالیم فیضه رحلت ایدوب　　او برده منبر شوقه صعوده همت ایدوب
لسان عشق ایله بر خطبهٔ بلاغت ایدوب　　یوزکله زلفکی کیجه‌یله کونه نسبت ایدوب
قاشکله کرپککی تیر ایله کمانه یازم

واروب نه صومعه‌یه کیمسه‌یه سلام اوقویم　　کیدوب نه مدرسه‌یه نسخهٔ کلام اوقویم
دعای سیفی بر کون مکر تمام اوقویم　　کوزك که قصد ایده قان دوکمکه حسام اوقویم
مژه‌ك که سینه‌لری چاك ایده سنانه یازم

جناب خان محمد او پادشاه عظیم   او نوردیدهٔ جنك آوران هفت اقلیم
دیدی بو شعری اوسلطان واجب التعظیم   سرشك سیلنی دریاره ایدم تسلیم
كونش یوزك غمنی لوح آسمانه یازم
صاراردی صولدی (امیری) كمترك لونی   حمیم فرقتك ای ماه قالادی كونی
جناب حق ویره عشاقه عون ایله صونی   جفا كی دوزخه تشبیه ایلمش «عونی»
بو یكله رخلركی سدره وجنانه یازم

پردهٔ عشقی نقاب غم مافات ایدهلم   پرتو فیضه دل مظلمی مشكات ایدهلم
وارهلم زمرهٔ یارانه ملاقات ایدهلم   ینه مستانه كالك عزم خرابات ایدهلم
خدمت پیر مغان ایله مباهات ایدهلم
پریمز كوشهٔ میخانهٔ عرفان ایدهلم   جسممز واقف اسرار فراوان ایدهلم
دلمز نشوهٔ توحید ایله جوشان ایدهلم   خم میدن كوثری عالمی سیران ایدهلم
طور عشقه چقهلم ینه مناجات ایدهلم
آكلاسه چارهٔ احیای محن عذرمزی   اعتراف ایلسه توجیه حسن عذرمزی
كوروب انصاف ایله مقبول سخن عذرمزی   زاهد خشك قبول ایلیوبن عذرمزی
الویررسه بر ایاغیله مكافات ایدهلم
كرقبول ایلیوب عذرمز اصرار ایده   زشت چهره شكن جبهه نمودار ایده
بسط دعوی ایله كفتار جدلكار ایده   طعن ایدوب حالته بیزه اكر انكار ایده
باده وبنك شهودی ایله اثبات ایدهلم
حضرت فاتح ذیشان شجاعت كستر   ای (امیری) اوله غفرانته حقك مظهر
یازدی بو نظمی او سلطان همایون افسر   حسن یار آینهٔ دلده كورنمزسه اكر
«عونیا» بادهٔ نابی آكا مرآت ایدهلم

واصل خدمت جانان مبسم اولهلم   عاشقان خیلنه سرباز مكرم اولهلم
كلشن عشقه كیروب بلبل خوشدم اولهلم   بزم وصله ایرهلم كل كبی خرم اولهلم
وزم غمده نیچه بر نالهیه همدم اولهلم
فاتح اعظمك اولمش سخنی مستحسن   ینه مقصود حقیقی اولور آنده روشن
ایتمهده بویله مجازی رهنه عطف سخن   صدر میخانهده رندان ایله بزم ایلیوبن
تخت كاوسه كچوب عشرت ایله جم اولهلم
ای كوكل كوینه كیت اول صنم شاهدی كور   ثابت عهدیدر یعنی بت عاهدی كور
حاضر ایت جام می مغبچهٔ جاهدی كور   خلوتینه بزی نامحرم ایدر زاهدی كور
دختر رزله واروب بزدخی محرم اولهلم

جنبش غمزەلری دلدە مکان بولدی ایسە   شاهباز نظری دانۂ جان بولدی ایسە
نخوت دلشکنی شهرت وشان بولدی ایسە   یارجور ایتمك ایلە نام ونشان بولدی ایسە
جور چکمکلك ایلە بزدە مسلّم اولەلم

آشنا ایتمە (امیری) سکا حرص کونی   بردە غمّاز فصاحت روش وبد لونی
تا کە حقك ایرە امدادکە عون و صونی   اویمە اغواسنە اول دیو رقیبك «عونی»
اول پری یوزلویە میل ایلیوب آدم اولەلم

وجودم راه عشق یارە وقف ویادکار ایتدم   کوزلر انجمنکاهندە کندم نامدار ایتدم
بوکون دنیایە استعداد عشقی آشکار ایتدم   کوزم یاشی ایلە کوی نکاری لالەزار ایتدم
فغان ونالەدن اول لالەزاری مرغزار ایتدم

کهی عشاق ایلە صلحە کهی غوغلرە دوشدم   فراق خط شبرنکنکلە بیك سودالرە دوشدم
خیال عارضکلە کلشن زیبالرە دوشدم   کوزك آهوسنك شوقی ایلە صحرالرە دوشدم
صاچك سوداسی ایلە نافەوش ترك دیار ایتدم

درکدە خدمت ایتدکجە شرفلە اشتهار ایتدم   ادبلە دامنك اوپدکجە کسب اعتبار ایتدم
براقدم هر صفایی درد عشقك اختیار ایتدم   قدك سروی فراقندە یاشیمی جویبار ایتدم
یوزك کلزاری یادینە کوزم ابر بهار ایتدم

جناب فاتح اکبر اوظلّ اعظم یزدان   مدار افتخار حضرت ارطغرل وعثمان
نە عالی نطق ایدر سیر ایت اونوردیدۂ اورخان   جنون صحراسی ایچندە فلکدە باشمە یاغان
جفا طاشلرینی جمع ایلدم سنك مزار ایتدم

بکا یار اولدی استادان عشقك عون ایلە صونی   جهان کلزارینە ویردە (امیری) بشقە برلونی
صانورسك ایلدم افراغ شکل دیکرە کونی   صنملر حسن تصویرندە بربت نکل ایلە «عونی»
کوکل دیرینی سرتاسر قمو نقش ونکار ایتدم

[١]

---

[١] معلم ناجی مرحوم ایلە احمد مدحت افندی طرفندن مشترکاً یازیلان ـ اشعار شاهانۂ عثمانیە ـ نام رسالەدە

ای «محمد» معجزات احمد مختار ایلە   اومارم مغلوب اولە اعدای دین ودولتم

مقطعلی غزل حضرت فاتح نامنە کوسترلش وغزلك بعض مندرجاتنە قارشی مطالعات درمیان اولنمش ایسەدە او غزل حضرت فاتحك اولیوب سلطان محمد رابعك اولدیغی بر چوق آثار موثوقە ایلە متبتدر. ازجملە سلطان محمدخان رابع عصری شعراسندن (طلعتی) نام شاعر تخمیس ایدرك بالاسندە ـ تخمیس غزل سلطان محمد خان ابن ابراهیم خان ـ عبارۂ صریحەسی موجود اولان بر

حرف نون

نلر چکدم نلر اول نازنین عشوه کارمدن   دکل بحث ایتمك ممکن بو درد بی شمارمدن
دوام ایلر سه بویله جور و محنت اول نکارمدن   وفا کورمدن اولورسم اکر کل یوزلو یارمدن
ایریشه دمبدم بوی وفا خاك مزارمدن

بودر سلطان محمد خان غازی فاتح اعظم   بودر نعم الامیر محترم شاهنشه افخم
نه دلجو نطق ایدر سیر ایله اول سلطان معجزدم   اکر بلبل کبی هر نیجه فریاد و فغان ایتسم
نصیبم خار محنتدر بنم اول کلعذارمدن

بودار بی بقایی بشقه سندن صورمه بندن صور   نیجه بهرام اقبالك مقامی اولدی آخر کور
جهان نطعنده اتمابیدقك فرزاولمسی یك زور   پیاده خاکپاینه نیجه فرزانه لر رخ قور
بو خاکی پایمال ایتمك اومارم شهسوارمدن

مرور ایتدم بو دنیانك نیجه انهار و دریاسن   عبور ایتدم بو پهنانك نیجه کهسار و صحراسن
مکر عشقك قولای صانده قیو دتاب فرساسن   طولاشدم زلف یاره ایلته مادم باشه سوداسن
همان یوزقاره لیغی حاصل اولدی روزکارمدن

(امیری) صدق نیت اهلی یم اولسم دخی مجرم   بحمد الله طریق مطلبمده مقدمم مقدم
بنم چون عون حقله اولمز آفاق امل مظلم   کناره درمقصودایله یردر «عونیا» چونکم
کوزم یاشی آقار دریا کبی هردم کنارمدن

نصل آفتسکزای خط و خال و چشم جانانسز   براقق اولدی ممکن بنی برلحظه محنتسز
شرار شعلهٔ آهم ایدر کوك قبه سن یالدز   تواریخ جم واسکندر آچمز خاطرم هرکز
مکر جام جهانبین ایلیه آنی بنه روشن

ملاء واسطقساتی حکایت قیلمه رندانه   هیولادن، عرضدن ایله بحث حکیمانه
اثیری، جوهری، جو فضایی آچه یارانه   ارم باغندن و نمرود اودندن سورمه افسانه
کتور اول جام آتش رنکی کیم عالم اولور کلشن

بودر سلطان محمد خان ثانی فاتح اکبر   نه عالی نکته لر ایلر کتاب حکمته زیور
نه دیر سیر ایت او حیرتبخش افلاطونه اسکندر   فلك هر کون جوم مردان جهانی زیر خاك ایلر
قو جام مرك یادینی کتور بر جام مردافکن

مجموعه کتبخانهٔ حقیرده موجوددر. بونکله برابر شقایق نعمانیه ذیل الذیلی وقایع الفضلاء شیخی‌ده دخی سلطان محمد خان رابعك اولدیغی مقیددر. غزل مذکور ذکر اولنان رساله‌ده کوریلوبده دیوان جناب فاتحده کورلمینجه سببی آکلاشلمق ایچون تحشیه اولندی.

علیهنده نه موجب هر کسك صرف مدارا ایتمك　　نه حاجت سوز نیم اولسون دیه لجّ و عناد ایتمك
نه لازم کسب نخوت ایلیوب ترك وداد ایتمك　　زمانه اعتبار وعمره اولمز اعتماد ایتمك
خوش اولدم کم بو دوره ایچره قالاوزدور ساغر فن

ضمیری هر کسك بیك کونه امیده اولور مسکن　　نه امید ا کثری طول امل اندیشهٔ اوهن
او امیده طوقندکمی اولور کویا که بر رهزن　　بو بنای زماندن کیمه دیمن دوست جانی سن
یقین بلکل که کندو جانکه حاضر لدك دشمن

بساط ذوق دهری آرزو ایتم کوکل طوقدر　　که هر سیخ کبی عاقبت بر آتشین اوقدر
بو درده بردوا بولمق تحرّی ایلین چوقدر　　چمن رعنالرینه عمر باغندن خبر یوقدر
بو حاله اشك و ناله یله بهار ابری ایدر شیون

اکر اولسیکده زیب و زیور دنیایه مستغرق　　نهایت چاك اولور دوشکده کی کالای استبرق
کروه سابقینه اولمامق قابل دکل ملحق　　بو دنیای دنی ایچون نیچه بر دست و پا اورمق
الیکه آستین و پایکه مسکن یتر دامن

نظر ایتمه (امیری) ثروت جمشید و کاوسه　　دل ویرانکی کنجینه قیل یاقوت ناموسه
جهان دکمز نه فرط ذوقه نه فریاد و فسوسه　　بو دارالحدثه نیچه کون طورمغ اولورسه
همان یکدر که «عونی» ایده سن میخانه یی مأمن

ای رونق حدیقهٔ نکهتنثار حسن　　آرتدی جمال پاکك ایله اعتبار حسن
طوتدی جهانی کوکبهٔ اشتهار حسن　　ای پر کل و شکوفه یوزکله بهار حسن
مهر رخکله روشن اولور روزکار حسن

لطف قدرکه بر دل شیدای کولدرر　　بو حسن بی نظیر جهانتابی کوزدرر
روین کمال شوق ایله دامانه سوردرر　　باغ جمال، حسنك ایله پر صفا درر
شاد ایدر جمالك ایله نوبهار حسن

رویك بهار عالم اعجاز حسن در　　چشمك فضای عشودده شهباز حسن در
لعل لبك که غنچهٔ ممتاز حسن در　　نخل قدك که سرو سرافراز حسن در
اولدی بلند قدّ بلندکله کار حسن

سلطان محمد خان او ابو الفتح پیشوا　　اول پادشاه تاج ربای جهانکشا
سیرایت نه دیر او رشك حسین ابن بایقرا　　یاپ کوکلمك خرابه سن ای بانیٔ جفا
بر کون اوله خرابه واره کاربار حسن

يوقدر جهان حسن وملاحتده يولداشك   بدر يكانه‌سك نوله اولمزسه قرداشك
اون درده باصدی ای‌شه ملك وفا باشك   سلطان حسن يوزك وحاجبدرر قاشك
جلاد چشم وزلف سيه پرده‌دار حسن

اهل ريانك اوستنه دنيايی كولدرك   كوی مجاز اوكنده (اميری) سوروندرك
آداب بزم وصلته بيكانه‌در سورك   عشق ريايی ترك ايده‌مز زاهدی كورك
شكر خدا كه «عونی» دكل شرمسار حسن

كلدی ايام مسرت كيتدی هنكام محن   عاشقان ايتسون صفا صحرالرنده انجمن
اولدی مشتاق تفرج پير و برنا مرد وزن   شاهد كل باغده چون كيدی كلكون پيرهن
تكمه‌لر طاقندی آكه زينت ايچون غنچه‌دن

ماشاالله ای جناب فاتح عالی كهر   سندن اوكرنسون صفای مشربی شمس وقمر
بويله علوی نظم ايله دنيايه ويردك زيب وفر   كرچه كيم آغز بر ايتدی كللر ايله غنچه‌لر
اول شكرلب سوزه كلسه آنلره دكمز دهن

خانه‌دن چيقدقجه سن اول قامت ممتاز ايله   خلق عالم رهكذاره جمع اولور اعزاز ايله
هر طرفدن بيك ثنا ظاهر اولور آواز ايله   صالنی سير كلستان ايلسن يوز ناز ايله
شاخلرده صالنی قالور كوريجك ياسمن

صندی وصلت وقتی بلبل كلرك آچلدوغن   كوردی حيفا دست اغياره كيروب صاتلدوغن
آكلادی بيچاره يوق نفعی يانوب ياقلدوغن   كوريجك كلر يوليكده وكلوب صاچلدوغن
وارينی اولدم نثار ايتدی اوككده نسترن

لازم اولدی كلشنی كلر چراغان ايليه   بلبلان خوشنوايی منقبتخوان ايليه
ای (اميری) عاشقان ترتيب اركان ايليه   تا كه اول كلرخ كلوب سير كلستان ايليه
«عونيا» دائم تر اولسون اشك چشمكله چمن

فيض آور اولدی موسم نوروز دلستان   آچدی بنفشه نركس ونسرين و ارغوان
فردوسه دوندی زيب مدبدبه كلستان   پر اولدی خيل حسنك ايله يينه بو جهان
حسنك شهنه قوردی چيچك مشك سايبان

وجهك افاضه ايلدی نور منيرينی   زلفك نثاره باشلادی بوی عبيرينی
چشمك چكوردی كريدن كردونه تيرينی   حسنك كه مسكن ايلدی خدك سريرينی
دوندی ذنبك روان آكا مشكين ايكی كمان

خدّ كده سوديكم نه كوزلدر اوچقته بك   كوستر او خدّ وخالی بتون دلبرانی يك
مرّيخ خونفشانله سبقداشدر مژه‌ك   هجرك الی يقامی الندن قومز نه طك
پرخون اولورسه هر كيجه دامان آسمان

بر دام ابتلادر اوكيسوی خم بخم   بر آفت جهنده‌در اول غمزه دمبدم
بر برق نا كهاندر او چشم قضا ستم   ای يوسف زمانه نيجه جان خلاص ايدم
غمزه‌ك كه قتلمه طاقنور تيغ ايله كمان

سلطان محمد اولدی شهنشاه منجلی   اوج جهان سلطنتك بدر اكملی
تنوير ايدر عيونی بو نظم مكملی   بر ذره مهر كورمدم اول ماهدن ولی
اشكم ستاره ايلدی آهمی كهكشان

باق غمزه‌نك كوكلده‌كی زخم شديدينه   قالمش ايشی عنايت ربّ وحيدينه
دوشدم غمك تلاطم ساحل بعيدينه   درّ وصال دلبره ايرمك اميدينه
كوزم ياشی اولورسه نوله بحر بی كران

ايتسن اكر ميانه‌جی خورشيد انوری   وعد ايلسن خزائن ياقوت احمری
دوكسن (اميری) راهنه الماس وكوهری   غمخانه‌كه كتوره‌میاسن او دلبری
«عونی» نه‌دكلو ايلر ايسن حكمكی روان

فخر ايدر دنيايه استانبول يكتايی كورن   اول هما يون تختكاه جنت آسايی كورن
برق اوزان اول بلدهٔ نور مجلايی كورن   باغلمز فردوسه كوكلنی قلاتايی [١] كورن
سروی آكمز آنده اول سرو دلآرايی كورن

نازنينلر واركه آنده هربری حور نعيم   مهجبينلر واركه آنده هر بری درّ يتيم
سير ايچون بر كون كيدوب اولدم بك اوغلنده مقيم   بر فرنكی شيوه‌لی عيسايی كوردم آنده كيم
بلبلی ديريسيدر دير ايدی عيسايی كورن

عارفان ايجاب عرفن نيجه ضبط ايلسون   كورسون اول مهپاره‌يی جانن نيجه ضبط ايلسون
شوق طبعن ميل وجدانن نيجه ضبط ايلسون   عقل وفهمن دين وايمانن نيجه ضبط ايلسون
كافر اولورمی مسلمانلر او ترسايی كورن

حضرت سلطان محمد خان اوظل ذوالمنن   اولدی فتحنده شهله كامياب اول صنمشكن
نشوهٔ نصرتله يازدی بويله ذوق آور سخن   كوثری آكمز اول ايچديكی می نابی ايچن
مسجده وارمز او واردوغی كليسايی كورن

آل عثمانه مبارك ايلسون ربّ العطا   ای (اميری) بويله شهری بويله ملكی دائما
آنده اولدم بر بت فتانه بنده مبتلا   بر فرنكی دلبر اولدوغن بيلوردی «عونی‌يه»
بلده و بوينده زنّار و چليپايی كورن

---

[١] غلطه .

کیمسه‌دن کام‌استه‌مم اول‌کامکارم وار ایکن   دلنوازم سر فراز نامدارم وار ایکن
آفتابم نور چشم افتخارم وار ایکن   کیمه‌یار اولم جهان ایچنده یارم وار ایکن
کیمه قول اولم او شاه تاجدارم وار ایکن

فاتح شوکت‌نمادر تخت‌عرفان اوزره شاه   سوزلرکده پادشاهیدر کلام پادشاه
باق‌نه‌عالی‌نطق‌ایدر اول‌سرور حکمت‌پناه   خاروخس نشوونمابولور بهار ایر نجه آه
بن خزان هجره دوشدم نوبهارم وار ایکن

دیرفلك تعظیم ایله ای پادشاه احسنم   بارك‌الله طبعکه ای خسرو مستحسنم
کورممشدر بویله نظم پاکی چشم روشنم   بلبل و کل ایشی ناز ایله نیاز الآ بنم
حاصلم داغ جفادر لاله‌زارم وار ایکن

حضرت سلطان محمد خان عالی معرفت   آبروی شان وشوکت آفتاب مملکت
باق نه‌دیر اول بلبل کویای باغ سلطنت   انتسابم خدمتم بی رغبت اولدی عاقبت
خوار وزار اولدم عزیزوکامکارم وار ایکن

هر کلام حضرت شاهنشه عالی نفس   لوح قدرتدن (امیری)اولدی کویامقتبس
بوغزل طبع همایون نبعنك برهانی بس   لشکرغم شاه‌عشقه نیجه بولسون دسترس
« عونیا » میخانه کبی بر حصارم وار ایکن

آستانندن ندر بیلمم بنی مهجور ایدن   توتیای خاکراهن کوزلرمدن دور ایدن
چشم شوقه صبحکاه عالی دیجور ایدن   خاکپای یاردر بو کوزلرم پرنور ایدن
جور دلبردر دمادم خاطرم مسرور ایدن

حضرت سلطان محمددر او ظل ذوالمنن   صفشکن اعدافکن برق فتن شمشیرزن
سیر ایدك بوشعرینی دقتله‌ای اهل سخن   ناوك دلدوزدر جان ملکن آباد ایلین
خنجر دلداردر دل خانه‌سن معمور ایدن

آفتاب حسن وعشق آفاقی پرنورایلدی   جویبارحسن وعشق اقطاری معمورایلدی
داستان‌حسن وعشق‌اکوانی‌مسرورایلدی   کون کبی حسنك سنی عالمده مشهور ایلدی
بنی عشقکدر جهان‌ایچنده هم مشهور ایدن

طالع ناسازمی بازیچهٔ رمّال ایدوب   شکل کوناکون نمای سربنان فال‌ایدوب
حاصلی معنای پیچاپیچ استدلال ایدوب   زلف شبرنکك فراقیدر پریشان‌حال‌ایدوب
کوزلریمه عالمك روشنالغك دیجور ایدن

ای(امیری) حسرت لعل حبیب غنچه‌فم   ایلدی وجدانکی پیمانهٔ خون الم
کوردیلر ممتاز اقران عشقکی اهل رقم   کوزی یاشیله یازار سرخی یرینی دمبدم
« عونیا » اشعارکی لوح دله مسطور ایدن

اوصاندم چارسوى محنتك بيع وشراسندن   احباصورمسون بندن جهانك ماجراسندن
بن آرتق كچمشم بو عالمك چون وچراسندن   ايزدلى جان قولاغينه سنك عشقك نداسندن
اولور لبيك ايشى، كوكده طواف ايلر صفاسندن

عجب بازار ذوق اولدى ايدنجه كلشنى مسكن   بتون عشاق زرچهره بتون خوبان سيمين تن
بكا احياى ليل ايتدردى امّا بلبل كلشن   سحرده بلبله صوردم نچون فرياد ايدرسن سن
ديدى يالواريرم حقّـه رقيبك افتراسندن

جفا ايلر بكا جانان رقيب زشتى كوسـتردوب   فغان بى مجال ايلر بو حالتدن كوكل اوركوب
آثارلرسنك كوناكون غم اسواقى كزدردوب   محله‌ك خلقى انجيدر بنى بيلمزلكه اوروب
نه مشكلدر جفا ايرمك كشى‌يه آشـنا سندن

سنك اوصافكه اولمش بو رتبه منحصر فخرم   كماليله ينه ايضـاحه اولمز مقتدر فخرم
جميع خلقه روشندر دكلدر مستتر فخرم   بنم سن شاه مهرويه قول اولمق ايله‌در فخرم
كداى دلبر اولمق يك جهانك پادشاسندن

مراق ايتمش بوكا اول نازنين عشوه پيرايش   نچون ايلر خط ده مشك خوشبو بويله آرامش
ديمش بر واقف اسرار پنهان صاحب دانش   پريشان زلفكى كورن مكر كه مسكه بكزتمش
يوزى قاره اولوب قاچدى خطايه اول خطاسندن

ابوالفتح جهان سلطان محمد خان ذيشانى   ايده پيغمبره جنتده قومشو لطف ربّانى
(اميرى) باق نه عالى نطق ايدر دركاه او سلطانى   نوله اولدى ايسه «دونى» جهان سلطانلرى خانى
كه دوشدى اوستنه سايه‌سنك دستك هماسندن

اولور آب روان آسا دلمدن منفجر فخرم   نه ممكندر كه بوندن بويله اولسون مستتر فخرم
مثال مهر عالمتاب اولدى مشتهر فخرم   نصل اقباله ايردم فكر قيل كور كيم ندر فخرم
بنم سن شاه مهرويه قول اولمق ايله‌در فخرم [١]
كداى دلبر اولمق يك جهانك پادشـاسندن

ثنا خوانم محمد خان كبى سلطان معقوله   نصل بن اولميم وصاف اويله سيف مسلوله
يكرمى اوچ ياشنده فاتح اولمشدر ستانبوله   نظر قيل اول جهانكير كدر اشبو بيت مقبوله
بنم سن شاه مهرويه قول اولمق ايله‌در فخرم
كداى دلبر اولمق يك جهانك پادشـاسندن

[١] بالاده تخميس اولنان غزل اله تجمردن اوّل يالكز شو بيتى تذكرهٔ سهى‌ده كوريله‌رك تسديس اولنمش ايدى .

نسن اهل معنا اوزره‌در بو نطق فیض آلود   بو کفتاری دکلدر فهمه‌قادر جاهل مردود
مجازیدر صانورا اول خود نما بو مبحث بهبود   حقیقت اهلی آکلار شاه مهرودن ندر مقصود

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشـاسندن

قپوکده بنده اولمق عاشق بی‌قیده دولتدر   اومشکین کاکلك حاشا که زنجیر اسارتدر
آکا بند اولمه حرّ مطلق اولمقدن عبارتدر   اسیر عشقك اولمق موجب فیض وسعادتدر

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشـاسندن

ظلام شب اومشکین کاکلك عبد سیاهیدر   فروغ روز حسنك بر غلام پیشکاهیدر
جمـالك ملتقـای فیض انوار آلهیدر   جبین وعارضك کویا زمینك شمس وماهیدر

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهـانك پادشـاسندن

یانده یوغیکن یارك بو بحث اولمش ظرافتله   سـنی ترك ایتمی قابلیدر بر بشقه نعمتله
کورنجه عبد مملوکن سؤال ایتدی سعادتله   دیدم ای مفخر دنیا اولان حسن وملاحتله

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم
کدای کویك اولمق یك جهانك پادشاسندن

جهان بر عبرت آلسون همت طبع بلندمدن   سنی بن انتخاب ایتدم افندم کندی کندمدن
نه عالی لطفلر انعاملر کوردم افندمدن   نوله ممنون اولورسم مشرب دلبر پسندمدن

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فجرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشـاسندن

افندم سن طوررکن بشقه دلبر اختیار ایتمم   کونش یوزلی کوزللر کورمش اولسم اعتبار ایتمم
تنزل ایلمم بر کیمسه‌دن لطف انتظار ایتمم   جهانده بخت وتدبیرمله اصلا افتخار ایتمم

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم
کدای دلبر اولمق یك جهـانك پادشـاسندن

جناب فاتحك دیوانی آلدی اله اول یار   تفأل ایلدی هر عاشقه بر بیت کوهربار
ایدنجه فاله نیت صدق ایله بو عبد بی‌مقدار   شرفپاش ظهور اولدی بو عالی نظم قیمتدار

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله‌در فخرم
کدای کویك اولمق یك جهانك پادشاسندن

کیده‌ملم سنی کوردکده صبر و طاقت انسان   نصل اولمز (امیری) چاکرکده حسنکه حیران
ملکه‌نشیمدر دنیاده حیران اولمش برجان   کورندیر حسن طاقتسوزکی ای آفت دوران

بنم سن شاه مهرویه قول اولمق ایله درفخرم
کدای دلبر اولمق یك جهانك پادشاسندن

حرف ها

نه فسون ایلدی اول چشم نکهدار ینه ایدر ابراز تغافل نکه یار ینه
او جفاجویه بو کون اولدی ستم کار ینه نه دیدی بیلمزم اول دلبره اغیار ینه
قلدی بنیاد جفا اول بت عیار ینه

ای کوزی مرغ دلی صیدایدیجی طیر دیدم ای سوزی لبلرینك بدرقهٔ خیر دیدم
اولمسون محرم بزمك کره ایت غیر دیدم کورده اول دلبری کوینده ایدرسیر دیدم
زینت اولمش کل ایله کوشهٔ کلزار ینه

الفراق ای تن وجان، ای دل نالنده دیده ذره‌جه قلمیه‌جق تاب وتوان تنده دیدم
عقل وفکرم اوله‌جق آه پرا کنده دیدم شهرایچنده‌چوروان‌اولدی‌روان بنده‌دیدم
فتنه ایله پر اولور کوچه و پازار ینه

فاتحك نظمنه باق طبعك اکر مضطر ایسه اوقیوب شاد اولیور نیمکه دلی مغبر ایسه
بویله شاهانه سخن سویلرا کر سویلرایسه طرف برقع کتوروب عرض جمال ایلرایسه
شهری نور ایده کبی آتش رخسارینه

نازنینم نقدر ملتفت و مکرمسه سینهٔ صافی غرضدن نقدر سالمسه
کوینه وارمز (امیری) کیمه‌جان‌لازمسه غمزه‌سی تیغنه طاقت کتوره‌مز کمسه
نقد جان ویرمك ایله «عونی» خریدار ینه

ایلمز بر کون ترحم عاشق نالاننه صانکه‌آهن‌پاره‌سی قویمش‌اومه وجداننه
نخوت چشمی مخالفدر لب خندانه غمزه‌لر تیغنی طولدیرمش قاشی قربانه
دل نشان اولمق دیلر بکزر صوصادی قاننه

باق کتاب حکمتك بر کرّه باب وفصلنه واقف‌اول شو کارکاه روز کارك اصلنه
محنت تمّوز اولور درپی بهارك فصلنه قیمت اولمز دلبرك کرچه متاع وصلنه
دل خریدار اولور آنك باقیوب هجراننه

ایتمدك شفقت بو بیمارك دل غمکیننه ای طبیبم کلمدك بر کون سر بالیننه
بمدزین ایتم تجاوز مشربك آیننه ایشلسون کافرکوزك نه‌صیغارایسه دیننه
ایلسون شیرین لبك نه‌لایق ایسه شاننه

حضرت سلطان‌محمد افتخار تخت و تاج مرتضی‌صولت فلاطون‌مشرب اسکندرمزاج
بویله نطق ایلر اوسلطان شهامت‌امتزاج آب کوثرله جهان آبنه قالمز احتیاج
ایرسه کر لعلك طبیبی خسته دل درماننه

اولدی ابراهیمه سود لالاسی جبریل کریم — تربیت قیلدی کلیم اللهی فرعون لئیم
کسمز امیدی خدادن بو (امیری) یتیم — شویله تنهادر بو محنتخانهٔ دهر ایچره کیم
غصه وغمدر کانن هر کیجه «عونی» یاننه

یاره ویردم هر نه کیم نقددل وجان وار ایسه — بیلمیورقدرم ینه اول چشمی فتان وار ایسه
آه کیم مکر رقیبه اویدی جانان وار ایسه — قصد جانم ایلیوبدر ینه هجران وار ایسه
هی مسلمانلر دمیدر باکه درمان وار ایسه

دم بودمدر آن بو آن ساعت بو ساعت کون بو کون — بخت ایله ایستر او کون ادبار ایله ایستر دوکون
دخت رزله جمع اولوب کاشنده یارایلر دوکون — ینه سودایی کوکل خیلی پریشاندر بو کون
سنبلینی طاغدوبدر اول پریشان وار ایسه

برزمان بوتدردی قانلر جورینی مزداد ایدوب — صکره شاد ایتدی فدای خنجر بیداد ایدوب
راحت ایتدی قید دنیادن دلی آزاد ایدوب — اولدوکم بیلوب محله‌ك ایتلری فریاد ایدوب
باکا آغلار جمع اولوب بریره یاران وار ایسه

کامیابم سن کبی مهر وفا قاشن کوروب — یعنی مهر قدرتك عالمنا طاشن کوروب
فیض عشقکله کوکده کوثرك باشن کوروب — سن دُرمکنون فراقکده کوزم یاشن کوروب
باکه تقلید ایدوب آغلر ابرنیسان وار ایسه

نشوهٔ شوق لبکله جوش ایدر صهبای خُم — ماهه بکزر زیر پای اشهبکده نقش سُم
عاشقك اولمزسه هر کیم عقلیدر نابودوکم — یوزوکه عاشق اولانه منکر ایمش دوستم
زاهدك کوکلنده یوقدر نور ایمان وار ایسه

سلسبیل باغ جنت آتدی بر در صفا — ای (امیری) ویردی یا برمیوه طوبای ذکا
یا دیدی سلطان محمد بویله شعر دلکشا — اول شه حسن وجماله چون قول اولدك «عونیا»
ساکه اولمشدر مسلّم ملك عثمان وار ایسه

آتش حسرتله یاندی دل نالان بو کیجه — اولدی دنیا سربسر دیده‌مه زندان بو کیجه
اویوماز آهم ایله دیدهٔ دوران بو کیجه — جوقیدر ایتسه کوکل ناله وافغان بو کیجه
کلمدی مجلسه اول دلبر فتان بو کیجه

جامهٔ ماتمه کیردی شوجهان صانکه بوشب — کورینور رنك سیهده کوزیمه هر کوکب
ایتمدی بزمی منور اوپری نولدی سبب — تاسحر قالدی کوکل ظلمت ایچنده نه عجب
یاتمدی قارشمه اول شمع شبستان بو کیجه

کلمکه باشلادیغن موسم نوروزی بیلوب ‌‌‌‌ قیلدی حاضر اوکله باد صبا باغی سیلوب
نیلیم طورمدی کیچدی بودلزاری دلوب ‌‌‌‌ نه عجب آغلرایسه بلبل جان چونکه کلوب
کلوب اکلنمدی اول وجهی کلستان بوکیجه

مطربا ساز و کمان و نی افغانه کتور ‌‌‌‌ بت رقاص سهی قامتی جولانه کتور
هرنه اسباب طرب وارایسه میدانه کتور ‌‌‌‌ ساقیا دفع ملال ایتمکه پیمانه کتور
صدی چونکه اوکوزل عهدایله پیمان بوکیجه

حضرت فاتح ذیشانی خدای منان ‌‌‌‌ ایلدی عدل وشجاعتده وحید دوران
دیدی بو نظم همایونی او ممتاز جهان ‌‌‌‌ کلوب اول سرو روان اولمدی یانمجه دوران
کوزلرم ایتدی روان یاشلر ایله قان بوکیجه

بوسلاست ایله جامی ایشیدرسه سوزیکی ‌‌‌‌ بو فصاحتله همامی ایشیدیرسه سوزیکی
بو بلاغتله پیامی ایشیدرسه سوزکی ‌‌‌‌ بو کلام ایله نظامی ایشیدرسه سوزیکی
ایلتر ساکه حسد سعدی وسلمان بوکیجه

بنی زار ایتدی (امیری) غم دلدار کلوب ‌‌‌‌ دائما پرسش ایدر خاطرم ادبار کلوب
بختی کور بکا تسلی ویرر اغیار کلوب ‌‌‌‌ وصلتی شمعنی چون یاقمدی اول یار کلوب
فرقتی نارینه «عونی» ینه سن یان بوکیجه

[١]

حرف یا

جلب آیله لانه یه او همای یکانه یی ‌‌‌‌ عنقا یه مسکن ایله ینه آشیانه یی
یاد ایله آنده بو سخن نازکانه یی ‌‌‌‌ ساقی پر ایله جام شراب مغانه یی
معمور قیل خرابه واران کارخانه یی

ای ساقی پیر دیر ایله رندانی همدم ایت ‌‌‌‌ ایصال پیش طاسم کنجینهٔ جم ایت
اول رهنمایه بویله نیاز دمادم ایت ‌‌‌‌ ای پیر دیر ، اهل خراباتی محرم ایت
کشف ایله بادد سرّینی ترك ایت بهانه یی

---

[١] اندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدینك ٩نجی صحیفه سنده .
«عدلیٔ» عدلپرورز، داور داد کسترز
بوسوزی آکا سویلرز آکلیه نکته دان اوله»
مقطعنی حاوی اولان غزل فاتح سلطان محمد خان ثانی نامنه محرر ایسه ده بیتده کی «عدلی» مخلصیله وبرده شاعر مشهور قاضی عسکر باقی افندینك آنی تنظیر ایتمسیله مثبتدرکه غزلمذ کور اکری فاتحی سلطان محمد خان ثالث حضرتلرینکدر. ذکر اولنان کتابده فاتح نامنه کوریلوبده بوراده کورلینجه سببی آکلاشلمق اوزره اشارت اولندی .

بابل چنده نغمه‌لر ایتسون مقام ایله نظم جناب فاتح عالی کلام ایله
رندان اوقور بو شعرینی پك احترام ایله بیخودلق ایتسه‌لر اکر اسرار جام ایله
مست ایله صونمغیله می بیخودانه‌یی

اول می که زیب دست اوله‌مز جست وجو ایله اول می که قطره‌سی آلنور آب رو ایله
اول می که وصفی حشره سورز کفت وکو ایله اول می که لوح دلدن آلور شست وشو ایله
عیش مغانه‌یی وجفای زمانه‌یی

طوتمش جهان معرفتی پرتو قدیم ایله تنوّر نظر ای مرد مستقیم
تاشش جهت سکا کورینه معبد عمیم کورمی فراغتی نظر ایت سقف دیره کیم
نار کلیمدن دیلر ایسن زبانه‌یی

ویردی (امیری) حق بکا نطق وفهم وبصر حمد اوسون ایتدی اشرف مخلوق اولان بشر
ایتسیدم آه یثرب وبطحایه بر سفر «عونی» اوبزمه وارمغه لایق دکاسه‌کر
منع ایتمه‌کز که باری اوپه آستانه‌یی

میل حسن دلبر ایتمه بی‌قرار ایلر سنی درد ایله سرکشتهٔ لیل ونهار ایلر سنی
داستان مجلس اغیار ویار ایلر سنی بیمه دلبرلر غمن ای دل که زار ایلر سنی
کرعزیز عالم ایسن داخی خوار ایلر سنی

حضرت سلطان محمد خان اوافلاطون نفس نظمنی کویا همای حکمته ایتمش قفس
بویله پند ایلر سکا ای مبتلای نیم‌رس کرسیه کا کللرك سوداسن ایلرسك هوس
عالم ایچنده پریشان روز کار ایلرسنی

قوش کبی سرعتله بی‌قیدانه دوشمه هر یمه راه عزمك بلکه اوغرار دهشت آور بر یمه
صابر اول بو عالمك نیك وبدندن غم یمه یوز سودم بر شهسوارك آتی ایزینه دیمه
داخی کردینه ایرشمزدن غبار ایلرسنی

ای کلستان امیدمده کل نازکترم ای شبستان طربکاهمده زیب و زیورم
ای ملاحت مشرقده آفتاب انورم دیر ایمشسن یولمه جان ویره‌نه رحم ایلرم
بوسوز اهل حسن ایچنده شرمسار ایلرسنی

بو (امیری) جسم فردین یولکه خرج ایلیوب حاصلات آه سردین یولکه خرج ایلاوب
درّ شوق ونقددردین یولکه خرج ایلیوب اشك سیم وروی زردین یولکه خرج ایلاوب
«عونی» برکون دوستم کندویه یار ایلرسنی

طولاشدم ملك رومی قندهار وشام وشهبایی تحرّی ایلدم تبریز و شیراز و بخارایی
جهانده بولمدم اول تاجات فرخار ده‌تایی کوراول ترك خطایی نوش قیلمش جام صهبایی
صالار دل ملکتینه ترکتاز قتل ویغمایی

پریشان ایلمش زلف سیاهی عقل مشتاقن   هراسان ایتمش چشم قضا تأثیری عشاقن
کموش آیینه صاندم سیرایدنجه جسم براقن   یوزی نازکلك ایله بیله ویرمش کللر اوراقن
قدی چابکلك ایله خاکه صالمش سرو رعنایی

ابوالفتح جهان سلطان محمدخان مه افسر   غضنفر فر و فرخ رخ او عادل دل سکندر در
نه دیرباق شانه نسبت فریدون دون اولان سرور   لبندن بوسه منعینه چکرکن غمزه سی خنجر
نچون ممکن اولور دلدن چکورمك بو تمنایی

اومست باده عشوه نه درد عاشقی بیلمش   نه برکون عاشقان سینه چاکن کوزیاشن سیلمش
آنی صنع الهی کلشـن قدرتما قیلمش   بهار عارض دلبرده تازه کللر آچلمش
ایدرسه نوله بلبل کبی عاشقلر تماشایی

بوکون پیر مغان عشقك اولدم بزمنه محرم   شراب ناب ایله اولدی بکا برمغبچه همدم
نگاه التفاتنـده حیات جانفـدا مدغم   عجبمی مغبچه نك لعل جانبخشینه جان ویرسم
که بودیر کهنه دن طشره صالمشدر مسیحایی

اوجای شوقبخشایی ایدنجه خاطرم مرکز   جلای فیض ایله اولدی کوکلدن ژنك غم مفرز
بکا اولدی نیچه اسرار پنهان ظاهر و ابرز   خرابات اهلنك یانندہ چون برجرعه یه دکمز
یریدر آتشـه صالسم لباس زهد و تقوایی

کوکل اولدی ضیای عشق ایله بر وادی ایمن   مساویدر نظرکاهمده شمدی کاشن و کلخن
کلیر هر برجهتدن کوشمه آواز لا تحزن   نیجه پنهان ایدم کم آتش عشق و می روشن
قیلور اظهار چاك سینه دن هر سر اخفایی

یتر بویله (امیری) غفلت ایتدك ترك دنیا قیل   جناب حقه جندن طاعت ایله میل عقبا قیل
طوررجامی و لکن نرده جم برکره خلیا قیل   چیقر جام جمی «عونی» خزینه کدن تماشا قیل
اکر بیلمك مرادکسه کماهی کار دنیایی

پرتو مهر صـفادر دلمـك مقتبسی   سودلی سن کبی بر شـوخ مسیحانفسی
اوله لی نطق شکر د رشـکرك دسترسی   کوکلمك لعلکه جان ویرمك اولوبدر هوسی
خاکپا یکدرر آنجق کوزمك ملتمسی

دام هستی یه کوکل مرغی شکار اولمشدر   زیر و بالایه نظر بنـد کذار اولمشـدر
قفس سـینه ده بی صبر و قرار اولمشـدر   مرغ روحك که هوالر ایچره اوچار اولمشدر
دیده پرواز کهی، سـینه مشبك قفسی

حضرت فاتح او سلطان وحید اقطار   باسط امن وامان اولمش ایدی لیل ونهار
دیدی بو نظم تری حضرت مولاناوار   سینه‌چاك وکوزی نمناك ایدر ناله وزار
قیلسه تأثیر عجب اولمیه نایك نفسی

بنی خشنود ایده‌من یاره‌می برکیمسه‌صاروب   اویله سزلاتدی اوغمزه دل بی‌تابی‌ یاروب
دوتمشم برك خزان غمه‌بکزرم صاراروب   ماجرامی دیه‌من یاشم اشیکوکه واروب
کوریکمدر وار ایسه اشبو یولك خاروخسی

سکا بکزتدی (امیری) کل باغ ارمی   کیمی خورشیده شبیه ایلدی سن غنچه‌فمی
کوثره طوتدی معادل کیمی سن مبتسمی   هرکشی جانی کبی سودیکیچون سن صنمی
سکا جانم دیسه (عونی) نه ضرر جان کبی

مظهر لطف ومروت ایلدی شاهم بنی   شاد ومسرور ایتدی آخر بخت آکاهم بنی
کامیاب اولدم براقسون بعد زین آهم بنی   زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی [۱]

طالع اولمش نیچون بیامم که بندن منفعل   اوستمه درد وبلا باشلر هجومه متّصل
اولمشم رنج واذا چکمکده فرد مستقل   جوردلبر،طعن دشمن،سوزفرقت،ضعف دل
درلو درلو درد ایچون یاراتمش اللهم بنی

درتیوزاللی‌ییلدن افزوندر (امیری) بوائر   شاعرانك لوح وجدانده اولمش مستقر
باق نه دیر سلطان محمد فاتح عالی سیر   یاقمغه‌هم یقمغه‌چوق‌سویاشوب سرایتدیلر
سوز سینه، اشك دیده ، آتش آهم بنی

صبحه‌دك راحتسز ایلر هرکیجه آهم بنی   برعجب سودایه مقرون‌ایتدی دلخواهم بنی
استه‌مم آزاده‌قالمق کوردی اول‌ماهم بنی   عشقنك قیلدی اسیری یار آکاهم بنی
زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شاهم بنی [۲]
قوللغندن ایتمسون آزاد اللهم بنی

---

[۱] شو مطلع بیتی اندرونی عطا تاریخنك دردنجی جلدینك اونجی صحیفه‌سنده حضرت فاتح نامنه محرر ایسه‌ده جلد مذکورك ٥٦ نجی صحیفه‌سنده زیرده‌کی ایکی بیت ایله برابر اکری فاتحی سلطان محمد خان ثالث نامنه دخی مسطور ومقیددر. حالبوکه عاشق چلبی تذکره‌سنده هراوچ بیت حضرت فاتح نامنه محرر اولوب تذکرهٔ مذکورهنك ایسه اکری فاتحی سلطان محمد خان ثالث حضرت [illegible] ایفاء تمنی بو بابده‌کی ترددی دفعه کافی وثائق مثبته‌دندر.

[۲] دیوان فاتح اله کچمزدن مقدم تذاکر شعرادن انتطاف اولنان ابیات شاهانه‌لرندن بالاده کیچن اوچ بیت تخمیس اولنقله برابر مطلع بیتی بو صورتله آیریجه‌ده تسدیس اولنمش ایدی . دیوان جناب فاتح کشف اولندقدن صکره بوتسدیس ثنای دیوان ایله تذییل قلنمشدر.

کیمکه قید عشقدن آزاده‌در عاشق دکل بر برندن حالت نیك وبدی فارق دکل
دعوئ عشق ایدنه قولنده ینه صادق دکل حاصلی لا قیـد اولمق عاشـقه لایق دکل
زلفنك زنجیرینـه بند ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

هر برنده خصممك اولسیدی آهندن بیلاك قوّة الظهرم اولوردی معشر انس وملاك
محور مقصودم اوزره کردش ایلردی فلاك ممکن اولمزکن بنی زنجـیرلر ضبط ایلمك
زلفنـك زنجیرینـه بند ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

مرکز صدق وعبودیتده بن قیلدم ثبات دمبدم امّا رقیب ایلزدی عرض ترّهات
ایتمدی لکن رقیب روسـیاهه التفـات یارمك سیرایلسون لطف ووفاسن کائنات
زللفنـك زنجیرینه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاده اللـهم بنی

آفتـاب مشرق اقبـاله ایردم عاقبت التفـات یار فرّخفـاله ایردم عاقبت
حمدلله دولت و اقبـاله ایردم عاقبت حاصلی مقصود مافی‌البـاله ایردم عاقبت
زلفنـك زنجیرینـه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

کوی جانان اویله مسکندربکا روزولیال انفکاکه بر قدم یوقدر بنمچون احتمال
ایلسـه هر کیم بو آرام دمادمدن سؤال بویله اعطای جواب ایلر دل شوریده‌حال
زلفنـك زنجیرینه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

زورباز ولر بیله اولمقده‌در پابنـد عشق هیچ برشی عاشقی ضبط ایلمز مانند عشق
ای (امیری) عاقبت اولدم سلاسل بند عشق بختمه رشك ایلسون جمله سعادتمند عشق
زلفنـك زنجیرینه بنـد ایلدی شـاهم بنی
قوللغنـدن ایتمسـون آزاد اللـهم بنی

حضرت سلطان محمدکیم اودر دارا سپاه فتح ایدوب قسطنطنیه شهرین ایتدی تختکاه
ذات مسعودی ایدی بو ملکه برلطف اله عشقنی بو بیت ایله اعلان ایدر اول پادشاه
زلفنك زنجیرینه بند ایلدی شـاهم بنی
قوللغندن ایتمسـون آزاد اللهم بنی

خاندان آل عثمانك كورك عرفاننى   آ كميك سائر سلاطينك علو شاننى
آ كلايك بو دودمان اعظمك رجحاننى   فاتحك اشته قرائت ايليك ديواننى

زلفنك زنجيرينه بند ايلدى شاهم بنى
قوللغندن ايتمسون آزاد اللهم بنى

فاتحك شاهانه ديوانن زيارت ايتملى   نظمنى تعظيم ايله تلثيم ورؤيت ايتملى
روح پاك ناظمه اهداى رحمت ايتملى   بويله غرا نطق ذيشانن قرائت ايتملى

زلفنك زنجيرينه بند ايلدى شاهم بنى
قوللغندن ايتمسون آزاد اللهم بنى

حافظ وسلمان وخاقانى زيارت ايلسون   شوكت وجامى وقاآنى زيارت ايلسون
جمله شاعرلر بو ديوانى زيارت ايلسون   برده بو نظم درخشانى زيارت ايلسون

زلفنك زنجيرينه بند ايلدى شاهم بنى
قوللغندن ايتمسون آزاد اللهم بنى

صانكه هر بر نقطه‌سى برنازنينك خاليدر   هر منور حرفى بر نقش ازل تمثاليدر
اعظميت عينيدر يا اقدسيت داليدر   اول معظم پادشاهك نظم عال العاليدر

زلفنك زنجيرينه بند ايلدى شاهم بنى
قوللغندن ايتمسون آزاد اللهم بنى

كورمدكمى نغمنى اول پادشاه اشهرك   نطقى عاليدر اوسلطان غضنفر پيكرك
آفرينخواندر آ كا جبريلى عرش اكبرك   ازبر ايت بو مطلعن اول تاجدار اشعرك

زلفنك زنجيرينه بند ايلدى شاهم بنى
قوللغندن ايتمسون آزاد اللهم بنى

صفحهٔ ديوان ايچنده جمع اولان آثاره باق   هپ تصوفدر كلام فاتح كرّاره باق
برق اورر نور تواضع شعر قيمتداره باق   برشه يكتا بونى نطق ايلدى كفتاره باق

زلفنك زنجيرينه بند ايلدى شاهم بنى
قوللغندن ايتمسون آزاد اللهم بنى

همتى اون آلتى ملكك فاتح مشهوريدر   هم ايكى يوز شهرذى شانك دخى منصوريدر
شبهه يوقكيم خلقك مغفورى هم مغفوريدر   اول شهنشاهك بو مطلع مطلع معموريدر

زلفنك زنجيرينه بند ايلدى شاهم بنى
قوللغندن ايتمسون آزاد اللهم بنى

بر يره جمع ايلدى ناديده الفاظ ومأل كوسترر شاعرلره بر شاهراه انسجال
بويله شهنظم ايلدى انشاد او ظل ذوالجلال بويله غرّا مطلعى يازدى اوشاه بى مثال
زلفـك زنجيرينه بنـد ايلدى شـاهم بنى
قوللغنـدن ايتمـسون آزاد اللـهم بنى

مونس اولدى بكا عشقك دها كيم يارم اوله يالكز آه دلم مشـعلهٔ دارم اوله
شـعلهٔ بارقه افروز شـب تارم اوله ايسـته‌مم بشـقه كرمكار ووفا كارم اوله
درد عشـقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش (١) لله كه دخى يار وفادارم اوله

نظر ايت حضرت فاتح نه بيوك سلطاندر ابن سـلطان مراد ابن محمد خاندر
ييلديرم خان ومراد خانه مدار شـاندر فخر اورخان عمر معـدلت وعثماندر
درد عشـقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفادارم اوله

عشـق ديدار محمدله ايدن چاك قبـا كسب آرام ايده‌مز حسرت ايله صبح ومسا
كوزينه ساحهٔ دنيا كورينور سجن بلا روزوشب بويله ايدر درد ايله فرياد ونِدا
درد عشقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفادارم اوله

بو جهانده سـكا لازم دهـا عالى مأوا بر يره كلسه كوكلر سكا اولسـه دنيا
چونكه اولدى بو جهان خاك فنادن پيدا ياقيشير روحدن اولسه سكا بر قصر صفا
درد عشـقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفادارم اوله

مجلسـمده بولنور هر كيجه اندوه والم اولدى چشم دله سيماى صفا نا محروم
نوردر شـمدى بكا رنك سـياه ماتم شوق ايله ياد ايدرم اشته بو بيتى هر دم
درد عشـقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفا دارم اوله

تير درد والمك سـينه‌مه آچدى ياره بوكا اظهار سرور ايتدى دل بى چاره
كايور چونكه خيـالك بنى استفسـاره نوله شكر ايلر ايده‌م لطفكه اى مهپاره
درد عشـقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفا دارم اوله

---

[١] الفسز اوله‌رق قرأن كريمده دخى موجوددر .

شاهداولسون بوسوزه ايشته بتون مغبچه كان ساقئ خنده نما عاشق زار ونالان
يتشير ذوق خيالك بكا بر مونس جان بشقه يوق برامم چونكه بحق خوبان
درد عشقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفا دارم اوله

نظر ايت چشم بصيرتله بتون اشيايه نور عشق ابدى ويرمش آكا پيرايه
درد عشقك بكا اولمش نه بيوك سرمايه نشر واعلان ايدرم ايشته بتون دنيايه
درد عشقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفا دادم اوله

نوردن قدكه بر جامهٔ زيبا ياقيشير آفتاب اولسه سكا تخت معلا ياقيشير
عاشقان حيرت ايله ايتسه تماشا ياقيشير بكا عشقك كبى بر مونس يكتا ياقيشير
درد عشقك كه بنم مونس وغموارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفا دارم اوله

عالمك باقم (اميرى) كوزى آهولرينه سيم زانولرينه عشودلى بانولرينه
شوخ مهرولرينه كردن وپهلولرينه رخ وابرولرينه غبغب وكيسولرينه
درد عشقك كه بنم مونس وغمخوارم اوله
حاش لله كه دخى يار وفا دارم اوله

سينه دن صفا انفكاك ايلدى كوكل محنته انهماك ايلدى
تيغ حسرت يوركم چاك ايلدى عالم فرقت بنى خاك ايلدى
دلى تيرغم زخمناك ايلدى
مژدك فكرى بنى هلاك ايلدى

حضرت سلطان محمد خان كبى روز كارك پادشاه غالبى
شعرده عطف ايتدى ذهن ثاقبى باق نه عاليدر كلام صائبى
دلى تيرغم زخمناك ايلدى
مژدك فكرى بنى هلاك ايلدى

دردك آچدى سينهم اوزره يارهلر جكر صيزلار زخم بنى پارهلر
رحم ايلمز حالمه مهپارهلر كيمسهدن درديمه اولمز چارهلر
دلى تير غم زخمناك ايلدى
مژدك فكرى بنى هلاك ايلدى

مبتلایم بر بلالی اسمره آغلارم باقدقجه سیاه کوزلره
رحم ایدرمی عجبا بو چاکره بویله نیاز ایلسه‌م او دلبره
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

شوق تهالکله مالا مال ایدم مهیای راه استقبال ایدم
پای انداز اسب استعجال ایدم بن سنی صید ایتمکه میال ایدم
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

حالمی بیلمم که کیمه سویلیم درد کیسوی نسیمه سویلیم
نیجه ، سن یار بسیمه سویلیم آغلاشه‌لم بر یتیمه سویلیم
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

کورمدم سنك کبی مهپاره‌یی آغلادرسك عاشق بی چاره‌یی
آچدك یوره‌کده اویله بر یاره‌یی بر برندن سیچمم آغی قاره‌یی
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

عالمه حسنك اوکونکه صالدی اون یوزوکه بیلمم‌که باقدم بن نیچون
هپ قباحت بنده‌در ای یوزی کون بنی بو درده دوشوردك تا او کون
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

صوردی بر کون او جوان مه جبین سنده ندر دائم بو آه وانین
بنده ویردم بویله جواب حزین دیدم ای عمرمك واری نازنین
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

ای (امیری) پیر و برنا بویله‌در مقتضای زیر و بالا بویله‌در
مسلك اجداد و آبا بویله‌در مبتلادر درده دنیا بویله‌در
دلی تیر غم زخمناك ایلدی
مژه‌ك فکری بنی هلاك ایلدی

عقلمى ايتدى پريشان پرچمك   يورهكم قان ايلدى غنجه فمك
بكا رفيق اولدى سنك ستمك   پولادمى بيلمم پنجۀ المك
اتكمى الدن قومايوب غمك
كريبانمى چاك چاك ايلدى

حضرت سلطان محمد خان پاك   نو شيروان عدل و ارد شير ادراك
صاحب فكر متين عقل چالاك   ديدى بو نظمى او شاه فيضناك
اتكمى الدن قومايوب غمك
كريبانمى چاك چاك ايلدى

بر زمان همدم ايدم ياران ايله   بر زمان همبزم ايدم اخوان ايله
بر زمان محرم ايدم رندان ايله   شيمدى جانا محنت هجران ايله
اتكمى الدن قومايوب غمك
كريبانمى چاك چاك ايلدى

بر زماندى ذوق اولاد و عيال   بر زماندى لذّت احباب و مال
اولدى شيمدى جمله‌سى خواب و خيال   ايلدى عشقك بنى شوريده حال
اتكمى الدن قومايوب غمك
كريبانمى چاك چاك ايلدى

كورمدم سنك كبى بر غنجه فم   عشقكده مستتر جور دمادم
مونسمدر محنتك نرده طورسم   دردك برابر كيدر نره كيتسم
اتكمى الدن قومايوب غمك
كريبانمى چاك چاك ايلدى

خنده ايتسم غمزدك حدّت كوسترر   بن نياز ايتدكجه شدّت كوسترر
كونا كون آثار نخوت كوسترر   رقيبه يا نيچون شفقت كوسترر
اتكمى الدن قومايوب غمك
كريبانمى چاك چاك ايلدى

يارك محشرده دامنك طوترم   دنياده ايتديكك جورى سويلرم
آغلارم فرياد و زارى ايلرم   ديرم اى جفا كار مه‌پيكره
اتكمى الدن قومايوب غمك
كريبانمى چاك چاك ايلدى

غمك هر محنتك اساسی ایمش — جمله بلالرك بلاسی ایمش
جفالرك دخی جفاسی ایمش — بتون اذالر اقرباسی ایمش
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

غم اولمشدر بندهٔ فرمانبرك — فرح ده قپوکده عبد کمترك
هر نه امر ایتسن آنلردر یاورك — بن استرکن صفای جان پرورك
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

ای جفا جو چشمك نه فتان ایمش — بو (امیری) یه بلای جان ایمش
عشقکده سرّ خفی پنهان ایمش — جسممده جان طمرمده قان ایمش
اتکمی الدن قومایوب غمك
کریبانمی چاك چاك ایلدی

نه اعلا بر تماشاکاهدر معمورهٔ دنیا — نولوردی اولسه رهیاب خزان بو کلشن زیبا
اولور آلام وحسرت بر برین تعقیب ایله پیدا — غنا ویرمز اقامت مدتی کوتاه ایمش حیفا
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

بودر سلطان محمد خان ثانی فاتح اعظم — بوکا جولان دمنده تنك اولوردی عرصهٔ عالم
روادر اولسه شعری یادکار عالم وآدم — نه دیر باق اول شه اعظم اوظل الله معجزدم
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

زمینده عالم آرا روضه‌لر کاشانه‌لر کوردم — سماده حیرت افزا انجم وشمس وقمر کوردم
کتاب عمر انسانی فقط بك مختصر کوردم — همان هر شخصی دنیاده مهیای سفر کوردم
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

ید عمر بشرده چارهٔ تمدید مدت یوق — غضنفر دولت اولسه کده بونکچون الده قدرت یوق
تخلف غیر ممکندر رضادن بشقه صورت یوق — زیاده طورمغه عمر طبیعیدن اجازت یوق
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

طوغلشدم چوق زمنلر عالم بالای دیکرده بواندم صکره ده صلب پدرده رحم مادرده
وجوده کلدی دم خون جکرله اولدی پرورده مقدر مش بولنمق آخری دنیا دینن یرده
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

بو فانی عالمك هر حالنه باقدقجه بیزارم دکل باته مائل زینت دنیایه افکارم
نظر انداز آفاق وزمین وآب واشجارم تماشای بدایعدر جهانده وار ایسه کارم
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

جهانك نقش کونا کونی شایان تماشادر سلامت باغی دیمش نامنه جای طربزادر
فقط ذوق وصفایه مائل اولمه عین رؤیادر بهارنده خزان آثاری سرعتله هویدادر
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

حدود عقل قاصر کشف سر اللهه مائلدر اوبحث اعظمك حقیله درکی غیر قابلدر
جهان بردار غفلتدر بشر ده کرچه غافلدر بوظاهردر فقط احوال دنیا ظل زائلدر
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

او مرشدلر که آنلرده عیاندر فیض نورانی ویررلر طالبان کاشانه درس روحانی
او درس حکمت آرانك بودر محصول وجدانی مشابهدر خیاله حال دنیا، عمر انسانی
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

نجومه باقسم اطرافده ظلمت رونمادر هپ نهال کلده ده خار مشقت رونمادر هپ
بو قدرتلرده کرچه سر حکمت رونمادر هپ فقط انسانه هر حکمتده حیرت رونمادر هپ
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

بو عالم کرچه بر کاشانهٔ ذوق ومسرتدر فقط اقبال وثروت اولمسه دارفلاکتدر
اولان انسانه لازم حسن اخلاق وعبادتدر بقا نرده وجود آدمه، دنیا موقتدر
سلامت باغنه عشرت ایچون باصدم قدم جانا
مدید اولمدی ذوقم عاقبت وقت خزان اولدی

علوم اهلیله صحبت ایتمه‌در مقصود عشرتدن دکل خالی بو ذوقك امتدادی خیر ورحمتدن
دقایقبین اولوب آکاه بو اسرار حقیقتدن ایشت بو نکته‌یی فاتح کبی استاد حکمتدن

سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديداولمدى ذوقم عاقبت وقت خزاناولدى

(اميرى) تابع امر خدادر جمله موجودات توقف ممكن اولمز دائماچمكده دراوقت
بو عالمده سلامت نرده راحت نرده درهيهات ايدر بومدعايى ايشته بو بيت بليغ اثبات

سلامت باغنه عشرت ايچون باصدم قدم جانا
مديد اولمدى ذوقم عاقبت وقت خزان اولدى

خدا هر آدمه بر كونه ويرمش عقل واذعانى نيچون خود رايلر فهم ايلمز فكرندن نقصانى
تجاوز ايتمه در حدّين عجب بر سرّ انسانى ايدر ايضاح ايشته فاتحك بو بيت رخشانى

بزمله مردلك دعوا ايدرمش اول قرامانى
خدا فرصت ويرر سه كر قره يره[١] قورام آنى

اكرچه شبپره انكار ايدر شمس جهانكيرى جلى بر نور دقرشى وارميدر بر حكم وتأثيرى
اودر كندوسنك انجق مدار حمق وتشهيرى اولور نفسنده ظاهر هر كسك نقصان تدبيرى

بزمله مردلك دعوا ايدرمش اول قرامانى
خدا فرصت ويررسه كر قره يره قورام آنى

جناب فاتحك عصرنده دنيا غرق نور اولدى نمايان هر كسك قلبنده انوار سرور اولدى
نصلسه بر قرامان اوغلى دلبند غرور اولدى آنك حقنده بو مطلع شرف ريز صدور اولدى

بزمله سلطنت دعوا ايدرمش اول قرامانى
خدا فرصت ويررسه كر قره يره قورام آنى

ايشن بر آدمك ذات خدانك لطفى بركتسه اولور توفيقه مظهر هر نه سمته ميل ايدوب كيتسه
كداى روزكار اولمز نظير اغنيا نتسه عبثدر بحر ايله قطره مساوات ادعا ايتسه

بزمله مردلك دعوا ايدرمش اول قرامانى
خدا فرصت ويررسه كر قره يره قورام آنى

اميدم ميوه سى نخل امالده شيره لنمشدر بو فيض حقى كورمز چشم قلبى خيره لنمشدر
باقك شوم مردم كستاخه عقلى تيره لنمشدر مكر اغفال ايدوب بنت العنب همشيره لنمشدر

بزمله مردلك دعوا ايدرمش اول قرامانى
خدا فرصت ويررسه كر قره يره قورام آنى

اكرچه قورقوسندن جان آتوب اعزازه قالقشمش حقيقتده نه مدهش حيله لر ابرازه قالقشمش
تفرّد موقعن زعمنجه اول احرازه قالقشمش بو كنجشكه باقك شهبازايله پروازه قالقشمش

بزمله مردلك دعوا ايدرمش اول قرامانى
خدا فرصت ويررسه كر قره يرد قورام آنى

[١] بوكلمه ـ قارهم ـ و ـ قرام ـ شكللرنده دخى كورلشدر.

شناور اولمیانلر گیرمکه دریایه قادرمی
جهالت اهلی بحث فاضل یکتایه قادرمی
خذف اولمق مساوی دربی همتایه قادرمی
ظلام شب ضیای ماه ایله دعوایه قادرمی
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه‌کر قره یره قورام آنی

(امیری) نیجه‌کرّه عفو ومظهر قیلدی اول سلطان
بو خالی قالمدی اما خیانت ایتمدن برآن
نهایت باقدی کیم اولمز بوکا لطف ایتمك شایان
او سلطان ایلدی آخر بو بیتك حکمنی اعلان
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه‌کر قره‌یره قورام آنی

بو دُرّ شاهوار حکمتی ای دل زیارت قیل
نه عالی مطلع شاهانه در تعظیم وحرمت قیل
او سلطان جلیلك روحنه اهدای رحمت قیل
ایدر خالقدن استمداد روح بیته دقت قیل
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قره یره قورام آنی

کیدنجه شرقه مغلوب ایلدی دارای ایرانی
دونجه مغربه فتح ایتدی صربستان ویونانی
حمایه ایتدی اهل حکمتی ارباب عرفانی
بو عالی مطلعی انشاد قیلدی طبع ذی شانی
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه‌کر قره یره قورام آنی

او سلطان جهان طبع بلندین نامدار ایتمش
مثال حیدر کرّار قدرت آشکار ایتمش
کرامت کوستروب کویا که نطقن ذوالفقار ایتمش
بو شاهانه کلامی یادکار روزکار ایتمش
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویرر سه‌کر قره یره قورام آنی

معظم قهرماندر عالمك جنك و جدالنده
بیوك طوپلر اصاغه ایتدی اشقودره جبالنده
جهان دترردی هر بر حملهٔ حیدر مثالنده
کورك حقدن نیازی نطق سطوت اشتمالنده
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه‌کر قره یره قورام آنی

شه اشعاردر بو مطلع یکتای سلطانی
حقیقتده بودر طغرای غرّای حکمرانی
شهادتده عیاندر بیضهٔ عنقای روحانی
بیاننده نهاندر دودهٔ اسرار نورانی
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه‌کر قره یره قورام آنی

بومطلع روحنی شاد ایلمش جمشید وخاقانك   یاننده قیمتی کمتر قالور یاقوت ومرجانك
کاوب سورسون یوزین تعظیم ایله اقوامی دنیانك   زیارت ایاسون کرّوبیانی عرش اعلانك
بزمله مردلك دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کرقردیره قورام اونی

بوغازی قهرمانك اولدیلر محکوم فرمانی   طربزون ایمپراطوری قریم خانی موره بانی
آلوب استانبولی افلاق وهرسك بوسنه بغدانی   دیدی بومطلبی میدان جنك وحربك ارسلانی
بزمله سلطنت دعوا ایدرمش اول قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قردیره قورام آنی

(امیری) طبعنه امداد ربّ لاینام اولدی   اوشاهك شعرینه تخمیس وتسدیسم تمام اولدی
آچلدی تازه کللر زینت باغ کلام اولدی   جناب فاتحك دیوانی مسکیّ الختام اولدی
بزمله مردلك دعوا ایدرمش بر قرامانی
خدا فرصت ویررسه کر قردیره قورام آنی

سلطان بایزید خان ثانی حضرتلرینک دیوان شاهانه‌لرینک تخمیسی

مناجات

بو عبد مذنبه خطا یا رب شها　　عمرینی ایلمک هبا یا رب شها
کرمّا شانکه عطا یا رب شها　　خدایا خدالق سکا یا رب شها
نته کیم کدالق بکا یا رب شها

سن‌سن. پادشاهی جهان خلقنک　　خالقی ، الٰهی جهان خلقنک
قبول سجده شاهی جهان خلقنک　　چو سنسن پناهی جهان خلقنک
قودن سکا التجا یا رب شها

قدرتک هر ذرّه‌یه یتدی سنک　　گوش جان هر امرک ایشتدی سنک
هیبتک هر جانبه گیتدی سنک　　شه اولدرکه قوللغک ایتدی سنک
قولک اولمیان شه کدا یا رب شها

شو جان کم درّ عشقک بیلمیه　　شو تن کم بحر شوقک بو یلمیه
شو دیل کم مناجاتک سویلمیه　　شو باش کم سکا سجده ایلمیه
سر شاه ایسه زیر پا یا رب شها

بایزید خان ایدی او شاه انور　　ابن ابو الفتح خسرو اکبر
باق نه دیر مناجاتنده او سرور　　شو کم درّ غفرانک آلمق دیلر
غمک بحرینه آشنا یا رب شها

شریعتک غیری یوله گیدنک　　جاهلانه هذیانلر دینک
سوزینه کیم باقار اویله دشمنک　　شو دلکم مریض غمکدر سنک
آکا ذکرک ایله شفا یا رب شها

سنک محبتک یورکده طورور　　تعریفی نا ممکن دنما کتورر
کوکل هر ذرّه‌ده قدرتک کورر　　اگرچه کم عصیانمز چوقدر
سوزمز ینه ربنا یا رب شها

نه اولدیغمزی بیلمیورز بز — لکن گناهمز چوقدر شبهه‌سز
دردلی‌یز غملی‌یز مجرم و عاجز — نه امید و نه بیم درر ایشمز
همان بزه خوف ورجا یارشر

گزدی (امیری) خجندو دهلی‌یی — بولمدی بر منوز مقصدلی‌یی
نرده بولسم بایزید و شبلی‌یی — اگر عدل ایله صورەسن (عدلی)یی (۱)
عقوبتدر آکا سزا یارشر

سن غفورسن لطف وعطا یارشر — بن غافلم جرم و خطا یارشر
عفویکی ایلمك رجا یارشر — بن ایتدم آنی کم بکا یارشر
سن ایله آنی کم سکا یارشر

ملول ملول قورقوله طالمیه — اطرافنی زبانیلر آلمیه
قهرك آنی جهنمه صالمیه — شوکونده که هیچ چارەسی قالمیه
آکا چاره رس مصطفی یارشر

توحید باری

چشمی تنور ایت بو موجودات فیض ایثاره باق — صنع سر الله اعظمدر بتون آثاره باق
حیرت اندر حیرته مستغرق اول اسراره باق — خواب غفلتدن اویانوب زینت اشجاره باق
قدرت حقه نظر قیل رونق ازهاره باق

صنعیدر بر صانعك بو عالم حکمت قرین — بونده دوشمز اشتباهه صاحب عقل متین
جلوه کردر هر طرفدن پرتو عین الیقین — گوزك آچ گور نیجه احیا اولدی اموات زمین
حشر احیاده اومنکر ایتدیکی انکاره باق

وارایسه هر نه بو موجودات ایچنده خشك وتر — هر بری حقه لسان حال ایله توحید ایدر
ایله آثار جناب کبریایه بر نظر — سبزپوش اولوب قیامه طوردیلر هر بر شجر
قیلدیلر سجده حضور قلب ایله کهساره باق

رونمادر جامع گلشنده فیض ذوالمنن — گوسترر هر برشکوفه بشقه بر وجه حسن
ماشاء الله بو نه قدرتدر ندر بو انجمن — منبر شاخ اوزره چیقمش وعظ ایدر مرغ چمن
سلسبیل آیاتنی تفسیر ایدر انهاره باق

سعی قیل عزم ره ابراز اسلاف ایلیوب — ناظر اسرار عشق اول قلبی شفاف ایلیوب
نظم سلطان بایزیدی گوش ایت انصاف ایلیوب — مشرباك آب روان کبی اکر صاف ایلیوب
عاشق صادق کبی سن گل برو دیداره باق

(۱) مخلص شاهانه‌لری «عدلی» در.

ایله هر بر ذرّه‌یه باقدقجه توحید خدا   صدق ایله هر ایشده قیل وجدانی ربط کبریا
اوسون سی بت بو وصل ایشه مع ماسوا   خز فکری بابله کادن قومز بوی وفا
یوق حسابنه صای اغیاری بر وکل یاره باق

فیض تفتیش ایت (امیری) مسلك ابرارده   عزّ دارینی بولورسك خصلت اخیارده
ثابت اول کسب رضای احمد مختارده   یارین آنده قالمیم دیرسن فغان وزارده
«عدلیا» بونده ایشتدیکك فغان وزاره باق

نعت شریف

وجود احمد مرسل که نور اوّلدر   سرنده تاج رسالت شه مکمّلدر
نزول حضرت قرآن ایله مبجّلدر   محمد عربی کم رسول اکملدر
تقربیله قمو انبیادن افضلدر

علوّ رتبهٔ محبوب کبریایی دوشون   جمالی شمعنه پروانه اولدی آی ایله کون
جناب حق آنی بعث ایلدی جهانه بتون   قالان رسوللرك قومنه یدی دعوتی چون
نبوّتی ایله بو انس وجنه مرسلدر

مدرّس دوجهاندر او مفخر افلاك   کمال شانی ممکنمی ایلمك ادراك
سن خامه نوله اولسه بیك حجب ایلا جنك   کیم آنی مدح ایده چون مدحیدر آنك لولاك
دفاتر دو جهان مدحتنده مجملدر

آکا عدو اوله‌نك صکره دیکزی صولسه نوله   همیشه موی سرین بیك اسفله یولسه نوله
دوچشم احولی اشك ندمله طولسه نوله   عدوی بی بصر آکا مخالف اولسه نوله
محیحی اکری کوررلر شولار که احولدر

کزیده مرتبه شه بایزید ممتازی   الهی ایله جنان اهلنك سر افرازی
دیدی بو نعت شریفی او خسرو غازی   اکرچه ختم ایدی یوسفده حسن اعجازی
بو حسن خاق ایله جمله‌سندن اجملدر

نهال روضهٔ اعمالمزده یوق ثمره   نه یوزله عزم ایدملم نزد خالق البشره
مروّت ایله امان مجرمان دربدره   ایا معین بشر رحم قیل فتاده‌لره
شفاعت آیتی شانکده چونکه منزلدر

(امیری) خسته‌در اول ناتوانی رد ایتمه   طبیب نبض بشرسك بو جانی رد ایتمه
دخیل دائرهٔ آستانی رد ایتمه   قبولك کداسیدرر «عدلی» آنی رد ایتمه
آکا محبت آلك دلیل اعدلدر

[illegible] حرف خ [illegible]

ظن ایتمه جمالکده سنك ای بت یکتا بو خط نو آینده عبث اولدی هویدا
سیر ایله ندر بونده اولان حکمت والا شمس رخکی ایلمکه شمسهٔ غرّا
چکدی قلم قدرت آکا خط سمنسا

یانسخهٔ تفضیل ایدی خطك که یازلدی یا نصّ سنابیل ایدی خطك که یازلدی
یا آیت تنزیل ایدی خطك که یازلدی صان سورهٔ انجیل ایدی خطك که یازلدی
کوسترمك ایچون لعل لبك معجز عیسا

خان بایزید اول پادشه تخت عدالت ایتمشدی جهان ملکنك اعمارینه همت
بق نظمنه کیم هر سوزیدر زبدهٔ حالت ریحان خطکی یازدیغی بو کتب قدرت
[illegible] آیت حق [illegible] هویدا

آینهٔ قدرت اولان اول عارض دلبر جان منزلیدر جنّت علیایه برابر
تحسین ایله بونظمی جهان ایلسون ازبر جان منزلی اولماغه روایحله معطّر
مشکین صاچکه اولدی محل جنت علیا

محبوس یاتار بلبل دل تن قفسنده دنیا اوی‌نك راحتی بیلمم نره‌سنده
دوش اولدی (امیری) غمه هر ملتمسنده مجنون اوله‌لی لیلیٔ زلفك هوسنده
سودای خطك ایتدی مکان «عدلی»یه صحرا

عنبرستان جمالکدن سنك ای مهلقا [illegible]
ویرمکه حوریلره نوتحفهٔ حسن وبها [illegible]
روضه‌دن قارشو چیقوب رضوان دیه‌کم مرحبا

خاك پا یکده سنك ای قرّهٔ اهل نظر بر عجب خاصیت اظهار ایلمش ربّ البشر
کیمیای انجلا کسب ایلر آندن هر بصر هر نه‌دم باد نسیم ایلتسه اولدم ایدیلر
اهل جنت کوزلرینه کرد راهك توتیا

بر دم خرّمده سلطان بایزید سرفراز روضهٔ اشعاره عزم ایتدی اوشاه دلنواز
ایلدی بونظم ایله جانانه افشای راز سایه‌سنده‌سوردیکیچون قدّ کاك عمر دراز
سرو بالا که جنار[illegible] قالدیروب ایلر دعا

عشق جانان ایتمیور قطعا قبول اشتراك بر نفس درد وبلا ایتمز یانمدن انفکاك
سینه‌م اولمشدر نظر قیل سیف غمله چاك چاك نی کبی ناله‌م بنم پك اولدیغیچون سوزناك
ایکلیوب آهنك ایدر چنك ایلیوب قدّین دوتا

زائل اولمز كيمسه‌نك دنياده قلبندن امل　　انتظام عالمك ايجابيدر صانح وجدل
بويله‌در امر جناب كبرياى لم يزل　　كيمه شادى كيمه غم ايتمش خدا قسمت ازل
سنده‌ يزين آه ايلمك هردم نصيب اولمش بكا

بو تحقق ايلمشدر طبّاً اى شوخ حكيم　　خستهٔ آزار هجر كدر بو مشتاق قديم
بر حكيمانه علاجه احتياجم وار عظيم　　درد دل درمانى صوردم طبيبه ديدى كيم
شربت لعلندن اوزكه درده يوقدر دوا

هر نه دم كيم طلعتك قارشمدن اى جانان كيدر　　خاكپايكله برابر جوهر اذعان كيدر
ترك روح ايلر (ميرى) والهٔ و حيران كيدر　　سن كيدرسك اى صنم صانمه بدندن جان كيدر
بو سبيدن دوستم «عدلى» ديدى روحم سكا

پردهٔ عارض لامع اولور ابر زلفى　　ماحىٔ پرتو طالع اولور ابر زلفى
شب يلداى طبايع اولور ابر زلفى　　يوزينه باقغه مانع اولور ابر زلفى
كونى كوستردى عجب بخت سيهكار بكا

بويله راه غلطه كيتديكمه انجنه‌رك　　نا بجا خامه‌يى سويلتديكمه انجنه‌رك
شرمه ايدوب حق نيه كيتديكمه انجنه‌رك　　زلف دلداره شبيه ايتديكمه انجنه‌رك
كوركى دوندردى مكر نافهٔ تاتار بكا

بايزيد خان ولى اول شه معجز رقمه　　غرفهٔ جنت اوله پايهٔ عالى قدمه
نظر ايت نظم شهنشاه ثريا علمه　　دل ضعيف اولدى تحمل ايده‌مز بار غمه
سر بر اولور غم هجران دخى هر باريكاه

اى (اميرى) طالب وصلت ايله زار اولدم　　يار ايچون ملعبهٔ حيلهٔ اغيار اولدم
آرزوى كل ايله خاره كرفتار اولدم　　«عدليا» صحبت اغيار ايله بيزار اولدم
خوش كلور يار وفادار ايله بازار بكا

نور حسنك اولقدر ويردى علو شان سكا　　اولدى عرش كبرياده قدسيان حيران سكا
عزم صيد ايتسن ويرر دست قضا پيكان سكا　　اى كمان ابرو نوله قربان ايدرسم جان سكا
بيك تنم كى ايدر هر لحظه جان قربان سكا

بايزيد خان ولى اول پادشاه مستقيم　　اولدى حقا مظهر عون خداوند عليم
باق نه‌دير اول شهريار اعظم حكمت وسيم　　مهر يكى جانده ازلدن صاقلرايدم صانمه كيم
دار دنياده كوروب حيران اولوبدر جان سكا

جوى عشقه وارْدى كوكلم بوايتش كوز ديدى　　كوردى ياردلپسندم شونده بونيلر ديدى
بوقه برشيمى ينه كلش نياز ايلر ديدى　　داده غمزدك زخمنه مرهم ديدم دلبر ديدى
تير مژكانم يتر هر لحظه‌ده درمان سكا

چاراقطار جهانی جست وجوایتدم بتون   نورتابان عوالم آكلادم سنسن بو كون
آلمدی دنیاده كیمسه بویله شهرت بویله اون   پرتو حسنك مكر افلاكه دوشمش، آی و كون
كیجه كوندز رقص ایدوب اولمشدرر حیران سكا

كورسه هر كیم حسنكی دیر بی نظیر آفت بودر   دست نقاش ازل نقش ایتدیكی صورت بودر
عالم آرا كوهر كنجینهٔ خلقت بودر   خوبلق سنده تمام اولدوغنه حجت بودر
كاتب قدرت كه یازمش اول خط ریحان سكا

یاردن بیلمم نیچون اغیاره میل اولدی دریغ   ی (میری) هر كونه كویا كه بل اولدی دریغ
زخم تن خونپاش تأثیر سهیل اولدی دریغ   خون دل یاشكله عدلی اكر حه سیل ... دریغ
قانلو یاشك كورنجك رحم ایلمز جانان سكا

اشك چشمم ژاله وش رونق ویرر هر آن سكا   رشك ایدر ای غنچه لب رنك كل خندان سكا
ایتمه مك جانن فدا ممكنمی بر انسان سكا   ناوك دلدوزدر اول غمزهٔ فتان سكا
ای كمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سكا
بیك بنم كبی ایدر هر لحظه جان قربان سكا

ماه كردون عدالت شاه اكلیل وسریر   آفتاب برج شوكت سایهٔ رب قدیر
یعنی سلطان بایزید ابن ابوالفتح شهیر   عالم عرفانی بو مطلعه قیلدی مستنیر
ای كمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سكا
بیك بنم كبی ایدر هر لحظه جان قربان سكا

مرحبا ای قرة لعین رسول مجتبا   مرحبا ای شهریار تختكاه كربلا
ای شهید بی نظیر ای قدوهٔ راه رضا   سویلرم بو مطلعی شانكده هر صبح ومسا
ای كمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سكا
بیك بنم كبی ایدر هر لحظه جان قربان سكا

ایسته مش وصلك كوكل اولمز رجادر عفو قیل   حسن نیتدن صدور ایتمش خطادر عفو قیل
باب احسانكده برصادق كدادر عفو قیل   بر نكاه نازكه جانم فدادر عفو قیل
ای كمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سكا
بیك بنم كبی ایدر هر لحظه جان قربان سكا

سوق عشقكده ایدركن چاكرك بیع وشرا   سودیكم ویردك بكا برغنچهٔ نكهت فزا
رزقی تأمین ایلمش اول غنچه دن یوز بیك كدا   قلبمه كشف ایتدی بو لطفك تجب سر خفا
ای كمان ابرونوله قربان ایدرسم جان سكا
بیك بنم كبی ایدر هر لحظه جان قربان سكا

ای طبیب دلکشم ای یار ممدوحم بنم   باب لطفکدر مقرّ بخت مفتوحم بنم
التفاتکدر علاج قلب مجروحم بنم   وار اول ای جان وجهانم صاغ اول ای روحم بنم

ای کمان ابرو نوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هر لحظه جان قربان سکا

مکتب فیض احتوای عشقه ایتدم انتساب   اولدی استادم (امیری) غمزهٔ حاضر جواب
ترك جان ایتمکله عاشقلر اولورمش کامیاب   مقصدم برفیض باقی ایلمکدر اکتساب

ای کمان ابرو نوله قربان ایدرسم جان سکا
بیك بنم کبی ایدر هر لحظه جان قربان سکا

حرف با

خال ایله گیسوی دلدار دلفریبی آلبین صالوب   چشمی اول شوخك جهانك صیدینه شاهین صالوب
وضع نوله ملك حسنه بشقه بر آیین صالوب   رخلرینه اول ستمکر کاکل پرچین صالوب

فتنه صالدی دینه ایکی کافر بی دین صالوب

چکدیکم درد و بلا ارتق بنم کلمز دیله   بر مروتکاری بولمم چشمك یاشن سیله
موج اورر دریای دوندی ممکن اولمز اکسیله   چکه مز وادیٔ غمدن زلف و خدك فکر ایله

عاشقك کیم کیجه کوندز اشك کلکونین صالوب

سیر ایدك اول حسن و آن میداننده جولانکرین   عشقی رؤیت ایدرکن وجه عالی کوهرین
ناز ایله اخذ و کرفت ایتمش اوسوداکترین   کوزلری جلادینه ویرمش مژه خنجرلرین

دزد دل آصماغه ایکی کاکل مشکین صالوب

بایزید خان کزیندر مظهر خلق حسن   موم ایدی دست همایونده پولاد سخن
باق نه عالیدر او ظلّ کبریای ذوالمنن   دُر دیشلك یادیله بیدارم شب هجرکده بن

کوزلرمدن صبح اولنجه خوشهٔ پروین صالوب

نیجه ترك ایتسون (امیری) آه و زاری نیلسون   بویله در امر جناب ربّ باری نیلسون
بویله اولمشدر قلم حقنده جاری نیلسون   صبر ایله غم نقدیدر عالمده واری نیلسون

عندلیبه کلدی خاکپایکه یوغ و وارین صالوب

خصم اولور عشق اهانه حسادی شرم و حیا   نشر اسنادات ایله تشهیر ایدر صبح و مسا
خیلی مشکل درد ایمش صبر بلای افترا   کوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بکا

خار اوجندن کلستان ایچره نه چکمش عندلیب

یا لطیف بلبل کلزار معانی معتاد ایتمسون   هر نفس بر ناله جانسوز ایجاد ایتمسون
کونی وار اول غنچه لب آزار و بیداد ایتمسون   عندلیب دل نیجه درد ایله فریاد ایتمسون

کل عذارینه کورر خار رقیب اولمش قریب

ایلمشدر آل عثمانی خدای ذوالجلال هم شه ملك جهان هم خسرو تخت کمال
باق نه‌دیر دولتله سلطان بایزید بی مثال هرچن دل دردینك درمانی ایتسم سؤال
قاشلری یاین قورور مژکانی زخم اورر مجیب

واصل اولسه نشوهٔ عقکله فیض دیکره بر سلیمانلق صاتارسه چوقمی مور احقره
قیل نظر بو معنوی تأثیر حیرت آوره کر لبك جام مین یاد ایتسه منبردن یره
نعره اوروب کندوبی سرمست آته اول دم خطیب

ایلدك توحید وتثلیث اهلنی بی مشکلات طائف محراب نورحسن قدسیت سمات
چوقمیدر بوقدرته حیران اولورسه کائنات قاشلرك محرابنه سجده ایدر اهل صلوة
کفر زلفکه پرستار ای صنم اهل صلیب

ایلمش مولی حصول مقصدی ربط سبب لازم اولمشدر (امیری) سعی ایدوب چکمك تعب
سمت قدرتدن مقدّردر ینه حزن وطرب وار دخی «عدلی» جهانده عیش ونوش ایتمه طلب
چون سکا بزم ازلده جام غمدندر نصیب

خنده ایلردم بکا دردین دیسه بر آشنا محنت اغیاری بك آسان صانوردم ابتدا
اولدیغن فهم ایلدم شمدی چکلمز بربلا ایتمسون بر کیمسه‌یی بودرده مولا مبتلا
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بکا
خار اوجندن کلستان ایچره نه چکمش عندلیب

شاه یکتا، ثانئ بسطامی سلطان بایزید اولدی اول شاهه ولی تعبیری عنوان سعید
اول کرامت پیشه زهد اندیشه خاقان رشید خامهٔ حکمتله یازدی بویله کفتار فرید
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بکا
خار اوجندن کلستان ایچره نه چکمش عندلیب

راحتی اولمز جهانده مردم دانشورك نابجا تعریضی بیتمز حاسد بد اخترك
دردینی بوندن قیاس ایت عاشق صدق آورك کولکه‌سندن زهر آقر کوی عدوی بترك
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدردی بکا
خار اوجندن کلستان ایچره نه چکمش عندلیب

قصهٔ ارباب عشق ظن ایدردم قیل وقال نالهٔ عشاقه دیردم بر مقال بی مآل
بلبل وکل داستاندن ایدردم انفعال شمدی بیلدم ایتمشم ای عاشقان یا کلش خیال
کوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدردی بکا
خار اوجندن کلستان ایچره نه چکمش عندلیب

[١] بالاده‌کی مطلعی ناقص غزلك سائر ابیاتی اله کچوب تخمیس اولنمزدن مقدم برنجی بیتی شو صورتله تسدیس اولنمش ایدی .

اعتراض ایتمك عبثدر بلبل وكل بحثنه   طرۀ دلبردەكی تشبیه سنبل بحثنه
استعارات وكنایات وتخیل بحثنه   بعدزین یوق اشتراكم طعن بلبل بحثنه

كوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بكا
خاراوجندن كلستان ایچره نه چكمش عندلیب

كاه ایدر شكل غرابتله عیان بر منظره   كاه اولور طور عجایبله دنی بر مسخره
آب روی عارو ناموسن دوكر هردم یره   باق نه ارذلدركه طعن ایلر ینه عاشقلره

كوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدیردی بكا
خار اوجندن كلستان ایچره نه چكمش عندلیب

هر خصوصندن جهانك ایتمه طبعك بی حضور   عالمك ذوق و ملالی دائما ایلر مرور
سر ظاهردر ولی لازمدر ایچون اولمق صبور   آدمه بردرس حكمتدر (امیری) هر امور

كوی دلبرده رقیبك طعنی بیلدردی بكا
خاراوجندن كلستان ایچره نه چكمش عندلیب

حرف تا

صونسه برساغر بكا مهپارۀ مجلس نشست   رشك ایدردی حشره دك اقباله هر می پرست
زدخته دلدن اولوردی هر صنمك قدری پست   آیاغن بوس ایتمكه یارك ویریدی بخت دست
باشم افلاكه ایروب عالم اولوردی زیر دست

صونسه برجام مصفا ساقئ محنتشكن   نو جوانلق عنفوانن كسب ایدر پیر كهن
باق مؤثردر نصل اول جوهر روح بدن   بركیجه كریار ایله پیمانه سورسم رشكدن
طلك دكل نه كاسۀ كردون اكر بولسه شكست

عدل سلطان بایزید خان مراحمكار ایله   ملكنك هر ساحه سی سیان ایدی كلزار ایله
باق نه دیر اول شادیكتا حسرت دیدار ایله   چیقمزم كویندن امید لقای یار ایله
اهل ایتانه اولور حب وطن چون پای بست

ظاهر اولسه شیمۀ آلودكی مستانه دن   هیچ دلكیر اولمم اویله ونع كستاخانه دن
دردناكم صورت حق كوسترن بیكانه دن   زاهدی كوردم مریدیله چیقار میخانه دن
سركران بیری و لكن اول بریسی نیم مست

صنعنی فیاض اكبر وجه خوبانده قومش   صورت مقصودی اول مرأت رخشانده قومش
ای (امیری) چارۀ دفع غمی آبنده قومش   هر دوانك شربتنی لعل جاناننده قومش
دعدلناه دردی سكا تقدیر ایدن روز الست

بر كاندار قضـادر چشم فتانى درست قلب عاشقده كورر اسرار پنهانى درست
غارت ايلر بى تخلف صبر وسامانى درست قاشلرى يايٖن قوروب آتدقجه مژكانى درست
هيچ خطا ايتمز ايرر هر جانه پيكانى درست

بايزيد خان ولى شـاهنشه معجز مقال نشر ايدر كفتار فيض الفيض ايله نوركمال
كورمدم بو نظمنك فوقنده بر سحر حلال كرچه كيمي قوت ديرلر يازدى حوق مشق ومثل
يازمدى خطك كبى بر خط ريحانى درست

اولدى كرچه زاهدان صوم وصلوة اوزره مقيم چيقمدى مضمرلرندن حب دنياى ذميم
مائل ريب و ريا بولمز طريق مسـتقيم زاهدك يرى اولورسه يريدر نارجحيم
كفر زلفك اولمدى آنكچون ايمانى درست

نوزدن خلعتله هر كون دهرى ايلر كامياب مظهر اولمش باق تصلى برفيضه شمس شعله تاب
وجهن ايلر آستانكده ينه وضع تراب چون كدادر قاپوكه كلدكجه اى شه آفتاب
خوان حسنكدن نه وار آلورسه برنانى درست

نردە سير ايتدمسه بر آيينه تن شوخ بسيم عاقبت اولدى نكاهى آفت طبع سـليم
عين حكمتدر بوعالى پند اسـتاد حكيم وعده سـنه اى كوكل دلبرلرك آلدانمه كيم
آنلرك اولمز جهانده عهد وپيمانى درسـت

لعلى بكنزتمك خطادر اول نكارك لعلنه بكنزه مز قدر و بهـاده بر ديارك لعلنه
ال اوزاتمز مرد كامل كلعذارك لعلنه اول رقيب سك ديشن بيلردى يارك لعلنه
ـنك اوزوب قوماديلر اغزنده دندانى درست

غنچهٔ رخسار يارى ايلدم وصف وثنا بر كلستان لطيف اولدى (اميرى) رونما
بولدى طبع برزمين تازهٔ نكهت فزا كلشن نظمنده «عدلى» كل قوقولر دائما
هر نفس بلبل كبى كيم اوقوسه آنى درست

حرف ثا

ايلك شكوا غموم چرخ كرداندن عبث بكلمك ذوق وصفا مشوار دوراندن عبث
حاصلى وصلت اميد ايتمك اوجاناندن عبث نسنه يوق يانده دلدارك دل وجاندن عبث
عاشـقه نسـنه كورنمز درد هجراندن عبث

كلدى باد فيض ايله جوش وخروشه بحر وبر بر در يكتا نمايان ايتـدى درياى هنر
يازدى سلطان بايزيد خان بويله عالى بر اثر ناله مى ايشتميوب زاغ رقيبى كوش ايدر
اول كه كلمز بلى مرغ سـخنداندن عبث

نیلسون وصل عروسنی صاحب طبع عقیم   شمعه پیشنده نه حاصل بی بصر اولسه مقیم
نزد زنکیده اولور آیینه نك قدری عدیم   زاهد روباه باقمز روی یاره ، نیته کیم
دزد اولانه نسنه کلمز ماه تاباندن عبث

درس عبرتدر رقیبك هر ایشی فاسقلره   صورت حقدن ریا اظهار ایدن واثقلره
آل ایله ایستر تفوق ایلسون صادقلره   اولولانوب سك رقیب ایتمز نظر عاشقلره
عاشقه صورسه‌ك جهانده نسنه یوق آندن عبث

راضی یم کیمسه (امیری) اشك چشمم سیلمیه   یار واغیارم نه دولتدر که حالم بیلمیه
چونکه وصلت اولسه ده دردمه نا کسلمیه   «عدلیا» وصل استمه هجرانده جان ویر، کلمیه
درد ایله خوف ایلیانه نسنه درماندن عبث

حرف جیم

اولدم جهانده حال   حیرتنشانه محتاج
شایستهٔ پرستش   بر دلستانه محتاج
سیرایت نه یولده قالدم   شوق نهانه محتاج
دیداره طالب اولان   اولماز جنانه محتاج
جانانه احتیاج ایت   کل اولمه جانه محتاج

روح روان همادر   جسم بشر قفسدر
بو عالم موقت   بر موقع اخسدر
بر خنده یادکار ایت   رحم ایله صوك نفسدر
قاشکله کیرکگدن   قتلمه غمزه بسدر
شمشیر زنلر اولمز   تیر و کمانه محتاج

جم پایه بایزید خان   ظل خدای ذوالمن
انوار محمد الله   ایتدی جهانی روشن
بر لطفی بارك الله   یازمش لطیف واحسن
اول آفتابك ایتمه   خاك درنده مسكن
بر ذره اولمز ایدم   قصر جنانه محتاج

قلمه فغان و ناله   ایلر او یاره تأثیر
شایان رسم آداب   اولمز صداع تکریر
بیکانه‌در حضوره   دلبرده سوت تعبیر
چون ماجرا بیلندی   یاشکدن ایتمه تقریر
اول نسنه کیم عیاندر   اولماز بیانه محتاج

حالك نولور (امیری) بو درد منحصر له
یعنی بلای جانسوز بو عشق مشتهرله
ویردك جهانی سیله بو چشم منفجرله
«عدلی» نكاره حالك عرض ایت نیاز یرله
درویش اولانلر اولور شاه جهانه محتاج

حرف حا

ایلك ممكنمی قطره چشمهٔ حیوانی مدح یا حیاتك جوهر یكتاسی عین جانی مدح
یا صفای سلسبیل وكوثر رضوانی مدح طوت دیلكی ایله لعل لب جانانی مدح
بنده‌یه لایق دكلدر ایتمك سلطانی مدح

عجز وحیرت موجب فیض نظرمی ذره‌یه لال ومبهوت اولمه‌دن برشی ایررمی ذره‌یه
حدینك مافوقنه چیقمق هنرمی ذره‌یه مهر عالمتابی مدح ایتمك دوشرمی ذره‌یه
كوكبه لایقمیدر ایتمك مه‌تابانی مدح

قوت افسونی سبر ایت غمزهٔ دلداردن باق نلر پیدا اولور معجز نما سحاردن
جان ویرربی روحه قسمتیاب ایدر كفتاردن جانمه لذت ایرشدیكن خدنك یاردن
یاره‌مك آغزنده دیل اولمش ایدر پیكانی مدح

لطفكه ای شوخ شفقت پیشه هركون نائلم شكرینی عرض وبیانه مقتدر اولمز دیلم
مسلك صدقمده بر وضع غریبه مائلم اوقلاریكی مدح ایدر جسممده اولان هر قیلم
هر چمن دیلدر صناسن كیم ایدر بارانی مدح

بایزید خن ولیدر پدرشاه كامیاب معرفتكرانیه‌ویردی (میری) آب وتاب
باق نه‌عالی نشر ایدر آثار حكمت انتخاب مدح عالمدن چومستغنی اولوبدر آفتاب
« عدلیا » نیجه ایدرسك اول كوزی قتانی مدح

یوقله‌مز هیچ دل چاكر نالانی فرح جایكاه ایلیور خانهٔ ویرانی فرح
كلدی نوروز، امان‌نرده اونورانی فرح دوركلدر چون ایدر دورقدح جانی فرح
عاقل اولدركه طوتر هردم اول آوانی فرح

چشممی صیقل عرفان ایله حقبین ایدرم خانهٔ قلبمی انوار ایله تزیین ایدرم
باقارم بنده بوتدبیرمی تحسین ایدرم دله كلدكجه خیالی غمی تسكین ایدرم
مردم اولان طوتار البته كه مهمانی فرح

بایزید خان ایدی بر پادشه فرخفال عالمی عدلی ایله ایتمش ایدی مالامال
دیدی بو نظم همایونی او ظل متعال دللر آلدقجه سونسه نوله اول شاه جمال
مملكت فتحی ایدر خاطر سلطانی فرح

طلعتك نور ويرر عاشق زارك كوزينه — بخش ايدر لمعهٔ آثار مسرّت يوزينه
نه كوزلدر نظرايت مرشد عشقك سوزينه — جاندر ايثار من انجمنه اياغك توزينه
تحفهٔ مور ايدر چونكه سليمانى فرح

طوته‌لم اولسه‌ده عاشقده مسرتدن اثر — اغبرارندن ايرر اول صنمك قلبه كدر
چاره‌لر يوقدر (اميرى) سكابوندن ديكر — «عدليا» عاشقى غمكين ديلر ايمش دلبر
كل غميله تحمّين ايت خاطر جانانى فرح

حرف خا

عاشق بركيمسه‌ديرمش اول حبيب انجتمسون — وصلمك درمانى كافيدر طبيب انجتمسون
باغ جنت اهلنى نار لهيب انجتمسون — كل يوزك دورنده عشاقى رقيب انجتمسون
اولديغى يوقدر جهانده عشرت نوروز تلخ

كوكلمى زلف سياهى ربط زنجير ايلدى — قتلمه ابروى خون افشانى شمشير ايلدى
وضع جلاد تمنا تصويرى تنظير ايلدى — آجى آجى آغلاديغم خلقه تأثير ايلدى
بو مقرر در اولورمش نالهٔ دلسوز تلخ

واژكون احواله دوش اولدقده انسان انجنور — ديكرك اولمز سروردن فرحران انجنور
فرصتده خصمنك البته وجدان انجنور — غالب اولدقجه كوكل مالكينه غم، جان انجنور
ملك اهلينه كاورمش دشمن پيروز تلخ

كاشكى بركرّه كورسم وجه يارى كيزليجه — سركذشت عشقمى عرض ايلسم حسرتليجه
حالم اولمشدر ديسه‌م دردكله برسيرايت نتيجه — زلفكك فكريله ظلمات غم اولور هركيجه
كون يوزك هجرنده اولور لذّت هرروز تلخ

همزبان اولدم (اميرى) نطق ظلّ الله ايله — بايزيد خان ولى اول شاعر آكاه ايله
دمكذار اولسه‌م نوله تكرار نظم شاه ايله — «عدلى»يم بزم غمكده نالهٔ جانكاه ايله
اوش غمك جنكنده اولدى بكا شام وروز تلخ

حرف دال

مرغ جان عاشقان اولسه نه‌رتبه هوشمند — قورتلمش يوقدر شكار ايلر اوشهباز بلند
خاطرم اول نوبت سنكدر اى دل تخت پسند — ايلدى مشكين صاچن قصديمه اول صيادبند
حلقه حلقه قيلدى كويا صيدايچون پيچان كمند

زنخدانك صندوقجهٔ ياقوتدن قيمتلودر — سكردنك آينهٔ بلوردن صفوتلودر
صحبتك شهد مصفادن دخى لذتلودر — رشك ايدر لعل لبكه شكّر اويله طتلودر
ناز ايله كفتاره كلسه‌ك تلخ اولور بازار قند

بايزيد خان وليدر پادشاه نيكخو   ايلدى فرمانه شاهان عالم سرفرو
باق نه عالى نظم ايدر اول شاه قدسى آرزو   بن ايله دوست اولسه لك جان ويرر غمدن عدو
نوشخند ايتسن بكا ايلر رقيبك زهر خند

باق نصلدر اعتقاد مذهب رند حكيم   ايلين ذنب وقصورين اعتراف اولمز لئيم
هر كسه بر مسلكك احسان ايلمش رب كريم   زاهدا زهدك كوروب رند اولنه طعن ايتمه كيم
نوحه طرحن بويله چكمش اوستاد نقش بند

نار غيرتله (اميرى) مشتعلدر دوستم   مكر وبهتان عدودن منفعلدر دوستم
خدمتك ايلر ادا الكن خجلدر دوستم   سا كه قول ومق نه حد دلدادر دوستم
سن شه ملك كرم «عدلى» بر اوكادق لوند

حرف را

كوكل مجنون رسوادر نه درمان ونه پنداستر   نه همت آرزو ايلر نه پير هوشمند استر
بوعالى لطفى انجق اى حبيب دلپسند استر   سنك زنجير زلفكدن دل ديوانه بنداستر
اوصاندى جور ايله جاندن آصلماغه كمنداستر

سراپا جان ويرر دنيا بهاى سكر لعله   نصل قيمت بتربيع و شراى سكر لعله
جهانده دوشمين بوقدر هواى سكر لعله   نوله ميل ايلسه خطك غداى سكر لعله
چو طوطى قنده اولورسه غدا يرينه قنداستر

ملامت عالمنده عاشق شهرآشعار اولدق   براقدق ننك ونامى داستان روزكار اولدق
تكلف برطرف بزشمدى خاك رهكذار اولدق   مى عشقى ايچوب واعظ خراب چشم يار اولدق
آكا دى وعظ وتفسيرى كه سندن نصح وپنداستر

تجرد اختيار ايلر بودنياده اولان عاقل   نولور دلدادهٔ قيد علايق اولمه دن حاصل
ايدربى مضطرب اولمق اهل عشقى مضطربه واصل   جهانك عزت وجاهن ايدوب ترك اولورلمى دل
چو همره شمدى مهرولر يقاسز برلونداستر

جناب بايزيدخان ولى شاهنشه ذى شان   اودر الحق بلاغت ملكنى تسخير ايدن سلطان
اولوراهل فصاحت نظم روح افزاسنه حيران   ايلك دارالشفاسندن اومر دل دردينه درمان
طبيب خسته دللردن دواسن دردمند استر

قدحنوش غم اول رنكين ايدر مى خرقهٔ حزنى   مزين ايله جرعه يله بيانى خرقهٔ حزنى
تقدم ايلمز رغبتده بر شى خرقهٔ حزنى   كوكل كنج قناعتده اوطوركى خرقهٔ حزنى
چون اول شه قوللرين دائم فقير ومستمنداستر

خدانك لطفيدر اولمق (اميرى) عالى مسندلى   نقتدانسانه لازم ايتمك اجرا شفقت وعدلى
نه حكمتدر بوكيم هر كس اولور بر بشنه مقصدلى   [illegible]
كدا خاك اوزره ياتور كن كموشدن تخته بنداستر

طعن ایتمه نیچون عاشقك آه سحری‌وار   آتش‌که طوتشمش اوله‌البت شرری‌وار
کنجینه‌سی نادیده‌در اما کهری وار   هر دلده‌که داغ غم عشقك اثری وار
آه ایتسه نوله دردله یانمش جکری وار

مهپاره‌لرك حسننه عطف بصر ایت کیم   خال وخط ایله غمزه‌یه مدّ نظرایت کیم
هب فتنه ونور نده‌در آندن کذرایت کیم   فتنه‌کوزی غمز ایدر ای دل حذرایت کیم
اول اکری‌یه بوفتنه‌نك اوغری خبری وار

ابراز ایدر آیینهٔ علویتی حسنك   نور ابدیّت کبی ماهیتی حسنك
اثبات ایدیبور معجزهٔ قدرتی حسنك   وجهکده تمام اولدیغنه آیتی حسنك
حجت خطکی کوستر آکا کیم نظری وار

هم کوکبه خان بایزید اولدر شه غالب   رشك ایتسه سزا طبعنه خاقانی وصائب
هر لطفی (امیری) اولبوز حیرتی جالب   تا صبحه‌دکین یوممسه کوز طکمی کوا کب
آهمله فلك یانه دیو بن حذری وار

چوق زمان هجران ایلنده ایلدم سیر وسفر   کسدی امید آلمادی یاران حیاتمدن خبر
عاقبت امداده کلدی نا کهان لطف قدر   وار ایکن تنده بنم روح روانمدن اثر
حمد بر دخی قیلدم جمالکه نظر

قیمتك هر سنکی بر مرآت اولدانوار ایله   حوری وغلمدن کله تبریك ایچون رفتار ایله
بکزه‌دیه خلد برینه فیض رحمتبار ایله   خاکمك هر ذرّه‌سی رقص ایده مهر یار ایله
کر ایده زلفی نسیمی قبرم اوستنه کذر

حد کمالك بر عملك استرسه بر حولق ایدر   لاله‌نك ده‌وارسه بوسوداسی خود دوراق ایدر
حدّ و مقدارین بیلن البته نیکولق ایدر   او یکنیرسه زلفکه سنبل سیه‌رواق ایدر
بکزه‌دم دیرسه لبکه کاه لك ایلر شکر

بی‌ادبلکله سجاق عمری ایتمه طی صاقن   عزم ایدرکن خاکپای یاره ایچمه‌می صاقن
عال بر من اول نبی ایله بنی صاقن   سیر ایدرکن حسن ایلین چشمندن ای دل کی صاقن
ایلمك لازم کلور چونکه حرامیدن حذر

ایلدم بر آفتك اوغرنده صرف ما ملك   منقلب اولدی هوایه چکدیکیم بونجه املك
بی‌حضور اولسه غممدن چوق قیدر انس وملك   آتش آهم یاقار هر کیجه شمعی صبحه‌دك
بلبلی نالان ایدر فریاد وآهم هر سحر

نظم سلطان بایزید خان ولی بی ارتیاب   اولدی کویا طبعنه الهام لاهوتی خطاب
چوق قیدر دیرسم آکا ناهنشه صاحب کتاب   ایلدم دلده خیال چشمکه بغرم کباب
دوستم معذور اوله خیر الطعام ما حضر

كرچه سيب جنت اعلايه بكزر غبغبك   اولدى مفتونى (اميرى) چشم جادو مشربك
خنجر مريخى حيران ايتدى حكم كوكبك   كوزلرندن «عدلى» دلخسته‌نك شوقلبك
داغ حسرتله دونر ياش ييرينه خون جكر

كوكلده بسلديكم آه آتشين مشوار   ايدرسه عالم بالايى كاهى جاى قرار
اولور فضاى وسيع فلكده شعله نثار   قچن كه كوكلرده آغر بو آه آتشبار
اولور جهان كوزيمه قاره كاكلى كبى تار

قلوب قاسيه اصحابى عاشقى طاشلر   بلاى عشقده آنك يوق وقوفى قارداشلر
نچون آقار نظر ايت آه ديده‌دن ياشلر   خدنك غمزه‌سى بغرمده چيقروب باشلر
ياشيمى قانه بويادى بنم اولاله عذار

جهانه سيل بلا اولدى اشك ديده آقوب   كل ايتدى آتش غم كلبهٔ وجودى ياقوب
قالير تحير ايچنده جهان بو حاله باقوب   شرار آهم ايله رعد وبرقه اود براقوب
خجيل اولور كوزمك يغمورندن ابر بهار

خدا كه حضرت خان بايزيدى شاد ايتدى   جهانده قالمدى آسيب وفتنه هپ بتدى
رياض معرفتده كل سخن يتدى   كوزم ياشينى صولر كوردى كندودن كتدى
ايشتدى ناله‌مى زار وزاغ ايلدى كهسار

نموده‌در اوكلك بوى شفقت وعدلى   دكل حديقهٔ وصلتده غنچه متصدلى
(اميرى) دلكش اولور بويله عالى مسندلى   كوزك ياشيله كنار اوله‌مى سنك «عدلى»
زياده سركش اولوبدر او سر وخوش رفتار

نه جفالر بكا سير ايت او ستمكار ايلر   كونده بر محنت و سودايه كرفتار ايلر
الم دمبدمى حالمى دشوار ايلر   كوزى درديله دل زارمى بيمار ايلر
صاچى فكريله جهانى كوزيمه تار ايلر

بايزيد خان كبى بر پادشه ذى شانه   كلشن جنت اوله جايكه شاهانه
در وكوهر صاچيور باق نصل استادانه   ايرمسه بوى وفا زلف وزنخدن جانه
نه كل ايلر آنى نه نافهٔ تاتار ايلر

دردعشق ايتدى بنى اويله حزين واعجز   ياتمه كلسه بكا غم كتورر دخترز
معشر درد وبلا قلبمى قيلدى مركز   طالع كور بكا زلفك يوزيكى كوسترمز
كيم ايدر آنى كه بو بخت سيهكار ايلر

آلورم كالهٔ محنت نه يره يتدكجه   بخش ايدر بخت سيه نقد كدر بتدكجه
دوشمه بار الم يوكلنيرم كيتدكجه   عشق دلالى كوكل شهرنى سيرايتدكجه
غم متاعنه عمان جانى خريدار ايلر

چاغلادر حسرت (امیری) بنی سیلاب کبی　　هیچ بر یرده قرار ایلیه‌مم آب کبی
کردش ایلر بنم دورهٔ سرکرداب کبی　　«عدلی» کوزیاشین آقیدوب ینه دولاب کبی
کاستان سر کویك طولانوب زار ایلرر

ندر بو حال فلاکت و محنه عشقه اسیر　　جکر دیاره‌می کوز کیمسه اورمه‌دن شمشیر
سکون و صبر ایله یار اولمق اولدی امر عسیر　　جوانلری سوه‌لیدن بو پیر بی تدبیر
بنی اسرکیوب آغلر بتون جوان ایله پیر

کلام حضرت خان بایزید بی همتا　　اولور سرور دل شاعران حکمت‌زا
نه نطق ایدر نظر ایت ابن فاتح یکتا　　آنك سلاسل زلفنده اولمشم شیدا
نه بند ضبط ایده بیلور بنی نه خود زنجیر

جمال پاککه باقدقجه افتخار ایدرم　　فدای جانی مسرتله اختیار ایدرم
بقای نامی آفاقه یادکار ایدرم　　بو کونکه نقد ایاغیکه جان نثار ایدرم
قبول ایله هی آفت‌که اولدرر تأخیر

عجبمی شوقم اولورسه جهانه لمعه فشان　　ضیای مهر رخك شوقی کوسترر رجحان
فدای خط رخ کلدر کوزمکده جان و جهان　　بو شوق ایله دیلرم کبشکه اوله‌م قربان
که آهوی دله شیرانه اوره‌سك بر تیر

بو جسمی صاقلیورم ناوك کمانك ایچون　　بو جانی بسلیورم چشم دلستانك ایچون
قصورم اولسه‌ده عفو ایت کمال شانك ایچون　　نم قصورمی بولدك وفاده انك ایچون
سن ایتمدك هله جور ایلمکده هیچ تقصیر

ایا زمین دل صوفی شوره یرمشسن　　یازق‌که طاعت و زهدی هبایه ویرمشسن
مکر ریا ایله سجن جحیمه ایرمشسن　　جانده یورر ایدم واقعه‌مده دیرمشسن
دوشکسه خیر اوله صوفی‌که عکسیدر تعبیر

(امیری) کلك قضا حکم محکمن یازمش　　جبین عشقمه بر سرّ مدغمن یازمش
[illegible] که کل دردیرچین یازمش　　محقق اولدی که «عدلی» خطی غمن یازمش
قره یازو کبی آلنکده کاتب تقدیر

نوش جام میله فکرین عاشقان تنویر ایدر　　او یله‌می کیم خاکه دوشسه قطره‌سی اکسیر ایدر
اهل ظاهر حکمتن فهم ایتمیوب تکدیر ایدر　　محتسب عاشقلری مست اولیجق تعزیر ایدر
مسئله بودرکه عاشقلر آنی تکفیر ایدر

پیچ وتاب زلفك اولمز فتنه‌دن آسوده حال قاشلركدن استقامت بكله‌مك امر محال
حال عاشق انتظام كسب ایتمكه یوقدر مجال اهل تزویر ایله قلب الده اولور پایمال
ملك دل چون زلفك ایله قاشلرك ال بیر ایدر

ایتمشز بیك شوق ایله صید جهان معتادینی صیدینی سیر ایت بو دشتك صید ایدر صیادینی
عارفان آلمز كوزه دهرك ملال وشادینی ظامی كیم شاد ایلیه كیم ویرر آنك دادینی
خانه كیم معمار یقسه آنی كیم تعمیر ایدر

لطفه مقرون اولدیلر اغیار نالایقلرك قالدیلر یأس والمده بندهٔ واثقلرك
باق نه محنتلر كورر دلدادهٔ صادقلرك غم چریسیله مقابل اولمغه عاشقلرك
قامتن قیلوب كمان آهینی آكا تیر ایدر

دیدهٔ كریانمك بر كیمسه یوق یاشین سیلر كیچدی درماندن اطبا چونكه دردم بیلدیلر
برطرفدنده (امیری) فتنه جویان دیش بیلر كوكلی ملكن «عدلی» نك غم لشكری یاقمق دیلر
شمی مدد اركان دولت آكا نه تدبیر ایدر

بر نكاهك چاره‌ساز عاشق رنجور اولور برنفسده جان بولور مأیوس ایكن مسرور اولور
بو سببدندر بتون دنیا سكا مجبور اولور ایشیكك دار الشفاسندن شو دل كیم دور اولور
دردینه درمان بولنمز هجر ایله مهجور اولور

كیمسه بولمزدی قصور اقدام واستعجال‌له قارشی طوردی نیلیم حكم قدر آماله
واه یازیق اولدی بنم اقبال استقباله اتلری قارشو كاوب وه‌وه دیر ایدی حاله
خسته قالدم خسته اولان دوستلردن دور اولور

شعلهٔ عالمفروزی آفتاب كردنك غرق ایدر انواره آفاق سپهر مسكنك
باق نصل برفیضه مظهردر جمال روشنك رخلرك شوقیله بر عاشق كه جان ویررسنك
قبری آنك حشر اولنجه دوستم پرنور اولور

جان رقیبك ثقلتندن درلو محنتلر بولور چكدیكم درد وبلادن خلقی بیلمم نولور
عون حقله دل بو زحمتدن قریباً قورتلور صانور جاندن بلای ناكهانی دفع اولور
هر قچنكیم باب دلبردن رقیبان دور اولور

كوكلمی وقف ایلمشدم نام وشان ویرمكلكه روزكارك دستنه بر داستان ویرمكلكه
عالم امكانده باقی بر نشان ویرمكلكه ضعف مانع اولدی ایشیككده جان ویرمكلكه
خسته‌لر ایشنده اشال اتسه‌لر معذور اولور

بایزید خان ولیدر ناظم معجز ادا   هر کلامنده اولور انوار حکمت رونما
نقش نعتلی دیر (امیری) اولشه تخت ذکا   نیجه کفر قلعه‌سن آلمق نصیب ایتدی خدا
«عدلی» دلبر کوکلنی آلمق کیمه مقدور اولور

دیده عکس کوهر دندانک دریاسیدر   سینه فکر غنچهٔ رخساریک مأواسیدر
حاصلی ملك وجودك اول پری داراسیدر   کوکلمی دیوانه قیلن زلف پرسوداسیدر
جانمی پروانه ایدن شمع بزم افزاسیدر
حسرت قد و رخیله اولقدر چکدم کدر   جان فدا ایتمکله اولدم سر بلند ومعتبر
امتیاز عشقمی اعلانه لازم بر اثر   قبرم اوزره سرو دیکك، شمع یاقك دوستلر
چون بنی خاك ایلین شوق رخ وبالاسیدر
اولمسه اهل رقم ، استاد مضمون سخن   ظاهر اولمز نکتهٔ مقصود شاه مؤتمن
قبل حسب آکه‌ندر بو نکته‌یه رونق ویرن   کل بوزیله ذوق وشادینك برین اونایلین
کلستان حسن ایچنده قامت رعناسیدر
نشئه کلمز طبعه بحث جام مل آچلمسه   مرشد عشاق اولان استاد کل آچلمسه
نیلیم اول باغی کیم آنده کوکل آچلمسه   زینب اولمز کلستان ایچنده کل آچلمسه
کوینه رونق ویرن یارك رخ زیباسیدر
چشمی یارك دیدهٔ لیلا کبی مخموردر   کوییا شیرین لبی همشیرهٔ انکوردر
داستان شهرتم شمدی بنم مذکوردر   تازه عاشق تازه دیوانه مثل مشهوردر
کیتدی فرهاد ایله مجنون عشقمك غوغاسیدر
ای (امیری) آفرین اول خسرو معجز دمه   ایلیور بخش صفا کفتاری قلب آدمه
دق کلام بایزید خان همایون مقدمه   معدلتله حکمت آنکچون نافذ اولدی عالمه
یازیلان عنوانده یارك قاشی طغراسیدر .

وضع لعبتخانهٔ عالمدن اولدم منفعل   چشم طالع خفته ، امیدم نهفته، بن خجل
باب مقصودك کشادی سعی ایله ممکن دکل   آه وزاری اعتیاد ایتسم سزادر متصل
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان ودل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر
بایزید خان ولیدر کبریانك سایه‌سی   فضلهٔ فضلی یتر فاضللرك سرمایه‌سی
هر کلامیدر جهان معرفت پیرایه‌سی   باقی نه‌دیر تخت کمالك شاه عالی پایه‌سی
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

طوتکه برکیمسه جهانده بی‌بدل نقّاداوله   بی بدل نقّاد اوله ماندی یوق نرّاد اوله
هر نصل نراداوله استاددن استاد اوله   عاقبت بو مفرد زیبا آکا اوراد اوله
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

ششدرامکانده‌دائم اولسه‌زارك شش‌نشین   دمبدم یوتسه‌ك جهانی بختك اولسه‌کامین
بیلمسه‌ك اصلایودولمق اولسه‌اقبالك‌متین   یأس‌ایله وردك‌اولور آخربوبیت نوزمین
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

بولمدی‌طبعم‌کشادایتدی کذرجوق‌سن‌و‌مه‌د   عالمك ششخانهٔ امکانی مسدوداولدی آه
کلسه کرجلاج بوناز جزد سن بی‌استباه   اومدی‌ادبارده‌قوی . زاردزبون‌ه بختم‌سیاه
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان و دل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

بویله فریاد ایلر آخر لاعبان غمنمود   ضایع ایتدم عمرمی هم قالمدی الده نقود
هم نقودم کیتدی الدن هم تلف اولدی وجود   ایتمسون برکیمسه نرد دهردن امیدسود
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان ودل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

حزن وغم بازیچه کاه عبرتك اسراریدر   عالمك هر نقشی بر استاد حکمت‌کاریدر
زاره مغرور اولمامق عاقللرك مشواریدر   حال کونا کون (امیری) عالمك آثاریدر
ششدر هجرانه دوشدی کعبتین جان ودل
نرد غمده اول حرامی پیشه بنی زار ایدر

بولمدم بزم فنانك نشوهٔ جام جمن   کائناتك وار ایسه کوستر بکا برخرمن
روزوشب جکسم نوله انواع یأس وماتمی   حسرتکه‌سودیکم کوزده‌جهانك هرغمی
ظلمت هجرکده بیلمز عدل وظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی بی زلفك غمی افکار ایدر

بایزید خان ولیدر پادشاه بی مثال   فکر موج انکیزیدردریای عرفان وکمال
نظم کوهر زیورین فیض خدای ذوالجلال   کردن آفاق نظمه ایلمش سلك اللآل
ظلمت هجرکده بیلمز عدل و ظلمك عالمن
اولقدرکیم عدلی بی زلفك غمی افکار ایدر

حالم اولدی بك یمان یوق کیمسه‌دن اصلامدد   برقوی‌سحاره‌سحرایتدیردیمی اهل حسد
یا طلسم حیرت افزا یاپدی ارباب رصد   اولمیور قابل نظر کاممده فرق نیك وبد

ظلمت هجرکده بیلمز عدل و ظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

نوره باقسم فهم قیلمم نور، یا ظلمتمیدر شربت ایچسم ا کلامم اول سم میدر شربتمیدر
نشوەمی بیلمم میك خاصیتی قسوتمیدر یوقسه ذوق ماسوانك جمله‌سی محنتمیدر
ظلمت هجرکده بیلمز عدل و ظلمك عالمن
اولقدرکیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

صانکه برکهساراولور هرموج دریاچشممه دهشت‌افزا موج اولور هرکوه‌بالا چشممه
عکس ایدر رنك سیهده جمله اشیاچشممه شکل ماتمخانه عرض ایلر بودنیا چشممه
ظلمت هجرکده بیلمم عدل وظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

فرق وتمیز ایلمم دریا ندر صحرا ندر می ندر مجلس ندر ساقی ندر مینا ندر
پرتو اشیا ندر یا ظلمت دنیا ندر آرزوی دل ندر درد دل شیدا ندر
ظلمت هجرکده بیلمم عدل و ظلمك عالمن
اولقدر کیم عدلی‌یی زلفك غمی افکار ایدر

سن نیچون کالدك (امیری) بوفنا کلزارینه دامنك آخر ایلشدردك تعلق خارینه
سور یوزك اول نازنینك باب فیض آثارینه بر نکاه ایت‌دی بوعبد بی نوا اطوارینه
ظلمت هجرکده بیلمز عدل وظلمك عالمن
اولقدرکیم «عدلی»یی زلفك غمی افکار ایدر

عاشقه جور وجفا اول دشمنك مطلبیدر محشرك صبح المنا کی ختام شبیدر
فلکك وارایسه مریخی آنك کوکبیدر خانمانسوز خرد بارقهٔ مشربیدر
نی لا یعقل ایدن شربت لعل لبیدر
نی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

بایزید خان ولی پادشه عدل آیین ایلدی لطف ومروتله جهانی تزیین
نوره مستغرق ایده مرقدینی رب معین نه کوزلدر سخن ابلغ سلطان کزین
نی لایعقل ایدن شربت لعل لبیدر
نی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

نظر ایت خاتم کویاسنه اول فتانك یعنی جانبخش عوالم دهن جانانك
خانمانسوز قراری اولیور انسانك او بت عشوه‌کر عالم حسن وآنك
نی لا یعقل ایدن شربت لعل لبیدر
نی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

ایلدی مست سراسیمه بنی جانانم روز وشب حسرت ایله واله وسرکردانم
غمزهٔ مستنه اول مغبچه‌نك قربانم بلکه محشرده آییلمم اوقدر حیرانم
بنی لایعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

دم ظلمتده اولور کاه نمایان بر نور کاه تبدیل مواقع ایدر آسیب وسرور
اوله‌لی واقف اسرار ظهورات امور غم واندوه جهاندن بکا کلمزدی فتور
بنی لایعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

ایتدی هجرك بنی اول مرتبه مستا کدار عرصهٔ روز قیامتده‌ده اولمم هشیار
حالمی حیرت ایله ایلسه‌لر استفسار ایدرم ساحهٔ محشرده بو بیتی تکرار
بنی لایعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

می اقباله (امیری) متمایل دکلم طالعك کوکبهٔ شانه مائل دکلم
بیلورم شعبدهٔ عالمی غافل دکلم مست صهبای طربکاه اسافل دکلم
بنی لایعقل ایدن شربت لعل لبیدر
بنی سرکشته قیلان آه چه غبغبیدر

حرف زا

داغ هجریار ایله سینهم کلستاندر هنوز سرده مهر آفتاب عشق تاباندر هنوز
اول طبیب عشوه‌نك لطفی نمایان هنوز سرعت ایتمه‌ای اجل جسمده غم جاندر هنوز
غمزه‌لر زخمی کوکل دردینه درماندر هنوز

شعره زینت ویردی سلطان بایزید خان فهیم باق نصل اولمش سخن [illegible]
یازدی بونظم جهانتابی او سلطان حکیم بردم اکلن ای فلك کوکم سرای [illegible] کیم
اول پری پیکر خیالی آنده مهماندر هنوز

بزم من ایتدم [illegible] وصلکده سعی وکوششی غمزهٔ مستت [illegible]
شمدی درك ایتدم جهانده نعمت آسایشی تیغ غمزه‌کدن قاچز چشمکه جنك ایتمز کشی
کرچه داغ فرقتك سینه‌مده فتاندر هنوز

ای کمان ابرو بو جسم ناتوانم دمبدم اولدی آماج خدنکك اونه‌ده ثابت قدم
ممکن اولمز ایلك مقدارینی جمع ورقم تیریکك مژکانیدر جسمده هرمو ای صنم
وار قیاس ایت کیم نه‌دکلو تنده پیکاندر هنوز

مرد عشقم درد ومحنتدن بکا کلمز فتور　　چشم مستك خدمت جور کده بن ایتمم قصور
هر کیجه تا صبحه دك اورادم اولدی یا صبور　　قانی پیکانکك یاشم دله ایردکجه یور
کل نظر قیل یاشمك رنکینه کیم قاندر هنوز

بر طرفدن مرغ جان اولمش کباب اضطراب　　بر طرفدن خون دل اولمقده درصهبای ناب
مطبخ سلطان عشق اولدی تن بر پیچ وتاب　　بو سببدن دود آهمدن کاور بوی کباب
آتش غمله جکر جسممده بریاندر هنوز

وصلنده بشقه حالت واراوسیمین کردنك　　شام هجری وقت تحسیدر دل شوریده نك
تسلیت ویرمز (امیری) آب وتابی کاشنك　　دوراولالدن اولدنمدن مردم چشمك سنك
قاره کیمش ماتم ایچره «عدلی» کریاندر هنوز

[illegible] قانی حسمده [illegible] اولمز　　شوه حسر تکله چشم بی تابنده تاب اولمز
فراقك آتشندن شدت افزا اضطراب اولمز　　جکر تنور سینه مده دم اولمز کیم کباب اولماز
کون اولمز روز هجر کده کوزم یاشی شراب اولمز

هنوز اولمازدن اول لوحهٔ ایجاده غم ترسیم　　بن ایتمشدم بنای قلبی سنك غم ایله تحکیم
[illegible] ایلمش تعلیم　　کوکلده سنك جور کله غمك بر خانه یاپمش کیم
دوام دور چرخ ایله زوال ایروب خراب اولمز

عیاندر سلسبیلك فیضی لعل ناب احمردن　　سکا احسان اولنمش جانب خلاق اکبردن
اوبر تریا قدر کیم طاتلیدر قند مکرردن　　دریغ ایتمه لبك بوسن نکارا خسته دللردن
کیم آنك روز محشرده ثوابنه حساب اولمز

جناب بایزید خان بی بدل بر شاه عادلدر　　جهان مرحمتده پادشاه بی معادلدر
[illegible]　　کوزم یاشی ایله [illegible] کیدر هر لحظه سائلدر
نیچون ابواب شفقتدن اکا بر فتح باب اولمز

عیاندر قدرتك یارب بتون پیدا وپنهانده　　زمینده آسمانده خشك وترده بر وعمانده
[illegible] موجودات امکانده　　[illegible] چشمم خیالك کوریبنور آنده
دو عالم حائل اولورسه خیالکه حجاب اولمز

قوزالدن جارسوی ممکناتی خالق اکبر　　ایدلدن مخزن امکانی لبریز درو کوهر
[illegible] کلامش ای خواجهٔ بازار سیم وزر　　[illegible] ابلرك لعلن بها جانلر ویروب دیرلر
جهان ایچنده بی قیمت بورنکه لعل ناب اولمز

عدویه التفات ایتمه کرم قیل یانکه طاقه　　اوبد خواهك بنم حقمده کی تحریکنه باقه
(امیری) [illegible]　　[illegible] «عدلی» ینی باقه
بیوردی جونکه پیغمبر بهشت ایچره عذاب اولمز

تحصیل مرادات جهان بی تعب اولمز — اسبابه تشبثله اولور بی سبب اولمز
کوستر بکا برکیمسه‌که آنده طلب اولمز — هرصبح کونش کلسه قپوکه عجب اولمز
معذور اوله ای شه‌که کداده ادب اولمز

یکتا کهر معدن پنهای قدرسك — خیرالخلف دورهٔ اصناف بشرسك
کویا که ملکسك اوقدر عالی کهرسك — عشاقه مژه‌ك تیرنی هردم نه‌چکرسك
ای روح روان چونکه ملکده غضب اولمز

عشقك کبی درد ستم آمیز بولنمز — هجرك کبی جور کدر انکیز بولنمز
غمزه‌ك کبی بر ثانیٔ جنکیز بولنمز — جان آفتی چشمك کبی خونریز بولنمز
دل اوغروسی خالك کبی دزد عرب اولمز

افتاده‌لره حقهٔ امکانده دوا یوق — اول خسته‌یه دوندمکه وجودنده شفا یوق
پنهای دله چارهٔ اعمار بنا یوق — کوکلم اونی ییقه‌لی جانمده صفا یوق
بر خانه‌که ویران اوله عیش وطرب اولمز

خان بایزید اول پادشه عالم تبجیل — علویت افکارنی هیچ ایتمدی تحویل
یازدی بوکلامی او شه صاحب اکلیل — سدره‌یله بویك نسبتنی صورانه جبریل
قدك کبی دیر طوغروسی عالی نسب اولمز

یوق ثانیٔ طوبای قدك کون ومکانده — سیب ذقنك مثلی بولنمز بو جهانده
کویا شکر آغقده‌در اول طاتلی دهانده — رضوان لبکی کورسه دیه باغ جنانده
بونك کبی شرینتر ورنکین رطب اولمز

اول یارك (امیری) یتشور شفقت وعدلی — بیك کره رقیبه دیدم ای قلبی حسدلی
ترك ایله او کفتاری که اولمزسه صددلی — کویندن آنك سورکه رقیبی کیده «عدلی»
جنتده عیان ایتسه مکان بو لهب اولمز

حرف سین

اولمسه بر کون بکا اول دلبر کامل انیس — نشئه کلمز طبعه هرکیم اولسه والحاصل انیس
اولمیور تعدیل احزان دله کافل انیس — عاشقه هجرانده اولسه ینه بربی دل انیس
صان اولور فصل خزانده بلبله بلبل انیس

بکزه‌دم ترك طلبده کوه قافك طیرینه — کلسه خوبان بربره باقم جمالك غیرینه
منت ایتم هربری بربوسه‌ویرسه خیرینه — قدّو رخسارك فراقنده کلستان سیرینه
واردیغمجه باکه اولور سرولرله کل انیس

جایکاهك صفدلیٔ عجب وپندار ایله　　آفتاب همت اول ظلمت نمودار ایله
ذرّهٔ ناچیزه قارشی وحشت اظهار ایله　　خاك درکاهك کداسندن ایکن عار ایله
کاه اولور کیم شاهه اولور بندهٔ مقبل انیس

حسنکی سیر ایلین نادیده بر کاشن دیدی　　کردن برّاقه بر آیینهٔ روشن دیدی
رونق تضعیف ایدر بووضع مستحسن دیدی　　رخ رکده خال عنبر باریکی کورن دیدی
خوش یراشرمش اوله کافور ایله فلفل انیس

طاق ابروی دلارا قبله‌کاه حسن‌در　　آسمان عزّ و ناز اوستنده ماه حسن‌در
خال‌وکاکل خط‌نوخیل و سپاه حسن‌در　　بارك الله سن کدا اول پادشاه حسن‌در
اولدیغی وارمی جهانده شاهه اوله قول انیس

بایزیدخاندر (امیری) خسرو شوکت نهاد　　خامهٔ شاهانه‌سی برطرز خاص ایتمش کشاد
باقی نه دیر انطاق حقله اولشه عوی نژاد　　«عدلی» کلسنده انصف ایله شهامقدن مراد
بودکلمیدرکه اوله اول صاحی سنبل انیس

اولور کوکلم نه کلزار ایله مونس　　نه کلبرك ونه کلنار ایله مونس
نه یاران قدحکار ایله مونس　　اکر اولمازیسم یار ایله مونس
اولورم آه‌له زار ایله مونس

صفای وصلت جانان طویولمز　　فقط شام فراقنده طورولمز
بدن بر همدم غمخواری بولمز　　کوکل غم کیجه‌سنده یار اولمز
اولورم چشم بیدار ایله مونس

جناب بایزید خان شاه عادل　　یازار نظم بلیغی بی معادل
نه دیر باقی اول جهانسالار کامل　　بدندن وحشت ایلر جانله دل
چوان یار اوله اغیار ایله مونس

کوزل حفظ ایلش عشقك کتابن　　ایدر حکمتله تزیین هر جوابن
بیلور داد وستادك فصل وبابن　　آلور کوکلم ویرر پارمق حسابن
کیم اوله زلفی طرّار ایله مونس

سپهره دود آهن ابر قیلسون　　دل حسرتفزایه جبر قیلسون
حیاتنده مکانن قبر قیلسون　　خزان هجره نجه صبر قیلسون
شو بلبل کاوله کلزار ایله مونس

کورنجه زده بر کثرت صوقوله　　همان هر بحث بی نفعه قویوله
نجسله وفا احسان بوروله　　اکر دار صفا ایسترسك اوله
بو دار انجنده دیّار ایله مونس

(امیری) اوله دنیاده مکدّر اولور بر چاره هر شیئه میسّر
عنایت ایلسه حکم مقدّر نه غم بیکسلککدن « عدلیا » کر
اولور ایسن سنك یار ایله مونس

وصلت‌دلداره واصل اولامشدرهیچ کس ایلز بومقصده عارف اولان صرف نفس
بر خیال نابجادر سندنخی آمیدی کس وصل یاری عاشقه اولمزمفید ایتمك‌هوس
جانب دلداردن بر التفات اولورسه بس
نازنینم زمرهٔ اغیاره دوران سوردرر انجمنگاه تماشاسنده خدمت کوردرر
درد محنتله بنی هرکون بو غیرت اولدرر جان بدنده فکر اغیار ایله بر بلبل درر
کیم اکا زاغ وزغن جمع اولوب اولمش هم‌قفس
بایزید خانك نظر قیل نظم بی ماننده بکزبیور لذتده مصروقندهارك قندینه
بو بلاغت داد حقدر فاتحك فرزندینه رشتهٔ آمیدی کوکلم صالدی زلفك بندینه
صانه‌سین قید اولدی دام عنکبوت ایچره مکس
عالم فانی غمندن ایستین قورتولمغی این و آن ماسوادن فکری سالم اولمغی
آرزو ایلرسه جام فیض مطاب طولمغی عشق ایچنده عاشق‌ایسترسه رضاسن بولمغی
دوستك آکه رضاسن کوزله‌مك اولسون هوس
وصل یاره جرأت صرف نفس ممکنمیدر بویله بی‌امکان اولان برملتمس ممکنمیدر
هیچ برفرده (امیری) بوهوس ممکنمیدر دسترس اولسه وصاله دسترس ممکنمیدر
دسترسله اولسه «عدلی» بولور ایدی دسترس

حرف شین

دست‌وپای عاشق کیسوی جانان باغلامش برکمند عشق ایله بیك جون نالان باغلامش
قورتلش ممکن‌دکلدر راه امکان باغلامش زلفنك زنجیرینه دلبر دل وجان باغلامش
غارت ایتمش مالك دین ظلم ایله ایمان باغلامش
عقلمی یغمایه وردی بر بت آهن ضمیر اولمامشدر لذت انصاف وشفقتدن خبیر
سینهٔ سنکینی نرم ایلمك امر عسیر زلفی کافرلك ایدوب هر برقیلنده بیك اسیر
آصمغه قصد ایلمشدر چوق مسلمان باغلامش
شاه والا رتبه سلطان بایزید محتشم کیم اودر بر پادشاه عادل فرّخ علم
طوت‌قولاغك‌حق‌نه‌دیر اولدی بریار محترم [illegible] ای اهل نظر ایتمك تماشا اول صنم
زلفنه هر تابده بر ماه تابان باغلامش

شهسوارم باشلامش خوبانى مغلوب اتمكه   حسننه تا عالم بالايى مجلوب اتمكه
نيتن حصر ايلمش بر بشقه اسلوب اتمكه   ماه وخورشيدى فلك ميدانه طوب اتمكه
چين ايدوب كيسولرين مشكيله چوكان باغلامش

كلمش همتا جوانان سلفده حسننه   بكزه مزلر ماهرويان خلفده حسننه
بر نظير اولماز ايكن شان وشرفده حسننه   لعبه جادو نيچون هر برطرفده حسننه
رشتهٔ جانلر آلوب بر دسته ريحان باغلامش

دست نقاش حقيقى خامهٔ تقدير ايله   قدرت اظهار ايلمشدر حسنكى تصوير ايله
ماهى بى تاب ايلمش ابرولرك شمشير ايله   زلف وخدك ديركورنلر عنبرين زنجير ايله
سحر ايدوب جادو كوزك خورشيد رخشان باغلامش

جور ايدر دائم (اميرى) چاكره خصم لئيم   قورتار اول غمدن بنى لطف ايله اى مردبسيم
عندليب باغ حسنك اولدى بو عبد قديم   «عدلى»نك نظمن كورن وصف رخكه ديدى كيم
جمع ايدوب اوراق كل برتازه ديوان باغلامش

بادهٔ غفلتله طبع بى نوا سكران ايمش   كردش احوالى تميز اتمهده حيران ايمش
شمدى بيلدم چرخه جور اسنادى بر بهتان ايمش   بن قوليه جور ايدن اول خسرو خوبان ايمش
ظن ايدردم بن انى كيم آفت دوران ايمش

ايتدى سلطان بايزيدى خالق شمس وقمر   پادشاه ثامن شاهان عثمانى كهر
روحى تهييج ايليور هر يازديغى عالى اثر   نوله جاندن بن آنى آرتق سورسم دوستلر
اول پرى پيكر بنم جانم ايچنده جان ايمش

وضع تاريخ ايلسون اهل تواريخ وسير   اشته بركره سويندردى بنى حكم قدر
باقى نصل اولمش اوده حس غلطدن جاودكر   شاد كوردم دلبرى جانم سويندى اول مكر
غصهٔ هجرنده آغلاديغمه خندان ايمش

آستان دلربادە عاشق زار اكلنور   داستان عشقى دللرده انكچون سويلنور
حسننه باقدقچه يارك درس قدرت اوكرنور   هر زمان قدرم فلكدن بو جهدر دير اوكنور
دلبرينك ايشكنده اول مكر دربان ايمش

بو (اميرى) اولدى اخر عاشق شيدا منش   حقليدر حقنده خلق عالم ايتسه سرزنش
شوق استغراق ايله اى دلبر عالى روش   سن شه ملك جماله قول اولايم دير ايمش
كوربياورمى حدتنى «عدلى» عجب سلطان ايمش

او مهکه بر اثر دلستان عیان ایتمش — جهانی ناوك ابروسنه نشان ایتمش
بوشوق ایله اودخی میل نام وشان ایتمش — قاشی خیالی هلالك قدین کمان ایتمش
نه فائده که بو فکرندن اول زیان ایتمش

اکرچه تاج منوّر کیوب صفا سورمش — سریر چرخدن آفاقه شعله پوسکورمش
سنك جمالکی دنیاده بی بدل کورمش — مکرکه ماه منیر آیاغیکه یوز سورمش
که جبهه‌سنده آیاغك توزی نشان ایتمش

بووضع بوالعجب روزکاره دیش بیله‌رك — اکرچه سینه‌ده شوق نشاطی اکسیله‌رك
ویروب درونه تسلی ضروری کوزسیله‌رك — چمنده بلبل خوشکوی عجزینی بیله‌رك
کالك لطافتنه خاری همزبان ایتمش

چیچکلرك شهیدر کل غلامی قاغل آنك — بوانده بندهٔ صنبسته لاله ، سنبل آنك
اولنجه نغمه سرا مجاسنده بلبل آنك — بوصورت ایله فرح کسب ایدوب شه کل آنك
اوکنده هرنه‌سی وار ایسه درمیان ایتمش

جمع ایلیوب اضدادی اومه منتخب اولمش — زلف ورخی انموذج خورشید وشب اولمش
نطق فمی همنشوهٔ بنت العنب اولمش — لعل لب جانانه‌که شیرین رطب اولمش
اهل داله آجی سوزی آنك عجب اولمش

هرکون او هلال فلك عشوه ودانش — بر صورت دیکرده ایدر عرض نمایش
ایتسه نوله خونیالکنی مدح وستایش — قان ایچمکه تحریك ایدن غمزه‌سی ایمش
عاشقلری دار ایتمکه زلفی سبب اولمش

فکر ایتمه فلکده مه تابان اله کیرمز — سعی ایتدیکه خورشید درخشان اله کیرمز
معلوم ایسه‌ده مهر سلیمان اله کیرمز — کرچه طلب ایتمك ایله جانان اله کیرمز
جانانه ینه ایومکه باعث طلب اولمش

خان بایزید اول شاه فلك سیرت اشهر — اولمشدی مدار شرف افسر و کشور
یازدی بو کوزل نظمی او سلطان سخنور — اغیار نکار ایله صفا بزمی ایلر
عشاقه ازل قسمتی رنج وتعب اولمش

بر کیمسه لطافتده عدیل اولمز اوبازه — فکر طلب بوسه آچار اغلنه یاره
دوشمه امله بوقدر (امیری) بوکا چاره — دیش بیلر ایمش «عدلی» لب لعل نکاره
مقدارینی بیلمز نه عجب بی ادب اولمز

حرف صاد

اولمدی دست ستمدن بو المناك خلاص — آرزو ایلسون خاطر چالاك خلاص
شب غمدن بوله‌مز پرتو ادراك خلاص — کاکلندن اوله‌مز بو دل غمناك خلاص

مرغ کیم دامه دوشــه اولیــه بی‌باك خــلاص

دیده سوز کیمسه‌یه برکیمسه‌یی طعنه دائر   کننهنه کسب وقوف ایتمســه عقل قاصر
طعنی ترك ایلیوب اولمق نه کوزلدر صابر   عشقه طعن ایلر ایدم باشمه کلدی آخر
یانســه عالم اوله‌می بر قوری خاشــاك خلاص

اولیــور لجّهٔ عمان حقیقت ســاکن   اهل ظاهر اوله‌مز نصرت وعونی ضامن
که امــداده مکر همّت اهــل باطن   بحر اشــکمده شناور کیچر ایدی لکن
اولمدی مردمــك دیدهٔ نمنــاك خــلاص

بایزید خان‌که اودر خسرو عالی کوهر   کلشــن حکمتــه هر سوزیدر بر کل تر
نظم رنکیننه ایله او شــهك عطف نظر   اول‌که تیرمژه‌سیله دل وجان صیــد ایلر
غمزه‌سندن اوله‌می سینهٔ صد چاك خلاص

عاشــقه یار اودر روزنی لیل ایلیــه   ای (امیری) کوزینك یاشنی سیل ایلیه
کنــدینی کبر ایله مانــنــد هُبیل ایلیــه   اول قاشی‌یای اکر «عدلی» یه میل ایلیه
اولمیــه آهم اوقندن طقــوز افلاك خــلاص

ای شه چابکــسوارم نعرهٔ شیرانه باص   باشلیوب جولانه پای رخشکی میدانه باص
هپ ســوارانی زمین عجز واستیانه باص   داغ مهر شهرتك تا کردن کیوانه باص
ای ســوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی ســنکدر اپاغك مردانه باص

قیلدی مولی حضرت خان بایزید ماجدی   فاتحك شهزاده‌سی سلطان سلیمك والدی
«عدلی» مخلص انتخاب ایتمشدی طبع ناقدی   اقتدار طبعنك بسدر بو مطلع شــاهدی
ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی ســنکدر اپاغك مردانه باص

دیزکین آیله کل کل اولسون نعل اسبکه تنم   بر کلستان شــکلنی آلسون افندم کردنم
عاشقان کلسون طواف ایتسون سراپا کاشنم   اجتناب ایتمه فدا اولسون سکا جانم بنم
ای سوای اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر اپاغك مردانه باص

رخشکه بیندکجه سن ای دلبر عالیجنــاب   برق جولانه سوار اولمش صانورلر آفتاب
پایکی بوس ایتمین مشتاقك اولمز کامیــاب   عاشقانك جانی اسب نازکه اولمش رکاب
ای ســوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی ســنکدر اپاغك مردانه باص

اسبکه چینت بنی ای شهسوار بی مثال　　افتخارمدر کورنسون سینه‌ده نقش نعال
قابمه کلمز بنم احسلال ملال و غضب　　زانکی بماولسون وجودمقوی واکدیکن

ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر اپاغك مردانه باص

آت قوپار چیق آردن جولانه ایله ابتدار　　حسنی خلق عالمك کورسون حسد دارزار
براوزنکی اویله پازلات کیم جهان طولسون غبار　　خط قیل میدان حسن و بهجتی ای شهسوار

ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر اپاغك مردانه باص

داغ زخم آچ سینهٔ زارمده طولسون بر نشان　　امتیاز عشقمی کورسون کروه عاشقان
بندهٔ خاصك اولوب قیلسون (امیری) کسب شان　　مظهر فخر عظیم اولسون بو عبد ناتوان

ای سوار اسب ناز اولان رکاب جانه باص
حسن میدانی سنکدر اپاغك مردانه باص

حرف طا

کوزیاشم طورمز آقار بحر ای دل اولمش منقط　　جسمز زمانشدن جسمم وزره اولدی صنکه بط
ایلسون بو مبتلایی سالم سیل سخط　　مصحف حسنکده یازان مشك ایله ریحانی خط

ایلمش اعرابی سنبل دانهٔ فلفل نقط

بایزید خان ولی‌نك طبعیدر کنجینه پاش　　قطب بسطامی‌یه اولدی همطریق و ندماش
کار کاه حکمتده بو نطقیدر بر نو قماش　　عارضکده خط مشکینك نیچون قیلدك تراش

ایلمز چون کاتب قدرت بیاورسلك سهو خط

حلی مشکل بر معمادر بو دنیا کاشنی　　اولمه تمریضه قیام ایتمکله کمراه ودنی
مستند بر حکمته هر قدرت رب غنی　　آتش آهم یاقاردی شمعوش باشدن بنی

چشمهٔ چشمم نم کر اولمسه جیحون وشط

بر معمای حقیقیدر اوت بو ماسوا　　ممکن اولمه حلی نام عشق اولورمش رونما
چوقیدر حیران اولورسه بونده اصحاب ذکا　　چون طریق عشقده جنون بر مکدر ای دل ابتدا

کیمسه آخر بوله‌مز آکا نهایت یا وسط

بو معما حل اولنمز وقتی ایتمزسه حلول　　سنده عاجز قالدك اما اولمسون کوکلك ملول
اهل عرفان اول بو بیتك مدعاسن قیل قبول　　چون دهانك سر سینك ادرا کنه ایرمز عقول

وهم وحس عرنه خیال ایلرسه اولورعب غلط

نکهت عنبر قوقار اول زلف عطر آکین‌ده　　بوی جنت موج اورر اول کاکل مشکین‌ده
داستان اولدی بو حالت چین ایله ماچین‌ده　　مشك چین آلدی قوقو زلفکدن اماچین‌ده

اولدی بر ناوده زلفك كبی بر جعد خط

شهر ایچنده كیمسه ایچمزدی صاغ اعلی بی   آچدی شاعین نكاتك شهر مستعلی یی
ای (امیری) صبا ایچون كوكلم نبی حسرتی بی   چشمك ای دلبر سنك بغمه ایدادن «عدلی» یی
یاری اول بچارەنك عالمده مهر كدر نقط

حرف عین

ایتدم بر كون صدای اتفاتك استماع   قیلمدی حقمده بر دم نور لطفك التماع
سن بنا صاغ اول فدادر او غریكه مال و متاع   خنجر كیدن استمز قطعا دل و جان انقطاع
تیغك اوستنه كوكل جان ویردیكنه نه نزاع

اولیور كنجایش صبر و تحمل افتراق   عالم وصلتدده وار بشقه بر درد و مشاق
كورمسه دنیده بوله بر بلای ناطاقتی   همدم اولسه دشمن ایله كوكلم ایدر انفراق
مرحبا ایتسه رقیبه جانم ایدر الوداع

بر كلستان مطرادر او دیدار بشوش   رونمادر صبغت قدرتله انواع نقوش
اعتراض ایتمه او جانانی كورنجه پرده پوش   چون نقابن رفع ایده عشق اهلنه دوشر خروش
ذره‌لر ظاهر اولور كون نوری بولسه ارتفاق

كورمدك شایسته شان عشقه نقصان ویرمكی   التزام ایتدك جهانده تازه دستان ویرمكی
متحد صورتده ایجاد ایلدك شان ویرمكی   دلبری بولنده بن رسم ایلدم جان ویرمكی
عاشقه جور و جفا ایتمك سن ایتدك اختراع

بایزید خان ولیدر شاعر قدرت نمون   قوۀ قدسیه‌سی ایتمش مضامینی زبون
باقی نه‌دیر نور ولایتله او شاه ذوفنون   تا ابد تاریك قیلمز ظلمت دنیای دون
عشق نوری كیم صاله دل خانه‌سی ایچره شعاع

اولسه فرض ایت آفتاب عالم آرا والده‌ك   كاسه‌ده برج چرا كاه حمدانك مائده‌ك
نفع نامی موجب اولمزسه خطادر قاعده‌ك   مال قلبیدر همان جمیتندن فائده‌ك
تاج شاهیدن نه اولدی حاصلك غیر صداع

منفعت ویرمز سكا شان بدرله والده   یوق دوامی بیضهٔ عنقادن اولسه مائده
ایله ایسه ای (امیری) قاعده   روز محشرده ناله و زاركدن اولمز فائده
ایلمزسه‌ك بونده «عدلی» داد خواهی استماع

حرف غین

رونمادر روضه وجهكده مهر انصباغ   عزم باغه مذهب عاشقده یوق سنمز مساغ
افتراقك غیرتی روحم قومز جسمده مساغ   عارضك ججركده چون نكیم ایلیم كلكشت باغ
لاله‌نك باغ ... نده قویم داغنك اوستنه داغ

ستر ایدر روی جمالك نیچون زلف سیاهك متصل   رونقی ظلمتده آرتار شمع اولورسه مشتعل
لطف ایدوب اولمه نیازمدن حبیبم منفعل   ظلمت زلفكده یوزك نورین استر جان و دل
جمع اولور پروانه‌لر هر كیجه كیم یانسه چراغ

واقف اولدم حال دهر دیار و اغیاری بیچوب   دوشمه‌ یه كیدم پلاس عزلت فقری بیچوب
بخت ایله صالح ایلدم غوغای عالمدن كیچوب   [illegible] ساغر كه می ایچوب
جام جمدن تخت كیكاوسدن ایتدم فراغ

وصل جانانده اكرچه حل اولنمز بر لغز   فتح ایدر آنجق آنی امداد لطف دختر رز
سر دیداری بیلور سرمست اولان رند اعز   نی بصردر نور حسن یاری زاهد كورمز
بوی عشقی نجه ادراك ایده خشك اولان دماغ

بازید خان ولینك ایلمش فیض قدر   مشرب شاهانه‌سن دریای عرفان و هنر
باق نه دیر شاهنشه یكتای لاهوتی سیر   خار هجرانیله خوی آیله همانكیم طوتدیلر
كلشن كوین نكارك « عدلیا » بوم ایله زاغ

تیغ چورپاره آماج اولدی بو كردن دریغ   پاره‌لر آچدی سراپا جسممه روزن دریغ
[illegible] كهواره سوزن دریغ   [illegible] جسمم آكا پیراهن دریغ
تن اكر بودر آكا خاكستر كلخن دریغ

دینسه صید بلا لایق او شوخك [illegible]   [illegible] نك دام قضا انجمنه
باق نه ایشلر ایشلیور [illegible]   [illegible] زلفی دامنه
مرغ جاندن قیلدی اول صیاد بر ارزن دریغ

اشك چشمم كه غم دلدار ایله وافردر اول   رنك امل دلبر آسا دیده‌دن ظاهردر اول
سیر ایدك جانانی فن حیلده ماهردر اول   [illegible] حاضردر اول
لعل نابی ایلمز طالباره معدن دریغ

سویله یاره الویرر دل شام هجر كده اویور   كاد اول آواردی خوان وصالكاه طویور
بر بهانه‌یله اوقو بو بیتی احوالك طویور   شادی وصل اولمزایسه غصهٔ هجرك بویور
دور املكده كدایی ایلمه دردن دریغ

جسممه روح روان ایدی او شوخ عشوه‌كر   روحمز جسمك اولور احوالی معلوم بشر
كلدی هنكام وصیت اولدی حالم مختصر   او كوزی جلاد هجرنده اولورسم دوستلر
بو غریبك ماتمنده ایلك شیون دریغ

طوتكه شیر غالب اول زیرقادمده خصمی از   یا صبا سیر اول بلا مانع بتون دنیانی كز
ایتمه بونلرله قناعت ای دلارای اعز   حاصل حسنكده خالك منع قیلمه ، ایلمز
چون كریم اولان كدادن دانهٔ خرمن دریغ

بايزيد خان ولى اول درّ تاج معدلت كورمسون امداد پيغمبرله خوف آخرت
باق نه دير اول آفتاب آسمان معرفت كر بقاده اسـتر ايسن فتح باب مغفرت
«عدليـا» اهل فنـايه ايله مخزن دريغ

حرف فاء

زبدۀ قدرتدر اول وجه ملاحت اتصاف جمله خوبان ايتدى حسن بى نظيرك اعتراف
منقطع بو بحث روشنده جدال واختلاف دعوئ حسن ايليوب كون وجهى يوق كراوره لاف
چون يوزك آينه‌سى كبى دكل مرآتى صاف

اسمنه دنيا دينلمش كور زن مكاره‌يى حرمت ايلر خلق آكاهر كيمه ويرسه پاره‌يى
انجيـدرلر دائما بيكس اولان آواره‌يى ايت كبى بكارعسس طوتمق ديلر ميخواره‌يى
ياعيـاث المستغيثين نجنـنـا تمـا نخـف

خلق اولنمش نور قدرتدن وجود احسنك طعن ايدر خورشيد عالمتابه جام روزنك
اولديلر لاهوتيان مشتاقى وجه روشنك پرتو نورجمالك كورمكه اى مه سنك
كعبۀ كويك ملائك هر دم ايدرلر طواف

بايزيد خان ولى اولمشدى خاقان رفيع حضرت سلطان كونين اولسون اول شاهه شفيع
باق نه حكمت نشر ايدر اول صاحب نظم بديع هپ جهان اى مه لقا سن شاده اولمشدر مطيع
اشكر غمزه‌ك كيمكله صف طوتوب ايلر مصاف

كائناتى بى بدل خلق ايلمش ربّ صمد كورينور هر ذرّه‌يه باقدقجه فيض لا يعد
ياكمال حسنى كوركيم فتح اولنمز بر رصد سرورا سرّ دهانكده سنك حيران خرد
عاجز اولمش عقدۀ زلفكده عقل موشكاف

آه وفريادم كوروب طعن ايله اى دلربا صانعه كيم ديوانه وارى نابجا بر ماجرا
حسنى جانسوز ايلزدى اولسه حقدن رضا اى كوكل ساكه مسلّم صانعه بو درد وبلا
چشم پرخشمى نكارك كيمه‌يى قيلمز معاف

دست رأيكده دكل چونكه زمام خير وشر اى (اميرى) هر اموروك ايله توديع قدر
جامۀ صبر قناعتدر لباس معتبر خرقۀ صبرى كيوب ايلر قناعتدن كمر
كنج غمده «عدلى» چون بولمز نهايت اعتكاف

حرف قاف

بر سينه‌ده كه لطف نكارك اثرى يوق دنيـا المنده دهـا آندن بـترى يوق
حكم قدرك وار ايسه حسن نظارى يوق بر شـاعره يارك كه لب لعـل ترى يوق
شول طوطى‌يه بكزركه غـدايه شكرى يوق

چكدم نجه سيلك محنت اوشيرين سخندن بر شـكوه عيان اولمدى امّا دهنمدن

کویاکه خروج ایلدی روحم بدنمدن   ناوکلرین اول قاشی کمان آلدی تنمدن
اول طائره دوندمکه آنك بال و پری یوق

عشق آتشی اوغراندی بنی درد قضایه   دوش اولمدی بر کیمسه بو دهشتلی بلایه
تا چیقدی علو کنکرهٔ برج سمایه   خاکستر ایدوب ویردی تنم باد فنایه
کیمدرکه دیین آهمی اودینك شرری یوق

یاربی بحق سور طارق واحقاف   یاسین و دخان وقمر وکوثر و ایلاف
بو مجرمی قورتار مدد ای معطیٔ الطاف   واعظکه جحیمك ظلماتن ایدر اوصاف
فرقت شبیدر وار ایسه آنك سحری یوق

خان بایزید اول شاه فلکپایهٔ کشور   فتح ایتدی موره ملکن اوساطان موقر
فهم ایله (امیری) ندیر اول شاه سخنور   «عدلی» سرزلفکه ایاغك توزین استر
کیم سلطنتده دخی تاج و کمری یوق

حسننده آنك ذرهجه نقصان وخلل یوق   عشق کبی عاشقلره بر فیض ازل یوق
اویله لب ودندان ودهن اویله کوزل یوق   اول دلبر زیبا کبی مه چهره کوزل یوق
بو حسن دلارایه جهان ایچره بدل یوق

افغانی براق استمه بر کیمسهدن امداد   زیراکه قورولمش غم و محنتله بو بنیاد
مرد اول نقدر کلسه سکا محنت و بیداد   محنت اویدر دار جهان ایلمه فریاد
بو مدرسهٔ غمده کوکل بحث و جدل یوق

خان بایزید اول پادشه اکرم و احسن   ایتمش ایدی دنیایی عدالتله مزین
سیر ایت نه بیوردی اوشه اعدل و ایمن   وصلت دهیدر چونکه بودم خانهٔ دلدن
ای غم یوری کیتکلکه دخی سا که محل یوق

دردکله صفا عالمنه دالمدی کیمسه   قانون سرور وطربی چالمدی کیمسه
دنیاده فرح نغمهسنی آلمدی کیمسه   طرتدنا صالهلی سلسلهسن قالمدی کیمسه
کوکلنده آنك غصه و غم طول امل یوق

رحم ایلامشدر شو فلك کیمسهیه بر کون   ایستر باریشق ایستر ایسهك اول آکا کوسکون
ذوق ایت کدری طورما یترشو یله جهد ونکون   [illegible] زوکل می ایچمه زنك غم ایچون
دل آینهسن صاف ایدیجی غیری عمل یوق

هرکیمکه اولور ساغر لعلك ایله مدهوش   کویاکه ایدر مهر جهانتابی در آغوش
ایلر الم ومحنت دنیایی فراموش   ساقی لبکك آب حیاتی ایدن نوش
خضر اولدی ابد آخر آکا هرکز اجل یوق

اول شوخك (امیری) كورینور پرتو عدلی　　اما كوره‌مز كیمكه اوله چشمی رمدلی
هم عشوه‌لیدر غمزه پسندیده خردلی　　وصفنده آنك كرچه غزللر دیدی «عدلی»
اول دلبر رعنایی بیان اوزره غزل یوق

چكمز بزلر غیر ایله بیزار ولال اولمق　　قولدی برایشمیدر مسجون كنج مكر و آل اولمق
طبیعم الویرر مقرون جور وانفعال اولمق　　نیجه برین ضعیفه دردو غمده خسته حال اولمق
كوزك بیماری كبی هر زمانده بی مجال اولمق
یتشمزمی هوای خاطرم بی اعتدال اولمق　　زمین رنج ومحنتده لكد كوب نعال اولمق
كا مختصمیدر آماج درد بی مثال اولمق　　كهی طره‌ك كبی باشدن چیقوب شوریده حال اولمق
كهی زلفك كبی ایاغه دوشوب پایمال اولمق
كیم ایتدی چشمكه ناز وادا اركانی تعلیم　　كیم ایتدی خالكه مرتیخ خونریز قضا توسیم
بو آیین جنبشنده نكی بی دین ایلدی تعلیم　　بی كافر مسلمانلق بونده وارمیدر بوكیم
حرامی كوزلریكه قانمی ایچمك حلال اولمق
دكل لایق غنا اربابنك ذات وصفاتنه　　كه دقت ایتمیه حق اوزره تقسیم زكاتنه
بو سرك ای جفاجو ایرمیور عقلم نكاتنه　　تردد چكمیه اغیار املك التفاتنه
بكامی قلدی وصلك اتمه‌مك فكر محال اولمق
سكا لطف خدادر دائما مسرور بال اولمق　　بكا حقدن ویرلمش بویله هردم پرملال اولمق
سكا اولسون مبارك بدر تابان جمال اولمق　　بكا كاشدرر قاشك غمندن چون هلال اولمق
سكا لایقدر ای مه آفتاب بی زوال اولمق
جناب بایزید خان ولیدر خسرو اكمل　　شفیعی اولسون اول شاهك جناب احمد مرسل
قلوبه نور ایله شعر همایونی اورر صیقل　　هوای عشق دلدارك دماغك ایلمسه مختل
اساس سلطنتده طك دكلدر اختلال اولمق.
بحمدالله بتون اهل قناعتدر اب وجدك　　(امیری) سنده روی حرصه عشق ایت تجردك
بو بزم امتحاندر پرده بیرون اولمه بیل حدك　　بری «عدلی» خم زلفی كبی دال اولمسه قدك
ندر بو خلق آراسنده بودكلو قیل وقال اولمق

عاشقاره آز قسمت اولور مغتنم اولمق　　هم محرم اسرار بت غنچه فم اولمق
وندن دها آرتق نه اوله محرم اولمق　　صحبتده میسر اولور ایسه ندیم اولمق
دیوانه وآشفته ورسوا نه غم اولمق
اندوه والم نعمتی عشاقی ایدر طوق　　هر آهی اولور سینهٔ اعداسنه بر اوق
عشق اهله كیمسه بوكالی كوره‌مز چوق　　عاشق كه لبك یادینه می نوش ایده طاق یوق
كندو جم اولوب ساغر آكا جام جم اولمق

امعان ایله باقدقجه خفایای شئونه دور فلکه غور تواریخ بطونه
حیرتله وداع ایتمه‌دیم عقل وسکونه سر عسکر اولورسم نه عجب اهل جنونه
عالملره دیوانه لغیله علم اولمق

لیلا سکا بکزر صنم محسن اولورمی شیرین ، دهنك لذتنی ضامن اولورمی
سرباز ره عشقك اولان ساکن اولورمی غم دستنی کیم قطع ایدرم ممکن اولورمی
مجنون ایله فرهاد بکا همقدم اولمق

دنیایی طوتارسه نه عجب عشق ایله نامك زیرا بوکا برهان یتشور قامت لامك
عالمده (امیری) نیجه حاصل اوله کامك «عدلی» دهنی سرّینه ایرمکده مرامك
لازم کاور آولده وجودك عدم اولمق

حرف کاف

قابلمی عجب درکهنه وضع سر ایتمك اجزای وجودم اوراده خاك در ایتمك
عشاق میانده بنی نامور ایتمك اول دلبره ممکن اوله‌می بر نظر ایتمك
یوز اوزره آنك راه درندن کذر ایتمك

خان بایزید اول شاه همایون معنون باپمش کل آثار ایله دیوانی کلشن
کفتار ملوکانه‌سیدر باق نه مزیّن خرج ایلر ایم یوللرینه لعلی کوزمدن
کوینه آنك اولسه میسر سفر ایتمك

بیلم نجه آهندن ایمش آهنك ای دوست پولاد قضادنمی او پیراهنك ای دوست
برمعدن دیکردن ایمش جوشنك ای دوست آهیمك اوقی کچدی فلکدن سنك ای دوست
سنکین دلکه اولمدی ممکن اثر ایتمك

اولسه نه قدر وصلکه ایرمك متعسّر فهم ایلمز اصلا بو دل نامتبصر
رحم ایله یتر اولدی خلائق متأثر تا صبحه دکین ناله‌م ایله خلقه نجه بر
سوداسی ایله سنبلکك درد سر ایتمك

عبد اولسه بنه عاشقنه سدّ دَر ایلر اماکلیجك جور وجفایه نلر ایلر
یوق چاره بیلورکن بنه میل سپر ایلر جان آله دیو غمزه‌لری دل حذر ایلر
آحی ایده‌می اوغریدن ای دل حذر ایتمك

کفتاری اولور شیروشکر مردم شوخك هر جلوه‌سی دنیایی دکر مردم شوخك
می ایچمه‌سی اما که خطر مردم شوخك خشم ایله کوزك تیرچکر مردم شوخك
مست اولسه قچن عادتیدر شور وشر ایتمك

دل كورسه اويارى قالير اشواق ارەسندە   يوق بكزر (اميرى) آكا مشتاق ارەسندە
مثلن كوردم انفس و آفاق آرەسندە   «عدلى» كبى كر قصد ايده عشاق ارەسندە
كالدكجه مژدك تيرينه سينەم سپر ايتمك

داغ عشقك سينەيه ياقوت احساندر سنك   عكس حسنك خانهٔ فكرمده مهماندر سنك
عشقه هرانلك وقبرلك اى برى شاندر سنك   هر كيجه زلفك غمندن دل پريشاندر سنك
مهر رخساركله هر كون شاد وخنداندر سنك
پايمال غربتم خاك غم اولمش مسكنم   باد محنتله خزان ياپراغنه دونمش تنم
عشوەده شيرينه فقدر او سيمين كردنم   اى كوكل فرهاده نسبت ايلمه دردم بنم
كودچاك ايتديكه اول چاك ايتديكك جاندر سنك
طلعتك مرآتنه اى دلبرانك اكملى   دست فيض قدرت اورمش بى بدل بر صيقلى
مهر حسن و آنك اولمشدك خديو اجلى   كاتب قدرت برات حسنك املا ايدلى
قاشلرك طغراسى اول منشوره عنواندر سنك
شمع حسنك پرتوى بر آتش سيالدر   ابر خشمك لمعەسى بر شعلهٔ جوالدر
ابروانك خنجرى جان آلمغه مياالدر   غمزهٔ خونريز وخونخوارك اكر قتالدر
لعل ميكونك ولى سر چشمهٔ جاندر سنك
خال رخسارك خياليله چشم دخون ايمش   عاشقلرك اشك چشمى نيل ايله جيحون ايمش
قيمتك آندن سنك بيك مرتبه افزون ايمش   يوسف مصرى يه قيمت آغرى آلتون ايمش
خاكپايك جوهرى بيك جانه ارزاندر سنك
بوس وجبك كوكلم ايستر منفعل بيلمز آنى   سوديكم لطف ايله اوله منفعل بيلمز آنى
جرأت سرقت ايوبرشى دكل بيلمز آنى   كنج حسنك آلمق ايستر دزد دل بيلمز آنى
زلفكك اژدرلرى آكه نكهباندر سنك
شاه قدسى پايه سلطان بايزيد خان ولى   وجه پاكنده آنك تابان ايدى فيض جلى
ولدى بو مطلع ضميرندن (اميرى) مصحى   سن بو حسن ايله جهان ملكنه سلطان اولالى
«عدلى» قولك مملكت روم ايچره سلطاندر سنك

چيقمامشدر يوزه خط سيه داشكنك   بر كل باغ صفا سك كه هنوز يوق ديكننك
كورينور فيض خدا باغ جمالكده سنك   سنبلك سايه صالار اوستنه برك سمنك
دور ايدر دائرهٔ ورد ترى ياسمنك
نه فسون ايلدى بيلمم كه او چشم جادو   بكزددى خنجر خونريزه هلال ابرو
ديدەبان اولدى رخ آلنه خال هندو   چين زلفينه كاوربوى آلوراول اوغرى ديو

صالدیلر حبسه طوتوب قهرایله مسكن ختنك

جانمی یاقدی خراب ایلدی هجرك شرری   قالمدی جسم نزارمده عمارت اثری
كوكلمك اشته هنوز كلدی دم منتظری   چونكه ویرانه‌لری ایلر ایمش جای پری
سن پریك نوله كوكلم اولور ایسه وطنك

اولدی حسنكده عیان قدرت علّام قدیر   قدرتم یوق ایدەیم حق كمالك تصویر
بوقدر مجملاً انجق ایده‌بیلدم تحریر   صالدی پرتو یوزك افلاكه ایا بدر منیر
عكس خورشید وقمر اولدی او وجه حسنك

بایزید خان او خداوند معلا مشرب   آنده تكمیل ایدی علم وهنر وحلم وادب
باق نه نطق ایلر او سلطان همایون كوكب   كوش، شیرین سخنك ایشیدرا ّما نه‌عجب
كوزلرم دقت ایدوب كورمدی مركز دهنك

زلف وخالكده تمام اولدی سنك حیله وكید   طوتەلم اولسەده دل ثالث معروف وجنید
طورەمز طرّهٔ شبرنكی كورنجه بی قید   چین ایدوب حلقه‌لرین مرغ دلی اتمكه صید
كل تر اوزره صالار دامن اومشكین رسنك

ایلدی زخمی اوشوخك فرحی دلدن طرح   قالمدی بنده (امیری) هوس ثروت وصرح
كوتورسه بنی ملك عدم آبده بوجرح   حسرتدن دردوغم جان ودلی اتمكه شرح
قبرك اوزره دیل اوله « عدلی » بتن هرچمنك

غالبا بوس قدح مطلوبیدر جام دلك   اكسیك اولمز اوزمن سرایت صدای قلقلك
بشقه‌در هنكام وصلتده صفاسی غلغلك   كورسه بلبل ناله‌لر ایلر جمالی كلك
كوش اولوبدر كل ایشتا كه فغانی بلبلك

سیرایدك كلشنده اول مه روی مشكین كاكلی   تاب صهبادن اولنجه رنك رویی كلكلی
آتش غیرت كل ایتدی خانمان بلبلی   كل یوزك رنكی حیادن غرق آب ایتدی كلی
پیچ وتاب كاكلك تابن كیدردی سنبلك

مشكسا ایتدی دماغی سنبلك بویلری   عقلمی آلدی اوكل رخسارك استغنالری
صبرمی یغماله‌دی نركس كوزك ایمالری   بوینمی بوردی بنفشه خطكك سودالری
كوكلمی سودا ایله باشدن چیقاردی كاكلك

نار حسرت سینهٔ زارمده اولمش مشتعل   كورمه تعییبه سزا فریاد ایدرسم متصل
ای هزار اولمش بكا درد هزاران منتقل   مرغزارك مرغ زاری اوله‌لیدن جان ودل
ناله‌سن دیكدردی فریادم چمنده بلبلك

اولدى سلطان بايزيد خان ولى حكمتنما   هر سوزى بيك شاعرك سرمايه‌سى اولسه روا
نظمنى ياد ايت (اميرى) روحنه ايله دعا   اشك چشمكدن كلاب ايتسك يريدر «عدليا»
تاج شاعيدن باش آغريسى دكلى حاصلك

كوكل مفتون سكا اى دلبر شنك   سرمده دود سودا دلده وار ژنك
فدا اولدى يولكده نام ايله ننك   غم زلفكله جان آشفته دل تنك
كوزم ياشى دخى املكله همرنك

سنك عشقكله انسان آغلادقجه   ايرر فيضه ، بولور شان آغلادقجه
ويرر دردك صفا جان آغلادقجه   غمكدن آه ايدوب قان آغلادقجه
دوكوب كوكسم اوروروم باشمه سنك

جناب بايزيد خان ملك خسرو   سخنور در سخنداندر سخنكو
نظر قيل نثر ايدر ياقوت ولؤلو   دوشلدن سن پريدن بر دم آيرو
دلور دم كندم ايله ايدرم جنك

كوكلده يأس و حسرت ايلسون ير   حياتدن اوصاندم زهر غم وير
بكا يارم نه دير باق اى اجل اير   ديدم وصلك ميسر اولهمى دير
دلميسن يا سرخوش ياپدك بنك

فراقكله سنك اى شوخ احسن   بن ايتدم اختراع طرز شيون
بو واديده بن اولدم موجد فن   نكارا سنسزين عيش ايلسم بن
يوزمى ايلرم دف قامتم چنك

بكا وصف ايتمه آرتق باغ وراغى   صفا جويانه ويردم ذوق باغى
بالا كنجنده دل بولدى فراغى   جفا طاشيله صندى صبر اياغى
مجالم كيتدى اولدى طاقتم تنك

(اميرى) اوله دنياده حسدلى   عياندر خالقك هر ايشده عدلى
ايدر البته رهبر اهل فضلى   يوزك كوروب فغان ايتدكجه « عدلى »
ايدر كاشنده بلبل آكه آهنك

ايدرك غمزى ويرر [illegible]   قدرين اشكسته ايدر كردن صافك كورك
[illegible]   رخلرك شمعى ويرر نورينى شمس وقمرك
[illegible] ظلمتى كيدر سحرك

[illegible]   غنچهٔ حسنه قارشو كل جنت صوليجق
[illegible]   اول ملك مهر جمالينه مقابل اوليجق
اى كونش اولماسه‌مز ذره‌جه سنك اثرك

شعلهٔ درد ایله دلچاك اولورم ایشیده‌لی — عشقه پروانهٔ چالاك اولورم ایشیده‌لی
تارك جوهر ادراك اولورم ایشیده‌لی — دل و جاندن بولکه خاك اولورم ایشیده‌لی
کیمیا ایلر ایمش خاکه اولورسه نظرك

سکا عاشقمی دینور غمله یوزك صولمز ایسه — کاشن مطلبکی دست قضا یولمز ایسه
هرکیجه زهر ستمله قدحك طولمز ایسه — راه عشقه قدمك باصمه کوکل اولمز ایسه
ارقه‌که خرقهٔ غم ، باده قناعت کمرك

بایزید خان ولیدر شه فرخنده لقا — حامل سرّ کرامتدر او ظلّ مولی
ایتسم اول شاهه خطاباً یاقیشیر بویله ثنا — کورینه کوزلرینه کون کبی کوندزده سها
قنی اعمایه اوله کحل جلا خاك درك

عشقدر مایهٔ آرایش سرّ تکوین — عشقدر ناشر خاصیت حسن رنکین
اثر فیضی کور خونی ایدر مسك کزین — چین زلفی قوقوسین آلمه‌ڭ ای نافهٔ چین
مسك اولوب بولمز ایدی رغبتی خون جکرك

یاردر شعر مجسم یوزیکی یانه سور — عارف اول جوهر عرفانی آکا تحفه کتور
قصهٔ عشق و جفا صانعه (امیری) توکنور — «عدلی» شعر و غزلی ترك ایدوبن دفتری دور
چونکه شرح اولمز ایمش حشره دکین درد سرك

اهل عشقز بزه حسن کمال کرك — جوهر معدن کمال کرك
حسن یوسف آکا مثال کرك — بزه بر قامتی نهال کرك
بزه بر قاشلری هلال کرك

دلبر خرده سالی نیلیه‌لم — میوه ویرمز نهالی نیلیه‌لم
انتظار وصالی نیلیه‌لم — مه کبی کم جمالی نیلیه‌لم
بزه بر مهر بی زوال کرك

بایزید خان او سرور عادل — اوله فردوس و کوثره واصل
باق نه دیر اول شهنشه کامل — آل ایله دکمه دلبر آلمز دل
زلفی قاره بناغی آل کرك

بزه لازم جوان سیمین تن — اوله دیداری کون کبی روشن
کموش آینه اولمه‌لی کردن — طوطی کبی شکر فشان اولوبن
لب لعلینی خوشمقال کرك

اوله بر یاره قارشی سینه دوکون — حسنی سیر ایدنجه دره‌یه کون
اوله دیدارینه جهان دوشکون — لوح دلدن غباری محو ایچون

خط ريحانى بى مثال كرك

نظر ايت جورى هر دم ايتديكنه   چرخ ايله عهدى محكم ايتديكنه
بار اندوهى منضم ايتديكنه   عاشقك قامتن خم ايتديكنه
سر زلفينى آكه دال كرك

كنديكى اى (اميرى) ايلمه ظن   موشكاف دقايق هر فن
ايره مز هر خياله اهل سخن   بيلى وصفنده قيل يارار اولسن
«عدليا» انجه رك خيال كرك

نجه اول ماه تابانمده يوقدر سويايم كملك   بو عبد ناتوانه ايتمدى بر لحظه محرملك
دل و جانم ندر بيلمز هنوز دنياده خرملك   ميسر اولسه يارك بادهٔ لعليله همدملك
كوررلردى صفا بزمنده نجه اولديغن جملك

بونا كاملك سوزين كوش ايليوب قيل قوانى تسليم   كدردن قورتلش يوق اولسه حكمكده يدى اقليم
نه ديربق بايزيدخان كبى صاحب افسر وديهيم   بو زال دهر دونك شو قدر چكدم جفاسن كيم
جهانه داستان اولدى بنم حقمده رستملك

ملاحت صدر اعلاسنده عز و نازايله طوردك   نشان آلدك دل عشاقه تخت يانى قوردك
اوسيمين تحمارنه حمه خوبانك قولن بوردك   شو حسن اعلانك آغزينه سن مهر سكوت اوردك
سنك آغزكده ختم اولمش مكر عالمده خاتملك

نعال بر آفتاب معنويدر عشق عالمكير   ايدر هر ذره‌يى كردشنما هر حالى تنوير
بو تركيبات اشيايى يد عشق ايتمش تخمير   مريض عشق اولان شخصه اطبا ايده مز تدبير
ليكدن اولور اولورسه بنم درديمه امسالك

(اميرى) اولمق استرسن ايكى دنياده مسندلى   صدقيله الدن براقمه دائما انصاف ايله عدلى
پسند ايلر وظلمى هر كيم اولسه عالى مقصدلى   بقى فكر ايدر اولسن نه مالكندهٔ اى «عدلى»
جهانه پادشاه اولمق حقيقت اولدى بر دملك

رنك كل دريوزهٔ رخسار آلكدر سنك   سرو موزون پايمال نونهالكدر سنك
عاشقه جانبخش ايدن فيض مقالكدر سنك   آرزوى جان ودل جانا وصالكدر سنك
كوريتن هر لحظه‌ده كوزده خيالكدر سنك

قديمى بسدر كمان ابروانك بوكديكى   خانهٔ عمرى يتر شمشير جورك سوكديكى
عشقك اوينا حالى ملاله جوكديكى   كوزلر خنجر چكوب هر لحظه قانلر دوكديكى
فتنهٔ آخر زمانسك مكر خالكدر سنك

عاشقك ايتسه نوله چاك كريبان بدن   برق اوررحسن جهانتابكده فيض ذوالمنن
اولدى شوقكله نصل سيرايله غربت در وطن   روزوشب دورايليوب پريوزنى پرنورايدن
آى ايله كون پرتوى عكس جمالكدر سنك

اوقارك سوراخ سوراخ ايلدى جان وتنم   اولدى پيدا خانهٔ دلده هزاران روزنم
سوديكم كاشانهٔ زنبوره دوندى كردنم   تير آهم هر نفس افلاكه اير كورن بنم
قاشلرك ياين قوروب عرض هلالكدر سنك

كل ديشلر خديكه كوهر ديشلر حسنكه   اى بت زيبا مه انور ديشلر حسنكه
آفتاب عالم ديكر ديشلر حسنكه   دوستم ايزين سورر بكزدر ديشلر حسنكه
ايزيكه يوزين سورر كون پايمالكدر سنك

خسرو فرخنده سلطان بايزيد خان كريم   ايلدى همتله اكمال دونماى جسيم
دكلم نظمنده نه دير اول پادشاه مستقيم   بدراولوب كون يوزينه قارشو ايكن لاف اورمه كيم
آيده اى مه بر كيجه حسنه كمالكدر سنك

رسمنى لازم (اميرى) جانه منقوش ايلك   سيرايدوب يارى كركدر دائما جوش ايلك
بو وسيله‌يله غم دهرى فراموش ايلك   اولمه بدرك بيان «عدلى» دراغوش ايلك
هر كيجه تا صبحه‌دك فكر محالكدر سنك

لطافت بدن انورك كهردن يك   دهان وچشم ورخ وجبهه يكدكردن يك
جهانه كلدى سن شوخ ناموردن يك   عرق بلورسه رحكده كلاب تردن يك
حلاوتى لبكك شهد ايله شكردن يك

ايا نكاه وعذار ودهان شيرينتر   ايا جبين وبنا كوش وغبغب دلبر
ايا لب ومژه وكردن صفا پرور   سزك ايچون ديديلر عاشقينى قتل ايلر
دخى نه اوله جهان ايچره بو خبردن يك

نه وقته‌دك قدح شوقه زهر غصه طوله   نه وقته‌دك بو فقيرك ستمله بكزى صوله
نه وار ترحم ايدوب كاسك اى اكا بوله   [illegible]
كه كوش جانه ايرشمايه بو دردن يك

جناب بايزيد اول خسرو كزيده مزاج   معانى بحرينه غواصدر وصاحب تاج
نظر قيل ايتمه‌ده در دُر وكوهر استخراج   كوزك مريضنه امل لبكله ايله علاج
كه خسته اولنه اولمايه كاشكردن يك

(اميرى) خانهٔ دلداره عزم ايل ايتسن   رجاى وصلت ايله اشك چشمى سيل ايتسن
نياز نامهٔ عشقه بو نظمى ذيل ايتسن   نولايدى «عدلى»يه بر ذره دكلو ميل ايتسن

چو روشن اولدی یوزك شمس ایله قمردن یك

دلبرك غمزه‌سی خنجر كبی سفاك كرك   كورن اول غمزهٔ خونریزی املاك كرك
جن فدا ایتمك ایچون چابك و چالاك كرك   عاشقك عشق یولنده كوزی نمناك كرك
دامن عشقده یاپیشان یاقه‌سی چاك كرك

كلشن عالمی آلام و كدرله كزرم   نی سوق ایتدی بهارمده خزانه قدرم
دوندی خاشاك غمه جسم نحافت اثرم   یانسه‌لر عشق ووفا اهلی بن اول یانرم
لاجرم آتشه اول خس وخاشاك كرك

كیرمین قلزم بی قعره لاله ایرمز   چكمین محنت خاری كل آله ایرمز
آتمیان خشیت وپروایی جاله ایرمز   خوف اغیار ایله عشق اهلی وصاله ایرمز
وارمغه عشق ایلنه عاشق بی باك كرك

بایزید خان‌كه اودر دادكر مستحسن   عزم ایدوب آلدی مدللی آطه‌سن شاه حسن
یازدی بومفردی سرایت نه‌بلیغ واحسن   آفتاب رخ دلدار طلوعن دیله‌ین
آهنك یری فلك كندوسنك خاك كرك

پاره‌لنه كوزیكه قارشی هزاران كهسار   سنی مست ایلیه حیلولت نور دیدار
بنه ترك ایته تمنایی اولنجه بیدار   طور عشق ایچره تجلی دیلسك موسی‌وار
مشربك آب روان كبی روان پاك كرك

اولدی خالقك كیمی خیر وكیمی شر مقصدلی   خالقك اشته بودر حكمت قهر وعدلی
اولمز هركس (امیری) سعدا مندلی   دكه ادراك نه‌بیلسون غم عشق «عدلی»
سر عشق اكلامغه خیلیجه ادراك كرك

مجنون كاشنه‌رای یاره واردك   مكر درد وغمك نظاره واردك
علاج عشق استشاره واردك   كوكل اول رخساری كلناره واردك
صانورسك كل اوموب كلزاره واردك

كوكل نزدنده اهل مزلتدی   جفا شمشیرینی صكره بیلدی
بكا امدادی اعدادن دیلندی   صبا صان كاشنه خاشاك ایلندی
یرك بكه كه كوی یاره واردك

جناب بایزید خان شاه احسن   بازار اشعار شهوار و مزین
دیدی بو نظمی اول شاه معنون   لی وصنكده شهد آقار دلكدن
مكر اول اهل شكر باره واردك

نظر بند بتان عشوه کرسك   خط و خاله اسیر در بدرسك
نیچون مجنون کبی حیران کیدرسك   بوی مسکین هوای زلف ایدرسك
مکر مسك آلمغه عطاره واردك

کوزت هر دم (امیری) حقّ وعدلی   کمال دیکره اولمه حسدلی
چالش تقلیده دأب اهل فضلی   دیشی یانده یاشك آکمه «عدلی»
ادب صاقله در شهواره واردك

نه غنجه‌سك بنی دلچاك انتظار ایتدك   بو کلستان فناده حزین وزار ایتدك
مثال بلبل شیدا اسیر خار ایتدك   قرار وصبرم آلوب بنی بی قرار ایتدك
صاچك هواسی ایله عقلی تار ومار

کوکل ! لباس الدر جهانده کیدیکمز   کیدوب بیان ایدەلم اول نکاره چکدیکمز
ثنا ایله دیەلم ای یکانه سودیکمز   فراقك ایچره غمك زهری ایدی ییدیکمز
اجل شرابنی صونمقله خوشکوار ایتدك

جناب بازید اول شاه عالی همتدر   دهانی منبع کوثر نثار حکمتدر
اوقو بو نظمنی کیم زبدهٔ لطافتدر   جزالریکی زیاد ایلدکه منتدر
بو ناتوانی بو لطف ایله زیر بار ایتدك

المدن ای دُرِ یکتا فرار ایلیەلی   بو غوطه خوار یم عشق زار ایلیەلی
خروش جور وجفا آشکار ایلیەلی   کناره کیبون سن کنار ایلیەلی
کوزم یاشینی بم بحر بی کنار ایتدك

نصل ستمار ایدرلر بکا هزار هزار   اوخال وعارض وابرو ، او غمزهٔ سحّار
حسابه قاتمیەلم هایدی بونلری ای یار   حساب اولنمیه یازلسه تا که روز شمار
صاچك کرهاری کیم دلده بی شمار ایتدك

کرشمه ویردی لطافت رخك طراوتنه   تبسم ایلدی خدمت لبك حلاوتنه
قول اولدی ناز و ادا قامتك ظرافتنه   بو حسن ایله که شه اولدك کوکل ولایتنه
غمك دیارینه بن قولی شهریار ایتدك

کوکل که آدی هادر او مرغ اهلی‌نك   مدار رغبتیدر تا هرات و دهلی‌نك
(امیری) طوتدی طریقن جنید وشبلی‌نك   مرادی خاك رهاولمق ایدی چو عدلی‌نك
مرادی ویروب آنی [illegible] ایتدك

دم کرمده کاور حزنی خاکسارلرك   صفا ایله بیانور دردی دلفکارلرك
زما یأسده چقمز سسی زارلرك   یوزیکی کورنجك آرتار انینی زارلرك

اولور بهار اوليجق ناله‌سى هزارلرك

گوزلرك هوسى دست شوقه باغ قودى ‌‌ ‌ يازق كه مرده‌يه بكزه‌تدى كرچه صاغ قودى
نه ذوق وراحت خاطر نه برفراغ قودى ‌ ‌ دليه لاله كبى دشت غمده داغ قودى

طراوت رخى و خالى كلعذارلرك

نكاهك اورسه دل زاره كونده يوز بيك اوق ‌ ‌ نساطزهر ايله ايتسن بوخسته عاشقى طوق
جفا رسومنى چشمك نه رتبه ايلسه چوق ‌ ‌ يوزك كبى كه آ كا عذر خواه اوله غم يوق

طوتم كه خار بلادر بو خار خارلرك

هوا كه كاشنه فراش روح سافيدر ‌ ‌ جهان عشقه كلنجه بونك خلافيدر
مكر عناصرى اول عالمك منافيدر ‌ ‌ هواى عشق بودشت غم ايچره كافيدر

قرارنى يله ويرمسه كه بى قرارلرك

جناب بايزيد اول پادشاه جم افسر ‌ ‌ اودر سخنده نظامى، وغاده اسكندر
(اميرى) اولدى اوشاهك كلامى درّ وكهر ‌ ‌ وصال اميدى ايله «عدليا» برابر ايدر

يوزى و زلفى غمى ليل ايله نهارلرك

اى مهر وفا كورميه بر ديده زوالك ‌ ‌ يوق عالم امكانده سنك برده مثالك
بر خارقدر شعشعهٔ فيض كمالك ‌ ‌ بن خاكه كه تجلى ايده كر نور جمالك

هر ذرهٔ خاكم طلب ايليه وصالك

سير ايله او وجه حسنى خلق آره‌سنده ‌ ‌ نور ايتدى عيان ربّ غنى خلق آره‌سنده
جان ويردى بوكون خصم دنى خلق آره‌سنده ‌ ‌ انكشت نما قيلدى بنى خلق آره‌سنده

غمزنده نزار اولديغم اول قاشى هلالك

اول شه نقدر ايلسه اظهار تجبر ‌ ‌ بيك شوق وفرحله ايدرم عرض تشكر
يتدم هله سير ايت نه فلاكتله تشهر ‌ ‌ بر برك خزانديده مثالنده قياودر

بكزيى قودى مرفى اول تازه نهالك

خان بايزيدك روحنه مولى ايده رحمت ‌ ‌ بودن مبين اوغرينه ايتدى نجه خدمت
كه نظم ايلمده ايلر ايدى عرض مهارت ‌ ‌ عشاقه نصيب اولدى چون خلوت وصحبت

زاهد سكا نه غم وار ايمش دفع ملالك

فرهادك (اميرى) او كلك كوشنه كتمز ‌ ‌ سوداى هزار دل فرقتزده بتمز
بيك حسرت ايله آه وفغان ايتسن ايشتمز ‌ ‌ دلبرده وفا اوليجق فائده ايتمز

«عدلى» سبب وصل دكل مال ومنالك

حرف لام

[illegible] ‌ ‌ [illegible] صفا جاى استوار دكل
[illegible] دكل ‌ ‌ ولورنى شاد كوكل كيم غم ايچره زار دكل

ایدرمی وصله هوس اولکه دلفکار دکل

ندر عناصر طبعمده اشبو استعداد بو بر ظهور تجلیدر ایتمه استبعاد
عیاندر ای لبی شیرین نه آتشین فریاد نغانه صالدی ایسه کوهی نالهٔ فرهاد
فغانه صالشم آفاقی کوهسار دکل

عجیب غم چکرم عارضان مراقبه‌ده بیلمم اولدی بلا وصلتك تفرقه‌سنده
تغیّر ایتدی جهان حسنك اشتیاقنده باشیمه کونمی طوغارکیم یوزك فراقنده
قره صاچك کبی عالم کوزیمه طار دکل

طورورسه اول بت شیرین مقال وعده‌سنه زمان دولت بوس جمال وعده‌سنه
ایررسه عاشق شوریده حال وعده‌سنه اکر درست اوله لعلی وصال وعده‌سنه
صنوبره کامه‌دن مجنونه ازکسر دکل

جناب بارید اول پادشاه عالی تبار ایدر خلاصهٔ سرّ حقیقتی اظهار
نه سویلیور نظر ایت شاه معرفت آثار نه‌دکلو چوغیسه عشق اهلی اولدیلر بیزار
شو مردن که غرض آنکه وصل یار دکل

(امیری) هرکسی امّید بیقرار ایتدی امید ایله کیشی ترك دیار ودار ایتدی
کیمن حزین وکیمن شاد ونامدار ایتدی وصال امیدی ایله هجری اختیار ایتدی
نه چاره ایلیه « عدلی » که بختی یار دکل

سنبل باغ ارم زلفك کبی زیبا دکل آنده اولمز بولطافت بویله کل پیدا دکل
جنت اولسه مسکنی جای فرح افزا دکل کلشن کویك کوکی مرغینه‌کیم مأوا دکل
آنك ایچون بلبل دل لالدر کویا دکل

قاف فستقك اهلیدر اول نکته‌یدر دوستم طالب شین شناعت ظلمتیدر دوستم
عین کوثر صانمه عینك فرقتیدر دوستم را قاشکله دال زلفك حسرتیدر دوستم
زاهدك قدّینی لام ایدن غم فردا دکل

می تجلّی ایتدی وجه اکلده ساقینك فتنه پیدا اولدی چشم الکانده ساقینك
آکلادم تکلیف جام آلوده ساقینك کاسهٔ خونین چشممدر الده ساقینك
دور ایدر مجلس ایچنده ساغر صهبا دکل

درعقب عاشق اولور کیمکه سنك حسنك کورر شاشیر مجنون مثالی مست وسرکردان یورر
سنبل زلفك غمدن باشنی سودا بورر لاله داخی داغدار خدّ کلکونکدرر
کوزلرك بیزری انجق نرکس شهلا دکل

بايزيد خان وليدر پادشاه يكتاور سجده ايلر صفوت وجدانه شمس وقمر
اى اميرى باق نه دير سلطان عليين مقر «عدلى» داخى اولشه خوبانه جاندن قول كچر
ايشيكنده بنده اولان خسرو ودارا دكل

باغ حسنك عاشق زاره نمايان ايله كل كلبۀ احزانمى رشك كلستان ايله كل
سنبل خوشبوى زلفك عنبر افشان ايله كل باغ دلده قامتك سرو خرامان ايله كل
بلبل جانى يوزك شوقيله نالان ايله كل

بك بكندم كلستان كاشانك سيرينى صنع كونا كونى، ازهار وانس وطيرينى
ايلدم ترجيح هر شيئه اوپارك خيرينى اى صبا عينمه آلم خاك پايى غيرينى
آنى كوزمچون كرك كحل صفاهان ايله كل

سير سنبلزاره عزم ايتمم اوكلر خارسز نيلرم ذوق وصفاى كلشنى ديدارسز
عاشقه زندان اولور صحن كلستان يارسز باغبانا! غنچه و كلدن رخ دلدارسز
حظ اولورمى وار آنى داغ ايله پيكان ايله كل

مهر عشقك ايلسه بر قلبى مركز دوستم خلعت غمله اولور دائم مجهز دوستم
درد ايله فخر ايلر اول مرد معزز دوستم عاشقك دامن كريبان فكرين ايتمز دوستم
سينه سن چاك ايليوب چاكن كريبان ايله كل

سير حسنك عاشق مشتاقدن منع ايله كلستان قدرت خلاقدن منع ايله
اهل عشقى ذوق استغراقدن منع ايله درد وغم مرسومنى عشاقدن منع ايله
قوللريكه پادشاهم لطف و احسان ايله كل

بايزيد خان وليدر پادشاه مستقل سايۀ عدلنده اولمشدى خلائق مستظل
باق نه نطق ايلر اوسلطان حقايق مشتمل لعل نابك شربتيله اى طبيب جان ودل
عاشق دلخستەنك دردينه درمان ايله كل

مرحمت ايله (اميرى) نك دل خونياشنه غبطه بخشا قيل بتون اقراننه، همداشنه
[illegible]شقان رشك ايلسون اقبال كوهر پاشنه پادشاهم لطف ايدوب «عدلى» قولكك باشنه
خاك پايك تاج ايدوب رومه سلطان ايله كل

كلرخان اولمسه بو باغ جهاندر سافل سيوب ايچمكله شو دنيايى كچيرمك مشكل
خرمن وصلت جانان ايلەدر راحت دل عاشقه خوشۀ زلفك اكر اولمز مايل
مزرع طول املدن نه اوليسر حاصل

[illegible] [illegible]
جوشه كلدى انم دون كيجه الله عليم دردينك فكرى ايله شولقدر آغلادم كيم

بحره دوندی کوزمك یاشی کورنمز ساحل

گل لاهوته وارر سلسلهٔ غنجه لبی   زلفنك سنبل فردوس ایله بردر نسبی
او جوان اولسه نوله باغ جهان منتخبی   سرو ایله قدّ خرامانی بر اولدیغی کبی
کورینور موی میانیله صاچی قیل نقل

بایزید خان والیدر او شه اکبر کیم   کیم اولور عدل ومروتده آکا همسر کیم
اوقو نظمن بوقدرعالی سوزی سویلر کیم   اهل دل عاشق هشیار آکا دیرلر کیم
جام عشقکله سنك مست اوله ولا یعقل

بو (امیری) بولکه‌ایتدی فدا جان وتنی   جان دکل طاغ چکه‌من یوقسه بویار محنی
وارسه کوستربکا دنیاده بودردی چکنی   جانته ظلم وستم ایلیوب سودی سنی
« عدلی » ایچون دیمسونلر دخی شاه عادل

صبور اول سینه‌دن دفع کدر قیل   رقیبك قیل وقالندن کذر قیل
الکده حسن تدبیری سپر قیل   کوکل اول چشمی ساحردن حذر قیل
نه مکر ایله کوکل آلور نظر قیل

شه جم پایه سلطان بایزید خان   اودر برج کرمده مهر رخشان
نه دیر سیر ایله اول خاقان ذیشان   کاورسه سینه‌یه شمشیری مهمان
کوکل پرکاله‌سینی ما حضر قیل

فدا ایله او یار نازنینه   الکده اولسه فرضا بیك خزینه
تردد ایتمه ای طبع کمینه   نثار ایچون خیالی آیاغینه
کوزك درجینی پر درّ وکهر قیل

یتش یار انیسه عشق ایچنده   او جانان نفیسه عشق ایچنده
صاقین ایتمه دسیسه عشق ایچنده   اکر صبرك یوغیسه عشق ایچنده
روان کوینه دلدارك سفر قیل

کوکل مستغرق فیض قدرسك   دکالك بشقه شی چونکه بشرسك
سعادت معدننده بر کهرسك   اکر صاحب نظر اولمق دیلرسك
ایاغی طوپراغن نور بصر قیل

ای سر چشمه‌در ذوق نفیسه   حلاوت بخش ایدر شخص انیسه
نه خوشدر باق بو کفتار سلیسه   لب لعلنی مبتسم امر دیر ایسه
آلهی دیان آغزنده شکر قیل

اولورسك شمدی سن داد وستدلی   قزاندك ای (امیری) نقد عدلی
او شوخك چاكری اولدك سندلی   باند ایله بوبی وصفینی « عدلی »

دها نشده سوزیكی مختصر قیل

بولدی رحمتی نخروحمه مرهم كوكل   كورمدی دارجهانك ذوقنی بر دم كوكل
آلمدی بوی صفای كلشن عالم كوكل   اولمدی عالم ایچنده بر نفس خرّم كوكل

اولمدی بر لحظه بی غم اولنه همدم كوكل

هركسك انجام كفتار غمندن غم یدم   ذوق آرارکن عالك هر آدمندن غم یدم
نعمت الوان شخص خرّمندن غم یدم   هركیجه كوكل غمن دیدم غمندن غم یدم

غالبا بوقدر جهان ایچنده بربی غم كوكل

شاه یكتا بایزید خان عدالت احتوا   تجربه یله اولدی احوال جهانه آشنا
عزّو شوكتله بیوردی داور فرّخ القا   خاك آدم غمله تخمیر اولنوبدر غالبا

بی غم اولان اولمیه جنس بنی آدم كوكل

دردغمدن دنیا و سلطان خلاص اولمش دكل   بای ومفلس جاهل وفاضل خلاص اولمش دكل
سوزبودر بر كیمسه و آخر صن خلاص اولمش دكل   غصهٔ دوراندن بردل خلاص اولمش دكل

سن دكاسك مبتلای غم همان ابسم كوكل

یانه یوزسورمك اولسه یدی میسّر بن قوله   محنت دنیایی آلمزدم سراپا بر پوله
ساغر مطلاب می شوق ایله البته طوله   شاهدشادی جمالن عرض ایده بركون اوله

بویله قالمز غم یعه حال جهان هردم كوكل

قوت ممورته انسانك جلوسی   نخب ایت اذ كیانك صاحب ناموسی
نرددر فكر ایت جهانك سام وكیكاوسی   قو رعیت غصه سینی مملكت قیغوسنی

عاقل ایسه‌ك حالك آكوب ایله كل ماتم كوكل

اولدی بو دنیا (امیری) برعجایب انجمن   حال دنیادر برادرله عداوت ایتدیرن
بربرندن والد و اولادی تفریق ایلین   سلطنت غوغاسیدر «عدلی» سنی دلتنك ایدن

خرقه پوش اولانده واردر وار ایسه خرم كوكل

سودیكم لطف ایت علاج سینهٔ صدپاره قیل   اوزیر تسكین جوش دیدهٔ فواره قیل
طفل بیمار دلی ازادهٔ كهواره قیل   ای طبیبم درد مندم دردیمه بر چاره قیل

شهر و كوی ایچره صبا كبی یتر آواره قیل

حسرتكله صبحه دك چشمم صایار ای ماهرو   ثابت وسیارهٔ افلاكی هر شب سوبسو
حیفكیم ای بیوفا چیقدك خلاف آرزو   ثابت اولدم راه عشقكده بكا رحم ایت دیو

دیمه‌دم کیم کوزلرینك یاشنی سیزه قیل

حایهٔ عبدیتی تزیین ایدر نور وفا — سوق ایدر سجن هلاکه آدمی زرق وریا
اولمیان صدق اهلی اولمز مزدمقبول خدا — توبه نفع ایتمز ریا ایله اولنجه زاهدا
عشقی اخلاص ایله جرمك محوینه کفاره قیل

بایزید خان ولی اول شاه کیخسرو سپاه — علم اشعاری بر کون ایلینجه تختگاه
عزّ و دولتله بیوردی اول شه شوکتپناه — حادثه دفعینی قیلمز مدرسه‌یله خانقاه
عارف ایسن التجانی کوشهٔ خماره قیل

وصلتی کنج مطلسم زلف وچشمی فتنه‌بار — فتحی مشکل بردفینه شکلنی آلمش اویار
باشقه چاره یوق (امیری) خون اشك ایت آشکار — «عدلی» اول سرو روانی ایتمك استرسن کنار
نسبتی اشك ، چشمکك روان انهاره قیل

حسرتکله اشك و آهه ابتلا اکسیك دکل — عالم اندیشه‌ده آب وهوا اکسیك دکل
اروباد و درد و غمله ماجرا اکسیك دکل — دام زلفکله باشه هردم بلا اکسیك دکل
خشم چشمکله داه هردم جفا اکسیك دکل

نور حسنك ماهرویانه صالا چکدی بتون — برنظر قیل سودیکم بك شادمانم بن بوکون
صدق ایله آمینخوان اولقده‌در آی ایله کون — سرورا سرو بلندك سرفراز اولمق ایچون
جان ودلدن روز وشب وردِ دعا اکسیك دکل

زمرهٔ اهل وفادر کائناتك اکملی — حسن خلق اربابیدر خلق جهانك افضلی
ای حبیب نازنین، ای آفتاب منجلی — سن وفا وخلق ایله عالمده مشهور اوله‌لی
ماهرولرده سکا مدح وثنا اکسیك دکل

بولکه جان ویرمه‌ین بر عاشق صادقیدر — ماعه‌وجبك بکزه‌دن نیك وبدی فرقیدر
هیچ بر کیمسه بو دنیده سکا دعمیدر — حسن ایله [illegible]
مجلسکده دمبدم بر بدلقا اکسیك دکل

شاخ غمده بی زبان بر عندلیبم هجر ایله — آه کیم چکدم نار صوزمه حبیبم هجر ایله
عاقبت انسیّت ایتدم ای طبیبم هجر ایله — وصل ایله عیش ایتمش کرچه رقیبم، هجر ایله
حمدلله بزده‌ده ذوق وصفا اکسیك دکل

چونکه سن آچدك نقابك یوزدن ای رشك قمر — پرتوکدن انجمی افلاکك او [illegible]
کوردیلر ماهیت انواری اهل نظر — نیجه کیم کون، یوزیکه اولدی مقابل دیده‌لر
شمع حسنکدن منك کوندن ضیا اکسیك دکل

بايزيد خانك كلامى ايتدى طبعم ناتوان   وقتيدر امداده همت ايليك اى قدسيان
بن نه بر [illegible] (اميرى) [illegible] شاه [illegible]   اولدر رسد غم سنى ياردنه غم چون هرزمان
[illegible] كبى كدا «عدلى» آكا اكسيك دكل

حسن وقدك سيرايدن برعاشق درداشتمال   هر دم ايلر بويله بر فكر عديم الاحتمال
صانكه طوبا اوزره قونمش ماه ومهر بى مثال   كون يوزك اوستنده اى مه را قاشك اولمش هلال
كيم كوروبدر آفتاب ايله هلاله اتصال

حسنكى كورسه كوكل سيرايت نه عالى قدراولور   هر سواد دورهٔ غم چشممه بر بدر اولور
كورمسه بر كون يوزك نور [illegible] اولور   كيمكه اقشام [illegible] كورسه كيجه سى قدراولور
كيم يوزك كورسه سحر ذى طالع فرخنده فال

اشك غمله ساغر آميدى سرشار ايلرم   نام پاكك زبور تسبيح اذكار ايلرم
نيلرم بيلمم نه حال حيرت اظهار ايلرم   هر كيجه حالم پريشان صبحه دك زار ايلرم
ايلدى سوداى زلفكدر بنى آشفته حال

اى سنى قد ايلمم سندن نيچون قطع اميد   ممكن اولماز ميوهٔ لطفكدن اولمق مستفيد
نخل مطلب مرتفع بازوى قدرت نارسيد   سن بكا رحم ايلك عالمده بر امر بعيد
بن سنك وصلك تمناسى عجب امر محال

بايزيد خان وليدر پادشاه روزكار   پادشاهانه سخندر هر كلام شهريار
اى (اميرى) بو نه [illegible]   سيم وزردن دام ايدوب اول وحشى يى ايله شكار
«عدليا» صيد اولديغى بوقدر غزاله بر غزال

انتقامكاه حقيقتدر بو دنيا بويله بيل   غدر ايدن غداره واردر بر مجازات عديل
كيمسه نك بر كيمسه ده حقى قومزرب جليل   ياقديغنه شمعك ايچين نار عشق ايله فتيل
اشك چشمى حالنه اولمشدرر روشن دليل

اولدى جسم نازكك پروردهٔ ناز ونعيم   بيل بو الطاف خدانك قدرين اى شوخ بسيم
باق نه خاصيت قومشدر سنده خلاق كريم   ياد املك قوت جاندر هجر ايچنده يتيمه كيم
دوزخ اهلنه روان بخش اولسه آب سلسبيل

بو جهانك [illegible] آخرين كورك   كيمسه كيدى عينى كورمز بو اطوارين كورك
[illegible] كورك   [illegible] كيدوك خاوتده اسرارين كورك
عاشق ايچر ديو تخفيف ايدرمش اول ثقيل

[illegible] خان وليدر نكته دان نامدار   عالم معنايه ايتدكجه كذر اول شهريار
بويله كوهرلر ايدردى كائناته يادكار   آغلامزسه كوزلرم كوينه بول ويرمز نكار

اولدی روشن بوكه هرکز جنته كيرمز بخيل

فيض لطف كبريا بر ذاتك اولسه محرمی … عقل وعرفان وذكادر مستشار وهمدمی
آدمك برده تواضعدر (اميری) لازمی … مال وملك وسلطنتله قدر بولمز آدمی
« عدليا » عزت كركسه ايشيكنده اول ذليل

يا نعيان عشقه زر خالص عالم دكل اول … چكميان بركوزنك دردينی آدم دكل اول
اولميان عاشق سودازده خرم دكل اول … دل وجان چكسه غمن سن صنمك غم دكل اول
كرنم اولمايه كوزم هجر ايله نمنم دكل اول

قطرهٔ اشكمی بارانه نجه بكزه‌ده‌يم … موجهٔ سيل فراوانه نجه بكزه‌ده‌يم
جوشش لجهٔ طوفانه نجه بكزه‌ده‌يم … كوزمك ياشنی عمانه نجه بكزه‌ده‌يم
كه كنارنده بونك ذره قدر نم دكل اول

هر زمان ياره بوپند كهر آثاری ديرم … صاقين الدن قومه رسم ادب وعاری ديرم
مجلس قربه قبول ايله اغياری ديرم … نه‌كدرر ديو اكركيمسه صوره ياری ديرم
دو جهان ايچره بنم وارم اودر نم دكل اول

بايزيد خان وليدر او شه دانشور … نور عرفانه دلداده اولور شمس وقمر
باق لطافتده بو كفتاری دكلی كوثر … [illegible] ناز ايله كورنلر ديديلر
يا ملكدر يا پری زاده‌در آدم دكل اول

ايلسم هر نه‌يه عطف نكاه امعان … آرارم حسن جهانتابكی ای شاه زمان
قومادی عقل وذكا بنده بودرد هجران … كوكلی كوردی كوزم دلنی صاندی ديدی جان
قامتی سرو كلی يوقدرر ابسم دكل اول

التفات ايتمه رقيبه مدد ای يار اديب … [illegible] كيمردن اولمز فائده انسانه نصيب
باق نصل خائن بدعهد ايمش اول نجس عجيب … صيدايدم نجه‌بندی باكه سن آهوی رقيب
كرچه آو ايتی درر كلب معلم دكل اول

اولمه مغرور صاقين زيورو سيم وزرينه … يوق بقا چونكه بو ميخانهٔ دنيا اربنه
ای (اميری) می محنت قونيلور ساغرينه … «عدلی» مير اولاليدن درد وبلا كشورينه
قالمدی غصه وغم ملك مسلم دكل اول

ای كوكل طوت دائما دامن وصل [illegible] … اقتباس فيضی سرايت ماه نودن عبرت آل
بدر اولوب اولسه عجبمی واصل نوركمال … قشاريكه بر قدمی بنده‌در بكزر هلال
كيم دوتا ايتمشدرر قدين مرور ماه وسال

وصف حسنك يازدى خامهم رقعه و تعليق و نسخ   اولدى اوصاف جوانان خط آور جمله مسخ
حجّت دعواسى، چوقمى دلبرانك اولسه فسخ   نه تعلّق لبلرك ياقوت خطّن قياسه نسخ
بو محققدركه ريحان اولدى خطّكدن مثال

بايزيد خان وليدر شهريار مؤتمن   خامه‌سى اولمشدر استاد مزاياى سخن
منجليدر باق نصل نظمنده فيض ذوالمنن   بر زواللى آفتاب وماه ايسه بركج دهن
نيجه قيلسونلر سنكله دعوىٔ حسن وجمال

دون كيجه ايتمشدى كردونى مه نوشعله‌ور   ابروانك رسمنه بكزردى اى يكتا كهر
كوردى تشبيهن مساعد خامهٔ شاوى اثر   قاشلركه نسبت ايتدمسه هلالى اى قمر
ايلدم باريك فكرو باغلادم نازك خيال

عشقمى كتم ايتمكه ايتدكجه سعى بى شمار   اى (اميرى) اولدى احوالم اوياره آشكار
هيچ برشى وارميدر كيم اوليه معلوم يار   معدلياه احوالكه واقف دكل صانمه نكار
هرغزل كيم يازدم اولدى يارمه بندن عرض حال

—o:o:o—

ايتدى مرغان خوشنوا غلغل   ايلسون جام مى دخى قلقل
اولدى ازهار ايله چمن كلكل   آقچه‌لر صاچدى ينه كلشنه كل
ايتمسه صاچ بولمه سن نوله سنبل

بايزيد خانه احترامندن   بقيشير جامى كيجه نامندن
فيض آقار اول شهك كلامندن   مست اولوب ينه غنجه جامندن
صالدى آوازه عالمه بلبل

صبر وسامانى جمله ويردى بيله   زلفى مقراض ناز ايله كسيله
يوقى بر كيمسه اشك چشمى سيله   باشه چقمق اولوردى زلفى ايله
كر حراميلق ايتمسه كاكل

ايلدك صحبتى بجالسده   قوندى جام اوزره ورد و نركسده
كلدى اول نازنين مونسده   كرم اولور اولدى خيلى مجلسده
لب دلداره مزه يلدن مل

بيل (اميرى) بوناكس چرخى   حسب فاخر ملبس چرخى
استمه نوب انفس چرخى   «عدليا» آكمه اطلس چرخى
دود آهك بيته سكا قره چول

——————

چشمكه مشتاق نركس حسنكه كلزار قول   زلفكه افتاده شبّو قدكه اشجار قول
عارضن خاكه كلفنحه بخار قول   بناريكه بندده قافلى يوزيكه كلزار قول

سنبلیکه بوینی باغلو نافهٔ تاتار قول

بلبل گویا اولور دمبسته گفتار ایلسن — غنچه چاك جامه ایلر عرض رخسار ایلسن
سنبلی حسرت خم ایلر زلفك اظهار ایلسن — گل گلاب اولور حیادن سیر گلزار ایلسن
نازایله صالنسن اولور سرو خوش رفتار قول

رنك خدك حمرت یاقوت وش پاینده‌در — هم زمرد ، خطکه نسبت سزای خنده‌در
گردنکدن گوهر عالمها شرمنده‌در — لبلریکه لعل قولاغی دلیك بر بنده‌در
دیشلرك نظمنه اولور لؤلؤ شهوار قول

بایزید خان ولی ایتمش همای زهدی صید — مشرب شاهانه‌سنده‌منده‌در مکر و کید
وردایدر نظم گزینن روح ذوالنون وجنید — کاکلك بندنده اولدیلر اولو الالباب قید
گوزلرك سحرینه اولدیلر اولو الابصار قول

رحمی چوق انصافی چوق کان مروتدر او ماه — چشم فیضی آثاری دائم لطف ایله ایلر نگاه
بیل آنك قدرین (امیری) ایلیوب شکر آله — آز بولنور بوجهانده آکه منك کبی شاه
«عدلی» کبی ساکلکن بولنور بسیار قول

حرف میم

بن نصل ذاتك کبی بر دلربایی سومزم — صورت آیینهٔ قدرتنی سومزم
سویلز بر کیمسه فیض کبریایی سومزم — عاشق اولورمی دیین سن مهلقایی سومزم
امت اولورمی دیین کیم مصطفایی سومزم

معدن حکمتده چیقمش عالم آرا بر گهر — یا بلاغت آسماننده طلوع ایتمش قمر
یا دیمش بو نظمی سلطان بایزید داور — زاهدی گور کیم گوزلر سومکی انکار ایدر
آثم اولمزمی دیین نور خدایی سومزم

سودیکم یلدزقدر چوقدر سنك راغبلرك — جمله‌سی اولمشدر آما خاسر وخائبلرك
آه رخصت ورسه بر گون نزدیکه حاجبلرك — جان ویررلر آیاغك طوپراغنه طالبلرك
نیجه مفلس اوله دیه کیمیایی سومزم

وجهنی تشبیه مهر لمعه پیرا ایلرم — گاه اولور تمثیل ماه عالم آرا ایلرم
گونده بر صورتده اوصافن تماشا ایلرم — یاره دیدم وصلکی حقدن تمنا ایلرم
دیدی دلبر ناز ایدوب بن بودعایی سومزم

عقلك آلماق استسه اول غمزهٔ عنقا شکار — پیشگاهنده (امیری) ایله فریاد وزار
موجب عبرت یتر بو مقطع حکمت نثار — «عدلی»نك فریادین ایشتمش ایشیکنده نگار
خشم ایله دیمش سورك بن اول گدایی سومزم

همت عشق ایله برنو اثر ایجاد ایده‌یم   کدری ذوق ایله براشدیروب آبادایده‌یم
عالم محنتی بر باغ صفاداد ایده‌یم   دل محزونی غمك فكری ایله شادایده‌یم
ستم و درد و بلایه آنی معتاد ایده‌یم

بایزید خان ولی‌یه یاقیشیر دینسه ملك   كاسه تبریكه سزا طبعنی جبریل فلك
بیورر دولت ایله اول شه عاوی مسلك   شاد اولور دردك ایله جانمی شاد ایلیجك
نیجه بر عافیت ایچره آنی ناشاد ایده‌یم

راضی‌یم چشم وخرامك نكه وطورندن   هیچ شاكی دكلم جور علی الفورندن
آلمشم درس كمالی فلكك دورندن   خانهٔ دل كه خراب اولدی كوزك جورندن
غمزه‌ك اوقلاری ایله بن آنی آباد ایده‌یم

مرغ بی‌لانه كبی ترك دیار ایلیه‌یم   نرده بر كل وار ایسه آنده قرار ایلیه‌یم
روضهٔ جنت اعلایه كذار ایلیه‌یم   واره‌یم كوینه جانمی نثار ایلیه‌یم
كلستان ایچره كوكلی مرغنی آزاد ایده‌یم

اولمق ایسترسن اكر اهل هنر مقصدلی   طورمه تقلیده چالش زمرهٔ فضل وعدلی
اوله‌سن تاكه (امیری) عرفا مسندلی   قدیمی ایكی بوكوب آه ایده‌یم بن «عدلی»
نوله دلدار یولنده هله بر آد ایده‌یم

عاشقان سیر ایلسون ایجاد آیین ایلدم   بندخی شو نو ظهور آیینی تحسین ایلدم
بد نظردن حفظ ایچون تدبیر رنكین ایلدم   قوللریمی داغ هجرانیله تزیین ایلدم
بوینكه بو هیكلی آصماغه زرین ایلدم

بایزید خان ولیدر افتخار عام و خاص   اهل حاله منجلی نظمنده انواع خواص
[illegible] سلطان حكمت اختصاص   طعن [illegible] كوب كوكلكه اولمادم خلاص
ملجأ ومأوامی بن كرچه كه سنكین ایلدم

[illegible] ذوق [illegible]   دادی قچمش شوق وذوقك رنكی اوچمش كاشنك
شام [illegible] صبح روشنك   [illegible] اوجندن [illegible] چكدیكمی ایشیده نك
هر نه دكلو شاد ایسه كوكلینی غمكین ایلدم

واقف اولدم حكمته ادراك معنا ایلدم   ذوق دنیا غم ایمش حل معما ایلدم
مسلكم ازلق خلاف اهل دنیا ایلدم   عشق یرندن غم ارشادین تمنا ایلدم
هردعا كیم قیلدی اول بن داخی آمین ایلدم

هر مقال اولماز مساوی بویله‌در سر خدا   كاه رنكین كاه مكدردر كلام اذكیا
هر [illegible] (امیری) [illegible] حسن وبها   زلفی وصفنده معقددر كلامك «عدلیا»

ايلدی وصفنده گورسن نجه شيرين ايلدم

نربه باقسم عشق آثاری عيانمدر بنم   ششجهاتمده زمين و آسمانمدر بنم
جنت وجوی يار فيض جاودانمدر بنم   وصل جانان هر نفس مقصود جانمدر بنم
دلده مهری حسنك راز نهانمدر بنم

گوكلمی مرغ همای جوركه قيلدم قفس   قالمدی حفظ غمكدن بشقه بنده بر هوس
بوعجبدر كيم اولور ذوقم كدردن مقتبس   اولمسه دلده غمك تن زنده اولمز برنفس
دوستم بيلدم غمك جان وجهانمدر بنم

ايلدم جانم كبی پروردهٔ ناز ونعيم   يارمی بندن آيردی عاقبت دهر ذميم
حالمی بو بيكسك ارتق صورار دنياده كيم   نجه ياشلر دوكه‌سون چشم روان آوردنجه كيم
ترك ايدوب كيدن بنی روح روانمدر بنم

روزكار حسنه سنسك حيدر صاحبقران   ذوالفقار كدر سنك اول غمزهٔ آتش فشان
الامان ای آفت صاحبقرانم الامان   دست جوركله بوكوب سن قدم ايتدكجه كمان
يتر آهمله فلك هر دم نشانمدر بنم

گوكلمی آتشاره صانمه او ماهمدر ياقان   نار هجرانه بنی كندی كناهمدر ياقان
دامن افلاكی سوز صبحگاهمدر ياقان   روزوشب مهرومهك شمعينی آهمدر ياقان
گورينان چرخ فلك دود ودخانمدر بنم

بازيد خاندر شه معمورهٔ ملك سخن   اولدی دريای دل گوهر فشانی موجزن
ساحل عرفانه آتدی بويله بر درّ عدن   قصهٔ غصه‌م يازوب شرح ايتمدم ياربندن
سويلنن دياررده شمدی داستانمدر بنم

طوتدی حسنك شهرتی كشمير و بلخ و دهلی بی   چوقدر عشقك اسير ايتمه جنيد و شبلی بی
كيم آرار آرتق (اميری) كبی بر مختلی بی   جورايله هر گون ديبك كيزلوندورسنده علی بی
حق بياور بر كز ديمز بوينكه قانمدر بنم

صفای بی بدل وصل ياريمی ديه‌لم   بلای دمبدم انتظاريمی ديه‌لم
غم خزانيمی ذوق بهاريمی ديه‌لم   فراق و حسرت روی نگاريمی ديه‌لم
جفا وجور وغم روزكاريمی ديه‌لم

او ياره قارشو رسوم ادب عيان ايده‌لم   واروب جبينمزی فرش آستان ايده‌لم
رضای ياكنی بوبولده درميان ايده‌لم   بلا ومحنت بی حدّيمی بيان ايده‌لم
يا بو غم و ستم بی شماريمی ديه‌لم

جناب بايزيد اول پادشاه فيض آثار زمين حكمتنه آماده قيلدى بر كلزار
سزا چمنده اوقورسه بو نظمى عاشق زار صفاى درد رخى شوقى ايله بلبل وار
بو هر كون ايتديكمز آه وزاريمى ديه‌لم
او نو خرام ادا ايلدكده عزم چمن او ماجرالرى ثبت صحايف ايتسم بن
اولور هزار ورق داستان درد ومحن هنوز وصلى كلينه ايرشمه‌دن چكلن
فراق الندن ايرن زخم خاريمى ديه‌لم
نه رتبه اولسه بر آدم كزيده مقصدلى (اميرى) ايلمسه اجرا مروّت وعدلى
نار چكر بنه غمدن او عالى مسندلى اكرچه فرقت دلداره صبرايدر «عدلى»
بو نعمتنه بز آنك اختياريمى ديه‌لم

صانمه كنندم باشقه عاشقلرله سيران ايلرم درد عشقى بن نصل سينه‌مده پنهان ايلرم
امتياز رتبهٔ شوقم نمايان ايلرم اول مهك هر كيجه كيم كوينده افغان ايلرم
ايتلرينه درد سر ويرمكله نالان ايلرم
غم يمم ديرسه اطبّا درديكه ترياك يوق كاسه لقمان عالمه ميل دل چالاك يوق
سنده عشاق تداوى ايتمكه امساك يوق خسته‌در دل كيركك زخمندن امّا باك يوق
چون لبك تريا كنى دردينه درمان ايلرم
بايزيد خان وليدر شهريار كامران هر كلام پا كيدر داغ درون شاعران
باقى نه دير اول پادشاه اكبر شاهنشه جهان يعنى دوكندكجه كوزمدن قان اولور هردم روان
ايلرك يادينه چشمم بحر ايله كان ايلرم
اى جمال با كمالى نو بهار بى خزان كلستان حسن وآنه دائم اول رونق فشان
اوستكه توز قونمه‌يه قائل دكلدر عاشقان تن غبارى دامنكه ايرمسون ديو روان
كوزلرم ياشن آنك اوستنه دولاب ايلرم
باشلدى عشقك جهانى باشمه تنك ايتمكه ناز واستغنالرى صد كونه نيرنك ايتمكه
بوله بر تدبيره مجبور اولدم آهنك ايتمكه كلشن وصلك خزان هجر ايله جنك ايتمكه
غنچه‌لرله شاخ كلدن تير وپيكان ايلرم

نيچون ايتدك اوجفا كارى تماشاى كوزم خاله ايتمك ايچونمى بنى رسواى كوزم
ايده‌مم درد دلمدن كيمه شكواى كوزم ناتوان ايتدى بنى يار سمنساى كوزم
نه كوزلدر بو مربّع نظر ايت آى كوزم كوردلى اول چشمك قاشلرينى ياى كوزم
قيلدى جور اوقلرينه سينه‌سپر واى كوزم ديمه‌دمى سكا بن باقمه آكا هاى كوزم
كوزم اى واى كوزم واى كوزم اى واى كوزم

آلدی آرامی الدن بنه بر عشوه فروش — می حسرتله بنی ایلدی مست ومدهوش
یالکنز بن دکلم جام المله بیهوش — اولمیان وارمی بودنیاده حزین وغمپوش
او شبك ایله بو کنثار ذور بازی کوش — بر معمر دلـ ...ـنی کوزلرنه بواولی دوش
کوزلرم بلمی آقوب بحراولوب ایدی جوش — سیل اشکم دوقدوب کوزلرمی ایدی پوش
کوزم ایوای کوزم وای‌کوزم ایوای کوزم

شاد ایدردی بنی جولان خیول سپهك — اولمه‌دن آتولی دل مسکنی درد سپهك
شمدی کوسترمدی کون هجری اوجادو نکهك — اولیور بزده عیان نکته‌سی وجه شبهك
اوقو بو نظم همایونی اول پادشهك — توتیا اولیه‌لی کوزلرینه کرد رهك
کورمدی ایکی کوزم پرتونی مهر ومهك — ای کوزم بونجه بلا درد ایله نیدی کنهك
کوزم ایوای کوزم وای‌کوزم ایوای کوزم

یاشمیدر بوقسه کوزمدن پردباران دوکاور — بوقسه قانشکان آلیر آتش سوزان دوکاور
ای بت مهپچه ظن ایله آسان دوکاور — جکرم پاره‌لنیر جوهر وجدان دوکاور
نطق شاهنه باق کوهر رخشان دوکاور — بشاره‌سی ... ایله‌وب ای جان دوکاور
دُرّ و یاقوت چقر لعل ایله مرجان دوکاور — غمزه‌لر زخمی ایله کوزلریمه قان دوکاور
کوزم ایوای کوزم وای‌کوزم ایوای کوزم

بنی زار ایتدی هجوم غم جانکاه نیدم — ایتمدی لطفنه مظهر او شهنشاه نیدم
یالکنز قلدی کوکل بولمدی همراه نیدم — اولمدم کیتدی بنه واصل دلخواه نیدم
دیر بو تربیع ایله سلطان دل آکاه نیدم — دائما جور قیلور بن قولنه شاه نیدم
شب هجرنده طلوع ایتمز اول ماه نیدم — کوزلرم کورمزایسه کون یوزنی آه نیدم
کوزم ایوای کوزم وای‌کوزم ایوای کوزم

رقبا داخل اولور مجلس دلداره دریغ — بنی بر کره قبول ایتمز او کازاره دریغ
صحت امیدی عبثدر دل بیچاره دریغ — ایشلیور سینه‌ده بك تهلکه‌لی یاره دریغ
نظر ایت شعرینه دیر شاه کهر پاره دریغ — الم ایرمز نیده‌یم حسرت ایله یاره دریغ
دل‌دوشوب زلفی خیله‌یورر آواره دریغ — کوزلرم دردینه اولمز بیلورم چاره دریغ
کوزم ایوای کوزم وای‌کوزم ایوای کوزم

بایزید خان ولی پادشه نکته نشان — ایدییور درد ایله شکوای نکاه جانان
ای (امیری) آره‌مه کندیکه آرتق درمان — سکا عبرت بتشیر اشته بوحال بحران
باق نه دیر نظم بلیغنده او سلطان جهان — بری تازهٔ مهر و صنم تازه جوان
ایده‌لی کون یوزنی پرتو زلفنده نهان — معدلی بك کوزلرینه اولدی قرا کو دوجهان
کوزم ایوای کوزم وای‌کوزم ایوای کوزم

عالم عشقك مقاماتنکه سیران ایلرم   عقل و فکرم آنده سرکردان و حیران ایلرم
بی‌نشان اولدقجه کسب عزت و شان ایلرم   بن بنی یار ایشیکنده کاه دربان ایلرم
بو خیال ایله کبی کندیمی سلطان ایلرم

کلدن ارتقدر وجود نازکك نرمینلکی   بو عجبدر جانه کار ایلر دلك سنکینلکی
شهد ایله شکرده یوقدر لبارك شیرینلکی   بر مفرحله کشاد اولمز کوکل غمکینلکی
بادهٔ لعلك خیالاتنده حیران ایلرم

کاه اشك دیدهٔ خونپاشمی باران ایدوب   آه و فریادمله کاهی هر کسی کریان ایدوب
حاصلی جاب نکاه یار ایچون افغان ایدوب   کل یوزی قارشوسنده دل بلبلن نالان ایدوب
کلشن کویینی جانه باغ رضوان ایلرم

کرچه لاقید جهان بر بی نوای الجزم   صابر درد فراقم مائل دخت رزم
ای جفا جو باق نصل اسرار عشقه مرکزم   غمزه‌ك اوقلاری ایررسه کیمسه‌یه بیلدرمزم
بنکه سینه‌مده جفا تیغنی پنهان ایلرم

بایزید خان و ایدر خسرو معجز دهن   فاتح حیدر وغایه اولدی مخدوم حسن
کربلایی یاد ایدنجه دیر شه محرق سخن   کللر آچوب داغلردن غنچه‌لر پیکاندن
سینه‌می بن «عدلیا» تازه کلستان ایلرم

-•›››○‹‹‹•-

اولمدم عالمك احوالنه آکاه نیدم   آلدی اطرافمی جیش غم جانکاه نیدم
طاتلی جانم دخی ویردی بکا اکراه نیدم   روز و شب حسرت ایله چکدی کونم آه نیدم
بکا قسمت غمکی ایلمش الله نیدم

قول کبی کندیمی غم تاجرینه صاتدیغمه   سر راهنده طوروب یازه نظر آتدیغمه
کوزیمك یاشی ایله یوللری ایصلاتدیغمه   شکر ایدردم ایشیکن یاصدانوبن یاتدیغمه
دزکیهندن سورر اوش بن قولنی شاه نیدم

بایزید خان ولی اولمش ایکن صاحب تیغ   یادکار ایلدی اخلافنه دیوان بلیغ
ایدییور هر سخنی باق نه حقیقت تبلیغ   شب هجر ایله قالوب وادیٔ حسرتده دریغ
در جانانه کیدر بولمدم راه نیدم

وفا سمتنه اول ماه رجوع ایلدی   کوزلرم آه بنم قطع دموع ایلمدی
[illegible] ایلدی   طالعم شمسی بنم هیچ طلوع ایلمدی
شب یلدای غمه طوغمدی بر ماه نیدم

رشك مرآت مرصع بياورم كردنكى   جوهر صفوتى چاك ايلدى پيراهنكى
استه‌م خار ايله آزرده اوله كلشنكى   قورقارم ديو ايكن سعى ايدرم دامنكى
كسيلوب دست رقيب اوندى كوتاه نيدم
صورمدى حالنى بو خستهٔ دمبسته دلك   سنك پيدزيى آلام ايله اشكسته دلك
بر قصورى يوغيكن لطفكه شايسته دلك   اوزادوب ظلم النى جور ايله بن خسته دلك
طوتدى محكم يقه‌سن قويمدى هركاه نيدم
باق نه‌لر چكدى (اميرى) سكا بيل باغليه‌رق   صبر ايدوب نار غم عشقه يورك طاغليه‌رق
اشك تر خون جكر سيل كبى چاغليه‌رق   «عدلى» كوكسن دوكوب درد ايله دير آغليه‌رق
سندن آرزو دوشه‌لى آه نيدم واه نيدم

خلق بيزار ايلدى فرياد و واويلالرم   اى جفا جو سن يريدن تميور شكوالرم
حاكم عشقك يانكده دكله‌نور دعوالرم   صاچلرك بندينه دوشوب آرته‌لى سودالرم
شهر ايچى يردر جمالك شوقنه غوغالرم
قطرهٔ مى ساغر مينايه لؤلؤ بخشدر   ژاله‌لر كلزار شوق افزايه لؤلؤ بخشدر
جويلر كهسار ايله صحرايه لؤلؤ بخشدر   ابر نيسان كرچه كيم دنيايه لؤلؤ بخشدر
عالمه لؤلؤ نثار ايلر بنم دريالرم
بايزيد خان ولى اول پادشاه كامكار   فضل واهليت ايله اولمشدى الحق نامدار
يوق نه‌دير شاهنشه ملك رقاب روزكار   دير ايمش دلبر يوزم كلزارينه قارشو هزار
كلشن كوينده وار بيك بلبل كويه
عشقدن بند اولدى زنجيره ديكرلر شوقدن   روز وشب تمكده ده انلر ديكرلر شوقدن
دير ايمش اول مهلقاى نار پرور شوقدن   كيجه‌دن كوندوزدن فرق ايتمزلر شوقدن
بند زلفنده كرفتار اوله‌لى شيدالرم
تنك ونامى ويردى دل سيل خرابه شويله كيم   اوغرادم تادوستلر دنده عتابه شويله كيم
رخنه‌لر صالدم حكركاه شبه شويله كيم   ... بنينه دوندم شرابه شويله كيم
ميكده‌يله دير اولوبدر ملجأ و مأوالرم
بر اثر كلمز حصوله اولمسه عشق جلى   عشقدر تزيين ايدن ... كتاب ازلى
حاصلى هر شيئى عشق ايلر (اميرى) منجلى   بو محققدر خط دلدار وصفن ايده‌لى
دفتر عالم طولوبدر «عدليا» انشالرم

خاطرم آلايش عالمله اكلنمز بنم   فقره كوكلم ميل ايدر نخوتله بكلنمز بنم
خسته قلبمدن افقت هيچ بكلنمز بنم   تير آهم ايريشور افلاكه اكلنمز بنم

اشك چشمم سیل اولور هر لحظه دکانمز بنم

بلبل خوش[illegible] سنسن بو مثال ای کبریا   دکرده سنسن ایدزاول حسنی مفرون فنا
بو عدلدر ضبط اولنمز یوقسه هیچ بردلربا   داده غمزه‌ك زخمی تا حشر اولنجه دلبرا
تنده هر قیل دل اولوب سویلرسه سویلنمز بنم

کوکلمه ویرمز کشایش ساقی ویاران ومی   عقدهٔ قلبی کشاد ایلر عجب بیلسم نه شی
باقی نه‌لر کورمکده‌یم عشقکاهی کاچهره‌شی   دمبدم درد دلم سویلر اکرچه چنك ونی
آه کیم سوز درونم هیچ دکانمز بنم

آفرین اول چشمه کیم راه خداده یاش دوکر   آفرین اول قلبه کیم ایلر مناهیدن حذر
حیفکیم بن قالمشم پابستهٔ دام صور   نیجه کیم زنجیر زلفك بندینی دایم چکر
[illegible] وده نه کوکلم هیچ اوصلانمز بنم

کوسترسن عاشقه دنیاده شول دوزخی   سودیکم شفقتده مسکسن مشفقده سخی
جان نصل چکسون بودهشتلی بلای برزخی   حسرت سرو قدکله اولمدی برکون دخی
یاشم ایله بریوزی هر لحظه صولنمز بنم

ماه رخشان شاه ذیشان بایزید خان ولی   هم ولیدر هم سلاطین جهانك اعدلی
باقی نه‌دیر اول فضل وعرفانك جهان مجملی   دلربالر صید اولور دیرلر رقیب ایله ولی
چون پریدر دلبرم ایت ایله آولنمز بنم

ناله‌حسرتله اولدمکه (امیری) جوش ایدر   کلستان عالمك بلبللرین خاموش ایدر
حسنی‌بندن بنه هر لحظه برقعپوش ایدر   اول صنم کاب رقیبك اوردوکنی کوش ایدر
ورکه فریاد وفغانم «عدلی» آکلنمز بنم

پرتو حسنکه محتاج سنك جمله امم   نته کیم شمسك اولور نوری جهانه الزم
اولدك اول کونده‌که سن پرده برانداز عدم   کون یوزك نوری ایله اولدی منور عالم
ای قمر روشن اولورسه نوله چشم آدم

کوستریر عالمه خاصیت فیض احدی   نفقهٔ کاسه اوطبیبك لب حکمت رصدی
زده بقراط کاوب کورسه عطای صمدی   یوق عجب مرده‌لره ایرسه حیات ابدی
سوزه باشلادی مکر نار ایله اول عیسی دم

[illegible] نزار جنانمز بویك   کم بها ایلدی مشك ارمی بر مویك
طالب نور جمالم بکا کوستر رویك   قبله حق صفا کعبه اولالدن کویك
[illegible] و حرمده زمزم

نور وجهك ایله اولدقجه منور زلفك   تار زرینه دونر ای مه روشن زلفك
ایلدی تا حرم کردنی مسکن زلفك   ای پری شان پریشان اولالیدن زلفك

اولمدی عالم ایچنده دخی قلب بی غم

بایزید خان ولی اوسه نوله بن همتا   عاشق زار ثنادر او شه یکتا
هپ حقیقتله (امیری) اولیور نطق آرا   «عدلیا» ایاغی طوپراغنه جان ایله فدا
پای بوسی او شهك چون اله کیرمز هردم

کونمی وار کعبهٔ هجرکده مجاور دکلم   شبمی وار دار فراقکده مسافر دکلم
دمی وار عشقنك ایله حائر و دائر دکلم   یوزك آینی کوروب بن که ناظر دکلم
نظر ایتمکده سنك غیریکه قادر دکلم

خسته اولدقده نه دولتدر وه بنم آه   آلیه جانی عزرائیل او جانانم آه
خلق عالم بو سبیله اله دستانم آه   کوزلرك تیغ جکر قصدی بوکیم جانم آه
ایوده که بن صنما دائمه که حاضر دکلم

اولدی وقتا که عرقریز اورخ آتشزن   آتشك اوستنی آب ایلدی کویا مسکن
رشك ایدر چشم جوانبختنکه جادوی کهن   نرکسك سحری ایله‌دار جهان طولدی فتن
وار دخی شوخ جهان دیده‌که ساحر دکلم

ایلم کیمسه‌یی اجرای غرضله تعییب   حق تصدیق ایدر اخلاصله بوعبد غریب
وار امیدم کنهم عفو ایده غفار مجیب   می و محبوب سو‌ب جان و یریرم کرچه رقیب
عهله بن سنجلین مفسد و کافر دکلم

بایزید خان ولی پادشه حکمت پاش   اولدی جبریله معانی فلکنده سرداش
اشته اشعاری اوقو ایله پند و شباش   کرچه یغمورکبی یاغدردی غمك باشمه طاش
حق بیلور کیجمدی دم بن آکا شاکر دکلم

بوسهٔ حسنکی ای آفت اوجوز آولامیشم   کالهٔ وصلتکی قت قت اوجوز اولامیشم
ای همای قفس عصمت اوجوز اولامیشم   غمکه جان ویروب غایت اوجوز اولامیشم
صاتوب آلمقده دیمم بن دخی تاجر دکلم

اوله دلخسته‌یی ایلدك ای عشق حبیب   بولمدی چارهٔ صحت آکا ال چکدی طبیب
فیض باقیدر (امیری) بکا بو سرّ عجیب   «عدلی»یه دردوغمك اولدی ای یار نصیب
خـ اولوب قبره کیردم ترك ایده آخر دکلم

***

بیلم نصل ثنای جمالك اده قیلا   طور کیم ... قیلا
مافوق اقتداره قدر اعتلا قیلا   طور بولك که ... قیلا
مداح لبکده سوزلرمی ... قیلا

ارباب سحرو شعبده‌یی لرزه ناك ایچون   فرعون محنت والمی زهره چاك ایچون
تأثیر فیض معجزهٔ حسن پاك ایچون   عشقك كرامتنده رقیبی هلاك ایچون
زلفك عصای موسی كبی اژدها قیلم

خان بایزیده وبردی خدا عالی فطرتی   كلزار نظمی نشر ایدییور بوی حكمتی
باق نطق بی نظیرینه درك ایت حقیقتی   جان ویرمك ایسه عشق ایشنك كرنهایتی
عشق اهلی انتهاسنی بن ابتدا قیلم

هر كیم كنار رهگذركده كدا ایسه   مسعود اولور نه مرتبه ذلّت نما ایسه
بندن بو تحفه كرچه سكا ناروا ایسه   خاك وجودیمی نقدر بی بها ایسه
اكسیر خاك پایك ایله كیمیا قیلم

ای آفتاب شعله بر انداز مردوزن   ای شبچراغ شمشعه افروز انجمن
ای جان بی زوال (امیری) مردتن   بر كرّه التفات ایله قولدرر دیسن
« عدلی » یی ملك عالمه بر پادشا قیلم

داغ غمله سینه‌می كلزار شاداب ایلدم   اول مطرّا كاشنه خون دلی آب ایلدم
چشم خون افشانمی مجرای خوناب ایلدم   سرو قدك یادنه یاشمله سیلاب ایلدم
قدّمی اول جویبار اوسته‌ده دولاب ایلدم

بایزید خان ولی اول تاجدار دادكر   ایتمدی آلایش دنیایه توجیه نظر
برج طبعمدن بو نظم لامع اولدی شعله‌ور   رخلرك وصفن كونشدن روشن ایتدم ای قمر
دیشلرك وصفنده شعرم درّ خوشاب ایلدم

دردناكم آستانك فكری ایله دوستم   ناتوانم ابروانك فكری ایله دوستم
بی‌وجود اولدم دهانك فكری ایله دوستم   شویله انحلدم میانك فكری ایله دوستم
كیم وجودم شمع ایله عالمده نایاب ایلدم

زیر وبالاده نه وارسه جمله‌سی آواره‌در   كل كریبانچاكدر ماهك جبینی قاره‌در
حاصلی كویا جهان بر بی‌سكون كهواره‌در   كوریكن انجم دكلدر سینه‌سی پر پاره‌در
تیر آهی اولقدر كیم چرخه پرتاب ایلدم

دود آه‌یكرنك ایدی روزوشبم ای مهلقا   خواب راحتدن دل بی‌تابم اولمشدی جدا
فیض عشقك عاقبت امدادی اولدی رهنما   جان شیرینی كه املك یادینه قیلدم فدا
راحت وآرام ایله كویا شكر خواب ایلدم

آتش عشقم ایله دریانی صحرا ایتمشم   دونمشم اشكمله اول صحرانی دریا ایتمشم
باق نصال حیرتفزا احوال پیدا ایتمشم   زلفكك سودالرنده عقلی شیدا ایتمشم

محنتك تاب وتبنده جانى بى تاب ايلدم

حسرت دلدارايله قلدم (اميرى) خاكده　　قالدى نقش صفا آينهٔ ادراكده

بر كلستان ايلدم پيدا دل غمناكده　　شولقدركيم آغلادم بوسينهٔ صد چاكده

تيرى زخمن «عدليا» كلبرك سيراب ايلدم

بادهٔ لعلنده واردر اويله برفيض مدام　　بوني شم ايلمه بيهوش اولوردى خاص وعام

آلمامشدر دسته اول مهرو شراب لاله فام　　مست اولوبدر بادهٔ لعلندن اول ماه تمام

نازدندر صانمه آنك شبو دسن وقت خرام

اشته حسنك، حسنى هر سيمين تنك ناپخته‌در　　اشته خلقك خلقى هر مردوزنك ناپخته‌در

عاشق كلدر هزارى كلشنك ناپخته‌در　　ميوهٔ وصلك هوس قيلن سنك ناپخته‌در

ساعد سيمينكى اوپمك درر سوداى خام

جسم وجانم خسته‌در ايته بو فتانلقلرى　　كيچدى تفريق سواد ونورى حرمانلقلرى

باقى تصل بر حدّه واصل اولدى حيرانلقلرى　　كه بوزك شوقى كهى زلفك پريشانلقلرى

ايشمى خوف ورجا ايتمش بنم هر صبح وشام

اى كل زيبا دهانك چاك چاك خنده‌سى　　آه دل اولمشدى كلزارك بوكون پوينده‌سى

كلدى بومژده يله‌اى حسنك كونش شرمنده‌سى　　سنبل اولدى جعدمشك افشانكك افكنده‌سى

فلفلى اولدى خال عنبر باركه هند و غلام

خسروعالى ولىّ غزى سلطان بر ...　　اولدى عرفان وهنر تختنده سلطان وحيد

نظم ايدر سيرايت نصل عالمها دُرّ فريد　　«عدلى» يه وصالك اميدى دوستم امر بعيد

بر سلامكيز رجعى حسنن زنق واسلام

لعلكون ايلدى كوز ياشمى خون جكرم　　كوزيوزم تشنجدن شمدى تاكون خرم

حاله بر نظر ايت اى صنم عشوه كرم　　چشممى اشكمه غرق ايليه‌لى ديده‌لرم

بر بوندن نوله فرق اولمز ايسه بحر وبرم

اولمشم زار وحزين بركوزله مائل اولوب　　قامت محنتى تصوير ايدهم ناقل اولوب

نيجه بر جور واذاسن چكه‌يم قائل اولوب　　نور رخسارينه زلف سيهى حايل اولوب

شام هجر ايچره باورسز اولور اولدى سحرم

بايزيد خان وليدر شه حيدر قدم　　ويردى دنيايه زماننده عدالتله نظام

بيوررر باقى نه ملوكانه او سلطان انام　　دهنك بر سوز ايله وارلغمى آلدى تمام

كرچه كيم يوغيدى بر ذرّه‌جه آندن خبرم

بنى سرکشتهٔ عشق ايلدك اى يار اعز   كيتدى دلدن هوس مغبچه و دختر رز
موج پيدر پى غم ايتدى كوكلده مركز   نه عجب بحر اوليور منبعى كيم اكسلمز
در ديشك يادينه خرج ايلديكمجه كهرم

اى (اميرى) غمى درك ايليه‌لم عشق ايچره   سير خار وكل و برك ايليه‌لم عشق ايچره
محو انديشهٔ مرك ايليه‌لم عشق ايچره   تاج وتختى نوله ترك ايليه‌لم عشق ايچره
« عدليا » شعلهٔ آهم كه يتر تاج زرم

بولدم جحيم محشر هجرانى بك اليم   غم همنشين و غصّه رفيق و الم نديم
جانان ايلندن اسمز ايسه آه بر نسيم   هجر آتشيله اوله‌مى بر آتش جحيم
هجران وصاله اولسه مبدّل زهى نعيم

خان بايزيدى قيلدى خدا منحصر مال   شاه ايتدى دلك عشقده خلاق لم يزل
اظهار ايدر حقيقتى بو نظم بى خلل   بحر وجود ايچنده بولنمز آكا بدل
عالم تمام اولسه صدف بر دُر يتيم

نوروز ايرشسه لطف جناب خدا ايله   كيتسه‌ك ينه چمنلره سن دلربا ايله
هر جلوه ايلدكجه بو ناز و ادا ايله   پرعطر اوله مشام جهان خوش‌هوا ايله
زلفك قوقوسين آلسه سحركه دم نسيم

دون اولدى چشم دل نظراندازى كاشنك   كوردمكه يوق صفاسى او جاى مزيّنك
ايتدى خطوط موجى عيان آب روشنك   بوينن بورالى خط عذارك بنفشه‌نك
دوشدى عصايه علت ايله نركس سقيم

بر كون كاوركه بشقه جهانه سفر قيلم   عشقله كنديمى او زمان معتبر قيلم
صانمه بو دهر سفله‌ده فكر ذكر قيلم   بن قانم يوزيكه ايراقدن نظر قيلم
وصلك هواسن ايلر ايمش دكمه برايم

تمكنمى كسب دُرّ و كهر ايلمكلكك   يارك يولنده بذل و هدر ايلمكلكك
بيهوده‌در فغان سحر ايلمكلكك   درد ايله يارە يوزيكى زر ايلمكلكك
هيچ نفعى يوقدر اكر اولمزسه الده سيم

بن عبد خاكسارم (اميرى) او شهريار   ايلر تكلّم ايتمكه جانان بنمله عار
راه غمنده بولمز ايدى ذوق بى شمار   خاك درنده اولمز ايدى اعتبار يله يار
« عدلى » اوشاهه اولمسه كر بندهٔ قديم

كورنجه حسنك اى مه آنديمى شوريده حال ايتدم   دل بى صبر و آرامى اسير خط وخال ايتدم
نكله ناتوان اولدم وجودم بى مجال ايتدم   قاشك سوداسنه پيوسته جسمم چون هلال ايتدم

وصالك ايتدم طمع سندن عجب فكر محال ايتدم

كورنجه ديردم اى مهرو اوحسن مستقل لوحن ــــ يدقدرت نقش آيينهٔ صاف ايتدى بركل لوحن
كورر شمدى مكدر طفل طبع متصل لوحن ــــ غبار غم خطك ظاهر اولالى طوتدى دل لوحن
نه خط كيم چكدم اوراقه غمدن حسب حال ايتدم

اويوتمزدى جهانى آه كرمم ، نالهٔ سردم ــــ شبيه اولمشدى برك مهرجانه چهرهٔ زردم
هنوز فهم ايلدم فكر و خيال باطل ايلردم ــــ غمك دردينه دوشمكدن دواى وصلك اومردم
جفا يوكيني چكمكدن وفا كى احتمال ايتدم

نهاندر فتنهٔ آخر زمان [illegible]
بلاى هر دو عالم اجتماع ايتمش نكاهكده ــــ هوا ده توز دكلدر ظاهر اولان كرد راهكده
بو خاكى جسمى رخشك اياغنده پايمال ايتدم

(اميرى) نظم [illegible]
بو شاهانه كلامى يادكار عاشقان بولدم ــــ كه اولدم غمزه سندن كه نيندن تازه جان بولدم
طريق عشق ايچنده «عدليا» تبديل حال ايتدم

حرف نون

عاشقه برلطفى مشئوم اعتقاد ايتمك نه دن ــــ نازنينم بويله اصرار و عناد ايتمك نه دن
دور معكوس فلكله اتحاد ايتمك نه دن ــــ اى فلك دائم بنى سن نامراد ايتمك نه دن
درد ايله غمكين ايدوب اغيارى شاد ايتمك نه دن

دردنا كم روز وشب دركاهنى دور ايليوب ــــ اول جفاجو هر نفسده باشقه بر طور ايليوب
ناله مى ايصال برج عقرب وثور ايليوب ــــ داد الكدن اى فلك هر كون بكا جور ايليو
اول رقيب كافره عدل ايله داد ايتمك نه دن

دستكه كيرمزسه دامان مرام وخواهشك ــــ چاره سى اولمز بو دنياده فغان و نالشك
اولدى ايجاب زمان مجاوبى فكر فاحشك ــــ جاهلك ويروب فلك مقصودين اهل دانشك
نامراد اولماسنى دائم مراد ايتمك نه دن

طبعيدر خان بايزيدك نقد عرفانه محك ــــ نقطهٔ كفتارى چشم افتخاره مردمك
اولسه لايقدر بونظمى تحفهٔ انس و ملك ــــ حوره بكزر اول سنم صورتده كرچه اى فلك
سن بو حسن ايله آنى كافر نژاد ايتمك نه دن

عالمك كزدم (اميرى) جمله كند وشهرنى ــــ اهل عشقه منحصر بولدم سپهرك قهرنى
ضرب مشت جور ايله اشكسته ايلر ظهرنى ــــ نعمت وصلى فلك ويروب رقيبه زهرنى
كاسه سن پر ايليوب «عدلى» يه زاد ايتمك نه دن

اول زمانكه جنو ير كنزاره فيض نوالدن   اول زمانكه كلستانه بزم ايدر هر مردوزن
اول زمانكه آنده بر فردوس اولور هر انجمن   سيره چيقسه سبزه‌يه اول يوسف كل پيرهن
ایاغنه سبز اطلس دوشر اول لحظه چمن

بنفشه رنك دلكشا ازهار باغ اوزره كلور   حال ديكر لالهٔ حمراده داغ اوزره كلور
رونق ناديده سرّ انصباغ اوزره كلور   سرولر كورسه خرامك هپ اياغ اوزره كلور
كل يوزك مدح ايتك اوزره غنچه‌لر آچار دهن

نونهالان چمن شرم ايلر اول اندامدن   الوداع ايلر تبسّم غنچهٔ بسّامدن
بلبل شوريده حيرتله قالير آرامدن   اشرفی صاچار صبا آكا كل بادامدن
در نثار ايدر باشينه اول كالك شاخ چمن

بلبل ناالنده حال بی شعورين كوستروب   جويلر خاك اوزره مستانه عبورين كوستروب
كلشن اهلی حاله تقصير وفتورين كوستروب   برك سبزين عرض ايدوب خدمت قصورين كوستروب
اللرين شمشاد ايله باشينه قورلر نارون

بوی جانبخشی ملايم رنك وآلی معتدل   هر ادای دلكشی بيك عزّ و نازی مشتمل
اولسه ازهار بهار دلكشايه متصل   اول كالك خار فراقی خوفن ايدوب طك دكل
شكل قلاّبيله دامنكير اولورسه ياسمن

بنش تشكيل كويا اول منوّر پيكری   آفتابك نوری صبحك فيضی مشك جوهری
بن نصل وصف ايليم ذاتك كبی بر دلبری   سن بو حسن ايله نه آدم نه ملكسك ای پری
بر مصوّر روحسك اولمش جهان سن جانه تن

حضرت خان بايزيدی ايلمش پروردكار   كامران وكامبين و كامبخش و كامكار
ای (نيری) بق نهالی كوهر ايلر يادكار   هر دم دلی نه طورر سك فصل كل وقت بهار
كورسون اول كالچهره‌نی بی زحمت خاراستين

بكا ياقلاشماسون آرتق رقيب بدامل ديرسن   جمالده تجلّی ايلدی سرّ ازل ديرسن
ونجه مولا لكن بندل بلا اولسون اجل ديرسن   نوكل اول سرو سهی‌نی كوروب جابدن كوزل ديرسن
قچن جان ويرمك استرسن آكا لايق محل ديرسن

نجوم اهلی كورسه نجم خالك برج غبغبده   بنه بحث قران وسعد اولور احوال كوكبده
سپهر حسنه‌ن وقتا كه باقدم شام مطلبده   سحرده يوزينی كوردم كونشدر برج عقربده
منجم سن نوجهيله كونش برجن حمل ديرسن

جناب بايزيد خان ولی شاهنشه عابد   تصوّف آشنای شاعراندر اولشه واحد
اولور نظم هايونی علوّ طبعنه شاهد   نازوذكروتسبيحك بكا عرض ايتمه‌ای زاهد
اولورسه‌ك مبتلا عشقنه حقه لايق عمل ديرسن

دکلسن کرچه حانث سن بو اصرار یمینکده　اولور حال ریاتندن اثر پیدا جبینکده
خیالکدر تجسم ایلین چشمم یقینکده　بوزینك پرتوین صوفی کورر سهو اربعینکده
یقه‌ك پرتوب اوروب نعره جمال بی بدل دیرسن
عقول اربابی تقدیس ایلمز ارباب تدنیسی　نه لازمدر بو یوادده ایلك ایهام و تجنیسی
سراپا عالمك معلومیدر احوال تلبیسی　اکن چوق سویلدی واعظ بوکون وسواس ابلیسی
اکر شرح ایلسن وصفن رقیبی بل اخل دیرسن
حبیبم سن کبی عالمده شوخ نکته‌دان اولمز　نه شوخ نکته‌دان بر آفت آتش فشان اولمز
سکا ردّ جوابه کیمسه‌ده تاب وتوان اولمز　دهانك یاد ایدم دیرسن نهاندر اول عیان اولمز
مسلسل زلفکی آچسم زهی طول امل دیرسن
بو کون عزم کلستان ایلدی دستنده جام مل　(امیری) صالدی باغه وصف دیدارکله بر غلغل
اوتاندی پر پرندن لاله و نرکس کل و سنبل　لب ودندانکك وصفن ایشتدی دیر سحر بابل
سخندن دردو زوب «عدلی» نه خوش شیرین غزل دیرسن

کوکل کویا که آتشدان ایمشسن　مکان آتش هجران ایمشسن
او آتشده جکر بریان ایمشسن　کوزم! هجرایله سن کریان ایمشسن
یورکا بودرد ایله سن قان ایمشسن
جناب بایزید خان مفخم　شه فرمانروای ملك عالم
دیدی بو نظمی اول خاقان اعظم　نوله جاندن سنی آرتق سورسم
مکر سن جان ایچنده جان ایمشسن
یوزك سیر ایتدی وجدانم سوندی　کوکلده روح نالانم سوندی
بو حاله جمله یارانم سوندی　فرح کوردم سنی جانم سوندی
سن آغلادیغمه خندان ایمشسن
سکا همدم ایمش اول شوخ نازك　سزادر اولسه مغبوطك ملائك
کوکل اولدك نصل بر بخته مالك　فلك قدر اولدیغکی بیلمز ایدك
ایشیکده مکر دربان ایمشسن
مرادك واصل اولقدر او ماهه　(امیری) اول معلاّ پیشگاهه
ایرشمك امر مشکلدر بو جاهه　قبول اولمق ایستر ایمشسن اوشاهه
به « عدلی » سن عجب سلطان ایمشسن

بن نلر چکدم جهانده بو دل کمراهدن　اولدم وارسته بردم ناله جانکاهدن
کورمدم بر آشنالق رسمی اول درکاهدن　صبحه‌دك نالانم ای خورشید رخسن ماهدن

نيجه بر فرياد ايدم قورقزميسك اللهدن

خال و چشم و عارض دلبر سراسر فتنه‌در — خط عنبر فامى مشق شورش هر فتنه‌در
طره‌نك شرپيچ و تابى برمكرر فتنه‌در — زلفى زنجيرين اوزاتمز كور نيجه سر فتنه‌در

آصياوب مجنون اولان دللر چيقه دير چاهدن

نظم سلطان بايزيدخان ولى رخشان اولور — هر كلامى كوهر كنجينهٔ عرفان اولور
نطق استادانه‌سن سيرايت كوكل حيران اولور — ناله‌سندن عاشقك يارب نيجه خندان اولور

آه الدن اول ستمكارك قايرمز آهدن

لابس داق مرقع اولدى جسم لاغرم — دلده‌شو، ژوليده‌مو، كشكول كش براحقرم
سينه‌چاك و سربرهنه روز و شب كشت ايلرم — قاپوكه وارمغه كويك ايتلرندن قورقرم

بن كدا بو حرمتى اوميدم سن شاهدن

اى (اميرى) روضهٔ پاك حبيب كبريا — خستكن عاصيانه اولدى اكسير شفا
ايتسه توفيقن عنايت كبرياى ذوالعطا — خاك پاينه يوزك بر كره سورسن «عدليا»

باشكه دولت يتردى سنكه اول اللهدن

اى ملكسيما مروت قيل اوصاندم آهدن — تك بكا جور ايتمه كيچدم مطلب و دلخواهدن
ناتوان اولدم امان بو محنت ناكاهدن — قورتولش يوقمى بكا بو نالهٔ جانكاهدن

صبحه‌دك نالانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نيجه بر فرياد ايدم قورقزميسن اللهدن

هيچ بيلمم بر كوزلده رحم و شفقت يوقميدر — يوقمه جانا يالكز سنده بو حالت يوقميدر
خوف قيل اللهدن روز قيامت يوقميدر — ذرّه‌جه قلبكده انصاف و مروت يوقميدر؟

صبحه‌دك نالانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نيجه بر فرياد ايدم قورقزميسن اللهدن

عالمك اولسه‌كده فرضا قهرمان اكبرى — عشق ايدر آخر سنى بر دلربانك چاكرى
[illegible] اكبرى — [illegible] حقنه سويلر بايزيد خان ولى حضرتلرى

صبحه‌دك نالانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نيجه بر فرياد ايدم قورقزميسن اللهدن

بر طرفدن غمزه‌سى يغماده چشم دلبران — بر طرفدن درديمى افشاده آه ناكهان
[illegible] ن — قالمدى تاب و توانم اولدى جسمم ناتوان

صبحه‌دك [illegible] لانم اى خورشيد رخ سن ماهدن
نيجه بر [illegible] ايدم قورقزميسن اللهدن

ایلسن ای مه نهوار بر کون سزای عاطفت — الوور غم کوشه سنده چکدیکم بو مسکنت
ظلمت شام فراقه یوقیدر بر عاقبت — بر سحر اولسن نه وار مطلع نمای مرحمت
صبحه دك نالانم ای خورشید رخ سن ماهدن
نجه بر فریاد ایدم قورقمزمیسن اللهدن

ای قمر یوزلی کوزل، ای آفتاب تابناك! — حسرت وصلکله اولسونمی بو مفتونك هلاك؟
بن هنوز کورمشدکلدم بویله حال دردناك — کوکبمدن ایتمز آثار نحوست انفکاك
صبحه دك نالانم ای خورشید رخ سن ماهدن
نجه بر فریاد ایدم قورقمزمیسن اللهدن

ای (امیری) صبحه دك اندیشهٔ یار ایلرم — انفس و آفاقی افغانمله بیدار ایلرم
انجم وافلاکی فریادمله بیزار ایلرم — هر کیجه بو مطلع غرّایی تکرار ایلرم:
صبحه دك نالانم ای خورشید رخ سن ماهدن
نجه بر فریاد ایدم قورقمزمیسن اللهدن

فیض حق انسانی محروم ایتمسون امداددن — یوقسه کلز منفعت عرفان و استعداددن
خالقه ربط ضمیر ایت الچك استمداددن — هر نفس ای خسته دل مقصود نه فریاددن
مرحمت کلز بیاورسن چون شه بیداددن

پنجه سنده قالدم اول عنقا شکارك چاره نه — پایمالی اولدم اول یکتا سوارك چاره نه
عقلم آلدی دانهٔ خالی عذارك چاره نه — چون طوتلدی زلفنه دل مرغی یارك چاره نه
دام مشکلدر خلاص اولمایسر صیاددن

بایزید خان ولی شاهنشه حکمت بیان — بحر زخّار همانیدر او ظلّ مستعان
باقی نه عالی دیرا و شاهنشاه فردوس آشیان — ایلشدی قصهٔ عشقی بنم روحم روان
داستان اوقنمه دن مجنون ایله فرهاددن

قوم آدمدن نلر چکدی مسیحای نجیب — کربلا قربانی اولدی قرّة العین حبیب
وار کوپکلردن بتر انسانده سفّاك عجیب — حمدلله کیم دکل آدم بنم کلب ای رقیب
عبرت اهلینه اولوم یکدر یراماز آدمدن

اولمه دن کلشنده پیدا ارغوان و یاسمن — دوشمه دن آیینهٔ امکانه نقش مردوزن
ایتمه دن کرّوبیان حوالده عشقك انجمن — یازمش ایدم صورت جانانی دل لوحنده بن
حسن تصور ایلك نقش اولمه دن استاددن

بلبل آتش نشانم نار یاقدم لانه یی — رهبر ایتدم کندیمه بی آشیان پروانه یی
لطفنه شایسته ایلر طائر بیگانه یی — خرمن حسننده دل مرغینه ویرمز دانه یی

اول صنم صانکه کتورمش تخمنی بغداددن

قدّ جانان اعتزاز نازەمی نا آشنا   یوقسه آهکمی سنك تأثیری یوق ای بی‌نوا
ای (امیری) قابل حل اولمدی بو ماجرا   باد آهکله نیچون اول سروی میل ایتمزسکا
چونکه «عدلی» میل ایدر هرسویه سروی باددن

قورتوالش یوق ای کوکل طعن رقیب جویندن   طوسی سوزکیز ظهوره حاسد ناداندن
کاهیکی حینکه رهیب ایتمدك یتاندن   علی پر قیلدك ای دل ناله وافغاندن
نه وفا کورسن کرك اول آفت دوراندن

بشقەدر کلشنده تأثیر لطافت وقت کل   مهرجانده کورمز اول آرایشی چشم رجل
فرصتی فوت ایتمەیارەصوك بودمده جام مل   خیلی کیزدن کل وصالن طلب قیل ای کوکل
کیم خزان فصلنده حظ اولمز ایکن بستاندن

آچدك ای خونی وەنزەکه سینەم زخمنی   باری تطبیب ایله درمانکله سینەم زخمنی
قیل تماشا چشم فتانکله سینەم زخمنی   دشت غمده چوب پیکانکله سینەم زخمنی
دست جورك پر قیلوبدر لالهٔ نعماندن

سلسبیلی آکدیرر کفتارك ای شوخ بسیم   اولدی کویا نوردن فوّاره اول اندام سیم
جوشیدر دنتشنه اولسه کوثر خلد نعیم   ای‌دیشی‌دُر لعل نابك حسرتیله کرچه کیم
جنزادن ال یورم بن چشمهٔ حیواندن

بایزید خاندر (امیری) سایهٔ ربّ معین   نکتەداندر نکتەکودر نکتە وردر نکتە بین
باقی نه سویلر اول تصوّف آشناشاه کزین   پادشاهم ایشیککده قوللرکدن کمترین
قول اولمق یکدرر «عدلی» کبی سلطاندن

ایام بن اشتکا اغیار ایله احبابدن   ایلرم انجق شکایت بودل بی تابدن
بحر غمده اولمدم بر کون رها کردابدن   ایکلرم هر دم زیاده درد ایله دولابدن
... آتش موج ... هر لحظەده سیلابدن

عقل وفکر عاشقان ای نازنین دلشکن   اولدیلر هپ سر نکون دربستهٔ چاه ذقن
ایلدك کیسوی کوزلو کورمامش دام فتن   نیچه یوزبیك بندەیی بندکدن آزاداستەسن
آل الیکه زلفکی چوز بر قلبنی تابدن

... یردنیاده البت عاشق زارك سنك   بشقه بر ذوق وصفادر سیر دیدارك سنك
زیر وبالایی مزیّن ایتدی انوارك سنك   روشن اولدی هپ جهانده مهر رخسارك سنك
کوندزین کون پرتوندن کیجەده مهتابدن

اویله بر نقش ایتدی کیم نحر ایتسه شایاندر قلم — اولدی حسن بی مثالك قبله گاه هر امم
آنده‌در معناده میقات وصفا حلّ وحرم — کعبهٔ حسنکده قاشك کورسه زاهد ای صنم
قبله‌یی ترك ایلیه یوز دوندره محرابدن

فکر خال غبغبکله یاشمك هر قطره‌سی — آرزوی کوکبکله یاشمك هر قطره‌سی
فرقت بزم شبکله یاشمك هر قطره‌سی — حسرت لعل لبکله یاشمك هر قطره‌سی
سوز هجرکده سنك رنکین دوتر عنّابدن

بایزید خان ولیدر نور چشم اذکیا — دینسه خلاق معانی نامنه الحق بجا
باق نه‌دیر اول پادشاه تخت عرفان وذکا — درکهکدن غیری یوق باکه جهانده التجا
آه اکر مقصود دل فتح اولمیه اول بابدن

کوی وصلك کیم دینامش نامنه‌کاشی آنك — افتراقندن (امیری) ایلیور شیون آنك
پاسبانی اولدی شمدی حاسد رهزن آنك — فرقتکده آغلیقجه «عدلی» چشمندن آنك
جمع اولوبدر جمله دریالر دوکیلن آبدن

چاره جو اولدم قدوم دلبر ممتاز ایچون — چوق تفکّر ایلدم بر امتیاز احراز ایچون
عاقبت بولدم بوتدبیری اومست نازایچون — جمع اوله‌لم بر چمنده عشرته آغاز ایچون
چالدیره‌لم نقدمزن وارینی سوز و ساز ایچون

بند کیسوده مؤبد اولمه‌سن فکر ایلمز — رشتهٔ غمده مخلّد اولمه‌سن فکر ایلمز
دانهٔ خالنده مقصد اولمه‌سن فکر ایلمز — زلفی دامینه مقیّد اولمه‌سن فکر ایلمز
مرغ جان پروازایدر اول کوزلری شهبازایچون

هر کیمك كه ظاهره اولدی مخالف باطنی — آدمه اجرا ایدر البته کید خائنی
شادکام اولمز ایدن رنجیده قلب مؤمنی — کندی آکمز خلوتنده باشلر کسدوکنی
طنز ایدر صوفی بزه اول دلبر طنّاز ایچون

بایزید خان ولی اول پادشاه تاجور — نشر ایدر کنجینهٔ طبعندن الماس وکهر
باق نه‌دیر اول شه‌که اولمش منخر نوع بشر — ال دکرمز عار ایلر بکزر اول شه نازایدر
خر رقیبك لهجهٔ مردارینه شهناز ایچون

درکه جورنده اولدم خیلی خوبانك مقیم — کورمدم دنیاده بویله خونی بی خوف و بیم
اولدرر هم ایلمز رغبت او سنکدل لئیم — جان ودل صیدینی فتراکنه آصمز کرچه کیم
جانمز قیلجه قالوبدر اول کمند انداز ایچون

ای (امیری) طالب اولدوجدان یولنده اولمکه — اکتساب حکمت وعرفان یولنده اولمکه
جان ویرر اصحاب همت شان یولنده اولمکه — «عدلیا» عار ایله جانان یولنده اولمکه
جان فدا قیلمادیمی محمودی کور آیاز ایچون

نه يازه كلدى مهر و وفا نه وفا نكاردن   نه حاصل اولدى بيانم چكديكم بونجه امكاردن
آقيدم عاقبت سيل سرشكى مردمكاردن   كچوردم آهمك تيرين ايرشدكجه فلكاردن
صورارسك بيلهسك آنى فلكلرده ملكلردن

خطاچوق اى كرم كانى بو عبد دلخرابكده   نولور حالم قايرسه بويله قهرك اضطرابنده
ينه كسمم اميدم دركه شفقت مآبكده   نيچون قالمدى كيمسه نياز ايتميه بابكده
دريغا كيم قبول اولماز برى بونجه ديلكلردن

جناب بايزيد خان نظم ايدر اشعارى شاهانه   حكيمانه اديبانه هنركارانه رندانه
اوقو بو نطقى پاك مژده وير ارباب عرفانه   نه اولور مال دنياوى ويررديم جانى شكرانه
طولاشه بونجه كورسم برى سيمين بيلكلردن

او دمكه جنبش جولان كاور رخش سمكياكه   طوزر عشق شيدا دست بر كردن تمنا كه
جبين رخ خورشيد زرين لى كردونك تماشاكه   سحر طوس ايدوب جلوه ايرشمز زلف زيباكه
جهاندن ايدر ناله دوكر مسكين بيلكلردن

شاه فكر دقيق ايت آسياب دهر غداره   دونر هر كردشنده عمر آدم عصفما كوله
ايرنوارمى عجب بو مزرع امكانده محصوله   غبار اولوب توزم هر دم توزارسه باد ايله نوله
بكا چوق جور ايدوب دابر كچورمشدر الكلردن

اولور باقدقجه اول ابرو به سيف صارم چشمم   ايدر خون ايله ممزوج آبار ريزان خم چشمم
نصال اسرار دمطاهر در نظر قبل قلزم چشمم   كورنجك قد بالاكى بوايكى مردم چشمم
صاچارلر دُر ايله املى يولكه ماملكلردن

(اميرى) كردش ايتمز اوبنسه فرمان سبحانى   سحاب و باد و ارض و آسمان خورشيد نورانى
خدادن بيل سراپا حكمت پيدا و پنهانى   كهى وصل و كهى فرقت كهى تقدير ربانى
شكايت ايله ه عدلى ه كوا كبدن فلكلردن

كورمدم سنده اولان چشم جفا جو كبى بن   فتنهٔ دمبدم جنبش ابرو كبى بن
آنى تخمين ايدرم تيغ هلا كو كبى بن   ايدرم فكر ميانكله تنم مو كبى بن
ديزرم اشك ديشك يادينه لؤلؤ كبى بن

دكشنده خرم حسنك كورمك ايچون   كل رخسارنى دست ايله ديرمك ايچون
وجه پاكك شرف روئيتنه ايرمك ايچون   سن سنى سرو قدك ايزينه يوز سورمك ايچون
آغلايوب يوللريكه يوز سوردم صو كبى بن

بر زمان اولمز ايدم خاك دركدن منفك   او سعادتدن آيردى بنى ادبار فلك
شمدى بدبختى بن اولدم بو جهانك بى شك   نيجه قان اغلاميم دوشده خيالك كوريجك
بردخى كوزلريكه كلمزم اويخو كبى بن

اوله‌لی سن صنمك تا سـنهٔ عمری يدی   نافهٔ مشك خطا خانكه رشك ايلر ايدی
اول زماندنبری كوكلم سـتم دهری يدی   بوی زلفك ختنه باد ايلتوب مسله‌ديدی
بولمدم چينی كزوب بر دخی بو بوكبی بن

بايزيد خان وليدر شـه ذيشـان حكيم   ايتمش اسـتاد حقيقی آكا حكمت تعليم
يازدی بو نظم كهرباری او سلطان كريم   كورسه سنبللر بكی روضـده رضوان ديه‌كيم
بولمدم سـنبل تر اول ايكی كيسـو كبی بن

سن كبی بر بت سيمين زنخی كورمامشم   عاشقه كثرت رنجشـده سخی كورمامشم
صـانمه بوفنده يازلمش نسخی كورمامشـم   شهرحسن ايچره كوزللرده دخی كورمامشم
سحر ايله دللر آلور اول ايكی جادو كبی بن

بهوشـمده نه ايدی ناز و ادالر اوّل   نه‌ايدی جور وتغافل نه‌ايدی لجّ وجدل
شمدی‌ال چكدی جفالردن (اميری) اوكوزل   رحم ايدوب «عدلی» يه دلبرديدی ايتم كبی كل
سن ايزم كوزلمزك كيتدم اوش آهو كبی بن

•••›››❀‹‹‹•••

بن نلر چكديكمی شرح ايدهم يارمدن   كورمدم لطف ايله برخنده اودلدارمدن
نيجـه آه ايتميـه‌يم يار جفـا كارمدن   نيجـه قان يوتميه‌يم ديدهٔ خونبـارمدن
نيجـه زار اولميـه‌يم بخت سـيهكارمدن

بايزيد خان ولی سـايهٔ خـلاق غـنی   اولدی تقـوا ايله مانـنـد اويس قرنی
باقی نه عاليدر اوسلطان كريمك سـخنی   دل متعنی اولوب زلفی طولاندردی بنی
ايتمـدم فائده بر قيلجـه بو بازارمدن

ياره ثروت سنی واصل‌ايده‌مز چكمه‌املك   اوله‌مز نقـد تمنی دخی قفل مسـلك
وصـلت دلبر ايمش آدمه احسـان فلك   اشك درّيله نصيب اولمدی لعلن اوپمك
بهره منـد اوله‌مدی يولنـه ايثـارمدن

عـشقك جانی عرض ايتكه قدرتی يوق   چكديكی محنت بيـدريغك غايتی يوق
عشق درسن اوقودم عتق جقامدتی يوق   سبب وصل دكل صبر غمه شـفقتی يوق
منفعت بولمـدم بو غم ايله وارمـدن

قپـامه چشـمكی كلدكده او يار احسـن   آفتاب اولـسـه عيان ايله سـدة روزن
صابر اول ايتمه (اميری) فقط ايضاح محن   سوزدل شرحی ونورجانه حرارت افكن
«عدليـا» اودلره يانـسم نوله اشـعارمدن

——

کیمسه‌یه باقم اویار ارجمندم وار ایکن   سرو نازم کلعذارم لعلی قندم وار ایکن
مه جبینم نازنینم دلپسندم وار ایکن   قنده‌وارم سایهٔ سرو بلندم وار ایکن [١]
کیمه قول اوله‌م سنك کبی افندم وار ایکن

بایزید خان ولی اول پادشاه اکبرك   جانفزادر نطق اول شاهنشه دانشورك
عشقنه نطمی کوثر البابك اول سرورك   دل طولاشمز زلفی سوداسینه غیری دلبرك
کاکل جانان کبی مشکین کمندم وار ایکن

محنتی تعداده کلمز اول بت سیمین برك   عیندر کویا بو دنیاده بلای محشرك
بوقدر آرام وقراری روز وشب بوکتردك   نجه سرباز اولمیم عشقی یوانده دلبرك
بو دلی کوکلم کبی چابك لوندم وار ایکن

بلك قولای ظن ایتمه باغ آرزویه کیرمکی   وصلت اشجارندن اثمار محبت دیرمکی
بیل غنیمت جان فدا ایتمکله یاره ایرمکی   ایلمش دلبر صلا وصلینه جانلر ویرمکی
ای کوکل بن کیمه دییم بونی کندم وار ایکن

ایرمدی بزم وصاله بو (امیری) صد دریغ   اوردی اعدا سینه‌مه بیغوله‌ٔ فرقتده تیغ
نرده قالدی سودیکم اول عهد و پیمان بلیغ   دیمدکمی ایتمزم بن لطف و درمانم دریغ
«عدلی» بیچاره کبی دردمندم وار ایکن

اوصاندی همجوارانم فغان صبحگاهمدن   اینمدن اولورن نجیده کیچز کیمسه راهمدن
نه حال جانکدازه اوغرادم سیئات و ماهمدن   کونش یوزین سحاب اورتر نجه دود سیاهمدن
کباب اولمش جکر بویی کلور هر دمده آهمدن

بنم کوی جناب دلربا‌ده روز وشب ساکن   بنم الماس و یاقوت عتاب و لطفنه خازن
خصوصیت اونوره بویله اولسون ظاهر و باطن   خطاسن قوللرك شاهلر کورنجك عفو ایدرلکن
بنم عذریمی اول دلبر کورر آرتق کناهمدن

جهاندر اسخیای امته بر وادئ ایمن   جهانده هر کسه لازم مهیا ایلمك خرمن
حقوق بنی بخش ایدن بو صنعه احسان   بولدیلك قول آزاد ایتمك ثواب رحم ایدن دلدن
بنی یاد ایلك بر دم کلورسه پادشاهمدن

---

[١] بو غزلك مطلعیله سائر بر ایکی بیتی بعض تذکره‌لرده (عهدی) نامنه محرر ایسه‌ده سلطان مشار الیه حضرتلرینك زمان شاهانه‌لرنده جمع وترتیب اولنان حاجی کلاك — جامع النظائر — عنوانلی کتاب کبیر وقدیمنده — من کلام سلطان بایزید خان — سرلوحه‌سی و تخلص شاهانه‌لری اولان — عدلی — نامیله کوریلوب تخصیص اولنمش ایدی .

جناب بایزید خان ولی‌نك طبع رخشانی   مثل آفتاب اقلیم نظمی ایتدی نورانی
نه دیر باق ملك عشقك خسرو جمشید عنوانی   سكندر راه ظلمتده بولوردی آب حیوانی
ایریدی ذرهٔ پرتو بنم كون یوزلو ماهمدن

بو كون كرچه حیات‌افزای دلدر رونق كلشن   نار چكمش زمستانك هجوم برف و بردندن
بكا هر نه جفا ایتسن اولور بر فیضی موجب سن   كوكلده چشم مخمورك خیالیله اولورسم بن
بتیسر نركس شهلا تنم اوزره كیاهمدن

اولنجه روبرو اول ناز پرور یار ناقبله   كیدر الدن قرار وطاقتم میل ایلرم قبله
تفوّق ایلسم شایسته‌در مابعد وما قبله   كیم دردی بوطعن ایتمه چون ایتدی قاشلرین قبله
یوزم دوندرمزم زاهد قونصجی قبله كاهمدن

(امیری) اولدی بو عالم قورلمش صانكه بر ساعت   بروج وچرخنی پك منتظم یاپمش یدقدرت
كرك ذوق و كرك محنت بولور هر كردشی غایت   بلا و درد ایمش ای دل ازلدن «عدلی» یه قسمت
فغان وناله‌دن كیچ كیم بودر تقدیر الهمدن

ال چكردم عشقمی اقراردن   اجتناب ایلر ایدم كفتاردن
عودت ایلردم حریم یاردن   وصل امیدی اولمسه دلداردن
دل الم چكمزدی آه و زاردن

وجه یارك زیب وزینی اولمسه   باعث ذكر كزینی اولمسه
عطر خال عنبرینی اولمسه   بوی زلف مشك چینی اولمسه
حظ المزز طبلهٔ عطاردن

كلستان، حسنك عیانه باشلمسه   نشر فیض مستعانه باشلمسه
دلبران عزم و روانه باشلمسه   پر آچوب بلبل فغانه باشلمسه
ذوق ایدر كل صوت موسیقاردن

قدّ كه صوفی ریا صوفن بچوب   نشوه وذوق نی ومیدن كیچوب
رند اولاندن اهل تزویق سیچوب   خلوتكده باش كسركن می ایچوب
صوفی نه نفعك وار استغفاردن

بایزید خاندر شه عالی سخن   مظهر فیض خدای ذوالمنن
باق نه‌دیر اول صاحب خلق حسن   یوزیمه غم ضربن اور ای سیمتن
اسمی اولز سكمز دیناردن

ایله نقش حسن ظن دل لوحنه   یازمه تمثال فتن دل لوحنه
صیقل اور ای مرده‌تن دل لوحنه   نقطه قونماسون دیسن دل لوحنه
دائره‌ك بیل چیقمه كل پركاردن

یارسز اولمز صفای دخت رز   نه غزل لازم (امیری) نه لغز
باقی نصلدر مسلك مرد ائز   روی یار اولمایجق حظ ایتمز
« عدلیا » دل بلبلی كلزاردن

روحدر سر كفتارنده فیض ذوالمنن   درسنی روح القدسدن آلمش اول سیمین بدن
ولقدر معجزنما اولمق نه ممكن هر سخن   بر نفس عیسی صفت اول غنچه‌لب آچسه دهن
خاكدن باش قالدیروب هر مرده چاك ایلر كفن

معرفت برجنده اولدی مهر حكمت منجلی   اوج دولتده نمایان اولدی یا فیض جلی
یا دیدی بو نظمی سلطان بایزید خان ولی   گلشن حسنكده خدّكدر كل حمرا ولی
خط سبز كدر بنفشه عارضكدر یاسمن

منفعت كسب ایتدی خلق كشور چین وختا   ایتسه‌لر شایسته‌در شكر عظیم اهدا سكا
چونكه مقدار لطفك اولدیلر ای دلربا   بوی زلفك ارمغان ایلنمسه چینه صبا
حسرتندن خون دل اولمزدی آهوی ختن

خیلی دمدر شام غم اولدی میانه پرده‌كش   ایلدی احوالی مشكل بلای كشمكش
اولقدر بی تاب قیلدی جانمی تاب عطش   سیل اشكم جسمی غرق ایتمسیدی شمع وش
آتش آهمله باشدن طوتشوب یاناردی تن

رنكنه رخسارك آنك ای كل باغ حیا   كوردی كیم ازهار كلشن رشك ایدرلر جابجا
باشلادی تقلیده اما سعی اولدی برهوا   لاله‌یی بكزتمكه خندیكه صحراده صبا
كل كبی زین ایلیوب كیدردی والا پیرهن

عشق اولمش آفتاب اول حسن پرتو [illegible] كه   حسن ویرر عالم قمر زیبای شكر مغزكه
نغمهٔ بلبل شبیه اولمز صدای نغزكه   چكدی سوسن خنجرین بكزردیوبن آغزكه
قورقوسندن غنچه‌لر آغزین یوموب آچمز دهن

باشلادی طبع (امیری) مشربك وصف ایتمكه   عارضكده خال عالی كوكبك وصف ایتمكه
[illegible] چشمان دهانك [illegible] ایتمكه   [illegible] دوستم شكر ابك وصف ایتمكه
« عدلی » كبی اولمیه بر طوطی شیرین دهن

[illegible] بنده [illegible] سرفرازی بیلمه‌دن   قبضه‌ایردم سر عشق جانكدازی بیلمه‌دن
[illegible] جان اولدم لسان اهل رازی بیلمه‌دن   عشقه دوشدم دوستلر نازونیازی بیلمه‌دن

ناله‌یه دمساز اولدم سوز وسازی بیلمه‌دن

عقلم آلمق ایسته‌دی برشوخ کامل ویرمدم — عشقنه قیلدم ثبات وصبری حائل ویرمدم
اولمدی کوکلم جفای نازه قائل ویرمدم — جان قدرین بیلمینجه لعلنه دل ویرمدم
زلفنه طولاشمدم عمر درازی بیلمه‌دن

کسوهٔ کفتاره کیردی قیمت درّ عدن — بر یره جمع اولدی یاخود حاصل چین وختن
یادیدی شه بایزید خان بویله عالی برسخن — کعبهٔ کوینه عزم ایتمه یوزك خاك ایتمه‌دن
نیتکدن فائده اولمز نمازی بیلمه‌دن

ایتمسون معنای عرفان وکمالی جست وجو — نکتهٔ تحقیق ادراك ایلمز اول تند خو
کورمدم آنك کبی ظاهر پرست ویاوه کو — صوفی طعن ایلر بکا اسراردن بیلمزدیو
بن حقیقت اهلی‌یم عشق مجازی بیلمه‌دن

ای (امیری) ایله تحصیل کمال اخروی — چونکه برکاشانهٔ باقی دکل دنیا اوی
باق نه‌دیر نظمنده اول اقلیم رومك خسروی — عدیده عشق ایله فنی اول که شاه غزنوی
سلطنتدن کیچمدی عشق ایازی بیلمه‌دن

کورنمیور نظره کرچه بعض شی رنکین — فقط اولور او، حقیقتده موجب تحسین
سکا عیان ایده‌یم اشته بر دلیل بهین — اوزنی بند ایده‌لی زلفکه دل غمکین
بو غصه ایله پریشان اولدی اول مسکین

حضور مرشد عشقه واروب یمین ایتدم — ثبات وصدق ایله وجدانمی امین ایتدم
درحبیبه واروب خدمت کزین ایتدم — کوزم یاشیله اشیکنی شویله زین ایتدم
نته‌که انجم ایله زین اولندی چرخ برین

ندر بو غمکه تنمده کمیك چورر صانه‌سن — سنی اورتجه‌ده جسمم کونش کورر صانه‌سن
خرام ایدنجه یانمده ملك یورر صانه‌سن — قاشکده قطرهٔ عرق کیم دوشوبدر و صانه‌سن
که عنبرینهٔ مشکین اوزره دُرّ ثمین

نکاه خشم ایله باقسه‌ك چمنده کل قالمز — نهال و لانه وخارك برنده کل قالمز
جهانده عشقه زبون اولمیان رجل قالمز — اسیر بند بلا اولمدق کوکل قالمز
اکرکه زلفك آچه جان سپاهی اوزره کمین

جناب بایزید اول پادشاه مستحسن — سرآمد شعرادر ملاذ اهل سخن
بو نظم پاکیدر الهام خالق ذوالمن — دوداغك اوستنه زلفك اکلدیکنی کورن
دیدیکه وحی کتورمش رسوله روح الامین

او دلکه مخزن عشق اولدی جای ایتندر تجلّلات حقیقی ایله مزیّندر
لطیف یردر (امیری) کزیده مسکندر دفینهٔ دل « عدلی » که عشقه مخزندر
آرانسه نقد غمك بولنوردی آنده همین

صاقن ای شوخ عشوه کار صاقن یتر ایتدردك انتظار صاقن
یاقلسون آه شعله بار صاقن آغزم آچدرمه ای نکار صاقن
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقن

حضرت بایزید بی همتا که اودر خسرو ولی سیما
اوله مأواسی جنت اعلا او شهدکدر بو مصرع غرّا
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقن

او شهك نظم پاکن آلی قوده نقدر باق کزیده در اوقوده
بیت بر جسته سیدر اشته بوده پایمال ایتمه چونکه یاقدك اوده
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقن

اویله بر آتش ایتدی دلده مقر یازه من شدّتن سخنورلر
بر قفاجم ظهوره کلسه اکر فصل سرما زمان صیفه دونر
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقن

دون کوکل اولدی عازم کلزار منطق الطیر اوقوردی بلبل زار
کل خندانه دیردی ای بکا یار کرچه دوشمده یوکدن البسه وار
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقن

بکزه من حسن یاره ورد چمن اورمه لاف ای هزار یاوه سخن
یاقارم اشیانك آه ایله بن اولورم کلستانه آتشزن
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقن

ای (امیری) طوتشدی سینه ده دل مخزن اتش اولدی سینه دکل
یانار آتشده [illegible] [illegible] ای نکار جکل
کزلیدر کوکلم ایچره نار صاقن

حرف ها

نظیرك یوق سنك دنیاده ای محبوب نازنده بتون خوبانی حسن بی مثالك ایتدی شرمنده
ثبات و صبر ایله مشهور ایکن بو عبد افکنده نه خاصیت قومش یارب خدا بو حسن ایله سنده
قومادی مهر رخسارك قرار و صبری بنده

کوکل کاشانه سن جورك ایله ویران ایدوب کتمه بر اقمه لانه سز بو مرغکی نالان ایدوب کتمه
حبیبم نور عینم کوزلرم کریان ایدوب کتمه کرم قیل بر نظر داخی بنی بی جان ایدوب کتمه
نه سنسز بر نفس اولماز قراری روحمك تنده

قدك بر كلنهال كلشن قدرتدر ای كلنم　　جمالكله لطافت باغی اولدی بشته بر عالم
كرم قیل بر سؤالم وار سكا ای غنچهٔ خرم　　رقیب خار ایله نیچون آچلمش كل كبی هردم
كوزلك كلشنی ایچره ایدرسك حاله خنده

نلر چكدم نلر سن نازنین عشوه بازمدن　　انینم اوباله محرقدر كچلمز رشكنازمدن
اولور هنكامهٔ محشر نمایان اضطرارمدن　　جكرده داغ هجركله اولورسه آه بیرمدن
فغان ایده جوارنده اولانلر حشره دك سنده

قالیر خاك اولسه ده باقی نشان عاشق نیكو　　اثر ابقا سیدر ارباب عشقه مقصد دلجو
اوصنفه بنده اولدم حمدلله بیرو خوشكو　　خیال خد وزلفكله اكر خاك اولسم ای مهرو
بتیشیر لاله وسنبل بنم قبرمك اوستنده

اولنجه نازنینم ناز ایله دون عازم كلشن　　جمالك فرتو تابندن كلستان اولدی بك روشن
بتون مرغان كلزار ایتدیلر فریاد ایله شیون　　سنك وصف رخك بلبل سحر كلشنده سویلركن
ایشتدی كل حیاسندن قزاردی اولدی شرمنده

جناب بایزید خان مظهر اسرار قیومی　　خدا مستغرق ایتسون نور غفرانه اوم رحومی
ابو الفتح شهیرك باقیه دیر شاهانه مخدومی　　دوزوب صف لشكر غمزهك اوروب یغمایه دی رومی
چكوب مشكین علم زلفك تمامت حكم ایده هنده

او سلطانك فرحزادر كلامی هر كوكل اوزره　　مرجحدر (امیری) معرفتده هر رجل اوزره
تفوق ایتدی اهلیله هر استاد كل اوزره　　غزلده نظم كنتارك بازوب اوراق كل اوزره
عجملر رومدن «عدلی» ایلتسونلر سمرقنده

بتانده خواهش اولور نازی كار ایلمكه　　فتادلرده باقار جوری یار ایلمكه
وسیله‌در شب وروزی كذار ایلمكه　　او كل بو بابلی ایستركه زار ایلمكه
كوكل دخی دیلر آه هزار ایلمكه

او قاشلرك دل زاری فغانكه زار ایتمش　　او صاچلركه اوروب عقلی تارمار ایتمش
نظر بیور نه جفا بونلر اختیار ایتمش　　صاچكله دل برایدوب قشلرك قرار ایتمش
قراری آلوب بی قرار ایلمكه

جناب بایزید اول پادشاه نكته فشان　　جهانی ایلدی عرفانی یا كنه حیران
نه‌دیر ایشت اوشهنشاه معدلت عنوان　　چو نقش دلكشه میل ایلر ایمش اول قان
یوز اوزره چهره‌می نقش نكار ایلمكه

اسیر زلفكم ای نازنین كل بدنم　　خیال قدك بلندك خمیده ایتدی تنم
عجبمی دور ودراز اولسه بو یله هرسخنم　　قدكله زلفك اوجندن الورمی بنم
قیامته دكین اولمز شمار ایلمكه

ضیای حسنکه مانند اولورمی پرتو شمع   جهانده وصف نظیرك ایتمدی بر سمع
بلا لزوم آقیور صانمه کوزلرمدن دمع   کوکل که قان یودوبن لعل وکوهر ایلدی جمع
کوزم دیلر آیاغیکه نثار ایتسکه

(امیری) عقلمزی حبّ عالم آلداتدی   شراب راحتنه زهر محنتی قاتدی
بزی نسیم محبت یردن اویناتدی   صاچیکی «عدلی» کوکل جمع ایدوبکه جان آتدی
ایوزمی زلفك آنی تار مار ایتسکه

عشقکله مبتلایم   اولیله غم و بلایه
رحم ایلیور یورکدن   دنیا بو مبتلایه
کچدکسه باری بندن   دنیایی قیل وقایه
هجرکده دود آهم   ایرمسه کوکده آیه
هرشب طولاردی مهدن   روی زمین ضیایه

اولمش ایدم درکده   خیلی زمان مجاور
کشف اولدی خدمتکله   وجدانه چوق سرائر
اما نهایتنده   بو نکته اولدی ظاهر
اولمادیغنی سایهك   بیلمزدم اوّل، آخر
بیلدمکه سن ملکسن   اولمز ملکده سایه

ای نور چشم عشاق   نادیده عشوه کرسن
استاد دلبرانسن   هر فنده پر هنرسن
حل ایله بو سؤالم   حاشا که بی خبرسن
قاشك چاتوب جهانده   هر لحظه خشم ایدرسن
ای شه زیان دکلمی   پیوسته خمّ پایه

ارتق شب ظلامی   بولمزدی دزد شبرو
دنیایی جست وجوده   خاشه اولسه پیرو
ای ملك حسنه خورشید   ای تخت نازه خسرو
شمس رخکدن ایرسه   خاکِ سیاهه پرتو
کون کبی فر ویردی   هر ذرّه کوکده آیه

خاك یزین وصاله   برکون نولور کیره یدم
فانی جهانده بنده   مقصودیمه ایره یدم
اولسه‌مده غم یتزدم   دیداریکی کوره یدم

سن ماهه مشتریم جان و جهان ویریدم
بردم وصال اولورسه اوجوزدر اول بهایه

قیلدی جهان نظمی دولتله بایزید خان
خورشید معرفتله تابنده ودرخشان
سیر ایت نه عالی سویلر اول پادشاه ذیشان

یوسف مصرده دیرلر حسنیله اولدی سلطان
کورسه‌یدی‌قول‌اولوردی سن شاه مه لقایه

باب عطا بتکده بر بنده در سندلی
ایستر (امیری) زار آثار لطف و عدلی
دل پاره‌لی جکر خون چشم امل رمدلی

قاشك خیالی ایله دوشدی کمانه « عدلی »
هر لحظه تیر آهی آندن ایرر سمایه

صبا تشبثمی بر خبر ویر احبابه کوکل وداع ایدیبور شمدی شیخ ایله شابه
بزی بو مهلکه‌دن چاره یوقمی رهیابه دیلرکه باغلنه کوکلم او زلف پرتابه
نه جان ویرر کوره مسکینی بند وقلابه

جناب بایزیدك صانکه طبعیدر بلبل دیناسه هر اثر پاکنه سزا بر کل
نه عالی نشر سخن ایلیور او عارف کل کوزك غمکده مریض سهر اولالی کوکل
مژدك خیالی آنی قورمی بر نفس خوابه

کوکل فضای امله نه محنته چاتدی هزار خار جفا پای حسرته باتدی
بوتشنه‌ابنه بلا زهری‌صو‌صانوب‌طاتدی قایجك‌اوستنه جار وکوکل که جان آتدی
عجبمی جان ویره کر تشنه بر انجم آبه

بنی نکاه قضا پرورك اسیر ایتدی عدو یانده زمینه اوروب حقیر ایتدی
یسیر اولان ایشمی سربسر عسیر ایتدی جوان ایکن بنی دردك غمکه پیر ایتدی
نصیحت اولدی ایشم جمله شیخ ایله شابه

فلك بو عبد جفاکاره رنك و ال ایتدی (امیری) وجه وتنم زرد وبی‌مجل ایتدی
نظر بیور بکا ای بت زمان نه‌حال ایتدی یوزنی « عدلی » ایشیککده پایمال ایتدی
یازلسه لوح مذهب رواdرر بابه

یانمسون ایسترسه قندیل فروزان هر کیجه ایتمسون نشر ضیا شمع درخشان هر کیجه
ویرمسون پرتو نجوم‌شعله افشان هر کیجه کرغروب ایتسه‌نه‌غم‌خورشید رخشان‌هر کیجه

كون كبى چونكيم طوغار اولماه تابان هر كيجه

يا ايتر كويا زمينه اختر فرخنده فال   يا اولور بر دُرِّ يكتا زينت بزم وصال
يا كيرر آغوش وصله آفتاب بى مثال   صحن جنتده اولور حورايه صانكيم اتصال

دلربالرله ياتان خاوتده عريان هر كيجه

شاه ذيشان بايزيد خان عدالت اقتدار   آلدى آق كرمانى وكيلى قطعه‌سن اول شهريار
سلطنت باغنده بر كلدر بو نظم آبدار   نار رخسارنده اول سروك يانار پروانه‌وار

برا اياغ اوزره طوروب شمع شبستان هر كيجه

ناله مرغ دل نالانى تسكين ايلرم   سينه‌دن درد وغمى تبعيد وتسجين ايلرم
قلبمك هر كوشه‌سين تعمير وتزيين ايلرم   جوهر اشكمله چشمم خانه‌سن زين ايلرم

تا كه سلطان خيالك اوله مهمان هر كيجه

سينه‌ده اولسون نصل حال محبت مشترك   عشق صادق اهلنه دنياده بر دلبر كرك
دود آهمدن غريق اشك اولور چشم فلك   كوردكمجه ديو رقيبى سا كه همدم اى ملك

دل يانوب تنور غمده اولدى بريان هر كيجه

دل دوشر انديشه‌يه هردمده دق باب ايله   سن كاورسك بلكه اى روحم بزمه مهتاب ايله
كوزلرمدن خوابى مهجور ايلرم آداب ايله   كيتمسون ديو خيالك كوزلرمدن خواب ايله

ايدرم تا صبح اولنجه آه وافغان هر كيجه

محنت غربتله قان اغلر بو عبد پرشكيب   دائما عادتدر اهل شفقته رحم غريب
اى (اميرى) اولمسيدى كاركر كيد رقيب   «عدلى»دلخسته‌نك دردينه اولوردى طبيب

دوستم لطف ايليوب طولدرسه درمان هر كيجه

سكا شايسته‌در ديرسم خدنك انداز فرزانه   نه ساحر سنكه بوقدر احتياجك تير وپيكانه
نه قدرتدر كه ايما ايتمه‌دن اول چشم فتانه   مژه‌ك تيرى كچر سينه‌مدن ايرر اوق كبى جانه

كمان ابرولرك بر كوشه‌دن ميل ايتسه قربانه

جناب بايزيد خاندر ريا وسمعه‌دن عارى   دهانندن جهانه سلسبيل فيض اولور جارى
نه پارلاق نوباليور سيرايت اوظل حضرت بارى   كل حسنكدن آيرو كلستانده ايلسم زارى

چمن بلبللرى تعليم آلورلر بندن افغانه

نصل بر ويس ... ايسون سن اى مه روى سيمين بر   لب جانپرورككده مستتردر لذت كوثر
خيالكله كه ... يوق دهشت ...   ... كويك هواسينه جنانه طالب اولورلر

دوداغك يادينه جانا ويررلر آب حيوانه

جمال باكمالك اولديلر شيدا ومجنونى   جهانده ... عشقك شبلى ومنصور وذو النونى

براقدك حيرت اندر حيرته‌عقل فلاطونى   صاچك باشار كه‌سرطره ارلق فتنه‌دهای خونى
يوزك شبرولك اوكردر صاچكده ماه تابانه

بكا زهرستم خوان فراق اوزوه نواله‌يدى   قرارم قالمامشدى هرطرفدن غم حواله‌يدى
واروب كوينده يارك ايتديكم ناله نه ناله‌يدى   جهانده قالميه‌يدى خشك وترخاكستر اوله‌يدى
شرار برق اهمم اود براقسه نار سوزانه

بودنيا كرچه فانيدر بتون احوالى عابردر   فقط احسان وتقوانك بقايه نفعى وافردر
كيدر طورمز كرك سلطان كرك درويش صابردر   حيات وموت احكامنده شاه ايله كدا بردر
برابردر جفاى چرخ درويش ايله سلطانه

اكر ذوق وصفايه كنديكى مستغرق ايسترسن   سعادت اهلنه اولمق قرين وملحق ايسترسن
(اميرى) كوى دلبرده حضور مطلق ايسترسن   ايشيكنده ايتى كبى اكر ير بولمق ايسترسن
دورش نيارسن ايله آشنا اول «عدلى» دربانه

كوكل ايرشسه ايدى روزن حرم يرينه   او آستان نظركاه محترم يرينه
كليردى ايلديكى وعدهٔ كرم يرينه   يوزنى كورسه آنك روضهٔ ارم يرينه
اشتسه الیرى وصفنى جلد حم يرينه

جناب بايزيدك طبع حكمت آورينك   دكل كلامنه همپايه نظمى ديكرينك
نظيرى يوق نظر ايله بو نطق انورينك   مقيم اوله‌لى كوكلده خيالى لبلرينك
كوزيمه خون جكر اولدى شمدى نم يرينه

طورر بتمله يشه يار نازنين كوسكون   جهانده شمدى بنم نجم طالعى دوشكون
اومهله اولمدى بركون ميانه‌مز دوزكون   فغانكه كوزلرى ظلمندن اول شهك بركون
الله چاك ايدرم سينه‌مى يقام يرينه

نلر چكر بو كوكل كنج اشتياقنده   لهيب آتش هجران لا يطاقنده
او نازنين ايسه حالا ستم مراقنده   بنم نه بيله ندر حالى فراقنده
غميله غصه يرم هر نفس نعم يرينه

كلامى اولدى تصوف او شاه عدلينك   بقاده روحى سوينسون جنيد وشبلى نك
(اميرى) طويدى اديبانى بلخ ودهلى نك   معطر ايلدى آفاقى نظمى «عدلى» نك
مكركه زلفن ايدر دلبرك قلم يرينه

مبتلا اولمش كوكل سن عشوه‌كاره چاره نه   ياندى جسمم نار درد وانتظاره چاره نه
يوق اميد عافيت بو دلفكاره چاره نه   خشم ايدوب چشمك اورر باغريمه پاره چاره نه
غمزه‌كك تيغى ايدر دل پاره پاره چاره نه

اولمیه اول غنچهٔ زیبا حذر قیل منفعل   کلشن کوینده ای دل ناله ایتمه متصل
عندلیبك نغمهٔ جانسوزینه منع دکل   حسننك کلزارینی سیر ایلیوب ای مرغ دل
آه وزاری قیلمه‌سن اول کلعذاره چاره نه

اسب استغنایه بیندی دون کیجه اول ماهرو   دبدبه‌یله شهر ناز آبادی کزدی سو بسو
عشوه‌وقدن کذار ایلرایکن اول تندخو   کوکلی زلفنده بولدی شبرو اولمشسن دیو
باغلادی مشکین رسن آصماغه داره چاره نه

بایزید خان ولیدر بی بدل اقبال ایله   عزت ودارات ایله عنوان عال العال ایله
باقی نه دیر اول شاه یکتا دولت واجلال ایله   بلبل بیچاره دیر هردم لسان حال ایله
بر نفس کلدن ایراغ اولمغه خاره چاره نه

بکزه‌دم بر بلبل بی لانه‌یه، بر شیونم   خار دیوار سر کویکدر انجق کلشنم
پاسبان بی قرارك اولمشم یوق مسکنم   هر کیجه نالهم محلّه‌ك خلقی ایشیدوب بنم
اغجنوب دیرلر عجب بو آه وزاره چاره نه

بنی بر شوخه اسیر ایلدی عشق ازلی   جبهه‌سنده لمعان ایتمه‌ده‌در نور جلی
عاشق زارینی شاد ایتمکه واردر املی   اونودر وعدینی امّا او کوزلر کوزلی
خوش بیلور مهرو وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول عامه‌که کلز عمله

بایزید خان ولیدر او شهنشاه جمیل   کوهر ذاتی ایدی رونق تخت و اکلیل
قوهٔ طبعنه هر نظم هایونی دلیل   کوسترر مشرب عرفانی بو نطق جلیل
خوش بیلور مهرو وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول عامه‌که کلز عمله

بزم عرفانده نه عالم نه فطین ایسترلر   نه مداهن نه ریاکار امین ایسترلر
ظاهر و باطنی بر مرد امین ایسترلر   واقف مسئلهٔ علم یقین ایسترلر
خوش بیلور مهرو وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول عامه‌که کلز عمله

کلشن معرفته ورد صفا لازمدر   ورد زیبایه دخی رنك و بها لازمدر
اهل عامه عمل باك ادا لازمدر   حاصلی قاعدهٔ مهر و وفا لازمدر
خوش بیلور مهر و وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول عامه‌که کلز عمله

مخزن مهر و وفا اولدی ضمیر اشراف ایلمز مهر و وفا ترکنی اهـل انصـاف
آه اول آفت فتّان تغـافل اتحـاف دم وعدنده دها اوّل ایدر بسط خلاف
خوش بیلور مهرو وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبـار اولمیه اول عامه‌که کلمز عمله

سحرو نیرنك وعزایمله طلسمات وفسون شغل بی فائده‌در بونلره اولمه مغبون
علم نفع آوره اقدام ایدر ارباب فنون لکن اول شرط ایله کیم نفعی اوله فیض نمون
خوش بیلور مهر و وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول عامه‌که کلمز عمله

نفع ایچون خلق علوم ایلدی حق من وجل علم تقوانی فقط ایتملی تحصیل اوّل
ای (امیری) ثمرآور اوله تا نخل امل علمدن فائده یوق اولمز ایسه حسن عمل
خوش بیلور مهر و وفا قاعده‌سن یار ولی
اعتبار اولمیه اول علمه‌که کلمز عمله

ای شخص دل افسرده بودعوای حسب نه تمهید شرف ، طول امل ، فخرنسب نه
بوفانی جهانده بوقدر حرص و طلب نه حکم قدری رد ایله بو ترك ادب نه
تقدیره رضا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

اولدقده نیتمی بو شهك تخت خلافت کوسترمدی سلطان جم آکا روی اطاعت
قیلدی جه بوبیت ایله اول شاه نصیحت چون روزازل قسمت اولنمش بزه دولت
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

تدبیرك اکر اولمز ایسه مظهر تقدیر ایتمز سخنك اولسه مؤثر دخی تأثیر
کیمسه ایده‌بیلمز قدرك حکمنی تغییر بر فائده اظهار ایده‌مز قوّت تدبیر
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

بر شخصی کورورسن‌که ره طلبی مسدود بر دیکری اما که باقارسن فرح آلود
تقدیر وتجلّیدر ایدن آدمی مسعود هر کارده تقدیر ایله‌در حاصل مقصود
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

بر ذاتی کوررسن‌که شه بحر ایله بردر خائنلر آنك قهری ایله زیر وزبردر
تحسینه سزا کرچه پسندیده هنردر امّا که حقیقتده بوده حکم قدردر
تقدیره رضـا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

بر قلمده کر اولمسه تأثیر حکومت | پیدا اولور آنده نیجه‌بیك شرّ و فضاحت
سلطان کرمکار ایلمدر راحت ملّت | هر آدمه فرض اولدی اولوالامره اطاعت
تقدیره رضا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

یوق فائده ترك ایله بو دعوای خطایی | قیل حقّه توکل کوزه‌دوب باب رضایی
آمریضه هدف ایله احکام قضایی | عقل بشر ادراك ایده‌مز سرّ خدایی
تقدیره رضا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

للهك (امیری) نیجه‌بیك قدرتی واردر | بر ذرّه‌یه باقکیم نه قدر صنعتی واردر
تسلیم رضا اولکه بیوك رفعتی واردر | خوش کورمدیکك شیده دخی حکمتی واردر
تقدیره رضا ویرمیه‌سن بوکا سبب نه

دلبند جهان اولمغه بیلمم که سبب نه | واردر بو خیالخانه صفاسنده عجب نه
اندیشهٔ بر همزدهٔ روز ایله شب نه | چکمك بوقدر کشمکش رنج وتعب نه
یا سلطنت عالم ایچون بونجه طلب نه

ارکن دیدی بو سروره سن عالی‌کهرسك | هر وجهله شایستهٔ اورنك پدرسك
بو بیتی جه یازدی او سلطانکه نیدرسك | حجّ الحرمینم دیو دعوالر ایدرسك
یا سلطنت عالم ایچون بونجه طلب نه

بیلمم نه‌سی واردر بو جدالکاه فنانك | شهراهیدر آنجق شوقدر وارکه بقانك
صدق ایله یاپش حلقه‌سنه باب رضانك | عینی ایله رؤیاکبیدر حالی جهانك
یا سلطنت عالم ایچون بونجه طلب نه

... طوته‌لم اولمه‌مش اولسه‌کده مکدّر | هر استه‌دیکك شی دخی هپ اولسه میسّر
...ی سنه اولمز بونی بیل بویله مقرّر | برکوز یوموب آچنجه بو عالم کذر ایلر
یا سلطنت عالم ایچون بونجه طلب نه

بر کیجه خبیر اولدی سرّ منتهاله | انشای عوالمده‌کی مضمون و مآله
عپ واقفز اما شوقدر وارکه بو حاله | بکزر بو جهان عینی ایله خواب وخیاله
یا سلطنت عالم ایچون بونجه طلب نه

سیرایت نه نظام اوزره قورلمش بو مناظم | نابود اولور آخر بو مناظم بو معالم
خلاق جهاندر یالکز باقی ودائم | بر شعبده‌در نقش تماثیل عوالم
یا سلطنت عالم ایچون بونجه طلب نه

.. کیمسه‌نی ترك ایتمدی تمکنمی ثباتك | متبول انام ایله (امیری) حرکاتك
..سی ایت نه جهانده قله خیر و حسناتك | بر دم کبیدر بیك سنه کر اولسه حیاتك
یا سلطنت عالم ایچون بونجه طلب نه

حرف یا

اولانلر مبتلای حسن جانان اولسه افلاطون   اولورلر عقل و اذعاندن تبرّی ایلیوب مجنون
کزرلر روز و شب صحرالری سرکشته و محزون   صاچی طوتارلر مکر بنه بر دل اولسون مفتون
کوزی کافرلره دوشورمه یارب بر مسلمانی

بو داربی بقاده او غرار اصناف بشر طعنه   ایدر مجنونه عاقل ، عاقلانه بد کهر طعنه
نصل باق اولمشم ناحق بره بنده سپر طعنه   بکا دیوانه اولدی دیو اهل عقل ایدر طعنه
نه مهلك وادیدر بیلمز مکر عشقك بیانانی

جناب بایزید خان بر ادیب ماهر اولمشدر   کل حکمت ریاض مشربندن ظاهر اولمشدر
کلام پاکنی سیرایت نظیری نادر اولمشدر   صاچك بندنده اولانلر کشده خاطر اولمشدر
ایچنلر بادهٔ لعلك سوررلر خوش بو دورانی

(امیری) ایلدی احسان خدای ذو المنن عدلی   اولورا جرای عدلهسی ایدن فرخنده مسندلی
قبول ایت حکم عشقی ای کوکل اول عالی مقصدلی   جهان مالکینه سرتاسر شه اولنق ایستهسن «عدلی»
اوله کورجان ایله اول شاه حسنك بنده فرمانی

ای عالم حسنك قمر سدره نشینی   ای چرخ جمالك ملك صاف وکزینی
غرق ایلمه شرم و عرقه خدّ و جبینی   درلرله که زین ایده یوزك روی زمینی
رشکه براغور انجم ایله چرخ برینی

خان بایزید اول شه ولی سیرت دوران   خورشید ذکادر قمر حکمت و عرفان
آثار همایونی اولور رونق وجدان   لؤلو دیشکلك یادینه ای لبلری مرجان
کوزدن براغرسم نه عجب دُرّ ثمینی

اول دم که صبا عزم بلاد ختن ایتدی   زلفك سنك اوّلجه شکن درشکن ایتدی
بر موین آلوب تحفهٔ چین و یمن ایتدی   زلفك خمی بوینه جلای وطن ایتدی
یك دوست ویك پوست دیوب نافهٔ چینی

ای کعبهٔ حسنکده عیان زمزم لعلك   اولمز ابدی زنده اولور محرم لعلك
عیساره رشك آور اولور همدم لعلك   سوندجه شفا بخش اولور خاتم لعلك
حرز دل وجان اولدی مکر نقش نکینی

بك خستهٔ دلردهدر ای پیك اجل ایر   کفر ایلدی قلبنده اوملحد صنمك یر
سیف قسمی کورسون او حانث آکا سم ویر   آندایچسه رقیبك صنما دینم ایچون دیر
یوق یره نیجه آندلر ایچر کور او لعینی

تهمارو آزادی ایدم ایل و نهارك   بیلمزدم (میری) نه بو کون همده نه یارك
قیدنده دکلدم نه زیانك نه ده کارك   دل «عدلی» صاچی بندینه طولاشدی نکارك
آنی چکهرك طوت ایکن اوزاتمه ایینی

كلدى دنيانك زمان فيضنك وخرمى   اولدى كويا بر مجوهر كلشنك هر شبنمى
سنده اى عاشق فراموش ايله دزد مدغمى   نوبهار ايتدى مزين يينه روى عالمى
بزم كلشن ايت بولوب بر نيجه يار همدمى

كل كبى خندان مهيتى ايله بر ياز سايم   برده بر سنبل پريشان ساقئ عنبر شميم
بر دخى مانند بلبل نغمه پيرا بر نديم   درميان ايت واركى نركس كبى باغ ايجره كيم
دوكلوب صاچلمغ اوكرتدى شكوفه درهمى

بايزيد خان وليدر شاعر عالى سير   بيك حقايق ايليور هر مصرعنده جلوه‌لر
بويله بى مانند اولور نظم ايتديكى هر براثر   صافى مى نوش ايله دهرك قيل فريبندن حذر
عالم احوالك مكدر ايتمه‌دن قيل عالمى

باغه عزم ايت ايله احيا بنيهٔ افسرده‌يى   لايق اولمز مرده ايتمك مردم نا مرده‌يى
الوير غمخانه‌ده صقدك تن آزرده‌يى   تازه ايله باده آبيله دل پژمرده‌يى
نيجه ويردى آب رو ازهاره كوركيم شبنمى

آسياب محنت ايتدى جسمى كويا كه‌اون   ياقدى ياخود سينهٔ ويرانى نار غم فزون
اى (اميرى) اوبندى بختم بكا يوز بيك اويون   اولوبن غمكين بنفشه كبى بورمازم بويون
«عدليا» بوينومه بند ايتسم او سنبل پرچمى

غفلتيله كچوردك بتون ايام شبابى   هيچ ايتمدك نفسكه توبيخ وعتابى
بيهوده تلاش ايتمه آل طوغرى جوابى   اى خواجه قتى مغلق اولور عشق كتابى
بابك دكل آكلامدك ايسه قوبو بابى

راحتمى كلور عالمه نالانلغمزدن   آلام پيابى ايله كريانلغمزدن
معذور ادب كور بزى حيرانلغمزدن   زلفك خمى جورنى پريشانلغمزدن
كر اونوده وز بارى سن اوتمه حسابى

خان بايزيد اول شاعر ذى شان يكانه   اقدام ايله بخش ايلدى وسعت بو لسانه
باق نظمنه رحمت اوقو اول شاه جهانه   لعلك غمنه كوزدن اولور بنه روانه
نوش ايلدكنجه قو عشق اهلى شرابى

اول شوخ جهان اتمدى اظهار ترحم   بر كره نصيب اولمدى دنياده تكلم
ايتسم نوله بيلك ناله حسرتله ترنم   ناى اوله‌لى هم جنكنه قانون ايله كوكلم
دمساز اولوبدرر آكا سينه ربابى

نفرتله بو دنيايه دلك ايله منور   سيرايت نيجه ميالك اولور دهر محقر
يوق مهر ووفا آنده (اميرى) بو مقرر   «عدلى» سن آنى ترك ايده كور عاقل ايسن كر
ترك ايتمه كورك سنى قوبو ملك خرابى

بولدی دل تعبیر رؤیا علمنك تحریرنی   کوردیکم رؤیانك آندن ایسته‌دم تفسیرنی
شویله برمصرعله ایتدم واقفعم تقریرنی   ایجه اویقوده کوکل جنتده کوردی پیرنی
کوی دلبرده اقامتدر دیدی تعبیرنی

بایزید خانی جناب حق موقر ایلمش   هم موفق هم مظفر هم سخنور ایلمش
نظمنی سیرابت شکست قدر کوهر ایلمش   دست قدرت مبدأ فطرتده بکنزر ایلمش
آب وخاك عشق ایله عاشقلرك تخمیرنی

آکلاماز کفتارمی اشخاص نادان ولئیم   بو تصوف نطقیدر انجق بیلور مرد فهیم
کشف رازایتسم کورر معذور یاران قدیم   ساقیٔ دوران نی برجام ایله مست ایتدی کیم
عشق شرعی منع قیلمش محتسب تعذیرنی

بلك ریاکار جهان اولمش رقیب کج روش   زاهده حرمتلر ایلر رند عشقه سرزنش
صورت حقدن کایرمش بقنصال اول بدمنش   دلبره جور وجفا قیلمق ثواب دیرایمش
عاشقینه ، وای رقیبك مرشدنی پیرینی

عشقدر آیینهٔ اسرار خلاق علیم   عشقدر روح لطیف جسم بنیان قویم
ای دامیری ، کاشانه عشق ایدرنثر شمیم   عشق خیلی شویله غضب اولدی دل ملکینه کیم
« عدلیا » ارکان دولت ایلسون تدبیرینی

بادهٔ صفوت اشتمال قنی   غازهٔ جوهر جمال قنی
رونق مجلس وصال قنی   ساقیا ساغر هلال قنی
صون برو دافع ملال قنی

برق اوره شوقی چشم آدمده   قومایه عاشقی شب غمده
آکا رشك ایلیه کل جم ده   باغبانا بو باغ عالمده
میوه‌سی مهر بر نهال قنی

دهری ترك ایتدی دل ، دکل ملکن   بواهلی فیضی مشتمل ملکن
عالم عشقه متصل ملکن   روشن ایتما که جان ودل ملکن
قنی اول مهربی زوال قنی

او جوان ظریف وسیمین تن   نار ایلر بو عاجزه کورسن
آشنا صورتنده بر دشمن   فرقتی ایچره بیم جان وار ایکن
وصله ایرماکه احتمال قنی.

بایزید خان او شاه مستحسن طبعیدر درّ حکمته مخزن
باقی نه دیر خسرو جهان سخن کیتدی عشقیله اختیار الدن
دخی صبر اتمکه مجال قنی

هر نکاهی بر آتشین اوقدر چشم جادوسی قان ایچوب طوقدر
کفت وکوی ملاحتی چوقدر دهنی ذکر اولنسه سوز یوقدر
بیلی وصفنده قیل وقال قنی

نقدر اولسه قوت آدمده دفع ایدر ای (امیری) بر دمده
کیجه کوندز بو فانی عالمده اکلنیردك خیال ایله غمده
«عدلیا» عالم خیال قنی

دون کیجه ایلر ایکن [illegible] شیرینترلکی سوردی جانان کیمده وار در طالعك یاورلکی
بن دیده‌ای سنده ختم اولمش جهان دلبرلکی کرمیسر ایده طالع زلفکه همسرلکی
باشه ایله نور جهان ایچنده اول سرورلکی

مطلع عرفان ایدی شه بایزید خان ولی شمس حکمت برج طبعندن اولوردی منجلی
باقی نه نطق ایلر نه شاهان جهانك اکملی کل فراقنده کل اوکسوزی کچر بلبل ولی
آتشم کار ایلسه کورسیدی خاکسترلکی

ای کمال اهلی کورش برشوخ سیم اندام ایله ای جمال اهلی قونش بر عاشق ناکام ایله
ای مقال اهلی سخن نشر ایلیك اتمام ایله ای وصال اهلی نی وحدت ایچك زرجام ایله
بزم محنتده سفال ایلر بزه ساغرلکی

عادت ایتمشدر عیونم اشك حزان دوکمکی زردن آلدی کوزلرم یاقوت ومرجان دوکمکی
رویکه باقدقجه سیلاب فراوان دوکمکی کوزلرم یشندن الور ابر باران دوکمکی
لایه خونین جکر تعلیم ایدر مجمرلکی

بو (امیری) کورمدی طفلکده بر سیره‌کی [illegible] ذاتکه زیرکلکی
حسن اخلاقی کرمیر وزلکی یکرکی [illegible] اوکرنسون افندی بکلکی
بنده‌لر «عدلی» دن اوکرنسون کاوب چاکرلکی

اولقدر یاندمکه نار عشقه اولدم کل کبی کوشمه شمدی کایر رعد بلا قلقل کبی
[illegible] کبی [illegible] کل کبی
ناله‌یه باشلار کوروب بیچاره دل بلبل کبی

ایلدی کاکل پریشان عزم باغ اول نازنین رشك وحسرتله قراردی سنبل کلشن نشین
چینده اورادصبا اولسون بونظم نوزمین بکزه‌ررم دیرسه‌ك صاچینه سندخی ای مشك‌چین
بوز قراسن حاصل ایلرسك قره سنبل کبی

سر عشقی کیمسه‌یه ایضاحه یوقدر تاب و فر حلّ مشکل بر معما حکمنی آلمش مکر
بر کتاب مجمل عشق اولدك ای نور بصر حسنکه اویکنمکه بدر اولیجق کوکده قر
بر سیه حلقه آصار رخسارینه کا کل کبی

اولزمانکه مجلس عشرتده صهبا کسیلور خوب آور مست نازسرکنم بندن بیلور
حسنك اطرافه زلف سمنسا سرپاور خشم ایله خنجر چکوب کوکلم سراینه کلور
چشم خونریزی ایچر هر لحظه قانم مل کبی

بایزید خان ولیدر افتخار روزکار نور عـاویت اولور هر مطلعندن آشکار
درّ یکتادر نظر قیل هر کلام شهریار خال مشکینك هواسیله ایدر ترك دیار
رومه کلدی مشك چین سودا ایله فاتل کبی

ایته حسنك مدتی آزدر دیو تعلیلی کار باغی آز مدت ایچون تزیین ایدر فیض بهار
ایله نسیان لطف حضرت پروردکار حسن ایلینت شعیبون آی ایله کون لیل و نهار
ایزیکه یوزین سورر سن شهریاره قول کبی

ای دل و جانِ (امیری) حسنی یارك کورك عارض و ابروسنی چشم نکهدارك کورك
شکل ناز و عشوه‌ده تلطیف بسیارك کورك لطفنی «عدلی» یه دائم اول جفاکارك کورك
غنچه‌وش آغزین آچوب ایلر تبسم کل کبی

ینه بو عاشق سودا زده کریان اولدی اشك چشمم ینه حسرتله خروشان اولدی
کزدیکم یوللره باق راه بدخشان اولدی کوزلرم یاشی ایلك یادینه مرجان اولدی
کوز ایله کوکلم آراسنده ینه قان اولدی

نه بلالر شب هجرکده بکا یتمش ایدی روغن شعلهٔ امید شفا بتمش ایدی
آشنالر بنی تنها براقوب کیتمش ایدی زخم تیرکله که جان چیقمغه عزم ایتمش ایدی
ضرب تیغك اریشوب دردیمه درمان اولدی

بایزید خاندر (امیری) شه معجز خامه کیدرر قامت اشعاره مزیّن جامه
نظر ایت هر سوزی بر مطلع اولور الهامه دفتر عشقمه خطك غمیدر سر نامه
نامهٔ دردیمه زلفك خمی عنوان اولدی

کوکل ظلمتنشین غم ایدی شمدی ضیا کلدی بدن بر خسته‌لق آب ایدی شمدی شفا کلدی
کوزم مشتاق نور شوق ایدی شمدی جلا کلدی خلاصه سر بسر اعضایه روح جانفزا کلدی
ینه شادم که اول کل چهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلدن بحمدالله صفا کلدی

جناب بایزید خان ولی ابن محمد خان شهنشاه ابن سلطان ابن سلطان معلا شان
اوسلطان علی سیرت او خاقان ولی عرفان

بنه شادمکه اول کاچهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلدن بحمدالله صفا کلدی

بوکون اولدم حریم حجله‌که دلبرده داخل   بنه غم کافری حالا باغمدن اولدی زائل
بوکا برچاره لطف ایله دیدم ای دلبر عادل   تبسمله قبول جامه خواب ایتدی اوغم قاتل

بنه شادمکه اول کاچهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلدن بحمدالله صفا کلدی

نیچون بیامم بزه هر کسده بر عین عداوت وار   بزه هر برطرفدن منعطف شین شکایت وار
صبورز قف غم عنقاسی یز بزده قناعت وار   آنك عشق اولدی نامی بزده بر کاچهره آفت وار

بنه شادمکه اول کاچهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلدن بحمدالله صفا کلدی

بنه صورمه صفای خاطر آزاده معتادی   بکا رشك ایلسون دهرك بتون عشاق ناشادی
مبدل اولدی شوقه کوکلك آهنك فریادی   بو مطلعدر لسان افتخرك شمدی اورادی

بنه شادمکه اول کاچهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلدن بحمدالله صفا کلدی

بکا برنامه ارسال ایلمش اول یار معجزدم   سواد عنبرینکده نشاط ماسوا مدغم
بیاض دلبذیری مطلع صبح صفا توام   اوجانانه نصل ایفی شکران ایلیم بیامم

بنه شادمکه اول کاچهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلدن بحمدالله صفا کلدی

بکا اولدی بولطف ناکهانی باعث اقبال   خلاصه تازمان حشره‌دك سرمایهٔ اجلال
درون خانمه اولدی صانکه بر فردوس عالی‌المال   (امیری) جانه ذرات وجودم ایتدی استقبال

بنه شادمکه اول کاچهره‌دن بوی وفا کلدی
کدورت کیتدی کوکلدن بحمدالله صفا کلدی

بایزید خان ولی کیم شه مختار اولدی   نور توفیق خدا آنده بدیدار اولدی
اوشهنشاه جهان باق نه کهربار اولدی   دولت وبخت و سعادت بزه چون یار اولدی
نار غمده دل بدخواهك ایشی زار اولدی

او شهنشاه ولی سیرت او شاه اشفق   روز محشرده اوله اهل یمینه ملحق
باق نه‌دیر شکر ایدرك حقه اوسلطان احق   شوله شهنشه لقب ارزانی قیلوبدر بزه حق
که جهان شهلرینه بنده دینلك عار اولدی

سیلدی دنیایه محبت کبی دامن وسخی   غنچه آلمدی قند لبی سیب زنخی
باق نه‌دیر نظم جلیلنده او سلطان سخی   دین اسلامزك شمع شب افروزی دخی
اهل کفرك یورکی یاغیله یانار اولدی

او شهك نطق دربار بارینی تكرار ایتدم قدرت خارقه‌سن عالمه اخبار ایتدم
باق نه دیر نظم همایونی اظهار ایتدم قره بوغدان کوزینه عالمی تا تار ایتدم
امرینه تابع اولان صکره‌ده تاتار اولدی

بولدی پایانی بو دیوان حقایق پیرا ایتدی تسدیس ایله تخمیسی (امیری) ایفا
اوله عقباده میسر شرف نور لقا «عدلیا» هر نه مرادك وارایسه ویردی خدا
آرزو دلده همین وصلت دلدار اولدی

ياوز سلطان سليم خان غازى حضرتلرينك اشعار شاهانه‌لرينك تسديسات وتخميساتى

توحيد بارى

باشلادم توحيده جوش ايلر سروش كائنات   موج اورر دريا كبى جوش و خروش كائنات
كوهر تهليل اولور منكوش كوش كائنات   كشف اولور قلبه رموز پرده پوش كائنات
منجلى آيينهٔ دلده نقوش كائنات
ايش او مرآت مصفايه جلا ويرمكده‌در

اولدى ارواح بشر ممتاز فيض التفات   كلمشكن ساحهٔ امكانه دهر بى ثبات
جونكه كلدى عالمه كسب ايله آثار نجات   سومنت ايتمه درونك ظاهر اولسون نور ذات
منجلى آيينهٔ دلده نقوش كائنات
ايش او مرآت مصفايه جلا ويرمكده‌در

ظلمتك بر بشقه معناى ضيا افشانى وار   كربه‌نك درد و بلانك حكمت پنهانى وار
نقش اولان هر لوحه‌نك نقش صاحب شانى وار   كائنات قايمى صاحبسز دكل سلطانى وار
منجلى آيينهٔ دلده نقوش كائنات
ايش او مرآت مصفايه جلا ويرمكده‌در

دلده ظاهردر تمائيل رموز اختفا   دلده باهردر تصاوير شئون ماجرا
دلده تاباندر يواقيت كنوز اعتلا   دلده رخشاندر مضامين كتاب استوا
منجلى آيينهٔ دلده نقوش كائنات
ايش او مرآت مصفايه جلا ويرمكده‌در

جونكه حق ايتدى نمرشكنده حلاقت جو...   بيله عالى نعمتك شكرنده عاجزدر لسان
اولدى انسان مظهر تكريم رب مستعان   لطف واحسان ايتدى دل نامنده بر سر نهان
منجلى آيينهٔ دلده نقوش كائنات
ايش او مرآت مصفايه جلا ويرمكده‌در

واصل اول توحیده ترك ایت قیل و قال کثرتی نقش و حدوث نقوش کائنات غایتی
عارف اول ادرا که سعی ایت منتهای حکمتی آکاه اسرار ازلپیرای وحدانیتی
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

دل دیمشلر نامنه بر حکمت آرا جوهرك دل دیمشلر نامنه بر شعله پیرا کوهرك
دل دیمشلر نامنه کنجینهٔ فیض آورك دل دیمشلر نامنه آیینهٔ اسکندرك
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

صیقل افروز اولمیان بر دل حقیقی دل دکل آلدانان آلایش زیب و فره عاقل دکل
مائل دنیا حریم عصمته داخل دکل حاصلی وجدانی ژنك آلود اولان کامل دکل
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

مقصدك اولمقسه فیض کبریایه آشنا عرش اعلایه نه لازمدر صعود و اعتلا
ایله تعمیق اسرار کتاب استوا ایتمه تدقیق نقوش کائناته اعتنا
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرأت مصفایه جلا ویرمکده‌در

پادشاه محتشم سلطان ممتاز وفرید حضرت سلطان سلیم خان ابن سلطان بایزید
عرش معنایه قلیچ آصدی اوکرار وحید یازدی بو نظم همایونی او سلطان رشید
منجلی آیینهٔ دلده نقوش کائنات
ایش او مرآت مصفایه جلا ویرمکده‌در

کوشهٔ محراب طاعتده (امیری) عاکف اول راه اخیاری طریق تصفیی کشف اول
عارف صاحبدل اول اسرار حقه واقف اول انکشاف جوهر وجدانه سعی ایت عارف اول
منجلی آیینه دلده نقوش کائنات
ایش او مرات مصفایه جلا ویرمکده‌در

توحید باری

کیم ویرر آفاقه زینت کیم ویرر خورشیده نور روز اولور هر کون عیان دیجور شب ایلر مرور
حال عالم بویله در طور مز کچر حزن و سرور مرکز ات وجدانی من ... بونرلیشون سدور
محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
آه مقصد قلبه بویله انجلا ویرمکده‌در

حضرت سلطان سليم شاهنشه عثمان حيا پيرو صديق اكبردر او شاه پيشوا
ثانئ فاروق اعظم نامنه ديسه سزا باق نه در اول پادشاه اعظم حيدر وغا

محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

ماسوا برظل زائلدر جهان افسانه‌در ميل ايدن كبن وغرور وخسته ديوانه‌در
كاسب روشنده دنيا تجارتخانه‌در لوحهٔ قلبي مجلا ايلين فرزانه‌در

محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

قلبي رونقدار ايدر گرچه تماشاى جهان آدمى تفريح ايدر گوش نواى بلبلان
انبساط روحه باعثدر صفاى گلستان ماسوايى سينه‌دن محو ايلر امّا عارفان

محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

شمع دل پرتو نمود نور بى دود اولسه آه جوهر لاهوتى آيينه‌مده مشهود اولسه آه
مقصد اقصا نيچون ترك مقصود اولسه آه سينه‌دن نقش علايق محو ونابود اولسه آه

محو ايدنجه ماسوايى نورحق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

غيظ وغرودن مبرا بشنه جاندر عارفان جسمى طاهر اولسه‌ده روح رواندر عارفان
نوردر آيينهٔ پرتو فشاندر عارفان واصل نور جناب مستعاندر عارفان

محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
آه مقصد قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

حال آدمدر جهانده مستعدّ انقلاب حسن نيتله اولور دنياده انسان فيضياب
نوربخش اول ظلمت غرودن ايله اجتناب چونكه شب نهان اولور اولسه نمايان آفتاب

محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
مقصد انجق قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

هم غمل كسب اولور هم كه هم شمع حيات هم مواقى هم مخالفدر جهان بى ثبات
گورمدى دنياده كيمسه جاودانى برحيات ايله لوح سينه‌دن امحاى حبّ ممكنات

محو ايدنجه ماسوايى نور حق ايلر ظهور
مقصد انجق قلبه بويله انجلا ويرمكده‌در

بشقه دنيا گورينسات بشقه ملك لامكان بشقه بر گلشن بولورسك بشقه مرغ وآشيان
بشقه‌عنصر بشقه‌جوهر بشقه فيض جاودان نور تاباندن عبارت بشقه ارض وآسمان

محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
آه مقصد قلبه بویله انجلا ویرمکدەدر

ذرّەلر وار هربری برآفتاب بی زوال   قطرەلر وار هربری برقلزم فیض اتّصال
روضەلر وار هربری برگلستان بی‌مثال   غنچەلر وار هربری بر برق نکهت اشتمال

محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
آه مقصد قلبه بویله انجلا ویرمکدەدر

قلبه صیقل اور کورنسونکه نور کبریا   براوفقی آیینه طوتمشك عکس ایدر نقش‌سما
کسب عرفانله اولور حاصل (امیری) انجلا   سینەدن عارف ایدر امحای میل ماسوا

محو ایدنجه ماسوایی نور حق ایلر ظهور
مقصد انجق قلبه بویله انجلا ویرمکدەدر

مناجات

الٰهی بیلمشم برحجّت کبری غفور اسمن   بکا هر بر ایشمده رهنما ایله صبور اسمن
دلمدن انفکاك ایتدرمه نور اسمن شکور اسمن   مدد ای رب علی دستگیرم قیل غیور اسمن

یا محو ایت لوح عصیاندن بوعبد پرقصور اسمن [۱]
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

کلیرانسانه حیرت قدرتك یارب تماشادن   که سنسن مقصد اقصا بتون دنیا و عقبادن
غفور اسمك نه ممکندر چیقه اسماء حسنادن   نیاز عبدودر مقصود بو بیت دلارادن

یا محو ایت لوح عصیاندن بوعبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

ملوکك سرفرازی حضرت سلطان سلیم خاندر   مدار افتخار بزمگاه پادشاهاندر
الٰهی عفو که شایسته برسلطان ذی‌شاندر   او سلطانك بومطلع طبع پاکندن نمایاندر

یا محو ایت لوح عصیاندن بوعبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

بن اقرار ایتمشم ای انفس و آفاقك الٰهی   حبیب اکرمکدر تخت غفرانك شهنشاهی
اوسلطان رسالت عشقنه بوعبد گراهی   خلاص ایله جهاندن عصیانك یته همرهی

[۱] دیاربکرلی سعیدپاشا مرحومك ۱۳۰۵ سنەسنده طبع اولنان – میزان الادب – عنوانلی کتابنك ۲٤۹ نجی صحیفەسنده شو مناجات سلطان سلیمان حضرتلری نامنه کوستریلیور ایسەده سلطان مشار الیهك موجود اولان بش قطعه ترکی دیواننك هیچ برنده کورلمامش و المزه کچن بعض مجموعەلرده یاوز سلطان سلیم خان حضرتلرینك اولدیغی کوسترلمش وحتی شعرای قدیمەدن صادق نامنده برشاعر تسدیس ایدرك بالاسنده – مسدس بیت سلطان سلیم خان – عبارەسی کورلمشدر.

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

الهی کیچ بو عبدك ذنب وعصیان سیاهندن   روامی بی حضور اولسون قیامت خلق آهندن
شفاعت بکارم تخت رسالت پادشاهندن   اولورمی کچمامك لایق بو عاصینك کناهندن

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

قرین رحمتك اولسون بو عبد بی نوا یارب   بحق نور دیدار حبیب مجتبا یارب
اکر بندن صدور اسه ایتدیکم جرم وخطا یارب   او وسعتله برابر تنك اولور محشر بکا یارب

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پر قصور اسمن
چیقار یا رب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

ویرن سنسن الهی نوبهاری کرم ایله سردی   تفکر ایلیم دنیاده سندن بشقه برفردی
روامی دائما کولدرمسون بو چهرهٔ زردی   جحیمك قورقوسی، قبرك خیالی، محشرك دردی

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

یا عفو ایلسون بو عبد پرقصوری شن غفارك   یا قیلسون مطهر فیض عنایت نام ستارك
یا اولسون دستکیر زمرهٔ ابرار واخیارك   شفاعت ایلسون یا حضرت محبوب مختارك

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

کناهم ستر قیل یاربنا ستار ارحمسك   غریق رحمت ایت بو عبدکی رحمان اعظمسك
سوبندر جنت اعلی ایله خلاق احکمسك   بنی عفو ایلك بر ایشمیدر غفار عالمسك

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

غفور اسمك اکر کیم اولمسه اسماء حسناده   نولوردی حال عالم روز واویلای کبراده
ویرن جرأت اولا اسم اعظمك بر قص باشاده   بحر الله مدور ایمش بو مطلع حال استاده

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

(امیری) عبدکی مستغرق ایت احسانه یا الله   قیامتده کتورمه قهر ایله میدانه یا الله
باغشله حضرت پیغمبر ذی شانه یا الله   دخول ایتسون برابر روضهٔ رضوانه یا الله

یا محو ایت لوح عصیاندن بو عبد پرقصور اسمن
چیقار یارب یاخود اسماء حسنادن غفور اسمن

نعت شريف ﷺ

ای پادشاه اعظم اقلیم ما وطین ‌‌ ‌ ای فیض اقدس دوجهان فخر مرسلین
کولدر بو عبد روسیهی قالمسون حزین ‌ ‌ ای نور ذاتی لمعهٔ جان موحدین
ای بهشت سینهسی جانان مسلمین

ای لطفی چوق مروتی چوق همتی وسیع ‌ ‌ ایتمش جناب حق او قدر مسندك رفیع
اولمش جمیع انس و پری امرکه مطیع ‌ ‌ مقصد سنك رضای شریفکدر ای شفیع
دیکر طریقه قیلمدم اتباع مسلمین

ای شهسوار عرصهٔ رحمت فتوت ایت ‌ ‌ بر عبد کمترکدر (امیری) صحابت ایت
لطف ایت مروت ایت کرم ایله عنایت ایت ‌ ‌ ایله «سلیم» بندهکه شفقت شفاعت ایت
ای شافع کروه کنهکار و مذنبین

شمس تاباندر جمالك ای حبیب دلپسند ‌ ‌ کورمامش ماندکی خوبان کشمیر و خجند
مهر ایله همصحبت اولمشدر اولعل نوشخند ‌ ‌ تا معنبر کاکلك خورشیده صالمشدر کمند
باغلامشدر بوینی زنجیر زلفك بند بند [١]

بشقه بر نقش صفاتابان اولور اشجارده ‌ ‌ بشقه بر نور لطافت موج اورر انهارده
بشقه بررنك حقیقت برق اورر ازهارده ‌ ‌ قد دلجوی نهالك کوردی چون کلزارده
طوردی آیاق اوستنه تعظیم ایدوب سرو بلند

---

[١] بوغزل سروری شرقی‌نك اولوب وحتی دیوان اشعارنده دخی موجود بولندیغندن غیری طرز وروش کلامی دخی بوخصوصه شاهد اولدیغنی قسطمونیلی لطیفی افندی تذکرهسنده تحریر ایدییور. حالبوکه سروری ایچون ولایت شرقندر. دیدکدن صکره بعضلر رومیدر دیرلر. دیه یورکه ـ طرز وروش کلامی بو خصوصه شاهددر ـ دیمسی ینه کندیسی چوروتمش اولیور. بونکله برابر شهزاده بایزید ابن سلطان سلیمان حضرتلرینك بالذات تحریر ایتدیردیکی نفیس بر مجموعهٔ ملوکیدن نقل ایله برغزل آشاغیده یازیلان.

فراقك تك ولی عین بلا یوق

ایکی مصرعلی غزل شاهانهلرینه نظراً سلطان سلیم خان حضرتلرینك بو طرز و روشده دخی انشاد اشعار بیوردقلری اکلاشیلیور. بوندن بشقه سلطان سلیم خان حضرتلرینك معاصرین شعرای شاهانهلرندن منظوم سلیم نامه یازان ـ محرمی بك ـ بو غزلی تخمیس ایدرك

(محرمی) کر خنجر هجران ایله اول سیم تن ‌ ‌ قطع ایدرسه باشکی قطعا یوزك دوندرمه سن
آنك ایچون کیم نهدیرکور خسرو ملك سخن ‌ ‌ ای «سلیمی» خطی سوداسندن آنك باش کسن
پارهلنسون تیغ محنتله قلم تك بند بند

مقطعیله سلطان سلیم خان حضرتلرینك آثارندن اولدیغنی تصریح ایدییور فی الحقیقه غزلك سروری شرقی دیوانده موجود اولمسی انك اولمسنی اثبات ایدهمز غزل سلطان سلیمك اولدیغی حالده آنك دیوانه کچمش بولنمسیده ممکندر. نتهکیم امثالی چوقدر. علی کلا التقدیرین تخمیس و تحریر اولنمشدر.

بشقه بر سودایه دوش اولمش بو کون شیدا کوکل   ایتمك ایستر کندینی عالمده رسوا کوکل
آرزوی بوی جنت ایلیور زیرا کوکل   عنبرافشان زلفنی کورمك دیلر جانا کوکل
الله الله نه اوزون سودایه دوشمش دردمند
صورمه روحم حالنی بو خستهٔ بیچاره نك   مسکنی اولمش دل بیچاره خونین یاره نك
قبله سی ابروی جاناندر دل آواره نك   ناصح منع ایله زلفندن اول مهپاره نك
شویله طولمشدر کوکل کیم قالمامشدر جای پند
هر سوزی سلطان سلیمك اولدی بر در عدن   هم سخن استادیدر هم قهرمان صفشکن
ای (امیری) ایلیور شعرانه تزیین سخن   ای «سلیمی» خطی سوداسندن آنك باش چکن
پاره لنسون تیغ محنتله قلم تك بند بند

وطن کیم منتخب اجزای عالمدن بهارمدر   حقیقتده او بر معشوق عالی افتخارمدر
خیال اعتلاسی مطلب لیل و نهارمدر   بنم شول دلبر رعنا حبیب کامکارمدر
انیسم مونسم یارم عزیزم غمگسارمدر [۱]
سرور خاطرم آرایش وجدان مکنونم   جهان مجملم راز نهانم سر مستورم
زمین و آسمانم ششجهاتم بیت معمورم   ادرنم هم ستانبولم قلانام بورسه م انکورم
سینابم قیصر رومم عجایب شهریارمدر
کلستان حضورم مسکن آباء و اجدادم   شبستان امورم مصدر الهام و ارشادم
ملخص کاشانم مرکز مجموع ابعادم   سمرقند و خراسانم، ری و شیراز و بغدادم
خجند و بلخ و تبریزم مصر تختنده وارمدر
امید انتظارم مقصد اقصای افکارم   سواد اعظم عشقم مراد قلب غمخوارم
مدار اجتهادم نقطهٔ امصار و اقطارم   عراقم هم صفاهانم دمشقم بوسنه بازارم
بنم چین ایله ماچینم جزیره م سبز وارمدر
ایده سلطان سلیم خانی جنت ده واصل الهم   بتون دنیایی فتح ایتمکدی مقصود شهنشاهم
(امیری) نق نه نطق ایلر جهانگیر فلکجاهم   شکسته بسته بر درویش دلریشم «سلیم» شاهم
حبیبك وصفنی یازمق بنم دنیاده کارمدر

ایکی خدك کبی نور صفا یوق   ایکی چشمك کبی قدر نما یوق
ایکی لعلك کبی مشکلکشا یوق   ایکی قاشك کبی بر طرفه یا یوق
قاورسن رحم بو کونکلومه یا یوق [۲]

[۱] شو غزلك مطلع بیتی دفتردار حمدی بك مطالع المطالع نده سلطان سلیم ثانی نامنه محرر ایسه ده عتیق مجموعه لرده تام غزل اوله رق سلطان سلیم اول حضرتلرینك اولمق اوزره محرردر.

[۲] بو غزل شهزاده بایزید ابن سلطان سلیمان حضرتلرینك یازدیرمش اولدیغی آثار ملوکه دائر قیمتدار بر مجموعه دن مأخوذ اولوب املالری دخی اصلی کبی یازلمشدر. ترکی شیوهٔ لسانی اوزره انشاد ایلمیورمشلر.

صفا جامنده صهبای خطر وار   وفا باغنده خار شور و شر وار
زمانك هر صفاسنده كدر وار   جهاندا كرچه يوز بيك فتنه‌لر بار
فراقك تك ولی عين بلا يوق

ياوز سلطان سليم خان كزيده   او در شاهنشه عالی عقيده
نظر قيل نظم سلطان وحيده   نكارا خسته كونكلومك حقيده
جفالر قيلمه باری كر وفا يوق

نصل بن قالميم آه و فغانده   وفا يوق دلبران سر كشانده
كيم اولسون حالمه واقف بتانده   كمه كونكلومی باغلايم جهانده
كوزللرده سنك تك دلربا يوق

مكر سن يا ملكسن يا پريسن   ملاحت ملكنك زيب و فريسن
(اميری) نك و قالی دلبريسن   اكر سن حسن ايلينك سروريسن
«سليمی» كبی داخی بر كدا يوق

حسنی بر كوزلك فتنه نمون ايتدی فلك   مكتب عشوده استاد فنون ايتدی فلك
بنی اول دلبر فتانه زبون ايتدی فلك   حلقهٔ آهمی زنجير جنون ايتدی فلك

مردم ديده‌مه بيلمم نه فسون ايتدی فلك
كريه‌می قيلدی فزون، اشكمی خون ايتدی فلك

چالدران فاتحی سلطان سليم ذی‌شان   بو در اشته اسدالله عديم الاقران
شيرلر پنجهٔ قهرنده اولوردی لرزان   باقكز مطلع غرّاسنه ای خلق جهان

مردم ديده‌مه بيلمم نه فسون ايتدی فلك
كريه‌مى قيلدی فزون اشكمی خون ايتدی فلك

اوبله قان آغلادی حسرتله بو عبد شيدا   چشممك هربری برچشمهٔ خون اولدی بكا
قالدی آل قانلر ايچنده بدنم سرتاپا   كوريكز حالمی ای زمرهٔ ياران صفا

مردم ديده‌مه بيلمم نه فسون ايتدی فلك
كريه‌می قيلدی فزون اشكمی خون ايتدی فلك

آغلارم آغلايشم هر كسه شكوا كورينور   اكرم درد وعنايه نه عجبا كورينور
نره باقسم كوزيمه محنت دنيا كورينور   كيمی كوره كه بر شكل غم افزا كورينور

مردم ديده‌مه بيلمم نه فسون ايتدی فلك
كريه‌می قيلدی فزون اشكمی خون ايتدی فلك

نجه سحر ایتدی بیلمم كه او شوخ كلفام   بو یاری كوزلریمی غمزهٔ جادو توأم
ال قزل بردلی‌یه بكزردی تعریف ایدهم   بكا كاكون كورینور شمدی سراسر عالم
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

ایكی آیینه‌سیدر دیده وجود بشرك   كوسترر هیئتنی آدمه هر بر اثرك
قالمدی شمدی تماشایه مجالی بصرك   ایده‌م شكلنی تعریف نقوش وصورك
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

فلكك كردش معكوسی نه حال ایتدی بكا   سهل اولان ایشلریمی امر محال ایتدی بكا
جوری واصل سرحد كمال ایتدی بكا   سینه‌دن سیلی صفا میانی آل ایتدی بكا
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

چشمك باشنه‌باق عینی ایله قان كبیدر   كورینان آنده جكر پاره‌سی مرجان كبیدر
صاچلان قطره‌لری لعل بدخشان كبیدر   كوزلرم كاسه‌سی یاقوت ایله سیان كبیدر
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

هر كلك حیله‌و نیرنكنه هپ واقف ایدم   آشنای هنر شعبدهٔ سالف ایدم
رقیه‌و سحر و فسون خدعه‌سنی كشف ایدم   فلكك رنكنه آلدانمیه‌جق عارف ایدم
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

چشمك كریه‌سنه چونكه طبیب ایتدی نكاه   دیدی یوق چاره بوكا ایتمه‌لی تفویض اله
بندن اسبابنی تفتیش و سؤال ایتمك آه   بنده بیلمم نره‌دن كلدی بو درد جانكاه
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

ای شهنشاه قدر سلطنت عالم عشق   تختكاه ابدیتده شه اعظم عشق
ظلمت شام بلا شكلنی آلدی غم عشق   شفق صبح بقا رنكنه كیردی دم عشق
مردم دیده‌مه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
كریه‌می قیلدی فزون اشكمی خون ایتدی فلك

ای (امیری) بکا بر حالت اخری کورینور   عالمك ساحهٔ معمورەسی تنها کورینور
نه کل وغنچه نه کلزار طربزا کورینور   کوزیمه صورت دیکرده بودنیا کورینور
مردم دیدەمه بیلمم نه فسون ایتدی فلك
کریه‌می قیلدی فزون اشکمی خون ایتدی فلك

بکا هر وشمنی بر داغ درون ایتدی فلك   کوزلرمدن دوکولن یاشلری خون ایتدی فلك
حسرت یار ایله بی صبر وسکون ایتدی فلك   جای آرامی صحرای جنون ایتدی فلك
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

زور ایله اولسەده بر کیمسه‌نك عمان زمان   عشقی الندن ینه قورتمەیه یوقدر امکان
باق نه دیر فاتح اقلیم حجاز و ایران   شیرلر پنجهٔ قهرمده اولورکن لرزان
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

نیجه دشمنلری بی صبر وسکون ایتمش ایکن   نیجه سرکشلری خونباش درون ایتمش ایکن
نیجه صفدرلری مغلوب وزبون ایتمش ایکن   شیر غرنده‌لری لرزه نمون ایتمش ایکن
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

آ کلادی ایتسه فلك هر نقدر سعی وفیر   ایدەمز کوکلی فرمانمه رام و تسخیر
کوردی کیم چارەسی بر آفته ایتمکدر اسیر   نه فسون ایلدی بیلمم که نه قیلدی تدبیر
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

ایتسه بر دلبر اکر حسنله دنیایی شکار   مائل اولمم دیه هر یرده ایدردم اصرار
ظن بیهوده ایمش آ کلادی شمدی دلزار   عاقبت قالمدی دستمده بنم صبر و قرار
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

سینه‌مك پارەسی یوق اورمادی کیمسه شمشیر   اللرم باغلی دکل طاقادی کیمسه زنجیر
آتمادی کیمسه بنم سمت جکرکاهمه تیر   ندن اولدم عجبا بویله زبون تأثیر
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

دون کیجه واقعه‌ده قیس جنون استحسان   یانمه کلدی کوروب حالمی اولدی حیران
نیچون اولدك دیدی بو رتبه زبون ونالان   دیدم ای رهبر عشاق حزین وکریان
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

ندر اول وجه منور ندر اول خال سیاه   بری سرمایهٔ عنبر بری رشك آور ماه
اوکیور پارەیه باقدقچه ایدرسم نوله آه   خانمانسوز نحمادر او مستانه نکاه
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

عشوه دستانی ایللری انشاد ایدییور — چشم آهونکمی جلوه‌لر ایجاد ایدییور
اولزمانکه آکا اول خنده‌ده امداد ایدییور — صبر و آرام دل عاشقی برباد ایدییور
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

اوغزالانه خرام ایتمی، آهو نظری — الودلی ایتدیرییور صبرو قرار بشری
نقدر وار ایسه دنیاده ادا شیوه‌لری — کوستر چشمی مستانه سوزنجه او پری
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

نجه آهو روشی رشك ختن خطۀ چین — نجه آهو نکهی شور غزال ماچین
نجه آهو حرم آرای حجاز تمکین — بوندن افزون ایدمم وصف نکاهن تعیین
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

اولدی درد ایله مهجور نکاه جانان — شمدی صحراده‌کی آهولره اولدم حیران
باقارم کوزلرینه ایلرم آه وافغان — ایدرم آه وفغانم صورانه بویله بیان
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

آلیور دادمی ای حضرت رب قیوم — بکا غدر ایلدی کردونده اولان مسلك شوم
نی هر بزم جوانانه‌دن ایتدی محروم — قالمدی دلده هوسکاری تحصیل علوم
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

سینه‌مك داغلری ورد قضا توأمیدر — اشکمك قطره‌سی کازار بلا شبنمیدر
سودیکم خوبلرك احسنیدر اعظمیدر — تار کیسولری زنجیرلرك محکمیدر
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

عشق تیری شو بزم بیلدیکمز تیر دکل — عشق شمشیری دخی آه بو شمشیر دکل
جلوۀ سر ازل قابل تفسیر دکل — نظر ایت کرچه یدم بستۀ زنجیر دکل
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

کوردم مهوشمی هر کیجه کوردم رؤیا — باقی نصل وحشی غزال اوغرینه اولدم شیدا
مسکنم اولدی بنم درد ایله کوه وصحرا — آغلاسون حالمه شمد نکیرو خلق دنیا
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

یتش ای حضرت معروف وجناب ذوالنون — یتش ای حضرت فرهاد وجناب مجنون
تشاك جوش وخروش ایلدی سودای جنون — باقکز اولدی (امیری) نقدر زار وزبون
نی بر کوزلری آهویه زبون ایتدی فلك

نقشمی غم صورتنده یاپدی نقاشم بنم — حضرت ایتونی بولسم اولسه غمداشم بنم
قاینیور طوفان مثالی زخم خونپاشم بنم — کوزلرمدن آقدی دریالرکبی یاشم بنم[۱]
دوستلر چوق نسنه کوردی اوکمدق باشم بنم

بن نصل وصف ایلیم سلطان سلیم اکبری — اولمامش کیمسه بو عالی اقتدارك مظهری
کوش قیل نظم جلیل پادشاه صفدری — کچمك ایچون سیل اشکمدن خیالم عسکری
بر دیرکلی ایکی کوزلی کوپریدر قاشم بنم

باشنه کوندزلری خورشیددن افسر کیوب — وقت رخشان سحرده جامهٔ احمر کیوب
دوشنه هردم لباس فاخر دیکر کیوب — هر کیجه آلتون بنکلی آسمانیلر کیوب
اشبو چرخ پیره‌زن اولمشدر اویناشم بنم

---

[۱] اطیفی تذکره‌سنده دیرکه بو شعر نشری‌نکدر اما عوام الناس عموماً سلطان سلیمه اسناد ایتمشلردر. دفتردار عالی ـ کنه الاخبار ـ نده وریاضی چلبی ـ تذکرة الشعرا ـ سنده وقاف زاده فائضی چلبی زبدة الاشعار ـ نده اطیفی‌یه اتباع ایلمشلردر .

نشری‌نك همشهریسی بولنان عاشق چلبی ـ مشاعر الشعرا ـ سنده نشری‌نك شعری مشهور اولمدیغی بالبیان اشعارینك ماهیت درجاتنی تاریخنده‌کی ابیاتنه حواله ایله اشعارندن بر شی تحریر ایتمیور .

حسن چلبی ایسه ـ تذکرة الشعرا ـ سنده نشری‌نك اسمنی بیله یازمیور .

مطالعهٔ عاجزانه‌مه کلنجه بو غزل بر قاچ دلائله نظراً سلطان سلیم حضرتلرینك اولمق لازمکلیر :

اولا ، دفتردار خصالی بك ـ جامع النظائر ـ نده سلطان سلیم نامنه تحریر ایدرك لامعی، اصولی، حیرتی، ذاتی، خیالی کبی کبار قدر کبار شعرانك نظیره‌لری تسطیر ایلیور . ثانیاً، قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك

صو ترازوسی اولالدن اوکمدق باشم بنم
آنك ایچون هرطرف طورمز آقار یاشم بنم

و

کوزلرمدن آقه طورسون طورمسون یاشم بنم
یانه ایچون صاقلرم شمدنکرو باشم بنم

مطلعلرینی حاوی ایکی قطعه نظیرهٔ شاهانه لری واردر .

ثالثاً ، بو غزل بش بیت اوله‌رق مشهور اولدیغی حالده طوپ قپو سراینده روان کوشکنده‌کی کتبخانه‌ده قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك اوائل زمن سلطنتلرنده یازیلان بر مجموعه‌ده سلطان سلیم اول نامنه آلتی بیت اوله‌رق محرردر . سائر مجموعه‌لره آلنمیان شو بیتدرکه اکر اطیفی وعالی دخی کورمش اولسه‌لردی سلطان سلیمك اولدیغی قبول وتصدیق ایده‌جکلرینه شبهه ایدیلمزدی .

بکا دیرلر کیم بتون عثمان ایلی ملکك سنك
کافرم کر وار ایسه ایچنده بر طاشم بنم

نامق کمال بك مرحوم دخی بر مکتوبنده شو عباره‌یی تحریر ایدیور :

« سلطان سلیم بنم ظنمجه عصرینك اك بیوك شاعریدر. حتی ابن کماله دخی مرجحدر . ابن کمالك

کوزلرمدن آقدی دریالر کبی یاشم بنم
دوستلر چوق نسنه کوردی اوکمدق باشم بنم

بیتی قدر پارلاق وتعبیر آخرله شاعرانه بر سوزی بوقدر صانیرم »

ایرمسه امدانه عون حضرت رب معز اولمایز بر لحظه راحت عالم امکانده بز
کاه اولور محنت ویرر قلبه آه‌لی چاره‌سز بن کدا غربت دیارنده قالوردم یالکز
محنت ودرد وبلا اولماسه یولداشم بنم

یادکاریدر بو کل بر فیضه مظهر کلشنك بر کذاریدر بو کوهر بر منوّر معدنك
قیمتی سیرایت نه عالیدر بو نطق احسنك بکادیرلرکیم بتون عثمان ایلی ملکك سنك
کافرم کر وار ایسه ایچنده بر طاشم بنم

حضرت سلطان سلیم خان ظل خلاق علیم پادشاه پادشاهاندر او سلطان عظیم
بنی نه عجب [illegible] امیری [illegible] حکیم ای فلك طوقوز طولو جام جم ینجه بو سلیم
دور ایچنده کلمدی هرکز ایاقداشم بنم

سیرایهٔ جمعیت ارباب وفقز برق شرر انداز دل اهل نفاقز
عشق آتشی یاقمش بزی بی خوف ومراقز سیر ایت نجه دلسوختهٔ نار مشاقز
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسایر کیچسه صبا کلشنمزدن

ضرغام وغا حضرت سلطان سلیم خان ایتمشدی غضنفرلری لرزان وهراسان
بر کیمسه نظیره دیه‌مز نظمنه الآن بو بیت هایونده حیران اولور انسان
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسایر کیچسه صبا کلشنمز

بز بلبل سودازده‌یز دامه اسیریز بز درد ایله پرورده اولان مرغ حقیریز
بز منتظر غیرت معبود قدیریز بز مظهر سرّ ازلز کرچه فقیریز
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسایر کیچسه صبا کلشنمزدن

هر جانبه ای کلشنمزدن کیدن انهار بن ایلیورم اشبو رجایی سزه تکرار
کوردکده صبایی ایدیکز کندینه اصرار عزم ایلیون شمدی بزم کلشنه زنهار
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسایر کیچسه صبا کلشنمزدن

عشق آتش سوزانی ایله یاقدی سراسر حیرتده قالیر شعله‌مزی کورسه سمندر
سیر ایلسه پروانه‌ده بو دهشتی دیرد فریادمز ایلر بو جهان ملکنی محشر
بز بلبل محرق دم کلزار فراقز
آتش کسایر کیچسه صبا کلشنمزدن

مفتون صفاى قدح مل دكلز بز دلدادهٔ اشكوفه وسنبل دكلز بز
افتادهٔ ذوق چمن وكل دكلز بز كلزار مسرتده كى بلبل دكلز بز
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

سرايت نجه‌در معجزهٔ عشق سحر سوز آتش چيقارر كريه‌ده چشم كدر اندوز
درياده سمندر اوليور شعشعه افروز نوروزى اولور باغمزك شدت تموز
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

آتش جولان ايليور اعصاب بدنده برق اولمه‌در شعله‌نما آه دهنده
پرواز ايدرز عشق ايله بر بشقه چمنده عجب آتش اولور آنده كل وبرك وديكنده
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

تأثيرى ايدر آهمزك خلق معذب دنيايه عيان ايتمه‌يز سوزش اغرب
آتشله بزم عنصرمز اولدى مرتب عالمره حيرت ويريبور بزده‌كى مشرب
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

عشق ايللرينك كلشنى آتش، كلى آتش برك شجرى، سبزه‌لرى، سنبلى آتش
ساقيلرينك ساغرى آتش، ملى آتش فرياد طيورى، نغم بلبلى آتش
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

عشق آتدى بزى آتش سوزان بلايه صالدقده (اميرى) بو جهان باغنه سايه
اى آه سلام ايله واروب باد صبايه بو سمته كلوب اوغيه زنهار هوايه
بز بلبل محرق دم كلزار فراقز
آتش كسيلير كيچسه صبا كلشنمزدن

يا بكا بو رتبه جورى سرو نازم قيلمسون ياقبولك مظهرى هيچ بر نيازم قيلمسون
غمدن اولسمده تمازم سرفرازم قيلمسون ايتمسون زحمت نيچون يوق جوازم قيلمسون
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

بن مريض اولدقده يارم كلمسون محزون اولور رقت يارانمى سير ايليوب دلخون اولور
رنك حيرت ظاهر اولور رخرى [illegible] اولور [illegible]
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

حضرت سلطان سليم خان در معظم قهرمان   كورمش اولسيدى اكر فردوسىء معجز بيان
بشقه شهنامه نظم ايلردى داستان   باقى نه دير شهنامه يى فسخ ايلين كشورستان
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

زالف باره هيچ بركيمسه نمكن اوله اورده   كورسه رستم چشمنى خوف ايليوب يوزين بوره
كوسترك بومنزدى جانن اكرحال صوره   بن ياتم لايقمى اول قرشمده آياغن طوره[١]
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

هم عربجه نثر شعر ايلر او سلطان اديب   هم عجمجه شاعر استاد ايدى شاه حسيب
جونكه شاهنشاه ايدى عرقومه اون دات نجيب   ايجه تاتاره بو كفتار يده اولمش قريب
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

ايتمدى دنياده هيچ بركون بكا بر التفات   رتبهٔ جور تحملسوزى كورسون كائنات
ديمسون تا ايتدم اظهار وه بعد الوفات   بر وصيتدر سزه بندن بو اى اهل حيات
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

روز دلسوز قيامتده خداى ذو الجلال   وارمى بر خيرك ديويارمدن ايتدكده سؤال
ولمسون عرض جواب ايتمك ايچون لايق مقال   بر جوابك بارى عرضنده قالسون بى مجال
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

مهوشم سنلك مصلاده نمايان اولمسون   سير ايدوب حسنن ملكلر مست و حيران اولمسون
منكرينه باعث تشويش اذهان اولمسون   هم سؤال قبر ايچون فكرم پريشان اولمسون
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

بويله در امر جناب خالق كون ومكان   عودت ايتمز بر وجودى ترك ايدن روح روان
كلمسون قرب مصلايه او يار دلستان   روح نيلر آنده تندن انفكاك ايتدكده جان
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

احتضارمدن خبردار اولمسون اول كلعذار   آغلارم قبرمده محزون اولورسه اول نكار
اول بتم شاهم (اميرى) بن آكا ورعبدزار   بن نه خاكم كه طوره ال باغليوب قارشمده يار
سرو نازم ديك بن اولدكده نمازم قيلمسون

......

دوشوندم كائناتك دورايدن اتام ايله شهورين   تفكر ايلدم دهرك فريدون و منوچهرين
عبور ايتدم بو دنيانك هزاران بحر ايله نهرين   خلاصه عالمك كزدم نيجه اقليم ايله شهرين
جهانك كرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين[٢]
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

[١] بو بيت ترك لسانك بر جوق شيوه لرى ميانده شيوهٔ عثمانيدن زياده شيوهٔ تاتارى آكديرر.
[٢] سلطان سليم خان حضرتلرى چالديران صحراسنده شاه اسماعيل ايله حرب عظيم و مغلوب

آلنجه شهر تبريزى سليم خان ظفرعنوان — تصور قيلدى عزم كشور توران وهندستان
بوعالى عزمه مانع اولدى حيفا بعض بدخواهان — [illegible] بو [illegible] مساعى [illegible] اولماز [illegible]

جهانك گرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

فضيلت مسلكندن دم اوران نادانى سير ايله — حميت پرده سنده گيزلنان عريانى سير ايله
مخالف چهره لر ابراز ايدن يارانى سير ايله — نفاق وكيد ومكره مبتلا اخوانى سير ايله

جهانك گرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

وطن محو اولسه ده خائنلر آمالندن آيرلمز — حميت لافنى ايلر فقط حالندن آيرلمز
بتون دنيا تضرع ايتسه افعالندن آيرلمز — يالار هر ذاتى تأمين اقبالندن آيرلمز

جهانك گرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

حميتله فرياد ايلين چوق كيمسه جانيدر — او تانمز هر برى مكر وحيلده بى مدانيدر
وجود بد سرشتنده دنائت روح ثانيدر — وطن ميدانئك حيفا خطيب كامرانيدر

جهانك گرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولاكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

وطن كيندى يازق انصاف ايدك سويلرندا ايلر — سقيمه لعنت ايلر استقامت ادعا ايلر
كوزندن ياش دوكر كرسيده ابرازريا ايلر — فقط بر آقچه نك اوغرنده دنيايى فدا ايلر

جهانك گرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولاكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

مكر در اهل حقه خائنانك جمله گفتارى — مكردر مستقيمانه سقيمانك بتون كارى
مكردر صادقان امته اغيار ايدن يارى — مكردر عنصر جسم وطنده علت سارى

جهانك گرچه نوش ايتدم يدى طاسدن كچن زهرين
ولاكن زهر قاتلدن بتر بولدم مكر قهرين

وطندر نور لاهوتى، وطندر مهد انسانى — وطندر جوهر علوى، وطندر فيض ربانى
وطندر زبدهٔ عالم، وطندر آدمك جانى — وطن لايق دكلدر مكره اى ملعون شيطانى

ومنهزم ايلدكدن صكره تعقيب ايدرك تبريز شهرينه داخل اولمش وشاه اسماعيل دها اول تبريزدن دخى فرار ايتمش بولنمغله اصفهانه وبلكه ايران وهندستانه طوغرى آردنجه تعقيب قصد ايلدكلرنده بعض بدخواهانك تحريكيله يكيچرى طائفه سى مانع اولمشلر وخواه وناخواه كنديلرينى دوندرمشلر ايدى . بيت مذكورى كمال تأثرله اول محلده انشاد بيوردقلرى صولاق زاده تاريخنده محرردر .

جهانك کرچه نوش ایتدم یدی طاسدن کچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

زمینده ایکنین بر عبد افقر سندن اعلادر — وطن اوغرنده جان قربان ایدن محبوب مولادر
سکا کاشانه‌لر ، میخانه‌لر جای طربزادر — ینه سنده ندر بو ملعنت ای ملحد وفاجر

جهانك کرچه نوش ایتدم یدی طاسدن کچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

جهاندهپك فنا شی شبهه‌سز فقر وضرورتدر — دکل فرط طمع لازم اولان امر قناعتدر
سنی حرص تجبه سوق ایدن اما که ثروتدر — بو حال بد روش ملکه خیانتدر دنائتدر

جهانك کرچه نوش ایتدم یدی طاسدن کچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

جهانده مرتکبلر خائنان بدکهر چیقدی — باقلك اقطار دنیایه نلر چیقدی نلر چیقدی
کیمی بر موقع عزتمآبه بی پدر چیقدی — ریاکاران ملت ظاهر اولدی جیفه‌لر چیقدی

جهانك کرچه نوش ایتدم یدی طاسدن کچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

(امیری) اختیار عزلت ایله ترك دنیا ایت — بو حال شهرت ومکری تأثرله تماشا ایت
کیدوب درکاه رب عزته ای آه شکوا ایت — مدد ای جبرئیل ذوالقوا سنده تمنا ایت

جهانك کرچه نوش ایتدم یدی طاسدن کچن زهرین
ولکن زهر قاتلدن بتر بولدم مکر قهرین

|١|

ایلرکدن دوکلن خنده فسو نسازمی که — نی نی تاب ایدیور معجزه پردازمی که
خانه‌سوزدل عاشق سربازمی که — سکا شهلر دخی دلداده‌ٔ ممتازمی که
باق شو ترسیم ملوکانه‌یه اعجازمی که — کوزلرك فتنه‌ده ابرو ایله انبازمی که
دل آصاماغه ایوکر زلفکه جانبازمی که — نه قهر ایلدیکك لطفکه آغازمی که
نیکه ، شیوه‌می که ، جورمی که . نازمی که

[١] نامق کمال بك مرحوم تعقیب خراباتده [لاادری] اشارتلی بر بیته اعتراض ایدرك بو بیتدن بحثله « سلطان سلیم اولك

عجب سنکجو ندر بنم دنیا غمنی چکدکارم
یوقسه عمرم واری سنسز بیلرم دنیایی بن

... بر اراده اتخابه شایان کورمزدی » عباره‌سنی تحریر ایلمش وبوکا استناداً سلطان سلیم اول ...ه تسدیس اولنمش ایدی. اوبیت باقینك مطبوع دیوانده موجود بر غزلك ارکانندن اولدیغی مؤخراً ... آکلاشلمغله تسدیسده بولنان بیت اخراج اولندی . سلطان سلیم اولك اولمق اوزره بیت مزبور تعقیب خراباتده کورلدیکی بوراده کورلنجه سببی آکلاشلمق ایچون تحشیه اولنمشدر.

مقتضاسی بومیدر تسوح بیدادلغك   رسمی دلبرلكك، ایذای دل آبادلغك
سكانی وبردیلر اجراسنی شدادلغك   کیم اوقوتدردی سكا درسنی جلادلغك
نظر ایت آكا بو تربیع ایله صیادلغك   دلی صید اتمه‌ده عالم بیلور استادلغك
كی صاقین عالمه یالیمه بیدادلغك   بیلمزم سرّی ندر بیلمش ایكن یادلغك

نیكه ، شیوه‌ی‌كه، جورمی‌كه، نازمی‌كه

كونمی وار خسته دله شعله كبی چاقدیغك   كونمی وار باشمزه منت ایله قاقدیغك
كونمی واردر بزی آدم یرینه طاقدیغك   كونمی واردر كیدوب اغیار ایله‌می چاقدیغك
هم بو تربیع بایغه صو كبی آقدیغك   دل ندر نسنه‌می وار عشق او دینه یاقدیغك
عشق زنجیرینه كردنی قودك طاقدیغك   بزی كوروب یوزوكی دوندروب باقدیغك

نیكه، شیوه‌ی‌كه، جورمی‌كه ، نازمی‌كه

آفرین همت سلطان سلیم خانزه   صفدر روی زمین حضرت خاقانزه
مرتضی كوكبه شاهنشه ذی شانزه   قهرمان دبدبه كرّار جهانبانزه
باق بو تربیعنه رحمت اوقو سلطانزه   قصد ایدر خونی كوزك خنجر ایله جانزه
بی كنه كیرمه بزم پادشهم قانزه   [illegible] اعراض ایدوب [illegible]

نیكه ، شیوه‌ی‌كه، جورمی‌كه، نازمی‌كه

ای (امیری) نه بو شكوای زمان ایلدیكك   یأس خونین ایله غدر دل و جان ایلدیكك
درد ایله ایكلیه‌رك قهر جهان ایلدیكك   كربلا شكلنی دنیایه عیان ایلدیكك
بو حزینانه مربعله فغان ایلدیكك   «بوسلیمی» قولكه جوری روا ایلدیكك
بوتبه صدقن ره عشقكده نلان ایلدیكك   [illegible] بینه نهان ایلدیكك

نیكه، شیوه‌می‌كه ، جورمی‌كه، [illegible]

كلستانه بر عجب حال اولدی داغیلر كبی   بربری اوزره چیچكلر هپ مباهیلر كبی
جنكه حاضر جماسی خصم وجاشیلر كبی   [illegible] چیقدی قزل تاجیله شاهیلر كبی [۱]
چكدی سوسن خنجرن [illegible] سپاهیلر كبی

---

[۱] صاحب تذكره لطیفی چلبی شاعر نهانی بحثنده بو شعر مشهور بونكدر عوام تحریف ایدوب سلطان سلیمه اسناد ایدرلر . مقطعده محمد . بایزید ذكر اولنمغین (سلیمی) آشنا و (نهانی) بیكانه كبی اولمغله بو خلقك تحریف وتغلیطنه سبب اولمشدر . دییور . وآندن نقل ایله ریاضی تذكره‌سنده ودفتردار عالی كنه الاخبارنده واولیا چلبی سیاحتنامه‌سنده او ذاتك اولمق اوزره درج وتحریر ایدییورلر . حسن چلبی ، مذكور نهانی بحثنده ـ بو غزل مشهور اكا اسناد اولنور ـ دیدكدن صكره لطیفینك سوزلرینی دخی عیناً یازییور.

لكن لطیفینك معاصری بولنان مشاعر الشعرا ـ صاحبی عاشق چلبی بو غزلی (نهانی) نامنه قید ایلمدكدن بشقه « نهانی حاجی حسن زاده مدرسه‌سنده مدرس ایكن استادم سروری چلبی آكا دانشمند اولمش فقیر آندن ایشتدم شعری چندان مقبول ومطبوع دكلدر ـ عبارەسنی تحریر ایدییور .

دفتردار خصالی چلبی ـ مطالع [illegible] ـ نده سلطان سلیم اول حضرتلرینك اولمق اوزره

وادی نرکس دیده دن ازهار لالرک ایچون   قطره افشان اولدی شبنم غنچهٔ دلتنك ایچون
عندلیب اولمش مهیا نغمه یه هلك ایچون   بر یشیل سنجق کتورمش سرو کاهی جنك ایچون
یوللی جوشن کیدی کل دریاده ماهیلر کبی

سیر ایدك سلطان سلیم اول جنك آوری   آکمیك آرتق سزاور خسرو واسکندری
بق نه عالیدر او شاهك نظم کوهر زیوری   چاریارك عشقنه طوناندی باغك عسکری
هر بری بر رنکه کیردی پادشاهلر کبی

باغده اشکوفه‌لر جمعیت ایتدی سو بسو   برکمال ایدی او جمعیتده صدق آرزو
قبله‌یلر درکاه مولایه سراپا سرفرو   رافضیدر لاله، تاجن باده ویر یارب دیو
یاسمنلر حقه یوز طوتدی آلهیلر کبی

صفدر صاحبقراندر حضرت سلطان سلیم   سیف ایله کوستردی خصمه‌یك بیوك برهان سلیم
بق نه دیر عشقنده شهنشاه عیشان سلیم   قلعه‌لر فتح ایدلی مالك محمده خان سلیم[۱]
خوف ایدر تبریزیلر شمدی کناهیلر کبی

فیضه مقرون ایله یارب فیض سرمد عشقنه   نوره غرق ایت قلبمی سلطان امجد عشقنه
ای (امیری) مست عشق اول نور احمد عشقنه   ای «سلیمی» چاریاری سرو محمد عشقنه
بایزیدی مشرب اول قالمه تباهیلر کبی

مکین کوشهٔ محراب چشمی   بنه مست شراب ناب چشمی
ویرر عشاقه استغراب چشمی   زلال عشوه‌دن سیراب چشمی
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

یاوز سلطان سلیم خانه نظر قیل   او سلطان ابن سلطانه نظر قیل
جهانکیر سخندانه نظر قیل   بو زیبا نطق ذیشانه نظر قیل
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
انکچون عاشقك پر اب چشمی

یاور مستانه دلبر نوره بکزر   اوکا کاکلر شب دیجوره بکزر
چامش کردنی کافوره بکزر   قدملر ساقلر بلوره بکزر

قید ایلدیکی کبی معاصر شاهانه‌لری شعراسندن مشهور ذاتی بکك ایکی وتاریخ ساهی نشری چلبی‌نك بر عدد نظیره‌لرینی قید ایلیور .

[۱] شو غزل برچوق مجموعه‌لرده سلطان سلیم نامنه بش بیت اوله‌رق کورلمش، لکن آثار ملوك ونظائرینه دائر بیك تاریخندن مقدم یازلمش اولوب الحالة هذه نزدمزده موجود اولان بر مجموعه‌ده او غزلك کنارینه شو بیتك دخی علاوه اولندیغی کورلمکله تخمیس اولنمشدر .

هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

بلای عاشقاندر خال وابرو بلای جاوداندر قد دلجو
بلای دلستاندر زلف وگیسو بلای جسم وجاندر ساق وبازو
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

بدن پرتو فشان کاکل پریشان عیان آیینه باور رخشان
ایدر انسانی سرگردان وحیران تماشایه تحمل ایتمز انسان
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

نه پارلاقدر تن براقی سیر ایت او بازوی او سیمین ساقی سیر ایت
کمال قدرت خلاقی سیر ایت یگانه مطلب عشاقی سیر ایت
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

مه تابان کبی گردن درخشان بدن نور معطر سینه تابان
امل نا مختفی آیینه رخشان صفای عالم وصلت نمایان
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

بلادر آدمه عشق مجازی نگاه نازدن قیل احترازی
چکلمز دلبرانك جور ونازی قفسده صاقلامق گوج شاهبازی
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

گوکلر مبتلای هر بلادر گوزلر چونکه سرتاسر بلادر
(امیری) گرچه دلبرلر بلادر بلاسزاق بلا اندر بلادر
هجوم نشوه‌دن بی تاب چشمی
آنکچون عاشقك پر آب چشمی

سوره‌مه بندن فغان وماتمی دیه بیلمم بلای اعظمی
قدرتم اولسه سویلسم غمی آغلادردم رفیق وهمدمی
درد حسرتله اچه‌مم قمی
[illegible]

ماتم صفدر مبتجله باق كردش روزكار اسفله باق
نطق شاهنشه مكمله باق بيت سلطان سليم اوله باق
درد حسرتله آچه‌مم غمی
آلدی كرك زمانه يوسفمی

اك بيوك بر بليه فرقت ايمش صبر اولمز كزند و آفت ايمش
شيمدی بيلدم نصل فلاكت ايمش دهشت انكيز بر قيامت ايمش
درد حسرتله آچه‌مم غمی
آلدی كرك زمانه يوسفمی

دلده صحت بدنده قوت يوق دهنمده كلامه قدرت يوق
سخنمده صفای لذت يوق حاصلی بنده هيچ راحت يوق
درد حسرتله آچه‌مم غمی
آلدی كرك زمانه يوسفمی

آتشين بر مزاجه دوش اولدم سوق حسرتده غمفروش اولدم
صانمه بر رند باده نوش اولدم مست حيران اولوب خموش اولدم
درد حسرتله آچه‌مم غمی
آلدی كرك زمانه يوسفمی

كيتدی الدن او كوهر نایاب نه كهر باكه مهر عالمتاب
قالدی دلده ميل راحت وخواب ايتيمك بندن انتظار جواب
درد حسرتله آچه‌مم غمی
آلدی كرك زمانه يوسفمی

آغلادان آه او چشمی مستمدر نازنيم ستم پرستمدر
يار بدبخت دلشكستمدر چكديكم كندی كسب دستمدر
درد حسرتله آچه‌مم غمی
آلدی كرك زمانه يوسفمی

نی سويلنمه بختم واردر الم درد وحسرتم واردر
قدرتم يوق حرارتم واردر ابدی حال حيرتم واردر
درد حسرتله آچه‌مم غمی
آلدی كرك زمانه يوسفمی

بكا درد وبلا نصيب كبی بكا خلق جهان رقيب كبی
[illegible] كبی

درد حسرتله آچـدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

ای (امیری) بودر نهـایت راه ایتـدی عزم بقـا او چشمی سیاه
بن بو محنت ایچنده قالدم آه همـدم اولـدی محنـت جانکاه
درد حسرتله آچـدم فمی
آلدی کرك زمانه یوسفمی

نرده‌در بوملتك مردان همت پیشـه‌سی نرده‌در بوامتك شـیر ویلنك بیشـه‌سی
نرده‌در بوکوه‌رك فرهاد صاحب تیشه‌سی میکشان‌نخوتك بیك‌پاره اولسون شیشه‌سی
ملتمده اختـلاف و تفرقـه اندیشـه‌سی
کوشـهٔ قبرمـده حتی بی قرار ایلر بنی

حضرت‌سلطان‌سلیم‌خان‌کیم‌جهان‌کرآزیدر نور قلب صـفدران پروانهٔ دیداریدر
سام ورسـتمار زبون پنجـهٔ قهاریدر امتهٔ شـاهانه بر نطق حمیتکاریدر
ملتمده اختـلاف و تفرقه اندیشـه‌سی
کوشـهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

اتحاد ایلرسـه بر ملت سـلیمانلق بودر تختکاه معرفت اوستنده سـلطانلق بودر
مهربانلق، کشور آرالق، نکهبانلق بودر اختلاف ایجادینه سعی‌ایتمه حیوانلق بودر
ملتمده اختـلاف و تفرقـه اندیشـه‌سی
کوشـهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

شاهداولسون اشته ارض و اسمان‌لوح‌وقلم روح مسـعود پیمبر چاریار محـترم
انبیـاء و اولیـا ارواح اخیـار امم اتحـاد ایتمزسـه بر ملت آکا ملت دیمم
ملتمده اختـلاف و تفرقـه اندیشـه‌سی
کوشـهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

اتحـاد ایتمکله بر ملت جهانگیرا اولور اتحـاد ایتمکله بر امت حکم فرما اولور
اتحـادی قطره‌نك دهشـتنما دریا اولور اختلاف‌اربابی ذلت‌کسب‌ایدر رسوا اولور
ملتمده اختـلاف و تفرقـه اندیشـه‌سی
کوشـهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

ای وطن سن برمقدس موقع شاهانه‌سن ای وطن سن جنت اعلاده برکاشانه‌سن
ای وطن سن کوثر وطوبا یانده خانه‌سن ای وطن سن اختلاف اربابنه بیکانه‌سن
ملتمده اختـلاف و تفرقـه اندیشـه‌سی
کوشـهٔ قبرمده حتی بی قرار ایلر بنی

هپ سنكچون اى وطن كوكلم هزاران غم چكر　　هپ سنكچون يأسه مستغرق اولور سم چكر
هپ سنكچون جام صهبايه مقابل سم چكر　　هپ سنكچون محنت اندر محنت عالم چكر
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

مرد وزنله ايلك ذوق وسفاهت ايش دكل　　كرنش پى در پى اقداح عشرت ايش دكل
كيفنه نفس لئيمك صرف غيرت ايش دكل　　ملكى اعمار ايلمكدن بشقه خدمت ايش دكل
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

بر وصيت ايليور اجرا او سلطان جليل　　بر حميت ايليور ايفا او شير بى عديل
اختلاف و تفرقه بر ملتى ايلر ذليل　　طوتميان بو پندى كرّارانه‌يى اولسون خجيل
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

حيله وتزوير وانواع سفاهت الوير　　ارتكاب ذلّت وترك حميت الوير
رشوت وكذب وريا يغما وغارت الوير　　اختلاف وتفرقه حرص ودنائت الوير
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

عالمك لايقميدر غصب ايلك اموالنى　　هيچ دوشونمزسك يتيمك بيكسك احوالنى
بوبله‌مى تأمين ايدرسك امتك اقبالنى　　محو ايدرسك ملتك آمال استقبالنى
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

اتحاد ايتمزسه بوندن بويله‌ده اهل وطن　　جان ويرركن آه وفرياد ايلرم حسرتله بن
چاك اولور قبرمده‌ده دست تأثرله كفن　　ايلرم دار بقايى كنديمه بيت الحزن
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

جمله دولتلر ترقى ايليور هر ماه وسال　　بزده نى اوزره‌يز هر كون ندر يارب بو حال
اشته ايش ميدانده انكار ايتمه ياهو عبرت آل　　الوير تعيين وترفيع ايتمه‌ده بو مكر و آل
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

ايسلون بو ملتك افرادى يارب اتحاد　　اى (اميرى) محو ومقهور اولسون ارباب فساد
مستدام اولسون بو امت ارتقا ايتسون بلاد　　اتحادى سير ايدوب اولسون بو ملت بر مراد
ملتمده اختلاف و تفرقه انديشه‌سى
كوشهٔ قبرمده حتى بى قرار ايلر بنى

ملتك هر حالی شمدی اشكبار ایلر بنی   فكر ابنای وطن حیرت نثار ایلر بنی
اعتراض اهل غفلت بی قرار ایلر بنی   اختلاف امته باقدقجه زار ایلر بنی
اتحاد ایتمزسه مات داغدار ایلر بنی

حضرت سلطان سلیم خان غضنفر اقتدار   غالب اعظم جهانگیر فریدون اشتهار
صفدر حیدر وغادر شهسوار روزكار   ایتدی اخلافه بو كرارانه نطق یادكار
اتحاد ایتمزسه مات داغدار ایلر بنی

برمجاهد پادشاه مرتضی آهنك ایدی   هر هجومنده [illegible]
عرصهٔ عالم آنك جولان دمنده تنك ایدی   بویله دیر اول پادشه كه قهرمان جنك ایدی
اتحاد ایتمزسه مات داغدار ایلر بنی

اتحاد اولمزسه والله صاغلمز یاره مز   محو ایدر آخر بزی بو مسلك آواره مز
باق بو مفرداته دیر سلطان كوهر پاره مز   اتحاد اولدی هجوم خصمی دفعه چاره مز
اتحاد ایتمزسه مات داغدار ایلر بنی

ایلسون بوملت عظمی كمال اتحاد   [illegible]
بكنزدسون شمس درخشانه جمال اتحاد   ظاهر اولسون معجزات بی مثال اتحاد
اتحاد ایتمزسه مات داغدار ایلر بنی

كلشنه كیتسم بو مصرعدر دلیل و همدمم   خانه یه كلسم بو مصرعدر قرین و محرمم
لب خموش اولسم بو مصرعدر خیال مدغمم   باشلسم نطقه بو مصرعدر كلام ملهمم
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

دون كیجه رؤیاده عزم ایتدم فضای جنته   دل ملاقی اولدی اول سلطان حیدر خصلته
عرض اخلاص ایلدم سلطان عالی همته   ایتدی بو نطق همایونله وصایا ملته
اتحاد ایتمزسه مات داغدار ایلر بنی

جوهر آینهٔ نور ازلدر اتفاق   كوهر كنجینهٔ دین و دولتدر اتفاق
قدرت پروردكار لم یزلدر اتفاق   تقویت [illegible]
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

برزمان بو امت بیضا بیوك شان ایلدی   كوه و صحرالرده دریالرده جولان ایلدی
فتح و تسخیر مجارستان و ایران ایلدی   اختلاف آما بو ملكی شمدی ویران ایلدی
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

آه برمیدانه چكسهم بیلدیكم فجرلری   صورت حقده [illegible]
استقامت شكلنی ابراز ایدن كافرلری   جسم مردارین مطهر كوسترن ماكرلری
اتحاد ایتمزسه ملت داغدار ایلر بنی

آه او خائنلر كه بو ملتك وطن جويانيدر   موقع اقبالده كيم كاسه آنك يارانيدر
هر كسه مخصوص صاحب چهرهٔ ظلمانيدر   آنلرك بوينده هپ بو ملتك آل قانيدر
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

كورديكك هر شخصه ديرسك وجبهه فرشى ملك   ذم ايدرسك آرقه‌ده اى خائن نان و نمك
مرتكب سك استقامتدن نيچون بحث ايلك   عاقبت زير و زبر ايلر سنى قهر فلك
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

استقامت اهلنه سويلرسكز جاهل نيچون   ديرسكز مرد نجيبه احمق و غافل نيچون
نابجا تعريض ايله ذوق و صفا حاصل نيچون   بى بقا دنياده بويله مسلك باطل نيچون
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

ترك ايدك بو مسلكى بر مسلك مشئومدر   لايق اولمز آدمه بر مشرب مذمومدر
بويله بد مسلك طوتانلر هر كسه معلومدر   سزده انصاف ايليك چونكه وطن مظلومدر
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

ترك ايدك الله ايچون حرص فنايى ترك ايدك   اختلافى ترك ايدك كذب و ريايى ترك ايدك
ارتكابى، اعتسافى، افترايى ترك ايدك   عالم فانيده كچمش ماجرايى ترك ايدك
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

اتحادك قوتندن باق نلر پيدا ايدى   كورديكك ويرانه‌لر معمورهٔ يكتا ايدى
معجزات استقامت سلطنت پيرا ايدى   اولزمان صانكه بو دنيا بشقه بر دنيا ايدى
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

نوردن بر صندلى اوستنده كويا خان سليم   تاج قدرتله جهان فوقنده اولمشدر مقيم
كوسترر جبريله عثمانيلرى شاه شهيم   بويله توجيه خطاب ايلر او سلطان عظيم
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

اولدى اشعارى ياوز سلطان سليم خانك تمام   ايتدى تخميسات و تسديساته خامه‌م اهتمام
اويله تكرار حيثمده خلد اولسون مقام   اى (اميرى) اتحاد ملت ايتسون شاد كام
اتحاد ايتمزسه ملت داغدار ايلر
بنى

قانونی سلطان سلیمان خان غازی حضرتلرینك اشعار ملوكانه‌لرینك تسدیسات، تخمیسات، تركیباتی

[١]

توحید حضرت باری جل جلاله

کن بیوردك جمله موجوداتی اظهار ایلدك   اعظمیت سلطنت حکمت بدیدار ایلدك
مبتدأ و منتهایی غرق انوار ایلدك   دست قدرتله یوغیکن عالمی وار ایلدك
خاکنی مسام قلوب کیمینی کندر ایلدك

آل عثمان جایلی ایلمش رب البشر   تخت عرفان اوزره‌ده سلطان علویت اثر
باق نه دیر سلطان سلیمان شهیر و نامور   خاردن کللر بتوردك تخلدن خرمای تر
عبرت ایچون قوللریکه حکمت اظهار ایلدك

اولدی امرکله مظاهر ساحه پیرای صور   قلدی پنهان پردهٔ عدلکده اسرار قدر
کردکارا حکمتك درکنده عاجزدر بشر   کیمنه ویردك بهشت وخلعت و تاج وکمر
کیمنك ییرین جهنم منزلن سر ایلدك

---

[١] قانونی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك بش قطعه ترکی دیوانوبولردن بشقه‌ده بعض مجموعه‌لرده آثار شاهانه‌لری منظورم اولمش. بوندن یوز اوتوز عدد اشعار ملوکانه‌لری ترکیب وتخمیس ویدی فصل اوزرینه ترتیب قلنمشدر.

برنجی فصل ، توحید ومناجات وضراعات ونعوت شریفه‌در
ایکنجی فصل ، حماسیات وشجاعت و بهادرلکه دائر نشیده‌لردر
اوچنجی فصل ، صدراعظملری ابراهیم پاشا وشاه طهماس وشهزاده‌لری بایزید ایله مجاوبه‌در
دردنجی فصل ، شعرای عصری تشویقاً زمان شاهانه‌لرنده بولنان بعض شعرا غزللرینك تخمیساتیدر.
بشنجی فصل ، شعرای قدیمه‌دن بعضیلرینك اشعارینی تخمیسات شاهانه‌لریدر .
آلتنجی فصل ، کندیلرینك بعض تخمیسات وتربیعات بلیغانه‌لریدر .
یدنجی فصل ، غزلیات وابیات ملوکانه‌لرینك تخمیسات وتسدیساتیدر.

نوع انساندر جهانده کیمی کنج کیمی قوجه   کیمی سالم کیمی اعوج کیمی اولمشدر جوجه
جلوه‌گاه عبرت ایتدک عالمی اوجدن اوجه   کیمنک قدینی قیلدک سرو و عرعردن یوجه
کوزلرک یاشن کیمینک جوی وانهار ایلدک

جمله اشیا کردش حکمکله ایتمشدر شروع   مقتضای حکمتکدر هر نه کیم بولمش وقوع
قدرت اصل قدیمکدر نیجه بخش فروغ   روزی روشن ایلدک امر کله کون ایتدی طلوع
کیجه‌یی انجملر ایله زین ایدوب تار ایلدک

قدرتک تذکیریدر مقصود اصحاب یقین   بوقسه حاشا اعتراض ایتمز سکا بر اهل دین
هر ایشک بیک حکمتی حامه‌در ای رب معین   کلار ایله کلشن ایچره خاری قیلدک همنشین
کیجه‌لر تا صبحه‌دک بلبللری زار ایلدک

ای (امیری) ایله اصرار بحث خوب و زشت   قبضهٔ قدرتده‌در زیرا بیلنمز سرنوشت
حق نه‌در نظم ایده‌اول شاعر غافل سرشت   زاهده ارزانی قیلدک کوثر و حور و بهشت
بو «محبی» بنده‌کی مشتاق دیدار ایلدک

مناجات حضرت باری عز اسمه

اویمشم نفسه زبون نیجهٔ اماره‌یم   اولمشم سرکشته کویا ساکن کهواره‌یم
خاطری محزون دلی شوریده جسمی یاره‌یم   زخمی سیرابیت نصل قان فشقیرر فواره‌یم
پیرو تربیع شاهنشاه کوهر پاره‌یم   عشق ایله صحرالره دوشدم یورر آواره‌یم
چاره‌سز درده صتاشدم آه بر بیچاره‌یم   جرم وعصیانم باشمدن آشدی یوزی قاره‌یم
پادشاهم سن طورورکن بن کیمه یالواره‌یم

آتش غمله بوعبد بی نوا سوزنده‌در   جرم ایله عصیانی چوق بر مذنب افکنده‌در
فرط خشیتله عیونم قان دوکر کرینده‌در   سائل ورد صفایم مسکنم کلشنده‌در
دیر بوتربیعی اوشه کیم مشربی رخشنده‌در   نفس الندن آه کیم جان ودلم شرمنده‌در
هر کناه ایتمک جهان ایچنده جمله بنده‌در   لیک احسان وسخا جود و کرم هپ سنده‌در
پادشاهم سن طورورکن بن کیمه یالواره‌یم

تائب و مستغفر اول ای احقر کمکرده راه   مقتضای دأب عبدیتدر اولمق عذرخواه
دلبرمه بیکرانه الورر ایتدک نکاه   الورر ایتدک نکاه ای مجرم بی انتباه
باقی نه دیر سلطان سلیمان خان کبی بر پادشاه   ایتمدیکک قالمدی عالمده سنک بر کناه
یاره‌شور شمدنکرو تاصبح اولنجه ایله آه   با که کوستر رهنما اول بولایم تا طوغری راه
پادشاهم سن طورورکن بن کیمه یالواره‌یم

عالمک هر بر صفاسندن کلور نخوت بکا   اویله بی عقل و شعورم ایلم شفقت بکا
نازنین اهل [illegible] شیوه [illegible]   ایله معاصینی اتمین ایدر خاتمت بکا

بومرتبع اولسون ارتق باعث عبرت بکا کوستروب دنیایی دنیا ایتمسون منت بکا
آنکایله صانماسون کیم ایریشور راحت بکا سندن اوزکه کمسنه م یوقدر ایده رحمت بکا

پادشاهم سن طوررکن بن کیمه یالواره یم

قامتم عریان ایدی طوغدقده سر تا پا بنم دستکیرم اولدك ای خلاق بی همتا بنم
اولدی دنیاده نصیبم نعمت عظما بنم دوشمی قیلدی مزین اطلس ودیبا بنم
اولدی تمویدم بو تربیع شه والا بنم برنجه کون کرچه کولدی یوزیمه دنیا بنم
بیلمدم حالیمی آخر کیم نولور فردا بنم بو حرارتله بوکولدی قدم اولدی یا بنم

پادشاهم سن طوررکن بن کیمه یالواره یم

مستتر هر حکمتك تحتنده بیك سر خفا اولدی ژنکار مرض آیینهٔ قدر شفا
ای مقدس کبریای بی نظیر ماسوا بو (امیری) عبد ناچیزك ایدر حمد وثنا
فیض تربیعی سلیمان خانك اولدی دلکشا کرچه کیم دنیاده کوردم محنت ودرد وجفا
بیرینه هر بیرینك لکن ایرشدی بیك صفا دردی سندندر «محبی»نك ینه سندندك دوا

پادشاهم سن طوررکن بن کیمه یالواره یم

نعت شریف

یوقدر جهان ایچنده مثالی محمدك شهلر کمینه بندهسی عالی محمدك
لاهوتی اولدی جمله خصالی محمدك آثارنده نوله نور جمالی محمدك

کیمسه دکل جمیع کمالی محمدك

بن بر کدای در بدرم عبد اعجزم یوقدر بنم بو عالم فانیده مرکزم
اما حقیر کورمه بنی بك معززم مشك ایله بوی عنبری عینمه آلمزم

بیتر بکا او زلف ایله خالی محمدك

فهم ایت جناب شاه سلیمان مقالنی تخت خلافتك شه عالی خصالنی
کوش ایله نطق انور صدق اشتمالنی کوردم دوشمده کیجه مبارك جمالنی

دلدن کیدرمی هیچ خیالی محمدك

میم محمد ایلیور ایما مروتی حاء محمد ایلیور ایفا حمایتی
دال محمد ایلدی اعلا دیانتی یوم جزاده اوسارم ایده شفاعتی

اول ایکی میم وحا ایله دالی محمدك

حالم (امیری) اولدی بنم آه بك وخیم بو ذنب وافرمله بنم لایق جحیم
امداد ایده مکر بکا پیغمبر رحیم بیتر بکا «محبی» بودولت جهانده کیم

اولدك محبی جان ایله آل محمدك

نعت شریف

ای رسول ربّ اعلا ای حبیب کبریا　　ای شرفبخش عوالم نور چشم اصفیا
ای طبیب ماسوا ای مفخر ارض وسما　　عین عالم نور وجهکدن اولوبدر پرضیا
بولکه اولسه نوله دنیا وما فیها فدا

سنسک ای لولاك افسر واقف سرّ قدر　　شافع روز جزا پیغمبر عالی گهر
عاشق نور جمالکدر سنك شمس وقمر　　شام زلفکدن ویرر واللیل عشاقه خبر
عارضك تفسیرنی کیم روشن ایلر والضحی

ظل حق سلطان سلیمان کیم اودر شاه شفیق　　هم بصیرتکار ایدی هم صاحب فکر عمیق
بو لباسته حلم ایدر اول خسرو عالی طریق　　یارسول الله اکر توفیق حق اولسه رفیق
ایلرم دینك یولنده جان ایله بیك بیك غزا

راه خیره کیتمدی دنیاده نفس جاحدم　　دائما قصر عطالت کوشه سنده قاعدم
شمدی بیلدم مظهر اسرار ربّ واحدم　　کعبهٔ کوینه سعی ایله ایریلورمی دیدم
دیدی هاتف لیس للانسان الّا ما سعی

یارسول الله جهان اولمز معادل مویکه　　کائنات اولسون فدا برموی رحمت بویکه
بو (امیری) عاشق اولمشدر مبارك رویکه　　حق میسّر ایلیوب وارسه « محبی » کویکه
خاك پاك روضه‌کی چشمینه ایلر توتیا

نعت شریف

جان بولور امواته قیلمه‌ك برنکاه التفات　　دستکه تودیع اولنمشدر کنوز معجزات
اقتضای همتکدن خلق اولندی ممکنات　　ای وجودی دافع کفر وکنود کائنات
باعث فوز و فتوح وفیض جمله ثابتات

پرتو ذاتك جهانه بشقه بر پیرایه‌در　　آفتابك نور تابانی یانندە سایه‌در
بارك الله مذنبه شفقتك بی غایه‌در　　یا رسول الله بو عبد عاجزك بی وایه‌در
زهد وتقوادن تهی بی ثروت وبی واردات

یوق بضاعهم الده شایان مکافت وعوض　　خوف محشرله وجودم قابلامش دردمرض
باشمه تنك اولسه لایقدر بودنیای عرض　　کرچه تحصیل رضای ذات پاککدر غرض
نا میسّردر ولیاك ای شهریار صالحات

ایتدی مخلوقات وموجوداتی احیا همتك　　زیر وبالانی منوّر قیلدی نور دعوتك
ای شهنشاه عظیم الشانی تخت رحمتك　　عاجز ودرمانده درکیم بو سلیمان امتك
قیل شفاعت امتکه شفقتکدر شانعات

روسياهم جرم ايله مانند عبد اسودم عرصهٔ ذنب وخطاده آه شخص اوحدم
بو قصورمله برابر ای طبیب اجودم هرنه سمته عزم ايدر ايسه‌م مراد ومقصدم
امر تنفيذ شريعتچوندر انجق شاكيات

ای حبيب كبريا ای سر فراز انبيا ای طبيب ماسوا ای درة التاج هدا
ای نبیّ ذوالعطا ای شافع روز جزا ای رسول مجتبا ای مفتخر هردو سرا
حق سكا مداح ايكن حدمی عرض بينات

جم شیم سلطان سليمان اول اديب پيشوا مظهر الطافك اولسون ای حبيب كبريا
بويله اولدی حق يا ككده كهرپاش ثنا كلز اوزان عروضه حق توصيفك شها
نعت پاككچون اولورمی هيچ رديف وفعلات

برنگاه ايت لطف ايله بو بندهٔ افكندهكه چاكر مملوككه محتاجكه شرمندهكه
بو (اميری) عبدكمتر مذنب كريندهكه عاجز وعاصی گنهكار بو « محبیّ » بندهكه
قيل شفاعت ای كرمكار رئيس ساحات

نعت شريف

ای رسول ثقلين ای كهر معدن جود ای شهنشاه جهان لطف جناب معبود
جانم اوغركده فدا ای كل گلزار ودود تكرينك خاص قوليسك بر آدك اولدی محمود
دوجهان ايچره يقين اولدی وجودك مقصود

خان سليمان او شهنشاه معلا درگاه علم ايله حلم ايله يكتا ايدی اول فضل آله
باقی نه كوهر صاچار اثبات رسالنده اوشاه دعوت حقه يتر گرچه بوكون ايكی گواه
حق رسول اولديغنه چار كتاب اولدی شهود

ای سليمان كرم رخصت ودستورك ايله بوقولك حشر اوله محشر كونی برمورك ايله
كيره بی خوف وكدر جنته منشورك ايله روشن ايتدك بوجهان ظلمتی نورك ايله
زندهدر آب عطاك ايله بوكون باغ وجود

سدهٔ پاككه ايمان ايله كيم سوردی يوزين ايكليوب ناله وافغان ايله كيم سوردی يوزين
حرمت وطاعت واذعان ايله كيم سوردی يوزين ...واشكه‌وروب جان ايله كيم سوردی يوزين
ايكی عالمده سعادت بولوبن ايلدی سود

سنسك ای پادشه اعظم لولاك افسر نازنين حرم حضرت ربّ اكبر
واصل قرب خدا شافع روز محشر بيلميوب طوغری يولی ساكه مطيع اولميلر
قالديلر نار جحيم ايچره نصارا ويهود

قرّة العين رسادر او حبيب مولا درّة التاج ملائكدر او بدر يكتا

خلعت آرای لعمرك‌دو او سلطان هدا   اومارز بزه شفاعت ایده اول یوم جزا
تا اوله منزلز دار سرور ایله خلود
درّ یکتای رسالتدر او سلطان احق   ویردی گنجینهٔ کونینه وجودی رونق
اوله‌لم رحمت مولایه (امیری) ملحق   ایده‌لم بزده « محبّی » چو ازل‌ابدی حق
آکا هم آلنه اصحابنه بیك کره درود

نعت شریف

بکا اصناف آدم جمله محتاج   نه عطّار اولدی آزاده نه حلاّج
جهانی تیر عشقه ایتدك آماج   خطك ایتدی خطا ملکنی تاراج
یدی کشوردن آلدی بکارك باج
جمال اقدسك بدر دجادر   جبین انورك نور هدادر
وجود رحمتك فیض خدادر   یوزك والشمس ، آلنك والضحادر
عجبمی زلفك اولسه لیل معراج
بنه سلطان سلیمان سخنور   هنر بحرندن اخراج ایتدی کوهر
نمایان ایلدی بر نعت انور   اولور قدری آنك افلاکه همسر
باشینه خاك پایك کیم ایده تاج
سلیمانك نصیبی اولدی بلقیس   حرمگاه جنانه کیردی ادریس
ایدرکن حضرت مولایی تقدیس   چیقاردی آدمی جنتدن ابلیس
رقیب ایتدی بنی کویندن اخراج
(امیری) اولمدم سالم اذادن   جهان بغندهٔ خار جفادن
[illegible] چکدم نفاق آشنادن   وفا اومه (محبّی) بی وفادن
صاقین دنیایه آلدانمه کوزك آچ

حماسیات

معجزات جنگی حائزدر بزم تدبیرمز   اهتزاز صوتمزدر دشمنه زنجیرمز
شکل اژدر کوستریر شمشیر عالمگیرمز   پالانور قان ایچمکه هر دم بزم شمشیرمز
طوغریلوب کیتدی عدونك جانه الدی تیرمز
[illegible] نه جمشید ونه داراب وفریدونیلرز   بز همای همتز جیش همایونیلرز
شکر سلطان سلیمان خان قانونیلرز   تشنهٔ خون ایچمکه بر بلوك خونیلرز
معرکه وقتنده دائم بویله‌در تدبیرمز
[illegible] وطنله روز وشب آه وفغان   ایلرز عشق وطنله الوداع خانمان

ایلرز حبّ وطنله جنك ایچنده ترك جان   كلسون قالدرمغه یردن عدونك هر زمان
نیزه‌یی الدن قومز حاضر دوتر هر بیرمز

ساحهٔ غوغایی بر كلزار شوق آور قیلوب   نعرهٔ مردانی صوت بلبل خوشتر قیلوب
شعلهٔ شمشیری تبدیل رخ دلبر قیلوب   خونی خصمك شراب و كلسون ساغر قیلوب
صحبت خاص ایتمكه میدان اولوبدر بیرمز

لشكر منصورمزله حل اولور هر مسئله   حمله ایتدكجه دوشر روی زمینه زلزله
تیغ چالدقجه چیقر تا آسمانه ولوله   یوز چویرسه قاچسه دشمن ینه تیز كیر واله
چونكه اولمشدر بزم بر یاره‌لی نخجیرمز

حضرت سلطان سلیمان، صاحب نصر مبین   فتح ملك مجارستان اولان شاه متین
ای (امیری) یازدی قهرانه نطق آتشین   قتل ایدوب كفر اهلنی هم ایلرز احیای دین
ای «محبّی» بویله ارشاد ایتمشدر پیرمز

آفاق عالم ایتدی عدالتله انكشاف   شمشیر سطوت ایلدی امحای اختلاف
ایلر جهان بو نظم همایونی اعتراف   قارشمده اولسه لشكر اكر قاف تا بقاف
نامرد اودركه یوز چویره كوریجك مصاف

سلطان عالی رتبه سلیمان جم سریر   رونقفزای سلطنت و افسر و سریر
مردانه نظم ایدر او شهنشاه بی نظیر   كر نعره اوره خصمم اوله همچو نره شیر
پیكانله آغزنی دیكم اورمایه تا كه لاف

میدان حربی كورسه قاچار شخص بدكهر   امّا اولور مجانس التنده شیر نر
چوقدر جهانده لاف و كذاف اهلی دربدر   تیغ وستانه آز بولنور كوكسنی طوتر
زر دوز ایشینی اشلیه‌مز هر حصیر باف

مردان دوزمی معركهٔ غمده آردینه   وقت هجوم حرب معظمده آردینه
آرسلان باقارمی جنك دمادمده آردینه   دشمن یوزنی دوندره بر دمده آردینه
كر حق معین اوله چكه‌یم تیغی از غلاف

چوق كیمسه‌لر وطن دیه‌رك اولدی نعره زن   اما كه عزم قدیه اوعادی سخن
جاندن كرك (امیری) سكا خدمت وطن   مرد اول (محبّی) قانه بوكون باش و جانه‌سن
نامرد اوله كیم ایتمز ایسه سینه‌سن شكاف

نیجه بر ساكن اولوب بار كناهی چكه‌لم   سینه‌مز طبل ایده‌لم زحمت راهی چكه‌لم
تا عیون فلكه كرد سیاهی چكه‌لم   پیشمزده علم سركش آهی چكه‌لم
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چكه‌لم
یوریوب هر یكادن شرقه سپاهی چكه‌لم

الله الله دیه‌لم عزم ایده‌لم غوغایه — الله الله دیه‌لم طوغرو‌له‌لم صحرایه
الله الله دیه‌لم صالدیره‌لم اعدایه — الله الله دیه‌لم یالواره‌لم مولایه
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

یاد ایده‌یم نوله رحمتله سلیمان خانی — ایتدی تسخیره موفق کرم ربانی
یمن و بصره و بغدادی مجارستانی — اولدی بو بیت قوی همتنك برهانی
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

آل عثمانه خدا عونی رهبر ایتسون — حضرت شاه جهانبانی معمر ایتسون
خصم بر کیشی مقهور ومدمر ایتسون — جیش مرصوصی منصور ومظفر ایتسون
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

عزتك حرمتنه ای صمد لم یزلی — ایله وجدانمزی آینهٔ فیض جلی
جلوه‌لر ایلیه تا آنده تجلیات ازلی — ایده‌لم ورد زبان بو سخن بی بدلی
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

صدق ایله حضرت الله‌ه توکل ایده‌لم — شرع پیغمبر ذی شانه توسل ایده‌لم
صف اعدایه متانتله تقابل ایده‌لم — فکر ایدوب اجرنی هر رنجه تحمل ایده‌لم
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

ای (امیری) کلکز طوغرودلم راهمزی — صدق ایله چاغره‌لم حضرت الله‌هزی
دیه‌لم ویر بزه یاربی شو دلخواهمزی — مظهر فتح مبین ایله شهنشاهمزی
الله الله دیه‌لم سنجق شاهی چکه‌لم
یوریوب هر یکادن شرقه سپاهی چکه‌لم

بکلزز جهان قیامته حرب و وغا کونی — فریاد ورعد وبرق وفغان وصدا کونی
جان ویرمه‌ده جان آلمه‌ده دهشتنما کونی — مرده کورنمه اوق وقلجلر غزا کونی
اول کونی کندویه کوره ذوق وصفا کونی

چوقدر اگرچه ساحهٔ حربك مصائبی　　آدم صايارمی آدم اولان شخص هاربی
آهن يوركلی آدم اولور شير غالبی　　اوق ياغمور اولسه اينسه قلج يلدرم كبی
كرچك ارك باشينه اوكون ، كون طوغا كبی

صفدراودركه اويله‌زمانلرده جوش ايدوب　　شيروپلنكه بكزه‌يه‌جوش‌وخروش ايدوب
كنديني اوقانلی معركه‌ده، مى بدوش ايدوب　　سردن قدحله قانی هردمده نوش ايدوب
خصمك كوزينه كوستره آدم قرا كونی

دوشنده‌كی لباسنی بيلمش كفن يكيت　　حرب ووغا دمنده چكرچوق محن يكت
ميدانی خصمه تنك ايدر آهن بدن يكت　　خوشاق‌دمنده لاف اور انی‌صانمه‌سن‌يكت
بس ار اودركه بولنه جور وجفا كونی

سلطان عالی رتبه سليمان نامور　　ايتدی غزای اكبر او خاقان جم ظفر
كوش ايت‌نه‌نطق ايدر اوخداوند بحروبر　　يوقدراجلسز هيچ اولوم قورقوبی كيدر
قالماز حيات كيمسه‌يه [illegible] كونی

ايجاد شرتی سرسم ومستانه‌لر بيلور　　ماكی فساده ويرمه‌يی بيكانه‌لر بيلور
دردك (اميری) عاقل وفرزانه‌لر بيلور　　سوزك « محيّ » رمزينی‌مردانه‌لر بيلور
كلدی ايرشدی اول ديديكك ماجرا كونی

مرد شجيع بی كذاف　　ايتمز و غادن انحراف
سومز خلاف و اعتساف　　ياردی شه جم اتصاف
تربيع حكمت انكشاف　　لشكربورو سون صاف صاف
هرياكه ايتسونلر مصاف　　اولاق كرك سينه شكاف
اولسون [illegible] بی غلاف

صاحبقران اولسه عدو　　ايتمه عدويه سر فرو
ای مرد عالی آرزو　　اولسون سكا دأب نكو
تربيع شاه نكته كو　　اعدايه اولسه‌ك روبرو
كيمسه‌يله ايتمه كفت وكو　　وار ايلرو كيتمه كيرو
اولسون قلجلر بی غلاف

كلدك جهانه شان ايچون　　ارسلان كبی جولان ايچون
حرب بلا افشان ايچون　　جنك قضا پيكان ايچون
تربيعی ياز [illegible] ايچون　　جان تركن اور جانان ايچون
غم چكمه‌باش وجان ايچون　　ازكك قويون قربان ايچون
اولسون قلجلر بی غلاف

سلطان سلیمان وحید   قیلدی نیجه حرب شدید
اسلامی ایتدی مستفید   یازدی او سلطان فرید
سیر ایله تربیع نضید   اول کون کورینور مرده عید
مرد دکلدر همچو بید   یا غازی اول یاخود شهید
اولسون قلجلر بی غلاف

جنکی سوور مرد فتا   بیرامیدر یوم غزا
كازاریدر راه جفا   هر لحظه ورد اولسون سکا
تربیع شاه پیشوا   مردانه‌یه جانم فدا
کیم جان ویرر روز وغا   طوتسون جهانی بو صدا
اولسون قلجلر بی غلاف

اولسون سر بیکانه‌لر   غازیلره پیمانه‌لر
جوش ایلسون مستانه‌لر   حفظ ایلسون فرزانه‌لر
تربیعدر دردانه‌لر   آت دره‌در مردانه‌لر
صان آتشه پروانه‌لر   هر بیری استر یا نه‌لر
اولسون قلجلر بی غلاف

هر کس دکل عالی کهر   هر نا کسی ظن ایتمه ار
معلوم اولور وقت خطر   صندوزی تعریف ایدر
ایله بو تربیعه نظر   هر کیمسه کرچه ار کچر
امّا کرك ارده هنر   جوهرله بزمی پیاله‌ور
اولسون قلجلر بی غلاف

ارسلان کبی ار اوغلی ار   بی خوف شمشیر و تبر
ایلر عدویه حمله‌لر   سیر ایت نصل ایضاح ایدر
تربیع شاه نکته‌ور   اول کون کرك آهن جکر
زیرا دوکیلور بال و پر   اولور بکیزلر نیلوفر
اولسون قلجلر بی غلاف

هر حمله ایتدکجه جنود   میدان اولور محشر نمود
هیبتله دترر هر وجود   اولمش شرفبخش قیود
تربیع شاه خوش سرود   الده قلجلر صانکه اود
افلاکه دود ایتسون صعود   طولسون جهان دود کبود
اولسون قلجلر بی غلاف

مرد شهیم و نامور مهوشلره ایتمز نظر
محبوبیدر حسن ظفر سیر ایت نلر تصویر ایدر
تربیع شاه داد کر ایتسه‌ده طمع سن ماله کز
هیچ کیمسه دیمز ساکه از ترك ایله اول کون جان وسر
اولسون قلجلر بی غلاف

دهری فراموش ایلسون جسمی کفن پوش ایلسون
کرزی دراغوش ایلسون شمشیری بردوش ایلسون
تربیعی منکوش ایلسون طبلك اون کوش ایلسون
قانلر ایچوب جوش ایلسون بونکله دل خوش ایلسون
اولسون قلجلر بی غلاف

تدبیر ایله حزم ایلسون رزم اولو العزم ایلسون
دشمنلری هزم ایلسون تا فتح خوارزم ایلسون
تربیعدن جزم ایلسون یارانه دیك عزم ایلسون
اعدا ایله رزم ایلسون قانلر ایچوب بزم ایلسون
اولسون قلجلر بی غلاف

اوغرکده ای عالی وطن [illegible]
اولدر رذیل مرد و زن [illegible]
کوش ایله بو تربیعی سن کیسون دموردن پیرهن
مردانه‌یه اولدر کفن بودر سوزم آرق دیمن
اولسون قلجلر بی غلاف

آخر (امیری) اهل شعر یا قهر اولور یا دربدر
هر شیدن اخذ ایلر عبر هر کیم ایسه عالی کهر
ایتسون بو تربیعه نظر بویله کرکدر ای پسر
بر الده تیغ بر الده سر قالسون « محیّی » بر اثر
اولسون قلجلر بی غلاف

مخابرات ومحاورات

کاشکی سیر ایتمش اولسهم بنده جانان ایللرین   ماه تابان ایللرین خورشید رخشان ایللرین
کعبهٔ رندان. بهشت عاشقان. جانان ایللرین   معدن لعل وگهر یاقوت ومرجان ایللرین
بو مرابع بیلیرز انسانه هجران ایللرین   چونکه معمور ایلدڭ مصرڭ اوویران ایللرین [۱]
عدل ایدوب قورتاردڭ شمدن شو کنعان ایللرین   رفع ایدوب هر ظلمی آباد ایت قرامان ایللرین
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

کاسب اهلیت اول مرد حمیت جالب اول   حائز اهلیت اول عقل متینه صاحب اول
مطلع نور ذکا مفطور رأی صائب اول   ناشر لطف ووفا مصحوب فکر ثاقب اول
حوت قولاغڭ سمع ترجیع شاه غالب اول   مصردن ای یوسف کاچهره دار تق ذاهب اول
نجه بر بو فتراق ارتق بوسمتاراغب اول   ترك ایدوب سودای شامی صبح وصاله طالب اول
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

دائما ابراز نور دانش و حزم ایده‌سین   خدمتڭ مقبول مردان اولو العزم ایده‌سین
خصم بدکیشی دوچار خشیت و عزم ایده‌سین   همتڭ رشك جلال الدین خوارزم ایده‌سین
کوش ایدوب ترجیعی ارتق عودنی جزم ایده‌سین   سن رقیب ایله صفالر سوروبن بزم ایده‌سین
وقتکه کورلریڭ باشنی رزم ایده‌سین   وقتیدر کیم دسکن مألوفکه عزم ایده‌سین
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

گاه بندڭ زورقه دریا کبی جوش ایلدڭ   گاه پای رخش ایله صحرایی منقوش ایلدڭ
مجلس عشرتده دختر رز دراغوش ایلدڭ   آشنا شکلنده‌کی اغیاری دلخوش ایلدڭ
گوهر ترجیعی ای دل زیور گوش ایلدڭ   مدعیلرله شراب غربتی نوش ایلدڭ
جام فرقتله بزی سرمست ومدهوش ایلدڭ   یار اولوب اغیار ایله بیزی فراموش ایلدڭ
کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

صادق دیرینی صدر وقتی عبد مستهام   یعنی ابراهیم پاشا مصردن با احترام
ایتدی منظومه‌یله بوس دامن شاه انام   ایلدی اعطا جواباً پادشاه جم غلام

---

[۱] صدراعظملری ابراهیم پاشانڭ مصرده بولندقلری اثناده یازدقلری برمنظومه‌یه جوابدر بوقطعه ابراهیم پاشانڭ منظومه‌سندندر .

[illegible]
[illegible]
هر اونه کیمسه‌یه سلطانم ایله احتراز
یالکز کون کبی سیران ایله عثمان ایللرین

بویله بر ترجیع ایله عبد قدیمن شادکام — نیجه بر اولا ایراقدن بو دعا ایله سلام
کل جمالك نورینی کوستر بودر مقصودتام — منتظردر خاك پایکه سنك خاص ایله عام

کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

ای (امیری) اولمیور منفك نکاه دقتك — شعر ایله واردر توغل اتمکه پك رغبتك
ایلیور تصدیق دنیا اقتدار و قدرتك — منعطفدر کشف آثار ملوکه همتك
آرتور بو دلکشا ترجیع شوق وغیرتك — کی قتی مشکل بلا ایمش عذاب فرقتك
نار هجر ایله سلیمانی یاقوبدر حسرتك — های ایرش خاك ایتمه‌دن اول هوای وصلتك

کل مشرف ایله شمدنکیرو عثمان ایللرین

صانمه کیم مؤمنلری نار شرر بار انجیدر — منکر مرتد مزاجی قهر جبار انجیدر
باق بو نظمه صانکه بر قیمتلی زرتار انجیدر — آل عثمان دوشمننده کیدیکم نار انجیدر [١]

غالبا مرتد اولانك یولیدر نار انجیدر

تختکاهکدن قیاس ایتکیم فرار ایلیه سن — عالم تنهاده عزلت اختیار ایلیه‌سن
مسکنك فرضا که بر مخفیجه غار ایلیه‌سن — قاچوبن قنده واروب ترك دیار ایلیه‌سن

خائنك معراجیدر آخر آنی دار انجیدر

خان سلیمانك عدالتدر کرمدر هر ایشی — صفحهٔ عالمدن امحا ایتدی ظلم فاحشی
باق نه‌دیر اول شه که ابقا ایلدی آسایشی — صید نخجیر ایتمك ایچون طاغلره دوشسه کشی

عادتیدر آوجینك دائم آنی قار انجیدر

دکلیك عثمانینك کار زار ایتدکارین — یدیدك وشه‌جهانی خصم خوار ایتدکارین
کوستر بو بیت ایله ایرانی زار ایتدکارین — کورمدکسن سیدك بولیله نار ایتدکارك

صور باباکدن خان سلیم شاه ایتدیکی عار انجیدر

حضرت سلطان سلیماندر شهانك اکملی — آلدی تبریز ایللرین بر حمله‌ده شاه ولی
بویله نطق آرا اولور شاهنشهانك اعدلی — شاه طهماسم دیو دعوا قیلان نسل علی

کندوسی طورمازقاچار ایللرینی زار انجیدر

دیرسه لایقدر اوسلطان جد بجد خان نسلی یم — اوغلی یم سلطان سلیمك پادشاهان نسلی یم
فاتح یکتا محمد خان و اورخان نسلی یم — شه سلیمانم جهانده آل عثمان نسلی یم

سنجق اسلام بمدر خصمی هر بار انجیدر

---

[١] ایران پادشاهی طهماسب خانك نشید وتحریر ایلدیکی بو غزله جوابدر. شو بیت شاه طهماسبك غزلی ارکانندندر :

شاه سلیمان کیم کاوب بزدن ولایت ایسته‌دی
بز آنی بوله قودق بوللر آنی زار انجیدر

دردایله سویلر شهنشاه جهانبانم اوغول   حضرت سلطان سلیمان خان ذی شانم اوغول
دیر بو شعرنه مرتبه‌ده اوسلطانم اوغول   ای دمادم مظهر طغیان وعصیانم اوغول [١]
طاقیان بوینه هرگز طوق فرمانم اوغول   بن قییه‌رمیدم سکا رام اولسه‌ك ای جانم اوغول

بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

شد اونه مخدومن حوا و آدم حقیچون   والدینی حکمسون هم ابن ادهم حقیچون
دیر بو تربیعنده اولشه سراقدم حقیچون   انبیا و اولیا ارواح اعظم حقیچون
ختم آنلر نبوت فخر عالم حقیچون   نوح وابراهیم وموسی ابن مریم حقیچون

بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

بوله بر تخت ظفر سلطانی عالی طمطراق   چکدی اولادی بوزندن دردایله رنج ومشاق
بو مرتبه‌ده نه دیر باق شاه وافر اشتیاق   آدم آدن ایتین مجنونه صحرالر طوراق
قرب طاعتدن قچانلر دائما دوشر ایراق   طك دکلدر دیرایسه واحسرتا داد الفراق

بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

ایلسه خیر دعا بر والد رقت وسیم   بر مراد ایلر آنك اولادینی رب رحیم
عبرت کافی یتر تربیع سلطان فهیم   نشئت حقدر آبوترام اولان اولور کریم
لاتقل اف قولنی انکار ایدر قالور یتیم   طاعته عصیانه عالمدر خداوند عظیم

بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

عمری هر برکیمسه‌نك آخرفنا بولمزمیدر   جام رخشان حیاته زهرغم طولمزمیدر
بو مربعدن کوکلمز بك حزین بولمزمیدر   رحم وشفقت زیب ایمان اولدیغن بیلمزمیدر
عبد آزاد ایله حق درکاهنه وارمزمیدر   یادم معصومی دوکمکدن حذر قیلمزمیدر

بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

اولسه انسانك نصل شدتلی طبع احسنی   حالنه قوعز نه چاره اهل تزویر دنی
دیر بو تربیعنده ظالّ حضرت رب غنی   حق رعایایه جهانده راعی ایتمشدر بنی
ایستدم مغلوب ایدم اغنامه ذئب دشمنی   حاش لله بی گناه اولدره‌یم ناگاه سنی

بی گناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

[١] نوردماری بوزید حضرت تحریر و ایدن ایکی برتضرعنامه داسوزه حواباً انشاد همایون بیورلمشدر. شهزاده بایزید حضرتلرینك تضرعنامهٔ دلخونانه‌لرینك مطلعی بودر.

ای سراسر عالمه سلطان سلیمانم بابا
تنده جانم جانمك ایچنده جانانم بابا
بایزیدیکه قیارمیسن بنم جانم بابا
بی گناهم حق بیلور دولتلو سلطانم بابا

خوف عقبادن او سلطان ای (امیری) قورتوله ساغر آمالنه عفوك می نابی طوله
بویله بند ایلر او خاقان، جنت اعلی بوله طوتملم ایکی الك باشدن باشه قانده اوله
چونکه استغفار ایدرسك یزده عفو ایتسك نوله بازیدم صوجکی باغشلارم کلامك یوله
بی کناهم دیمه باری توبه قیل جانم اوغول

﴿ معاصرلری بولنان بعض شعرانك غزللری اوزرینه تخمیسات شاهانه‌لری ﴾

قسمت ذوق و صفا کرچه دلارایه دوشر خط کبر حسنه اندیشه دردیه دوشر
دل ویررصکره اوده برمهه شکوایه دوشر اولزمان میلی بوتخمیس دل آوایه دوشر
کله بلبل کبی هر کیمسه که همسایه دوشر باشنه عشق الهیدن آنك سایه دوشر
کیجه کوندوزایشی فریادایله ایوایه دوشر هرکیمك که نظری اول رخ زیبایه دوشر
عقلنی جمع ایده‌بیلمز سری غوغایه دوشر

محتشم کوکبه سلطان سلیمان کبی شاه مفتخر ملك ومللدر شرف تخت وسپاه
سلطنت پایه هم سیه ادیب و آکاه اولدی شاهانه بوتخمیس شه عالیجاه
بلبله ایله تقلید سن ای زاغ سیاه داغیدوب برك کلی قان ایده‌رك قیلمه تباه
چونکه الجنس مع الجنس اولیور سر آکاه یوری ای زاغ سیاه غنچه ایچون ایله آه
کل ایچون آغلامق اول بلبل شیدایه دوشر

باقم ای ساحهٔ مطلب کلکه یار یوزوکه هوس ایتمز لب اندیشه قاون قاربوزکه
چونکه یوق مرحمتك بیکسکه اوکسوزوکه بن بوتخمیسی دکشمم کیجه‌که کوندوزکه
دیمم چشمهٔ حیوان بکه جان سوزوکه ایکی آشوب قضا فتنهٔ دوران کوزوکه
نه سن ای مهر جهان برنظر ایله اوزوکه صنما زلف سیاهك که داغیلمش یوزوکه
صانه سن نور تجلا شب یلدایه دوشر

سعی وتقوا ایکی شهبالمز اولسون اوچه‌لم براقوب حرص ونفاق بو جهاندن کچه‌لم
تا فضای ملکوته سوزیلوب پر آچه‌لم نقش ایدوب قلبه بوتخمیسی حقایق صاچه‌لم
ایده‌لم ذوق وصفا عالم عشقه کیچه‌لم معرفت استیه‌لم کوهر ذاتی سیچه‌لم
صاچالم تخم وفا مهر ومحبت بیچه‌لم صنما ساغری صون باده لبکدن ایچه‌لم
حیف اوله کیم بو کونك جرعه‌سی فردایه دوشر

ای کوکل عشق مجازی ایله اولدك مشغول کیمسه ایتمزدی جهانده بونی سندن مأمول
کچیور درد واﷲ بتون ایام وفصول ای (امیری) شو بلا دعرینه ایتدکسه دخول
ای «محبی» بو کوکل شهرینه قیلدکسه نزول ایده‌لم ذوق وصفا اولمیه‌لم داخی ملول

غاروناموسی نیدر عشقه دوشن اهل عقول (عبدی) سن مدعیلر طعنه‌سنی ایله قبول

بلکه بر حصهٔ عبرت دل رسوایه دوشر

بنه بر شب چراغ کنز حکمت اشتمالم وار بنه نادیده بر یاقوت دست احتفالم وار

عروس روزکاره بیلکاری مثالم وار شو تخمیس جهانبرا کبی سلك اللالم وار

بحمدالله نه بدفکرم نه بر باطل خیالم وار نه بر زرّاق سالوسم نه مکر و شرّ و آلم وار

نه دولت اهلی به حقدن غم فرخنده‌لم وار غمیدر عشق ایله کوکلم نه ملکم نه منالم وار

نه وصل یاره خندانم نه هجراندن ملالم وار

دکل بوقی صفای کلشن دنیا سیحر کوکلم آثار تخم حبانی دانهٔ محنت بیجر کوکلم

بقار حال عجب ذره کندندن کیچر کوکلم اوقور دائم و نخمه‌یی صفانوری صاچر کوکلم

حقیقت سرّینی اهل مکاشفدن آچر کوکلم هوای عشق ایله جولان ایدوب دائم اوچر کوکلم

دمادم خضر الندن آب حیوانی ایچر کوکلم نه صاغ اولور مراددن نه اولمکدن قاچر کوکلم

جهانده خستهٔ عشق اوله‌لی بر خوشجه حالم وار

وصال دولت ایلسون نادان عشقك طبع نپاکی منم اختصاص حضرت سلطان لولاکی

بو تمیز هر کسك قلب حزینی چشم نمناکی بو تخمیسه نظر قیل عبرت آل ای صوفیٔ شاکی

خدا خلق ایتمه‌دن نور محمددن نه افلاکی مدار چرخه مرکز قیلمه‌دن بو کرهٔ خاکی

کلمسیرلر کوستردی سنکا سبیح [illegible] بن اول حیران عشقم که یتوردم عقل و ادراکی

نه عالمدن خبردارم نه کندمدن خیالم وار

زمانده اولان شاعرلری سلطان سلیمان خان شعار شعر دشونی ایتدی بك چوق ایلدی احسان

نه عالی بر تواضعدر نصال مفخر تسمون انسان اوقو بو نظمی کیم بلدات تخمیس ایتدی اول سلطان

کوکل مستانه دوشدی جو عکس دمت جانان علایقدن تجرد ایلدم دل ملکنی هر آن

خیال یار ایله کلخن کلور کلشن بکا ای جان نه سیر صحبت یاران نه میل کلبهٔ احزان

نه طعن زاهد نادان ، نه جنك و نه جدالم وار

کوکل اولمش (امیری) بر حبیبك زار مشتاقی اولور روز قیامتده شراب کوثره ساقی

اودر ابراز ایدن راه جلیل قرب رزّاقی بو تخمیس مطرّا کریه افشان ایتدی عشاقی

[illegible] سن خاق عشقدن کل ای جان ایسنه خلاقی

سراسر ملکت اولمش طوت (شیخی) مجلد آفاقی جهان فانیدر ای (شیخی) هو الحیّ هو الباقی

دکشمم اطلس چرخه غم بر کهنه شالم وار

PL
234
E46